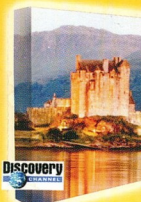

CP

Otthon a modern világban

Computer PANORÁMA

DUPLA RÉTEGŰ DVD

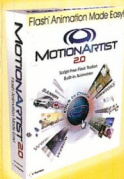

EXTRA FILM

Discovery Channel
Szellemkastélyok
Skóciában

**Serif 3D
Plus 3**
3D modellezés és
animáció

TELJES VERZIÓ

**MotionArtist
2.0**
Flash animációk
egyszerűen

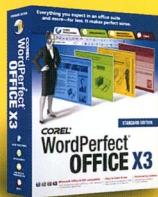
TELJES VERZIÓ

+ egyéb hasznos
programok

2006. április - CSAK 1395 Ft

Ingyen kipróbálhatja!
Most 250 Ft
lebeszélhető webtelefon-
egyenleget adunk! 31. oldal

NYERJE MEG!

74. oldal

TELEFON- DILEMMA!

Csökkentse radikálisan telefonszámláját!

18-30. oldalig

Digitális fotósuli 1. – Válasszunk fényképezőgépet A legjobb ingyenes lakástervező szoftverek

Tipp

- Spóroljunk a merevlemezzel – tömörítés
- Tolvajbiztos WiFi otthonra
- Mozi a PC-n – Tv-tuner praktikák

Szoftver

- Serif 3D Plus 3
- Magix Music Manager 2006
- MotionArtist 2.0

XVII. ÉVF. Előfizetéssel csak 1160 Ft
www.cp.hu

Aktuális tesztek:
multifunkciós nyomtatók, digitális fényképezők – mindnem profiknak, DVB-tunerek

T-Mobile Netkártyák

0 Ft*

kezdőrészlettől

Válaszd a szabadságot!

Válassz a T-Mobile mobilinternet díjcsomagok közül, és előfizetésed mellé a T-Mobile 3G Netkártya Pluszt vagy a T-Mobile EDGE Netkártyát 0 forintos kezdőrészlettel elviheted. Sőt, ha a Net 300 vagy Net 1000 tarifa mellett döntesz, az akció időtartama alatt a **havidíjad 50%-át elengedjük!****

* 12 hónapos kamatmentes részletre. Az ajánlat 2006. március 1-jétől visszavonásig vagy a készlet erejéig érvényes, új Mobilinternet Csomag vásárlása és 24 hónapos hűségnyilatkozat aláírása esetén. A készülék csak a T-Mobile magyarországi előfizetői kártyájával használható.

** 2006. március 1. és április 30. között bekapcsolt NET 300 és NET 1000 internetcsomagok esetében, ha 2005. október 1. óta még nem vette igénybe a NET 300 vagy NET 1000 díjcsomagokat. A kedvezményes díj előfizetési ügyfeleknek 2006. április 30-ig, Dominós ügyfeleknek 30 napig érvényes. További feltételek az üzletekben. Információ:1230, 06-1/265-9210.

Telefondilemmák

Aktuális címlapsztorinkban ismét a telefonszámlának, pontosabban a vezetékes telefonszámlának estünk neki. Nem véletlenül, hiszen pénzről van szó, mégpedig nem is kevésről: a felmérések szerint egy átlagos család költségvetésének 10 százalékát is elvihetik a különböző telefonszámlák. Pedig a szolgáltatók kedvezményeivel hemzseg a média, amelyekben általában azzal kecsegtetnek bennünket, hogy fix havi díjért csúcsidőn kívül ingyen hívhatjuk a vezetékes számokat. Sőt, már a kábeltelevíziós cégek is kínálnak vezetékes telefont, itt általában a hálózaton belüli ingyenes beszélgetés a mézesmadzag. Nem bírom ki, hogy ne jegyezzem meg, hogy egy új, éppen ügyfeleket toborzó szolgáltatásnál kicsi a valószínűsége annak, hogy sok „hálózaton belüli” ismerősünk lesz.

Alaposan megbolygatták a telekommunikációs piacot az internetes telefonszolgáltatások. Ahhoz, hogy a világhálón beszélgethessünk, mindössze egy széles sávú internetkapcsolatra van szükségünk, és máris úgy telefonálhatunk, mintha a jó öreg vezetékes telefon használnánk. Különösen igaz ez akkor, ha egy webtelefont is beszerzünk, amely külsőre megszólalásig hasonlít a megszokott készülékekre, csak hogy ez közvetlenül a routerünkhöz csatlakozik, így akkor is használhatjuk, ha a számítógépünk éppen ki van kapcsolva. Persze a neten külön hardver nélkül, a megfelelő szoftver segítségével is beszélhetünk, ilyenkor mindössze egy pár ezer forintos headsetről kell gondoskodnunk.

A netes telefonszolgáltatók azonban már nem csak a hálózaton belüli hívásokat mérik ingyen, de néha a külföldi mobil és vezetékes előfizetőkkel is díjmentesen beszélhetünk. Persze ez általában csak bevetés, a cégek így szondázzák, hogy melyek a legnépszerűbb országok, majd pár nap, esetleg hét után fizetősé teszik a szolgáltatást. Ilyenkor két dolgot tehetünk: vagy kiízetjük az egyébként meglehetősen kedvező percdíjakat – többnyire bankkártyával –, vagy keressük egy másik szolgáltatót, ahol egy ideig tovább potyázhatunk.

A webtelefont egyébként a hagyományos vezetékes telefon alternatívája is lehet, hiszen ha egy magyar szolgáltatónál regisztrálunk, akkor éppen úgy elérhetek bennünket, mintha helyi, vezetékes számot tárcsáznánk. Ezzel valószínűleg a népszerűségünk is nő majd, és érezhetően többen keresnek bennünket, különösen akkor, ha ismerőseink közül többeknek van olyan tarifacsomagja, amellyel csúcsidőn kívül ingyen hívhatnak vezetékes számokat.

A kínálat tehát bőséges, sőt bátran nevezhetjük kaotikusnak, hiszen ember legyen a talpán, aki képes kiválasztani a számára legmegfelelőbb és legolcsóbb ajánlatot. Összeállításunkban személyre szabott tanácsokkal látjuk el olvasóinkat, hogy kiválaszthassák a lehetőségek szerinti legjobb megoldást, amellyel havonta akár több ezer forintot is spórolhatnak. Mert a pénznek mindig van jobb helye.

Fülöp Norbert

NYEREMÉNY!

Márciusi számunk szerencsés nyerteseinek egy-egy Corel Draw X3 grafikai szoftversomagot postázunk.

Asztalos Aladár, Budapest
Molnár László, Győr
Liska András, Mezőberény

A nyerteseket e-mailben vagy telefonon értesítjük.

A Computer Panoráma három,

belső tartalmában teljesen azonos változatban kapható

SMART
Lemez melléklet
nélküli változat

4 CD-vel
kiegészített
változat

14 CD-nyi
anyagot tartalmazó,
1 DVD-vel
kiegészített változat

Következő
számunk
május 4-én
jelenik meg.

KÖLTÖZIK!
Az IT MédiaBOLT 2006. február 1-től új címen található:
1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 60.
Telefon: (06) 1 888-3421, 22. Fax: (06) 1 888-3499
E-mail: terjesztes@vogelburda.hu

IT MédiaBOLT
Változatlan szolgáltatások!
Nyitvatartás:
hétfő-péntek 8-20
szombat: 10-16

MOZAIK

- **Aktualitások, érdekességek** 12
- **Havi kedvenc** – Hogy régen mik voltak –
megnyílt a szoftvmúzeum. 16

CÍMLAPSZTORI

- **Vezetéken, kábelen vagy interneten?** –
Telefondilemma 18
- **Klasszikus megoldások** – Vezetékes lehetőségek 19
- **Nemcsak a szemnek** – Telefonálás kábeltévé-
hálózaton. 23
- **Beszélgetni az interneten** – Mindig olcsón,
néha ingyen 26
- **Webtelefon-próba** – Ki milyennek látta? 30

TOPTÉMA

- **Klikkelő nagyszülők** – Mindenkinék sikerülhet 32
- **Melyik az olcsóbb: Bécs vagy Budapest?** –
Leteszteltünk két üzletet. 34
- **E-mail elérés távolból** – Levél messziről. 36
- **CeBIT 2006** – Vásárfia 39

HARDVER

- **Multifunkciós tintasugaras készülékek körképe** –
Három az egyben 42
- **Tv-tunerek körképe** –
Tévézz PC-n és notebookon! 48
- **Digitális fényképezők nagy zoommal** –
Messzelátók 52
- **Veszélyes öreg PC-k** – Lomtalaníts okosan! 57
- **Számítástechnikai bolondságok** –
Házi bankautomata és labdarúgó 60
- **Teszt/LevelOne 11g Wireless Access Point Storage** 62
- **Teszt/LG Flatron Slim L1770H** 62
- **Teszt/Philips SPD5200CC** 62
- **Teszt/ASUS A8R32-MVP DELUXE** 63
- **Teszt/Genius SlimMate 3000** 63
- **Teszt/HighPoint RocketRAID 2320** 63
- **Teszt/BENQ P50** 64
- **Teszt/iAudio 6** 64
- **Teszt/LG LW20 Express** 64
- **Apple MacBook Pro** – Laza elegancia 65

SZOFTVER

- **Ingyenes lakberendező szoftverek** –
Éld ki a kreativitásod! 66
- **SoftwareFor.org** – Szoftverek éhező diákoknak 70
- **Corel WordPerfect Office X3** – Alternatív iroda 74
- **Windows Vista és Office 12** –
Belesünk a kártyákba 76

18 CÍMLAPSZTORI Spóroljon a telefonon

Bár a távközlési díjak évek óta folyamatosan csökkennek, a telefonszámla még mindig más család költségvetésének akár 10 százalékát is elviheti. Ennek nem kell feltétlenül így lennie. A kábelteléfono és a hagyományos vezetékes telefon párharca perze sete tőrté a percdíjakat, de az internetes telefonálás még jobban kiélezi majd a versenyt. Ugyanis ma már több olyan hazai szolgáltató is működik, amelynek a rendszeréről nemcsak más neten lévő komputereket, hanem vezetékes és mobil számokat is hívhatunk, lényegesen olcsóbban. Cikkünkben abban kívánunk segíteni, hogy olvassóink az elérhető technológiák közül kiválaszthassák a számukra legelőcsőbbat, így több ezer-tízezer forintot oly módon spórolhatnak havonta.

57 VESZÉLYES ÖREG PC-K Lomtalaníts okosan!

Mint minden masináknak, idővel a PC-nek és a hozzá tartozó összes kiegészítő eszköznek lejár az ideje, vagy azért, mert elromlik, vagy azért, mert eljár felette az idő, és jobb, újabb, szebb berendezést veszünk magunknak. Ilyenkor persze jön a fejtörés, hogy miként szabadulhatunk meg a „levetett” eszközöktől, hiszen a kukába kidobni őket nem túl elegáns.

42 MULTIFUNKCIÓS TINTASUGARAS KÉSZÜLÉKEK KÖRKÉPE Irodai mindentudók

Az utóbbi időben jelentősen megnőtt a kereslet a multifunkciós készülékek iránt. Népszerűségük oka, hogy egymagukban képesek kiváltani a színes (fotó)nyomatót, a színes fénymásolót és a színes skennert, mindezt mérsékelt helyigény és észszerű költségek mellett. A trendekhez igazodva a nagy gyártók új modellekkel jelentek meg a piacon.

52 DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐK NAGY ZOOMMAL Messzelátók

A jó idő és a tavasz várhatóan egyre több fotóst csábít természetfotózásra. Erre a hobbiira a leghasznosabb eszköz a hosszú zoomobjektívvel ellátott digitális fényképezőgép, amelynek segítségével a közeli fák és a messzi dombok egyaránt megörökíthetők.

48 TV-TUNEREK KÖRKÉPE Tévézz PC-n és notebookon!

A tv-tunerek ára – köszönhetően annak, hogy egyre többet és többet adnak el belőlük – soha nem látott mélységekbe zuhant, így az új konfigurációkban is egyre gyakrabban találkozunk velük. Bemutatónkban szemügyre vesszük a piaci kínálatot.

66 INGYENES LAKBERENDEZŐ SZOFTVEREK Éld ki a kreativitásod!

Legyen szó akár új lakásról, akár a régi átrendezéséről, az igazán jó belső megtervezése meglehetősen nehéz. Felbérlelhetünk ugyan egy profi lakberendezőt is erre a feladatra, de ez viszonylag drága megoldás. Sokkal olcsóbb, és nem is mindig rosszabb, ha mi magunk kezdünk hozzá – mondjuk egy számítógép és egy lakberendező szoftver segítségével.

■ Magic Music Manager 2006 – iTunes helyett	79
■ PDA szoftverek – Apró nyálákságok	80
■ Serif 3D Plus –	
■ Harmadik dimenzió egyszerűen	84
■ Játékbeutatók/Mark Ecko's Getting Up:	
■ Contents Under Pressure	86
■ Játékbeutatók/Prey	87
■ Játék: Kis hírek	87
■ Börze/12Ghosts ShellX 7.0	88
■ Börze/Download Accelerator Plus 8	88
■ Börze/Internet Eraser Pro	88
■ Börze/DesktopX	89
■ Börze/HyperSnap 6	89
■ Börze/VMWare WorkStation 5.5	89
■ Börze/ZoneAlarm Pro	90
■ Börze/Web Page Maker V2	90
■ Börze/BelNSync 1.6	90
■ Börze/EagleEyeOS One Free	91
■ Börze/Smarty Uninstaller Pro 2006	91
■ Börze/EZ Outlook BackUp	91

KOMMUNIKÁCIÓ

■ Autós hirdetési oldalak –	
■ Válaszd ki a legjobb járgányt!	92
■ Jaksity Kata – A netről választott nevet	95
■ Netes flörtök – Cátlásoldó világháló	96
■ Keresés felsőfokon (3.) – Még mindig Google...	98
■ Szorító: Google vs. Yahoo – Robotok harca	100
■ Alternatív keresők – Magánymozás	103
■ PictureCloud – Járjuk körbe a dolgot	106

GYAKORLAT

■ Digitális fotósuli 1. – Hogyan válasszunk gépet?	109
■ 9 tipp a biztonságos WiFi-hez –	
■ Sávzélesség-tolvajok	114
■ Tippek-trükkök tv-tunerekhez –	
■ Mozizunk PC-vel!	118
■ Brosúrák Worddel – Tökéletes formák	120
■ Adatok tömörítése az XP-ben –	
■ Spóroljunk a merevlemezsel!	123

ÁLLANDÓ ROVATOK

CP-infó	3
Tartalom	4
CD/DVD-tartalom	6
Olvasók fóruma	10
DVD-bortó	128
Impresszum	129
Előzetes	130

GRAFIKA

AEVITA Save Flash 1.5
 ArtIcons Pro 5.0
 Batch It! Pro 3.72
 Composition Pilot 1.0
 DVD Pizza 1.0
 Free DWG Viewer
 Geotopia
 Merge 1.8
 Mystica 5.45
 Photo Collage 1.37
 Photo To Sketch 3.1
 Pics Print 3
 PSP Video Manager 1.111
 Softcolor photo sledgehammer 2.1
 Super Screen Capture 2.0
 Visual Watermark 1.0

HÁLÓZAT

AceHTML 6.059 Pro
 AceHTML Bulid 8 Freeware
 Acmeta Fragmento
 Adolix Email Backup 3.0
 Avensen Domain Name Finder 2.21
 Clipcollect 1.81
 Crawler Download Manager 4.5
 Crawler Email Plugin 4.7
 Download 3K Toolbar
 EF Mailbox Manager 2.4
 FTPPush 1.0
 FXD Pro FTP Scanner 1.2
 HTML-Optimizer
 HTMLProtector 3.5
 IronFTP
 Live TV Player 2.0
 LocatePC
 Net Spy Pro 2.5
 PRTG Traffic Grapher 5.2
 RADREP
 Roll Call 3.15
 Trace Remover 1.23
 VMN Toolbar

ZENE

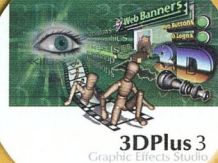
Beat Monitor 2.0
 Cool CD To MP3 Wav Ogg Ripper 2.15
 Crawler Radio & MP3 Player
 dBpowerAmp Music Converter 1.5
 FreeRip MP3
 Helium Music Manager 2006
 Hit-Recorder
 MP3 Tag Assistant Pro
 Music Tag Editor 1.3
 Power Mixer 1.7
 The Jukebox'er
 Virtual BassLine
 Virtual DJ
 Winamp 5.21

FELHASZNÁLÓI

101Clips
 Accent Office Password Recovery 2.4
 AceSpy 3.3
 Alcohol 120% 1.95
 Auto Power-On & Shut-Down 2.0
 CDcheck
 Date Calculator
 Disk Wiper 7 Professional
 Field Filler
 Floppy Image 2.33
 Liberty Basic 4.03
 MouseLaunch
 PL Table 4.0
 PopChar 2.1
 RegFreeze 5.4
 Resource Tuner 1.9
 Silent Night Microburner
 SSETUP32 4.32
 Super Utilities Pro 6.23
 TiPi Text In Picture 1.1
 Total Commander 6.54a

Serif 3D Plus 3

Teljes verzió A 3D modellező szoftverek használata sokszor komoly előtanulmányokat igényel, vaskos könyveken kell átéragnünk magunkat, mire elkészíthetjük első saját objektumunkat vagy animációkat. A *Serif 3D Plus* használatához szerencsére nem kell gurunk lennünk a témában: használata egyszerű, így könnyedén készíthetünk animációkat az internetre, multimédiás alkalmazásokhoz vagy csak saját szórakoztatásunkra. A program internetes aktiválást igényel, ehhez kövessük az első indításkor megjelenő regisztrációs varázsló lépéseit.

3DPlus3
 Graphic Effects Studio

Magix Music Manager 2006

Teljes verzió Ha valaki zeneimádó, előfordulhat, hogy annyi dalt gyűjt össze a számítógépén, hogy végül már maga sem igazodik ki a fájlok és albumok rengetegében. A *Magix Music Manager* segítségével könnyedén rendszerezhetjük dalainkat, ráadásul egy nagyszerű zenelejátszó programmal is gazdagodunk. Megbirkózik a legnépszerűbb audio formátumokkal, és még CD-t is készíthetünk vele kedvenc dalainkból.

CD1

music
 manager
 2006

Software for Starving Students

Teljes verzió A fura cím nem véletlen: *Software for Starving Students* (szoftver éhező diákoknak) néven egy komplett, ingyenes programválogatást nyújtunk át olvasóinknak. A *SoftwareFor.org* jövőtől összegyűjtötték, és egy helyen elérhetővé tették a jelenlegi legjobb és legfrissebb ingyenes alkalmazásokat, minden kategóriában. Az összeállításban fontos szempont volt, hogy az alkalmazások kompatibilisek legyenek a fizetős változatokkal, és hogy a teljes válogatás elférjen egy CD-n. Ezt a válogatást adjuk most közre mi is CD-mellékletünkön. Az összeállításról bővebben is olvashatnak magazinunkban.

SoftwareFor.org Presents
Software for Starving Students

version
 2006.01

for
 Windows

CD2

MotionArtist 2.0

Teljes verzió

Aki nem szeretne elmélyülni a Flash szerkesztő rejtelmeiben, de szeretné honlapját látványos flash animációkkal színesíteni, annak a *MotionArtist 2.0* az ideális segítőtárs. A programmal pillanatok alatt látványos animációkat, Flash albumokat készíthetünk. A program használatához szükséges kódot olvasóink díjmentesen kérhették a www.e-frontier.com/go/ma2_pcw címen található online űrlap kitöltésével.

Picasa 2 HUN

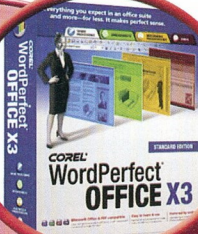
Teljes verzió

Az egyik legjobb, leggyorsabb és legszebb fotóalbum szoftver aktuális verziója immár magyarul is elérhető, így azok is könnyen elbaldogulnak vele, akik nem tudnak angolul. A programot elsősorban azoknak ajánljuk, akik sok digitális fotót készítenek, és szeretnék az elkészült képeket átlátható és kerekhető formában tárolni. A *Picasa* ezenkívül az alapvető retusáló funkciókat is tartalmazza, így nagy segítség lehet a fotók minőségének a javításában.

Corel WordPerfect Office X3 Standard

Próba: verzió

Ha szövegszerkesztőről beszélünk, elsőként mindenkinek a *Microsoft Word* jut az eszébe, pedig már ennek megjelenése előtt is léteztek ilyesfajta programok. Közülük is az egyik legjobb a *Corel WordPerfect*, amely napjainkra egy komplett irodai csomagává nőtte ki magát. A szoftverről bővebben is olvashatnak magazinunkban, sőt megnyerhetik a dobozos verziót is!

Tájéko

Teljes verzió

Természetesen ebben a hónapban sem feledkeztünk meg azokról, akik a számítógépet kikapcsolódásra is szeretnék használni, nem csak munkára és játékra. Kalandozzanak hát velünk *Tájéko* című multimédiás magazinunk interaktív világában!

CD3

DVD

EXTRA TARTALOM

FILM A DVD-N!

Discovery Channel

Szellemkastélyok Skóciában

Mit gondolt Ön a természetfeletti jelenségekről? Skóciában a lakosság fele hisz a szellemekben, és minden hetedik ott lakó azt állítja, látott már kísértetet.

A film titkosztos ősi kastélyokban visz el bennünket, ahol meglepő módon a leglátványosabb szellemtörténetek. Szemtől szembe kerülhetünk a mai tudomány számára megmagyarázhatatlan, rejtélyes eseményekkel. Ha azt hiszi, a kísértetek csak a képezel szüleményei, akkor bizonyára Ön is szeretné megtudni a filmben bemutatott paranormális jelenségek titkát...

További érdekességek a DVD-mellékletben! LAPOZZON!

DVD-utánrendelés

CP szerkesztősége
Telefon 06(1) 888-3421, 22
Fax: 06(1) 888-3499
e-mail: terjesztés@vogelburda.hu
A DVD-utánküldés ára, kezelési és csomagolási költséggel: 1200 Ft (A készlet erejéig.)

A hogy az már lenni szokott, a magazínunk DVD-mellékletes változatát megvásárlók a három CD tartalmán felül további érdekességeket, csemegéket is találhatnak a lemezen. Nézzük pontosan, mivel is szolgálunk, természetesen a már ismertett Discovery Channel filmen kívül.

Játékdemók

Négy fantasztikus játék demójával szolgálunk ebben a hónapban. A *Battle of Europe* a 3D arcade kategóriát képviseli, az első sorban azoknak nyújt önfeléd kikapcsolódást, akik szeretik a 3D-s lövöldözős játékokat. Ebben a második világháború légi csatáit élhetjük újra.

A *Commandos Strike Force* egy „first person” akciójáték, amelyben a földi haderőt képviselhetjük. Nagyon szép grafikával és izgalmas játékmennel igyekeztek megnyerni a készítőik rokonszenvünket. Azoknak, akik inkább bekéesebb játékra vágykoznak, a *Toca Race Driver 3* játszható demóját tudjuk ajánlani, amelyben szinte kedvünkre száguldozhatunk, de persze az sem árt, ha néha figyeljük az utat és a versenyársakat.

Track Mania Nations (Teljes játék)

Ki ne emlékezne a régi idők klasszikusának számító Stuntsra? Nos, a *Track Mania Nations* éppen olyan, mint a Stunts, csak éppen 3D-s köntösbe bújtatva. A játékot előző havi számunkban már részletesen bemutatuk, most pedig DVD-mellékletünkre is fölkerült. A pályák (hasonlóan a Stunthoz) hi-

Csak a DVD-n!

hetetlenül eltaláltak. A klasszikus elemek mindegyike előbukkan a futamokon, persze csak szorosan sorjában, nem lehet egyből a tripla ördögurokkal ijesztetni az újonc játékosokat. A kezdő szinten például megtanulhatjuk az ugratás és a profi kanyarvétel technikáit, ezután a megszerzett rutinnal már ki lehet használni a szándékosan a pályákba épített trükköket és különféle „aljságásokat”. Ilyenek lehetnek a hirtelen szemberohanó oszlopok vagy a lyukak az aszfaltban, amelyek szalomalozó tudásunkat teszik próbára, vagy a ferde ugratók és az utánuk következő kanyarok, amelyeknél könnyen kirepülhetünk a pályáról. A haladó szinthez érve pedig már felköthetjük a nadrágot! A *Track Mania Nations* a legújabb szokásoknak megfelelően online is játszható.

Manga Studio EX 3.0 (Próbaverzió)

Ha valaha arról álmodoztunk volna, hogy egyszer majd saját képregényt készítsünk manga stílusban, akkor most itt a remek alkalom. Azt nem állítanánk, hogy könnyű lesz, mert a *Manga Studio* félelmetesen összetett program. De kis gyakorlással és némi tehetséggel talán elindulhatunk a manga képregények készítőinek nyomdokain.

OpenOffice.org 2.0.2 (Teljes magyar változat)

Az *OpenOffice.org* nem szorul különösebb bemutatásra. A legnépszerűbb ingyenes irodalmi csomag legújabb verziója – ráadásul annak magyar nyelvű változata – természetesen maradtatható a mellékletünkönél sem.

ConceptDraw NetDiagram (Próbaverzió)

Komplett számítógépes hálózatokról átlátható diagramot készíteni nem könnyű dolog. Szerencsére a *ConceptDraw NetDiagram* sok fáradtságtól megkímélhet minket ezen a téren. Ha ilyen feladatot kapunk, feltétlenül próbáljuk ki e nagyszerű szoftvert.

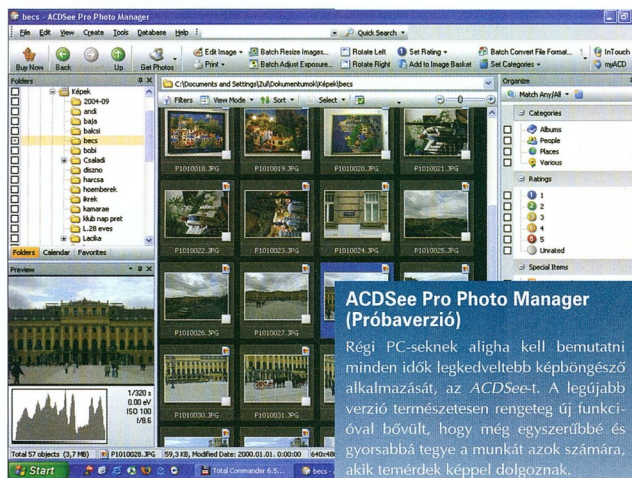
CP csomag

Szokásos havi válogatásunkban ezúttal három különleges Linux-disztribúciót mutatunk be. Különlegesebb, mivel a három közül a legnagyobb is alig 150 Mbájtos, és a másik kettő is mindössze 50 Mbajtot tesz ki. A kis méret értelme természetesen az, hogy szinte minden adathordozón elférjenek. Így például az ISO-kat akár névjegykártya méretű CD-re is felírhatjuk, de használhatjuk őket akár USB kulcsról is. Dacára a kis méretnek, szinte minden fontos alkalmazást megtalál a rendszerekben (szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt, böngészőt, levelezőklent, képnézegetőt stb.), de azért nem óhajtanak versenyezni a DVD-ken megjelenő disztribúciókkal.

Mindenesetre érdemes őket kipróbálni, hiszen akár mellényzsebükben is elférhetnek, és bármikor jól jöhetnek (például egy hirtelen rendszerösszeomlásokor.)

Apple OS X szoftverek

Mivel nálunk is egyre népszerűbbek az alsó és középkategóriás *Macintosh* gépek (Mac Mini, iMac, iBook stb.), ezentúl DVD-mellékletünkön havonta közreadunk egy kis válogatást OS X-es alkalmazásokból is. E havi válogatásunk ráadásul szorosan kapcsolódik egy másik, mellékletünkön is megtalálható szoftverösszeállításához, ugyanis a *Szoftverek ehhez diákoknak* összeállítás *Macintosh* gépekre szánt változatát is közzétesszük mellékletünkön.

ACDSee Pro Photo Manager (Próbaverzió)

Régi PC-seknek aligha kell bemutatni minden idők legkedveltebb képböngésző alkalmazását, az *ACDSee*-t. A legújabb verzió természetesen rengeteg új funkcióval bővült, hogy még egyszerűbbé és gyorsabbá tegye a munkát azok számára, akik témérek képpel dolgoznak.

Tavaszi ajándékeső!

Nyereményjáték

500 000 Ft értékben!

Így játszhat:

- Gyűjtse össze a Computer Panoráma 2006/3,4,5. lapszámaiban megtalálható nyerő sarkokat,
- vágja ki mindhárom sarkot, töltsse ki az adatokat,
- majd 2006. május 30-ig küldje vissza egy levélben a címünkre!

Nyeremények:

- 2 db CorelDRAW X3 szoftvercsomag
- 1 db Conceptronic Media Player médialejátszó
- 1 db iGO Magyarország 2005 GPS szoftver
- 5 db PLAY! magazin féléves előfizetés
- 10 db Computer Panoráma könyvcsoport
- 1 db Pinnacle Studio MovieBox USB videóátjátszó

Játsszon velünk! Érdeemes!

Sorsolás: 2006. május 31-én.

Címünk:
Computer Panoráma szerkesztősége
1426 Budapest, Pf. 139
A borítékra írja rá: "CP Nyerő sarkok"

CorelDRAW X3
szoftvercsomag

Conceptronic
Media Player
médialejátszó

iGO Magyarország 2005
GPS szoftver

PLAY! magazin
féléves előfizetés

Computer Panoráma
könyvcsoport

Pinnacle Studio
MovieBox
USB videóátjátszó

2. Nyerő sark - Tavaszi ajándékeső 2006/3

Név: _____
Cím: _____
Tel.: _____
mail: _____

Linux unistall, XP visszaállítás

Telepítettem a Xandrox Linuxot a 2005. augusztusi Computer Panoráma CD-ről. Most szeretném levenni a Windows rendszeremről. Mit tegyek?

A Linux eltávolítása semmivel nem bonyolultabb, mint a Windowsé. Ha egyetlen gép egyetlen merevlemezén van a Linux a Windows valamelyik verziója mellett, akkor a rendszerindítást rendszerint a *Lilo* végzi. Először ezt kell kiiktatni, hogy minden alkalommal a Windows induljon el. A Linux parancsoraiba írjuk be a *lilo -u /dev/hda* parancsot, ahol a *hda* „a” betűje jelzi, hogy ez a Primary vezérlő Master merevlemeze (a legtöbb gépben az). Ezután már a Windows-ral kell elindulnia.

Ha mégsem így lenne, és csak a „L” felirat jelenne meg a képernyőn a rendszer indulásakor, akkor helyezzük be a Windows telepítő CD-jét a meghajtóba, indítsuk arról a telepítőt, majd válasszuk a rendszer visszaállítását (a telepítőben az *R*, a magyar verziónál a *B* betűt kell nyomni, ezután a *C-T*, illetve a *K-T*). Az így előállt parancsorbarr adjuk ki a *fixmbr* utasítást – ez törli a *Lilo*-t, és a *Windows*-t indítja, mint régen. A meghajtón lévő két Linux partíciót a *Sajátgép* helyi menüjében, a *Kezelés/Lemezkezelés* alatt tudjuk törölni.

A rendszer-visszaállítás közölt ügy is elérhető, hogy a *Windows XP* telepítő CD-jén kiadjuk az *i386wint32 /cmdcons* parancsot, amely létrehoz egy *Recovery Console*-t a *Windows* rendszerindító menüjében, és ebben a *CD* lemez nélkül is kiadhatjuk a fenti parancsot.

Még egyszerűbb a helyzet, ha a merevlemezünk egész tartalmát törölni szeretnénk, mert akkor *DOS*-os (*Win9x*) lemezrel bootolva csak az *fdisk /mbr* parancsot kell kiadnunk a parancsorbarr, és a *Lilo* már el is tűnt a rendszerrel – ezután pedig már könnyedén megy a *Windows XP* telepítése.

Elosztott videó

Egy hajóra szeretnék beépíteni egy *GPS* rendszert, amelyet egy *PC* vezérel. Azért, hogy az utasok lássák a hajó pozícióját, nyolc televízióra lenne kivetve a kép. A hajó *AV* erősítővel van felszerelve. A jelenlegi televíziós hálózatot kipróbáltuk egy *IBM A31-es* notebookkal az *S-Video* porton keresztül. Minden tévékészüléken lett kép, de nagyon zajos. Ez így sajnos nem kielégítő. Létezik-e olyan *AGP* vezérlő, amelynek jó minőségű, zajmentes kimenete van? Lehet persze, hogy én csináltam valamit rosszul. Kérem, segíten a probléma megoldásában!

Ennél egyszerűbb és olcsóbb PC-TV átalakítók is kaphatók, elég sok boltban

A hordozható számítógépek többségének olyan a tévékimenete, hogy azt egyetlen televízióra rákötve filmeket és egyébket tudjunk nézni. Még egy igényesebb *IBM* notebook is biztosan ugyanazt a *tucat-IC*-t használja, amelyek az *S-Video* jelet előállítják, ez pedig láthatóan gyenge ehhez.

A másik ok, amely miatt a kép zajos lehet, az a nem megfelelően földelt notebook, illetve áramkörei. A hajón lévő hosszú kábelek pedig elég sok zajt beszedhetnek, és ezt csak felerősíti a notebook áramköre.

Gyanítom, hogy egy megfelelően táplált (*UPS*, illetve zavarászűrő) *PC* videokimenetén nem jelentkezik a hiba. Az *ATI* videokártyák korábbi típusai – jellemzően az *AGP*-

sek – általában jobb minőséget adnak az *S-Video* kimeneten, ma már ebben is szinte fej-fej mellett vannak a gyártók.

Ha a *PC* beépítése a hajóba nehézségekbe ütközik, és csak a notebook fogadható el, akkor a *VGA-TV* átalakítókra ajánlom, amelyek olyan könnyű beépíteni, hogy egy ilyen „hiba” esetén a forgalmazó bármikor szó nélkül visszacseréli.

Működik-e?

A kérdésem a következő: működik-e egy *AMD Sempron 2600+* (*S462*) processzor egy *ASUS A7S333* alaplapban?

Ha új processzor beépítésén törjük a fejünket, akkor először is nézzük meg az alaplap kézikönyvét, hátha szerepel a támogatott processzorok között. Ha nem, akkor lépünk fel a gyártó weboldalára, és nézzük meg a legújabb frissítéseket az alaplaphoz (kézikönyv, *BIOS*). Ezek között általában a legújabb alkalmazható processzorokra is van utalás. Ebben eseten viszont az *ASUS* látszólag megfedelkezett az *A7S333-as* alaplapjáról, így csak a fórumozók megjegyzéseiből következtethetünk arra, hogy működik-e. Az *A7S333-as* alaplap *515745-os* chipset használ, az alaplap neve tehát nem a *CPU* *FSB* számából keletkezett (ez félrevezető); a maximális *FSB* itt 266 MHz. Mivel a *Sempron* processzor *FSB*-je 333 MHz, ebben az alaplapban csak jóval lassabban tud elindulni. Ezt a kis „nyomozást” a *Google* segítségével, néhány szó variálásával, és az eredmények átböngészésével bárki elvégezheti, ha tud egy kicsit angolul.

Régi hardver meghajtója

Öt éve használok egy *Mustek 1200CP* szkennert. *Win98*-on hibátlanul működött, de az *XP*-n nem tudom életre kelteni. Letöltöttem a legújabb drivert, mindent megpróbáltam, de

CP Computer Panoráma

TELEFON-DILEMMA!

csökkentse radikálisan telefonszámláját!

Digitális fotózási 1. – Világszám Helyezésközpont

A legjobb ingyenes inkjetrekesztő szoftverek

Messzélők

Megéri előfizetni a CP-re!

PREMIUM
DVD-melléklettel

Egy évre: 13 920 Ft
Fél évre: 7 470 Ft

SMART
lemez melléklet nélkül

Egy évre: 7 536 Ft
Fél évre: 3 978 Ft

Előfizetni, megrendelni?

Ha az Ön sorozatából hiányzik valamelyik korábbi *Computer Panoráma*, vagy szeretne külsőszámainkból, könyveinkből vásárolni, akkor forduljon terjesztési osztályunkhoz. Ungvácsk itt fizethet elő magazinjainkra is.

Fahér Ildikó: 888-4322, Rehó Rita: 888-3421
terjesztos@vogelburda.hu
Üzletünk: www.itmediabot.hu,
illetve Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 60.

Késleltetett írás

A késleltetett írás problémájával magam is találkoztam, és több he-tes szenvedés árán sikerült kiderítenem az okát és a megoldást is. Az ok: valamelyik SATA csatló (táp vagy adat) kilazul. Ez tehát hardveres probléma. Megoldás: amint kiírja a Windows a sikertelen késleltetett írás üzenetet, azonnal igazítani kell az alaplap-merevlemez adat- és táp-merevlemez SATA kábelek csatlakozásán. Egy enyhe nyomással megigazítva a csatlakozást, esetleg újraindítva a rendszert, a hiba megszűnik, illetve a rendszert hibajavító módban újra kell telepíteni. Utóbbira akkor lehet szükség, ha az ember egyéb lemezjavító programok is kísérletvezetett (pl. defrag, particionáló, checkdisk). A szervizek szerintem – jó szokás szerint több napos kemény munkával – ugyanezt szokták tenni. Ezt én kétszer életem meg, pedig elég jó minőségű mind az

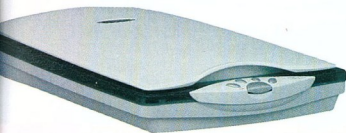
alaplappom (ASUS P4P800-Deluxe), mind a SATA meghajtók (Samsung). A rendszer egyébként stabil. Szerintem a kábelekkel lehet a probléma, mert annyira laza a csatlakozás, hogy a belső rezgés és a légáramlat elég arra, hogy egy idő után bizonytalanra váljon a kapcsolat. Én mindenesetre ezek cseréjével fogok próbálkozni, ha legközelebb megint előjön ez a probléma. Kérem ezt az üzenetet továbbítani a panaszos olvasókhoz!
Üdvözlettel: Dobó Attila

Köszönjük az olvasóink nevében is ezt a nagyon hasznos hozzászólást, annyit azonban érdemes még hozzátenni, hogy nem csak a SATA, de már az ATA-66 (és újabb) meghajtók is hotplugosak, tehát ha az operációs rendszer támogatja (az XP igen), akkor akár menet közben is le lehet őket választani, és csatlakoztatni. A meghajtóra való írást el kell végzetni az Eszközkezelő/Meghajtó eltávolítása opciójá-

Ha ilyet látunk, vegyük meg a nagyobb biztonságot adó kombi-SATA kábeleket

val. Csatlakoztatás után pedig ugyanitt a helyi menüben a *Hardverváltozások keresését* kell választani, akkor a rendszer ismét felismeri a meghajtót. Egyes alaplapokon egyébként külső SATA csatlakozó is van, tehát a házat sem kell kinyitnunk a művelet elvégzéséhez. Sajnálom, hogy most már egy egyszerű csatlakozónak a minőségére is oda kell figyelnünk, mi lesz akkor a jövőben?

Ma már kaphatók olcsó USB-s szkennerek, ezek mindegyike alkalmas dokumentumok beolvasására

nem működik. A szkennert a párhuzamos portra csatlakozik, zömében szöveg beolvasására használom a *Recognita* programmal. Kérem, adjon tanácsot a probléma megoldására, a telepítésre, és hogy a segédprogram megfelelő-e, illetve van-e jobb?

Mi tagadás, az a szkennert már elég régi, amelyik a párhuzamos portra kapcsolódik. A gyártó hivatalosan már nem támogatja ezeket a készülékeket, legfeljebb Windows 9x/ME alá érhető el a meghajtó. A neten ugyan kering XP-s meghajtó, de ez nem támogatott, a fóru-

mok többségének pedig nem működik (Professional alatt). Ennek megfelelően sajnos csak azt tudom ajánlani, hogy vásároljon egy Windows XP alatt is működő USB-s szkennert, vagy használja a számítógépén párhuzamosan a Windows 98-at és a Windows XP-t (beolvasáshoz a Win98-at, a többihez az XP-t). Végül, azt ajánlom, hogy az alaplap BIOS-ában változtassa meg az LPT port módját (Standard/ECP/EPP), ugyanis nem tudhatja, hogy melyikkel működhet a szkennert. Érdemes a Windows XP meghajtói között ellenőrizni, hogy az LPT port meghajtója is megfelelő-e.

Az ellenállhatatlan pendrájv

Az történet, hogy a pendrájvomon egyszerre több másolási feladatot indítottam el (siettem ☺), és úgy látszik, ez sokkolta. Azóta a gép felismeri ugyan, mint meghajtót, de nem látja a fájlokat, és semmilyen műveletre nem tudja rábírn, még formázni sem hajlandó. Van valami megoldás?

Az USB-s memóriákat általában biztonságosabbnak gondoljuk a merevlemezeknél és a floppyknál, ami igaz is, mert ha rájuk taposunk, leejtjük őket stb., akkor az esetek többségében még mindig olvashatók. A gond csak az, hogy elektromosan nagyon érzékeny készülékek, így a környező vihar következtében vagy az elektromos hálózaton lévő, az alaplapon keresztül a kelleténél nagyobb feszültség is rákerülhet. Jellemzően akkor, amikor éppen másolunk rá, vagy a PC-re csatlakoztatjuk, vagy arról leválasztjuk. Attól, hogy több szálon másolunk rá, legfeljebb csak lelassul, de nem lesz baja!

Az említett hiba igencsak szoftveresnek tűnik, mert a PC felismeri az eszközt. Ilyenkor ne a *Formázás* paranccsal próbáljuk meg szóra bírni, hanem a szokásos *Sajátgép/Kezelés/Leemekezelés* alatt töröljük, majd hozzuk létre rajta újra a partíciót, amelyet már nagyobb eséllyel formázhatunk le.

Ha a gépünkön nem megy, próbáljuk meg egy másikon!

Aktuális számunkról

Amennyiben kérdései volnának az adott lapszámmal kapcsolatban, keresse meg szerkesztőinket!
Fülöp Norbert
nfulop@vogelburda.hu
Bányai Ferenc:
fbanyai@vogelburda.hu
Nákovics László:
lnakovics@vogelburda.hu

Gond van a gépével?

Bizonyára Önnel is előfordult már, hogy nem úgy működött a gépe, ahogy szeretne volna. Ha a hardverével kapcsolatban lennének kérdései, forduljon tesztlaboratóriumunk munkatársaihoz, akik készséggel segítenek:
Köhler Zsolt: zskohler@vogelburda.hu
Rosta Gábor: grosta@vogelburda.hu
Hígyed Gábor: ghigyed@vogelburda.hu
Kérdéseiket természetesen internetes oldalunkon (www.cp.hu) is feltehetik.

Várjuk leveleiket!

Hardveres és szoftveres gondjaikkal, problémáikkal, valamint az újságunk tesztjeivel kapcsolatban leveleiket az alábbi e-mail címre várjuk: zskohler@vogelburda.hu, illetve postai úton is elküldhetik őket (Köhler Zsolt, Vogel Burda Communications Kft., 1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.).

SAMSUNG SGH-I310

Mobil, MP3-lejátszó és kamera

A világ legnagyobb kapacitású telefonja a 8 Gb-átos merevlemezrel rendelkező SGH-I310-es is a CeBIT-en debütált. Az új fejlesztésű készülék tökéletesen ötvözi mindazt, amit egy telefonnak, egy digitális kamerának és egy MP3-lejátszónak tudnia kell. A felhasználók közel 2000 zeneszám közül választhatnak, a Windows Mobile 5.0 operációs rendszerrel pedig könnyedén szerkeszthetik ezeket.

Samsung SGH-I310 – 2000 dalnyi memóriával

A telefon bármilyen fájl letöltésére alkalmas akár a PC-ről a telefonra, akár a készülékről a számítógépre. Az okostelefon 2 megapixeles kamerájával remek képek készíthetők, memóriáját microSD kártyával bővíthetik, a fényképezőt és a tv-kimenet ugyanacsak megtalálható benne.

IBM MAGYARORSZÁG

Magyar fejlesztésű banki rendszer

Az IBM Magyarország banki ügyintézői rendszert fejlesztett ki, amelyet az egyik itthoni banknál már alkalmaznak, és amelyet teljes funkcionalitással a CeBIT-en mutattak be. Az IBM üzleti tanácsadónak vezetésével létrehozott, IBM szoftvereken és IBM szervereken működő megoldásban két magyar vállalkozás is rész vett: az IND fejlesztette az üzleti szolgáltatásokat és a háttérrendszer-integrációt, a T-Logic pedig a portálemeket.

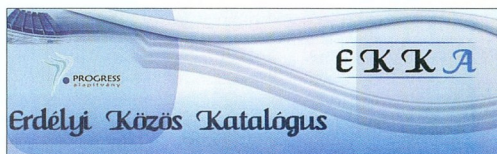
Az új rendszerrel a bank munkatársai a böngésző használatával egy portálon keresztül egyszerűen és gyorsan elérhetik a különböző banki szolgáltatásokat nyújtó olyan hát-

téralkalmazásokat, mint például a számlavezetés, a kártyarendszer vagy a brókerrendszer. A megoldás az elektronikus levelezést és az azonnali üzenetküldést is integrálja.

A különböző alkalmazásokat korábban csak külön-külön lehetett működtetni. A portál egyszerűsíti ezeknek a rendszereknek a használatát, kiküszöböli az adatbevitel ismétlését, így gyorsítja az ügyfélkezelést, csökkenti a költségeket, és növeli a hatékonyságot. Mindez egy olyan megoldás is kiegészítő, amely az adattárház tartalmának elemzése alapján az adott ügyfélre szabva jeleníti meg az értékesítő támogató ajánlatokat.

ERDÉLYI KÖZÖS KATALÓGUS

Gyorsabb eligazodás

Harmincezer tötetet tartalmaz a március elején Kolozsváron bemutatott Erdélyi Közös Katalógus (EKKA), amelynek célja az egységes erdélyi könyvtárkatalógus létrehozása. A www.konyvtar.ro címen található virtuális katalógus megkönnyíti a felhasználóknak mind a bibliográfiai leírás, mind a tárgyszavak szerinti keresést. Az érdeklődők megtudhatják, hogy a keresett példány hol található meg, továbbá kölcsönözhető-e, vagy

csak a könyvtárban lehet olvasni. Arról is tájékoztat a katalógus, hogy a keresett könyvet mikor kell visszavinni a könyvtárba, ha azt valaki éppen kikérte. A Progress Alapítvány és a magyarországi Puskás Tivadar Közalapítvány által meghirdetett pályázat útján megvalósult rendszer elősegíti, hogy az Erdélyben megjelent magyar kiadványok is megjelenjenek a közös magyar katalógusrendszerben.

E-ALÍRÁS

Nemsokára nélkülözhetetlen

Március elejétől a közjegyzők minősített elektronikus aláírással is biztosíthatják a digitális iratok hitelességét. Az ezzel hitelesített dokumentumok ugyanolyan közokiratnak minősülnek, mint a „hagyományos” pecsétellátottak. A kft.-k és a részvénytársaságok elektronikus bejegyzésére, illetve a változások fel-

tüntetésére már tavaly szeptember óta lehetőség van. 2007-től a minősített elektronikus aláírás használata még nagyobb jelentőséggel bír majd, mivel a cég-alapításhoz kapcsolódó minden iratot, így például a társasági szerződést és a cégbejegyzési kérelmet is csak elektronikusan lehet majd benyújtani a cégbí-

róságához. Az elektronikus ügyintézés legfőbb előnye a gyorsaság: a cégbírószághoz benyújtott kérelem az elküldés pillanatában megérkezik, a küldésről kapott elektronikus térítvény pedig bizonyítja a beérkezés tényét.

LOGITECH

Webkamerák kifejezetten Skype-hoz

A CeBIT kiállításon a Logitech bemutatata eddigi legolcsóbb számítógépes fehallgatóját, a Logitech PC Headset 120 elnevezésű termékét, amely május-tól kezdve nálunk 5 ezer forint körüli javasolt fogyasztói áron lesz kapható. A fehallgató termékcsalád másik végén a Logitech Premium USB Headset 350 áll (javasolt fogyasztói ára 10 ezer forint körül van), amely kiváló USB sztereó hangzást, jó minőségű mikrofont, és hosszú időn át kényelmes bőrborítású fülpármákat kínál.

A Logitech számos webkamerája Skype-minősítésű, és némelyikhez még visszhangszűrő mikrofon és innovatív videós műszaki megoldások is tartoznak, amelyekkel az internetes videóhívások még egyszerűbbek és kényelmesebbek.

A VoIP és az üzenőprogramok növekvő népszerűségének köszönhetően sok alkalmazás már beépített videofon lehetőséget is kínál, amellyel az interneten keresztül ingyen beszélgethetünk és közben még láthatjuk is egymást.

A Logitech és a Skype nemrégiben bejelentették, hogy köz-

zös munkájuk eredményeként a Skype felhasználói a világon mindenütt ingyenesen használhatják videofon szolgáltatásukat. A Logitech biztosítja az MSN Messenger Video Conversation szolgáltatásához szükséges műszaki háttér megoldásokat. Az MSN Messenger felhasználók a videoszolgáltatás 2003-as megjelenése óta 6 milliárdnál is több webkamerás beszélgetést bonyolítottak.

Logitech Premium USB 350 – nettelefonálónak

PANNON

Közel 3 millió ügyfél

Hazánkban elsőként indított kifejezetten mobiltelefonos használatra készült videohívó szolgáltatást a Pannon. A Pannon W@P Hírek menüpontban elérhető Video Híradó naponként kétszer frissülő képes hírösszeállítást kínál. Hét rovatot – belső, választások 2006, külföld, gazdaság, sport, időjárás, programjaink – tartalmaz, az előfizető az általa ér-

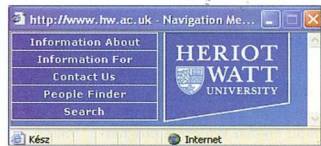
dekesnek tartott kategóriára kattintva egyszeri hozzáférési díjért két-három perces összefoglalókat tekinthet meg. A Video Híradó ára az adatforgalom díját is tartalmazza.

Ugyancsak a Pannonnal kapcsolatos hír, hogy közzétették a tavalyi év eredményeit. Eszerint a cég ügyfeleinek száma év végére elérte a 2,929 milliót.

SZÁMALK–HERIOT-WATT

Nemzetközi IT-diploma

Együttműködési szerződést kötött az edinburghi székhelyű Heriot-Watt egyetemmel a skót intézmény angol nyelvű informatikai távoktatásának hazai beindítására a Számalk. A 2006 szeptemberében induló, brit diplomát adó képzés nemcsak Magyarországon, hanem Kelet-Európában is egyedülálló. Az egyetemi szintű, első és másoddiplomaként egyaránt megszerezhető végzettséget külföld-

dön is elfogadják. Az oktatás teljes egészében angol nyelven folyik, amihez magas szintű (TOEFL 550/213-nak vagy IELTS 6.5-nak megfelelő) nyelvtudás szükséges. További követelmény a középiskolai tanulmányok befejezése és a betöltött 18. életév.

WLAN-barangolás

Már hat országban használható a T-Mobile vezeték nélküli internetszolgáltatása: a távközlési cég magyarországi ügyfelei újabb öt ország – Lengyelország mellett Németország, Ausztria, Nagy-Britannia, Csehország és Hollandia – összesen több mint 8 ezer WLAN hozzáférési pontján roamingolhatnak az itthon megvásárolt hozzáférési lehetőséggel.

MICROSOFT

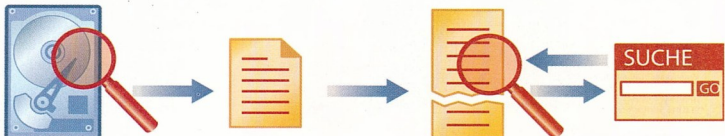
Ellenkereső indul

Fél éven belül elindítja új kereső szolgáltatását a Microsoft, amely a harcias bejelentés szerint rövidesen felülmúlja majd a Google jelenleg legjobbnak tekintett és mindmáig legnépszerűbb keresőjét.

Az internetes nagygyűjtő háborújának következő csatáját

először az Egyesült Államokban vívják, később a harc kiterjed majd a világ többi részére is. A jogi problémák elkerülésére a keresőt nem építik be a még az idén megjelenő Vista operációs rendszerbe, a Windows Messengernek és a Hotmailnek viszont része lesz. A Microsofttól

kiszivárgatott hírek szerint az új szoftver a nem mindig célravezető webcímek kutatása helyett a pontos információk keresésére helyezi majd a hangsúlyt, és – legalábbis Gatesék reményei szerint – már csupán ezzel is hatékonyabb lesz, mint a rivális szolgáltatás.

SAMSUNG SGH-D870

A világ legvékonyabb szétcsúsztható mobilja

Az idei CeBIT-en mutatkozott be a Samsung új 3G modellje, az SGH-Z400, az SGH-Z400, valamint a 2.5G technológiával ellátott SGH-D870 típusú, a világ legvékonyabb szétcsúsztható te-

lefonjával is itt találkozhatott először a nagyközönség. Az SGH-Z400-as mindössze 18,4 milliméter vékony, és a 3G adatátviteli sebességének köszönhetően alapfunkciói közé tartozik a videotelefonálás és a videostreaming is, így azon kívül, hogy beszélgetés közben láthatjuk egymást, videókat is nézhetünk rajta. A modell érdekessége még a 2 megapixeles kamera és a fájlnézegető, a me-

mória pedig természetesen kártyával bővíthető.

Az SGH-D870-es modell még vékonyabb: a maga 13 milliméteres vastagságával a farzsebben is kényelmesen meglapul, de a 3,13 megapixeles kamera, a microDD kártyával bővíthető memória, a fájlnézegető, a tv-kimenet és a Bluetooth kapcsolat miatt gyakorlatilag a legmodernebb telefonnak számít most a piacon.

AUTÓPÁLYA-MATRICA

Vásárlás SMS-sel

Március közepétől a *Pannon*- és *T-Mobile*-előfizetők mobiltelefonnal is megvásárolhatják a személygépkocsikra érvényes, D1 típusú 4 napos autópálya-matricát. Ehhez nem kell mást tenniük, mint szöközők nélkül bebillentyűzni a rendszámot egy szöveges üzenetbe, ezt elküldeni a 810-0100-s számra, a kapott értesítésre megnyomni a *Válasz* gombot, és jóváhagyásként visszaküldeni egy „ok” tartalmú üzenetet. Ezt követően másodperceken belül küld a rendszer egy, a négynapos matrica sikeres megvásárlását igazoló sms-t, amely tartalmazza az azonosítót. Az igazoló üzenetet a matrica lejártának időpontjáig meg kell őrizni. A mobilkészülékes matricavásárlásnál az autópálya-matrica díján túlmenően alkalmanként 100 forint tranzakciós díjat kell fizetni.

EREDETI WINDOWS PROGRAM

Felfedi a csalókat

Nyolc eBay-felhasználót perelt be a Microsoft illegális szoftverpéldányok terjesztéséért. A csallással vádoltakat másolt Windows XP-t és Office-t árusítottak az aukciós webhelyen. A büncselekményre a tavaly júliusban indított *Eredeti Windows* program hívta fel a szoftvergyártó figyelmét, amely fírisítéskor automatikusan ellenőrzi, hogy a letöltést kezdeményező szoftver legális-e.

További hír a Microsoft háza tájáról, hogy az év második felében megjelenő *Windows Vista* operációs rendszer hatféle változatban – Business, Enterprise, Home Basic, Home Premium, Ultimate és Starter – kerül forgalomba. Az első kettőt üzleti, a következők három pedig otthoni használatra, míg az utolsót a fejlődő országok felhasználóinak szánják.

A Starter kivételével valamennyi verzió elérhető lesz 32 és 64 bites változatban is.

GAZDAGLISTA

Jól fizet a szoftvergyártás

Az amerikai *Forbes* magazin rendszeresen összeállítja a világ leggazdagabb – legalább 1 milliárd dolláros vagyonnal rendelkező – embereinek listáját (www.forbes.com/lists/2006/10/Rank_1.html), amelyet immár 12 éve *Bill Gates*, a Microsoft első embere vezet 50 milliárd dollárra becslült va-

gyanával. Az informatikai iparában tevékenykedő cégek tulajdonosai-vezetői közül a lista elején található még a hatodik *Paul Allen*, a Microsoft társalapítója, a 12. *Michael Dell*, a világ legnagyobb PC-gyártójának vezetője, a 15. pedig *Lawrence Ellison*, az Oracle főnöke.

INFORMATIKUS FIZETÉSEK

Átlag felett

Már 6000 informatikus regisztrálta magát a *NetAcademia Oktatóközpont Fizűfigyelő* rendszerének tavaly februárban elindított fizetéskalkulátorába. Az összesített adatokból kiderült, hogy az informatikusok nettó átlagbére 226 ezer forint, ami lényegesen magasabb a magyar nemzetgazdasági átlagnál. A beérkező adatok szerint az informatikán belül jelenleg az IT tanácsadók keresnek a legjobban. Az IT szakemberek fizetése Budapesten átlagosan 53 százalékkal magasabb, mint vidéken, a felsővezetők pedig 75 százalékkal visznek többet haza, mint a beosztottként dolgozók. Az ideális kombinációval azok a budapesti férfiak rendelkeznek, akik felsőfokon beszél-

nek angolul, egyetemet végeztek, van OKI-s szakvizsgájuk és valamilyen *Microsoft* minősítésük, az ő átlagfizetésük nettó 588 ezer forint.

#1 William Gates III

Age: 50
 Fortune: self made
 Source: Microsoft
 Net Worth: 50.0 A
 Country of Citizenship: United States
 Residence: Medina, Washington, United States, North America
 Industry: Software
 Marital Status: married, 3 children
 Harvard University, Drop Out

MOBILREKORD

Több mint 800 millió

2005-ben több mint 816 millió mobiltelefont adtak el a világon, s bár ez 21 százalékos növekedést jelent az előző évhez képest, a növekedési ütem elmaradt a 2004-estől. Az élen a Nokia áll 32,5 százalékos piaci részesedéssel, a második a Motorola 17,7 százalékkal, míg a harmadik helyet a Samsung szerezte meg 12,7 százalékkal. A dobogósok után az LG következik 6,7 százalékkal, a Sony Ericsson 6,3 százalékos részesedéssel rendelkezik, míg a hatodik Siemens 3,5 százalék eredményt ért el tavaly. A rekordeladások alapvetően két okra vezethetők vissza: egyrészt a fejlődő piacokon mutatkozó erőteljes növekedésre, másrészt a fejlettebb régiókban lezajlott készülékcserékre.

CANON

Szélesvásznú videokamera

A Canon legújabb, DC100-as DVD (R/-RW) kamerájával álló- és mozgóképeket rögzíthetünk merevlemezre, mégpedig akár a „szélesvásznú” tévékre jellemző képaránnyal is. Attól függően, hogy milyen televízióknak van, választhatunk a 16:9 és 4:3 képarányok közül, így tökéletesen élvezhetjük a felvételünket. A Canon masina erőssége még a 25-szörös optikai nagyításra képes objektív, ám a kamera szoftveresen 1000-szeres nagyításra képes, így jó szolgálatot tehet a beépített elektronikus képstabilizáló. Mivel a kamerával mozgó- és állóképeket egyaránt rögzíthetünk, ezek színvilága pedig meglehetősen különböző lehet, a tökéletes színhűség miatt a Canon saját fejlesztésű DIGIC DV képfeldolgozó processzora külön csatornán dolgozza fel ezeket.

NOKIA

Vége az MP3-lejátszóknak?

A hihetetlen MP3 dömping közepette kissé meglepő a Nokia nemrégiben közzétett prognózisa, amely szerint az MP3-lejátszók és a videokamerák hosszabb távon eltűnnek a súlylisyztöben. Nemileg árnyalja a képet, hogy a bátor nyilatkozatot a Nokia multimédia részlegének vezetője, Anssi Vanjoki tette, akinek már hivataltól is dolga a mobiltelefonok egyeduralmát sulykolnia. A dolog azonban mégis figyelemre méltó, hiszen a szakember számokkal is alátámasztotta elméletét. Eszerint a finn cég tavaly 100 millió kamerás és 40 millió MP3-lejátszó

EMAGYARORSZÁG

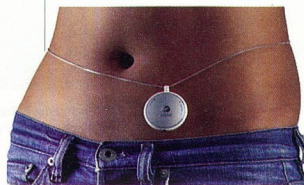
Internetet minden otthonba

Kovács Kálmán informatikai miniszter úgy nyilatkozott: négy éven belül az országban legalább 100 helyen működik majd elektronikus ügyintézés, és akinek még nem lesz otthoni hozzáférése az internethez, az ezeken az epontokon sorban állás és őrülapok beszerzése nélkül, egy nap alatt bejegyezheteti akár új vállalkozását is. Az informatikai tárca célja, hogy 10 éven belül minden háztartásban elérhető legyen az internet. A szakminisztérium 2010-re el kívánja érni, hogy minden érettségizőnek legalább egy középfokú nyelvvizsgálója legyen; ennek érdekében mindenki számára hozzáférhetővé válik az ingyenes távoktatás az interneten.

LG CHOCOLATE PHONE

Stílusos mobil

Az LG Chocolate phone-t „csokoládé telefont” a különleges formavilágot kedvelők biztosan imádni fogják, hiszen formatervezéséért több európai dizájn díjat – IF Design díj, Red Dot Design díj – is besöpört. Ez a mobil az LG prémium készülékcsaládjának első darabja. A telefon nálunk májustól lesz kapható.

GUIDEBOOK

Hogy régen mik voltak – megnyílt a szoftvermúzeum

A szoftverek egyre újabb változatai nagyon gyorsan követik egymást. Még az operációs rendszereknek és a nagy programcsomagoknak is évente, félévente jelenik meg új verziója. Egy internetes múzeum segít abban, hogy ne felejtjük el, hogyan is kezdődött mindez.

Akik használták, még azok sem emlékeznek rá, milyen is volt a Windows vagy az OS/2 első grafikus felülete. A parancssoros operációs rendszerek után fordalmi változás volt a grafikus kezelőfelület megjelenése és az egér használata. A *Graphical User Interface*, rövidítve *GUI* segített abban, hogy a számítástechnikához keveset értők is hatékonyan és kényelmesen tudják használni a komputereket.

A siker titka

Egy program sikere sokban múlik azon, milyen a kezelhetősége. A grafikus felhasználói felület esetén fontos szempont, hogy a műveletek döntő többségét az egérrel is el lehessen végezni, és a műveletek eredménye jól láthatóan jelenjen meg. Éppen ezért a visszajelzések alapján a szoftverek új változatainál sokszor csak a felhasználói felület értik a módosítások.

Egy internetes adatbázis arra vállalkozott, hogy összegyűjti a leghíresebb operációs rendszerek és alkalmazások képernyőképeit. Ezeken az oldalakon böngészve tanulmányozhatjuk, hogyan lettek egyre szebbek a ma is használatos szoftverek. Persze olyan szoftverekről is találhatunk képeket, amelye-

ket már nem fejlesztenek tovább, és már csak itt találkozhatunk velük.

GUIDEBOOK

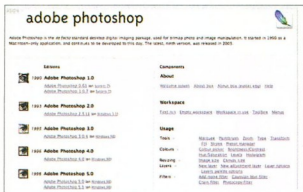
Mint a neve is mutatja, a *GUIDEBOOK* (www.guidebookgallery.org) elsősorban az operációs rendszerek grafikus felhasználói felületeit mutatja be. A gyűjteményben jelenleg 32 operációs rendszer képernyőképei láthatók. Ezek névsorban a következők: *Amiga OS, Apollo, Apple II, BeOS, Bob, Common Desktop Environment, GEM, GEOS/ GeoWorks, GNOME, IRIX, KDE, Lisa Office System, Mac OS, Magic Cap, Newton OS,*

Idővonal

A weboldalt a képeken kívül azért is érdemes látogatni, mert pontos adatokat találhatunk az operációsrendszer-változatok pontos megjelenéséről. Az apró verziószám-változások is nyomon követhetők, és az idővonalról is el lehet érni az adott változathoz tartozó képeket.

NewWave, NeXTSTEP/OPENSTEP/ Rhapsody, oNLine System, OPEN LOOK, OS/2, Packard Bell Navigator, PenPoint, QNX, RISC OS, Sketchpad, Symbian OS/EPOC, The X Window System, TOS, Visi On, Windows, Windows CE/Mobile, Xerox Star.

Minden operációs rendszernek több változatát is megtaláljuk itt. A Windows esetében például az 1.0-s változattól a Vista-ig követhetjük a változásokat. Amikor kiválasztunk egy verziót, több képet is láthatunk a

Az iTunes és a Photoshop változásait is megfigyelhetjük

A Photoshop kezelőfelülete az évek során megszépült, és mérete is megnőtt

rendszer különböző állapotairól. Ilyenek az első bejelentkező képernyő, az üres desktop vagy az alkalmazásokkal teli desktop.

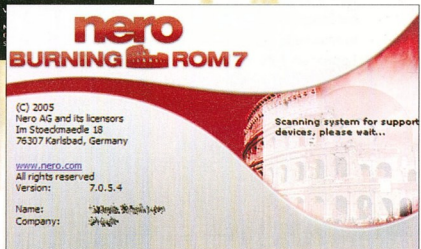
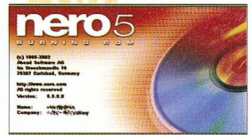
Ezután következnek az operációs rendszerben található alkalmazások képernyőképei. Csoportokba rendezve találjuk az irodai alkalmazásokat, a multimédia és az internetes programokat vagy a be- és kijelentkező grafikákat. Nemcsak egy-egy rendszer megjelenésének a változásait tudjuk végignézni, hanem össze tudjuk hasonlítani a különböző rendszerek hasonló állapotait is. Ha kíváncsiak vagyunk, hogyan néz ki a médialejátszó a Windows korábbi változataiban és más operációs rendszerekben, nem kell más tenni, mint rákattintani az adott képernyőkép feletti hivatkozásra. Ekor operációs rendszerek szerint időrendi sorrendben jelennek meg az alkalmazásról készült képek.

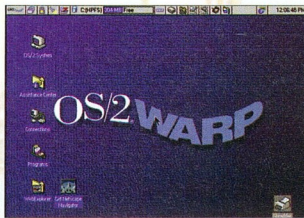
Bizonyára kevesen találkoztak a Packard Bell Navigator rendszerével, amely 10 éve üzemel meg

Ikonok és hangok

A grafikus felhasználói felület alapvető része az ikonok és rendszerhangok. Az ikonoknak nevezett miniatűr, de kifejező képek alkalmazásokat, dokumentumokat, hálózati helyeket jelölnek. Itt is fontos, hogy egy pillantás alatt tudni lehessen, mit rejtenek, illetve a munkaasztalon lévő sok-sok objektum között gyorsan megtaláljuk azt, amelyiket keressük. Egy meglehetősen nagy méretű, 30x50 mezőből álló táblázatban láthatjuk egymás mellett a programok és objektu-

A Nero CD/DVD író program bejelentkező képernyőjének változása

A Windows nagy vetélytársa, az OS/2 mára már feledésbe merült

mok ikonjait a különböző operációs rendszerekben. A táblázatban szereplő ikonokra rá is lehet kattintani, amikor természetesen nem az alkalmazás indul el, hanem az alkalmazás képernyőképe jelenik meg.

Hasonlóan fontosak az úgynevezett rendszerhangok is. A számítógépek végbemenő eseményekhez különböző rövid hanghatásokat lehet rendelni, így olyankor is tudomást szerezhettünk például egy elektronikus levél érkezéséről vagy egy csvegeő-partner bejelentkezéséről, ha egy másik alkalmazással dolgozunk, vagy ha nem is ülünk a számítógép előtt. A rendszerhangok közül a Windows és az OS/2 kínálatából válogathatunk.

Külön gyűjteményt találunk az úgynevezett splash képernyőkből. Közel száz alkal-

mazásnak nézhetjük meg azt a képét, amely indítása után néhány másodpercre jelenik meg. Itt is van lehetőség az időutazásra, mert a programok többségénél több verzió splash képernyője is megtalálható.

Két kitétetett alkalmazás teljes fejlődését is végignézhetjük a képernyőképek segítségével. Az évek során a képszerkesztésben csaknem szabványá vált *Photoshop* 1990-től, a zenelejátszók koronázatlan királyát, az *iTunes* pedig 2001-től követhetjük nyomon. Mindkét programál láthatjuk, hogy néznek ki a legfontosabb műveletekhez tartozó grafikus felületek. Itt is kiválaszthatunk egy-egy speciális képernyőt, és összehasonlíthatjuk, hogyan változott annak megjelenése az évek során.

Környezettanulmány

Annak ellenére, hogy a személyi számítógépre készült szoftverek és operációs rendszerek története még csak 2-3 évtizedre tekinthet vissza, ez alatt is rengeteg termék jelent meg. Így nem csoda, ha szükség van ezek reklámjára, illetve használatuk oktatására. A gyűjteményben megtalálhatjuk a szoftverekhez tartozó korabeli reklámokat, újsághirdetéseket, tananyagokat és tévéműsorokat. Remek szórakozás végignézni például egy 1983-ban készült oktatóanyagot, hogyan magyarázzák el az egér használatát.

Gyarmati László

Mi Önnek a legolcsóbb?

Keresse meg, hogy Önre melyik állítás vonatkozik, és megtudhatja!

1. Amennyiben nincs internet és kábeltvévé a lakásában, és csak a hagyományos, **vezetékes telefon** áll a rendelkezésére, egy kis ügyességgel akkor is sokat spórolhat. **Lapozzon a 19. oldalra!**

2. Amennyiben nincs széles sávú internete, ám a **vezetékes telefon** mellett kábeltvévéje is van, és ez utóbbi hálózaton elérhető a **kábelteléfono**, érdemes elgondolkoznia azon, hogy melyik jelentheti az olcsóbb megoldást? **Lapozzon a 23. oldalra!**

3. Amennyiben van az otthonában széles sávú internet, akkor a legolcsóbb megoldást a **netes telefon** jelentheti. Ennek lehetőségeiről és technikai feltételeiről olvassa mindenképpen érdemes tájékozódni. **Lapozzon a 26. oldalra!**

Vezetéken, kábelén vagy interneten?

Telefonedilemma

Bár a távközlési díjak évek óta folyamatosan csökkennek, a telefonszámoké még mindig sok család költségvetésének akár 10 százalékát is elviheti. Némi odafigyeléssel és önmérséklettel persze lehet spórolni, ám ennek komoly ára van: kevesebbet beszélhetünk barátainkkal és családtagjainkkal.

Ennek nem kell feltétlenül így lennie. A számhordozhatóság megteremtésével éppen úgy átpárolhatunk egy másik vezetékes szolgáltatóhoz, mint ahogy a piacon is a jobb árat kínáló árusok a népszerűek. És akkor még nem beszélünk a *Tele2*-höz hasonló, komoly marketingkampánnyal megjelenő alternatív szolgáltatókról, akik főleg

távolsági és nemzetközi hívásokra kínálnak olcsóbb megoldást. A kábelteléfono az elmúlt évben robbant be a hazai távközlési piacra, és mutatja a technológia sikerét, hogy a *UPC* mára több mint 50 ezer telefon-előfizetővel büszkélkedhet. Azzal, hogy a *T-Kábel* is belépett erre a területre, a kábelteléfono-előfizetők száma várhatóan többszöröződik majd.

A kábel és a hagyományos vezetékes telefon párharca komolyan letörte a percdíjakat, de az internetes telefonálás még jobban kiélezi majd a versenyt. Ugyanis ma már több olyan hazai szolgáltató is működik, amelynek a rendszeréről nem csak más neten lévő komputereket, hanem ve-

zetékes és mobil számokat is hívhatunk, lényegesen olcsóbban. A neten ráadásul ingyenesen lehet beszélgetni, és mivel több, a hagyományos telefonokhoz megszólalásig hasonlatos netteléfono is kaphatunk, ez ma már egyáltalán nem a technikai guruk kiváltsága. A netes telefonálás műszaki követelményei sem elérhetetlenek, hiszen mindössze széles sávú hozzáférés és router kell hozzá.

Cikkünkben abban kívánunk segíteni, hogy olvassunk az elérhető technológiák közül kiválaszthassák a számukra legolcsóbbat, így oly módon spórolhatnak havonta több ezer-tízezer forintot, hogy közben a barátokat sem kell hanyagolniuk.

Klasszikus megoldások

Vezetékes lehetőségek

Amennyiben nincs internet és kábeltvé a lakásunkban, és csak a hagyományos, vezetékes telefon áll a rendelkezésünkre, egy kis ügyességgel akkor is sokat spórolhatunk. Cikkünkben megpróbálunk segíteni abban, hogy olvasóink miként találhatják meg a számukra legolcsóbb megoldást.

A hagyományos telefont, amelyet 130 évvel ezelőtt alkotott meg *Alexander Graham Bell*, máig széles körben használják világszerte, így hazánkban is. Ez a néhány évvel ezelőtt még státuszszimbólumnak tekintett kommunikációs eszköz napjainkban különös életet él, hiszen a mobiltelefonok elterjedésével egyre többen válnak meg előfizetésüktől, ugyanakkor az ország jelentős területén még mindig kizárólag a vezetékes megoldás biztosítja – a mobiltechnikánál jelentősen zavarvédettebb, mondhatni biztonságosabb módon – a kommunikáció lehetőségét.

A kilencvenes évek eleje monopóliumhelyzetben találta a Matávot (korábban a *Magyar Posta* alárendeltségébe tartozott a telefonhálózat), amely ennek megfelelően nem is nagyon iparkodott fejleszteni.

A mobiltelefon-, illetve a koncessziós vezetékes telefonszolgáltatók piacra lépése után sokan úgy gondolták, hogy a klasszikus telefon végre „felveszi a kesztyűt”. A jogi szabályozások átláthatatlansága, a korszak piaci helyzete és nem utolsósorban a Matáv lehengerlő piaci sulyából következő röghöz kötöttsége azonban akkoriban még nem hozta el a Kánaánt... Igaz, az addig ellátatlan területeken a koncessziós szolgáltatók, ha akadozva is, de elkezdtek a tevékenység-

üket, viszont még így is tekintélyes területek maradtak „vezeték” nélkül. Az ott lakók számára sokszor nem maradt más választás, mint az akkoriban még aranyárban kínált 60-as mobilkészülékek beszerzése – vagy a sorállás a Postán vagy a véletlenszerűen üzemelő nyilvános fülkék előtt...

Mára azonban alapvetően megváltozott a helyzet: nem tudni, hogy a mobiltelefonok száma, az internet utáni vágy, a konkurencia jelenléte vagy a Matáv magánkézbe adása az ok, a vezetékes telefon immár mindenki számára elérhető. Ráadásul a konkurenciaracnak, illetve az egyre szigorúbb és következetesebb hírközlési törvényeknek köszön-

hetően az árak is az elfogadható szint alá csökkentek.

Jelenleg, ha valaki vezetékes telefonra vágyik – a lakóhelyétől függően – több szolgáltató kínálatából válogathat. Megismételjük: a lakóhelyétől függően! Sajnos az évekkel ezelőtti koncessziós szerződések éppen a piaci versenyhelyzetet szüntették meg, bebetonozva az adott terület nyertes szolgáltatóját a pozíciójába. Egyfelől a különböző szolgáltatók legtöbbször nem ügködhetnek a másik területén, vagy ha lenne is lehetőségük erre, akkor önként vonulnak ki, maradnak távol. Másfelől csak az egyre szigorúbb előírások, szabályok, törvények bírták rá a

	Felező	Favorit	Favorit Plusz	Csevegő	Teleperc	Sokatomondó
Alapdíj	3210	4290	4990	3390	3390	3390
Lebeszélhető	1605	0	0	0	0	0
Számítási alap	1605	4290	4990	3390	3390	3390
Kapcsolási díj	0	4	4	4	4	2
Helyi beszélgetés	20	10	10	11,1	10	9,9
Helyi beszélgetés*	12	0	0	5,55	4,9	4,88
Helyközi beszélgetés	20	18	18	22,5	18	18,75
Helyközi beszélgetés*	12	9	0	11,25	9	10
Távolsági beszélgetés	20	18	18	30	18	25
Távolsági beszélgetés*	12	9	0	15	9	12
* csúcsidőn kívül						
A szerző ajánlata						
Felező	Ez a díjcsomag elsősorban azoknak ajánlható, akik nagyon keveset beszélnek vezetékes telefonon, de szükségük van vezetékes vonalra. Látható, hogy amint átlettek az előfizetési díj 50 százalékát, lényegesen emelkednek a percdíjak					
Favorit	Optimális díjcsabás azoknak, akik nagyon sokat beszélgetnek helyben, hálózaton belül, és megoldható, hogy mindezt este vagy hétvégén tegyék					
Favorit Plusz	Az előbbi díjcsomag kissé drágább változata, a különbség azonban lényeges: azoknak előnyös, akiknek beszélgetéspartnerük vidéken él, és szintén rendelkezik vezetékes T-Com vonallal. Optimális lehet távolban élő idős szülők rendszeres eléréséhez!					
Csevegő, Teleperc, Sokatomondó	Érdekes díjcsomagok... Más és más irányban kedvezőbbek a percdíjaik. Csak azoknak előnyösek, akik a Favorit vagy Favorit Plusz díjcsomagok árkülönbségén belül tudják tartani telefonálási időtartamukat!					

Matávot, később a *Magyar Telecomot*, hogy a múltból megörökölt helyzeti előnyüket „önként” csökkentsék, illetve feladják... Mára szerencsére konszolidálódott a helyzet, valódi piaci viszonyok alakultak ki – aki tehát vezetékes telefonra vágyik, annak igényeit hamar kielégítik a szolgáltatók!

Hátrányok az előnyök?

De kanyarodjunk vissza vezérfonalunkhoz, és vizsgáljuk meg, milyen helyzetben is vannak azok, akik kizárólag vezetékes telefonnal rendelkeznek.

Ha azt szeretnénk eldönteni, hogy a vezetékes távközlés, pontosabban a telefon mikor gazdaságosabb vagy mikor gazdaságos-talanabb más lehetőségnél, akkor elsősorban a felhasználási módokra kell koncentrálnunk! A gazdaságossági szempontokat ugyanis nem a technika, hanem az határozza meg, hogy mikor, hogyan és hova szeretnénk telefonálni.

Először is osszuk két csoportra a telefonálni vágyókat. Vannak a magánemberek és vannak a vállalkozások. Előbbiek – kivéve, ha nem nyugdíjasok, kismamák vagy munkanélküliek – napközben általában a munkahelyükön (vagy a tanintézetben) tartózkodnak, tehát a zsebüket érintő magánbeszélgetéseket délután, este és hétvégén bonyolítják. A vállalkozások pedig pont ellenkezőleg...

Takarékoskodni tehát kétféleképpen lehet: megfelelő tarifacsomag megválasztásával, a vállalkozások esetében pedig a különböző „flottakedvezményekkel”.

„A spórolást rögtön kezdehtjük a „művelet” elején. Ugyanis akinek még nincs vezetékes telefon-előfizetése, már a megrendeléskor szembetalálkozik egy dilemmával: mennyibe kerül a szolgáltatás elindítása?”

Igaz, az utóbbi felhasználói csoport egyre inkább áttér az internetalapú rendszerekre, így a továbbiakban nem rájuk koncentrálnak!

Alapvetően a telefotarifaikra is igaz mindaz, ami az élet bármely tevékenységére: a sok baba között elvész a gyerek! Ha figyelmesen megvizsgáljuk a szolgáltatók tarifacsomag-választékát (T-Com legalább 10, Invitel 9, Hungarotel 8, Monotel 2, Emitel 9 alap díjcsomag, plusz szolgáltatónként számtalan kiegészítő, és nem számoltuk a közéleti kínálatot, illetve az ISDN csomagokat sem), megállapíthatjuk, hogy ember legyen a talpán, aki pontosan képes kiszámolni, neki melyik tarifacsomag a jó. Igaz ez még akkor is, ha – mint már említettük – a

A nekünk megfelelő csomag kiválasztásával ezeket spórolhatunk havonta

legjobb felhasználó csak egy, az adott területen működő szolgáltató kínálatát veheti figyelembe.

A takarékoskodás a vezetékes telefon esetén tehát elsősorban magunktól függ, de lássunk mindeerre néhány konkrét példát is!

A szokás hatalma

A spórolást rögtön kezdehtjük a „művelet” elején. Ugyanis akinek még nincs vezetékes telefon-előfizetése, azonnal a megrendeléskor szembetalálkozik egy dilemmával: mennyibe kerül a szolgáltatás elindítása?

Ha átböngészünk a szolgáltatók listaárait, azonnal szembetűnik, hogy e feladat egységtalan nem olcsó mulatság! A T-Com kínálatában egy új vonal bekapcsolása a cikk írásának pillanatában bruttó 4990 forintot kóstált. Igen ám, de a szolgáltatók folyamatos akciókkal próbálják magukhoz csalogatni a megrendelőket, így a T-Comnál sem kell szükség-szerűen kifizetni ezt az összeget, hanem különböző opciók közül választhatunk: vezeték nélküli telefon, lebeszélhető rész stb.

Érdekesen oldja meg mindezt a *Hungarotel*. Az ajánlat szerint bruttó 24 000 forintért kérhetünk új vonalat, viszont rögtön fel is hívják a figyelmenkt az akciójukra, miszerint csak 4990 forintot kell fizetnünk. Ráadásul – szemben a T-Com háromhavi 5000 forintjával – itt a teljes összeg fél évig használható fel, plusz a választott tarifacsomagtól függően meghatározott havidíjkezdvezményt és akár telefonkészüléket is kapunk! A *Monotelnél* még lejjebb mentek: már 1999 forintért kapunk új vonalat, és ők is ajándék vagy akció telefonkészülékkel „gyakorolnak nyomást” ránk.

Az *Invitel* ajánlata eléggé félreérthető. A normál vonal bruttó 19 200, illetve 29 200 forintot jelent (a cég honlapján az összegek fordítva szerepelnek, viszont a külterületi szerelés díjának a felét a cég felszámítja, így valószínű, hogy az a magasabb összeg), vannak persze itt is (0, 5000, 12 500 és 20 000 forintos) kedvezmények, a választott tarifacsomagtól függően, valamint telefonkészülék-ajánlatok, de összességében ezen a területen az Invitel ajánlata minden szempontból gyengébb a többiekénél! Azt már meg sem kérdezzük, hogy a kedvezményes díjak belvagy külterületen érvényesnek-e, vagy ezek még további 10 000 forinttal nőnek?

A felsorolt lehetőségeknek azonban van egy apró szépséghibája: mindenhol több-kevesebb – de legalább egy éves – hűségnyilatkozatot kell tenni! Ez pedig alapvetően lehetetlennek, de legalább is gazdaságtalanná teszi jobb ajánlat esetén a szolgáltatást. A meglévő előfizetéssel rendelkezők még os-

szabb helyzetben vannak. Bármilyen lépést is tesznek, azonnal életbe lép a hűségnyilatkozat intézménye! Mindenki jól fontolja meg tehát a tervezett lépését.

„Például ha egy GYES-en lévő kismama rendszeresen felhívja férje mobilját, és ez dominál elsősorban, akkor keresni kell egy olyan tarifát, ahol a mobilhívások alapdíja kedvező – és az ehhez a csomaghoz tartozó alapdíj sem szökik az égbe!”

Eljutottunk ahhoz a ponthoz, ahol a vezetékes telefonszolgáltatók esetében lehetőségünk van némi spórolásra.

Első lépésben vizsgáljuk meg, hogy általában mennyit szoktunk havonta telefonálni. Majd azt, hogy mikor és hova! A spórolás egyetlen lehetséges pontja ugyanis az, hogy a jellemző szokásunkhoz megpróbáljunk találni egy olyan tarifacsomagot, amellyel a „szórakozásunk” leginkább megtérül.

Például ha egy GYES-en lévő kismama rendszeresen felhívja férje mobilját, és ez dominál elsősorban, akkor keresni kell egy olyan tarifát, ahol a mobilhívások alapdíja

Az idős emberek nehezebben barátkoznak meg az új technológiákkal, ám a hagyományos vezetékes szolgáltatók közül is kiválaszthatják a legolcsóbbat

kedvező – és az ehhez a csomaghoz tartozó alapdíj sem szökik az égbe! Ugyanis bármely szolgáltatónál – nem csak a vezetékes telefonosoknál, hanem a mobilszolgáltatóknál és például a kábeltévésekénél is – az a szokás, hogy a roppant kedvező „percdíjakhoz” magasabb alapdíjat vagy egyéb kiegészítő költséget kapcsolnak. Ugye senki sem

gondolja azt, hogy egy 5000 forintos lebeszélhető havidíjat nem kell kiizetnünk? A kedvezmény csak akkor lép életbe, ha ezt az összeget túllépjük, de 4500 forintnál nem kapunk vissza 500 forintot...

Tehát alaposan vizsgáljuk meg az összes szempontot, nem beszélve a szerződés apró betűs részéről! A példánkban említett esetben az sem zárható ki, hogy olcsóbb a férj mobiljáról telefonálni vagy az otthon tartózkodó családtagnak egy kártyás mobil bezereszeni.

„A spórolás egyetlen lehetséges módja ugyanis az, ha a ránk jellemző telefonálási szokáshoz megpróbálunk találni egy olyan tarifacsomagot, amellyel az a leginkább megtérül.”

A mellékelt táblázatban összefoglaltuk a T-Com jellemző tarifacsomagjait, amelyek egyfelől a havi alapdíjban, másfelől a percdíjakban térnek el egymástól. Arra nem volt módunk, hogy minden adatot összevegyünk a többivel – ez többdimenziós mátrixot eredményezne –, de néhány jellemző észrevételre felhívánk a figyelmet.

LINKSYS®
A Division of Cisco Systems, Inc.

www.linksys.hu

Vezetékes nélküli hálózati megoldások a Linksys-től. 54-108Mbps sáv szélességű kapcsolat kialakításához.

Wireless-G és A kompatibilis, 2.4GHz-es és 5GHz-es készülékek, SpeedBooster és SRX technológiákkal

Magyarországi disztribúció és nagykereskedés:

AlphaSonic

AlphaSonic Kft.
1047 Budapest, Tihóci u. 18.
Tel.: 231-4090 Fax: 231-4099
www.alphasonic.hu

CISCO SYSTEMS

Valóban olcsóbb?

Első körben azt vizsgáljuk meg, hogy a *Favorit* és a *Favorit Plusz* magasabb havi díja mikor térül meg? Látható, hogy a két Favorit között mindösszesen 700 forint az eltérés, és ez kizárólag a helyközi és távolsági percdíjakban érvényesíthető, azokban is csak a csúcserőn kívül! Ha 9 Ft/perc értékkel számolunk, akkor alig több mint 1 óra beszélgetés (77,8 perc) után már optimális a *Favorit Plusz*. Ehhez pedig átlag 5 perces beszélgetéshosszal kalkulálva már kétnaponta is elég vidéki hozzátartozókat, barátunkat felhívni. Például ha valakinek távolban élnek idős szülei – és rendelkeznek vezeték (T-Com) telefonnal, mindenképpen ezt javasolhatjuk ebben a kategóriában.

Érdekesebben alakul, ha a legolcsóbb *Feléző* viszonyítjuk a *Favorit*hoz. Mivel a havi díj felelősen közzétehető, így mi is a csökkentett összeggel számoltunk. Az előfizetésben a *Feléző* tekintélyes összeggel, 2685 forinttal „vezet”, ezt ledolgozni egyedül a helyi beszélgetéseknél látjuk lehetségesnek. Itt a percenkénti 10 és 12 forintos különbözet havi 3,5–4,5 órányi beszélgetéssel teszi előnyössé a *Favorit*-ot. A helyközi és távolsági beszélgetéseknél csak 2-3 forint az eltérés, ezt közel 15 óra alatt tudja „ledolgozni” a *Favorit*. Más tarifákkal vizsgálódva jóval árnyaltabb a kép, hiszen ezeknél azonos alapdíj mellett egy-két forintos eltérés van, kivéve a *Teleperc*,

Szubbjektív szempontok

Közvetlenül nem tartozik a spórolás kategóriájába a szolgáltatók „viszonyulása” az ügyfelekhez, de áttételesen rengeteg időt – ami ugye pénz – és bosszúságot takaríthatunk meg az optimális ügyintézőssel és tájékozódással. Nehéz helyzetben vannak például az Invitel területén élők, hiszen szolgáltatójuk a díjtelek között szerepelteti az 1 impulzus/tartásidő vagy a bruttó 7 impulzus fogalmakat, amelyek semmit sem mondanak a lakossági ügyfélkörnek, hiszen ők alapvetően nem telekommunikációs szakemberek! Az átlagember csak azt érti, hogy 10 vagy 20 forint! De hasonlóképpen nehéz a dolgnak a T-Com új ügyfélcentrumba, ahol a megsokszorozódott feladatoknak és a nem szakterület-specifikus feladatvégzésnek köszönhetően meglehetősen nehézkes az ügyintézés. Javaslattunk tehát az, hogy bármely ügyintézőt próbáljunk meg telefonon, a megfelelő menürendszer igénybevételével elvégezni. Persze csak ha nem foglaltak a vonalak...

TELE2
Telefonon kevesebbé!

Olcsóbban szereted a telefonálást?
Hívja a 1202-1!

<p>TELE2 szolgáltatás Hívás/telefonálás olcsóbban a Call by Call rendszerrel * Telefonáljon a TELE2-re előfizetővel is!</p>	<p>VEZETÉKES TELEFON Megoldás Díjmentes Gyakori fellet kérdések Telefonos segítség Szociális telefonok</p>
<p>Regisztráció Regisztráció egy nap a TELE2 szolgáltatóknál</p>	<p>INTERNET Megoldás Díjmentes Gyakori fellet kérdések Internetos segítség Szociális telefonok</p>
<p>Díjszabás Hívás/telefonálás egy nap a TELE2 szolgáltatóknál</p>	<p>RÉSZLETLEÍRÁS Telefon Internet</p>

TELE2 Extra Maxx

0 Ft/perc

- > legkevesebb 10 perc
- > helyi és helyközi távolsági hívásokban
- > munkanapokon és hétvégén is

Kattintson ide!

TELE2 INTERNET

3,8 Ft/perc

- > egyóránként
- > hétvégén
- > hármas és csatlakozási díj nélkül

Kattintson ide!

ALAPJAVASLATOK
Gyermek International Junior Management Program
VING IS TELE2

A széles körben ismert TELE2 nagyon rugalmasan – és eléggé agresszív marketingpolitikával – kínálja magát. Nem kell további alapdíj, nem kell speciális kiegészítő, elég egy regisztráció és bármely hívott szám elé egy négyjegyű kiegészítőszám, és máris alacsony, fix percdíjjal beszélhetünk

ahol a távolsági beszélgetés költsége lényegesen kedvezőbb a másik kettőnél!

Természetesen rengeteg kiegészítő díj-csomag is létezik, ezek azonban azt eredményezik, hogy valamelyik díjcsomagot „felemelik” egy drágábbhoz! Például az XL 990 forintért azt nyújtja, amit a *Favorit* „zsebből”, így nincs sok értelme megrendelni mondjuk a *Televegőhöz*, hiszen a havidíj különbség csak 900 forint... Természetesen azért ezeket a kínálatokat is vizsgáljuk meg, hátha találunk egy számunkra megfelelő!

„...napjainkban már két olyan alternatív szolgáltató is kínálja portékáját, amelyek használatával jelentősen csökkenthetjük telefonálási költségeinket...”

Konkrét ötletet – bármennyire is szeretnénk – a vezetékes telefonoknál nem nagyon lehet adni. Ha csak hat alapesetet veszünk, akkor is csak a T-Com-nál hat tarifa van, tarifáinként legalább tíz szempont, ez hatalmas – átláthatatlan – értékmátrixot eredményez... És ehhez jönnek még a további kisebb szolgáltatók tarifái. Ismét csak azt tanácsoljuk, hogy gondoljuk át a saját telefonálási szokásainkat, osszunk szorozunk, és vizsgáljuk meg, melyik szolgáltató tarifája a legkedvezőbb számunkra!

Varázsszám

A spórolás utáni vadászatunkról szerencsére nem kell üres kézzel visszatérnünk, hiszen napjainkban már két olyan alternatív szolgáltató is kínálja portékáját, amelyek használatával jelentősen csökkenthetjük telefonálási költségeinket.

Na azért ne örüljünk annyira, mindkettőhöz szükséges a vezetékes telefon megléte is! A költsécsökkenést ettől kezdve csak a percdíjakban realizálhatjuk!

A széles körben ismert *TELE2* nagyon rugalmasan – és eléggé agresszív marketingpolitikával – kínálja magát. Nem kell további alapdíj, nem kell speciális kiegészítő, elég egy regisztráció és bármely hívott szám elé egy négyjegyű kiegészítőszám, és máris alacsony, fix percdíjjal beszélhetünk. Ezek a díjak minimálisan alacsonyabbak a *Favorit*-nál, így elsősorban a többi tarifacsomagot használók számára előnyös. A *Favorit Plusz* előfizetők számára viszont hátrányos, mivel a *TELE2* nem kínál 0 forintos percdíjakat!

A nemzetközi hívások alaposabban vizsgálatot kívánnak, mivel a T-Com is lehetővé teszi saját előhívójának a használatát. Teendők: megnézni, hogy melyik országot hívjuk rendszeresen (mert például gyermekünk ott tanul), és a két díjtáblázatból kikeresni a kedvezőbbet, és azt használni (Ausztria: T-Com 29 Ft, *TELE2* 24 Ft). A vezetékes telefoniac új szereplője a *3C Magyarország* (korábban *BankNet*) *3CPhone* szolgáltatása. Ezt egyelőre csak Budapesten és néhány nagyvárosban élvezhetik azok, akik szintén rendelkeznek már vezetékes előfizetéssel. A percdíjak roppant kedvezőek, viszont szerződést kell kötni – tehát nem lehet máshol hűségnyilatkozatunk –, és a cég ajánlata is úgy szól, hogy a 25 000 forintos forgalom feletti ügyfeleiknek kínálja szolgáltatásukat. Ez pedig nem az a magánréteg, akiknek ezt a cikket is szánjuk... Mi azért egy táblázatban bemutatjuk a *3CPhone* percdíjait is!

György György

Ha a vezetékes telefon-előfizetésekről azt írtuk, hogy a látszólagos bőség ellenére a valódi lehetőségek meglehetősen korlátozottak, akkor ez fokozottan igaz a kábeltelvíziós telefonokra! Mielőtt rátérnénk a költségekre, nem árt röviden megvizsgálni a megoldás technikai jellemzőit!

Nemcsak a szemnek

Telefonálás kábeltévé-hálózaton

A napjainkban terjedő kábeltévé-alapú telefonmegoldások valójában egy másik szolgáltatási kör „melléktermékei”. Ugyanis egyáltalán nem arról van szó, hogy a meglévő kábeltévé egészítik ki a távbeszélő szolgáltatással, hanem ellenkezőleg: a kábeltelvíziót egészítik ki az internetszolgáltatással, majd ennek a technikai „feleslegét” használják fel egy további területen.

„A kábelen szolgáltatott többféle adatátvitel – internet, tévé, telefon – módszere nem más, minthogy az adott szolgáltatás működési frekvenciatartományára a vevőkábel teljes sávszélességének más és más területét használják.”

A régebbi kábeltévé-hálózatok alapvetően nem voltak alkalmasak a nagysebességű adatátviteli megoldásokra – a telefonálás épenséggel nem az! –, de mivel a lefedettségük okán érdekessé váltak azoknak a technológiai fejlesztéseknek az elvégzésére, amelyekkel már az internetezés is lehetségessé vált, a nagy szolgáltatók éltek is ezzel a lehetőséggel! Kedvezően hatott az is, hogy az újonnan kiépített rendszereket – a vidéki településeken – már eleve az új szolgáltatásokhoz megfelelő technikával alakították, alakítják ki.

A kábelen szolgáltatott többféle adatátvitel – internet, tévé, telefon – „trükkje” az,

hogy az adott szolgáltatás működési frekvenciatartományára a vevőkábel teljes sávszélességének más és más területét használják. Például egy adott kábeltévé csomagban a 80–100 MHz-es tartomány a rádióadások, a 120–800 MHz a tévécsatornáké, azaz erre a tartományra keverik az eredeti frekvenciákat. Látható, hogy ha egy kábelrendszer „kibírja” ezeket a magas értékeket, akkor már nem gond egy nagysebességű internetszolgáltatást ráültetni a kábelre, hiszen a hazai

gyakorlatban jellemző 2,5–3,5 Mbps forgalmi sebesség még a rádiócsatornák tartományánál is jóval alacsonyabban van! A módszert először az UPC alkalmazta. A T-Kábel persze más utat választott, hiszen nekik már megvolt a kiépített internetjük, így náluk a tévészolgáltatás jelentett plusz kínálatot.

Akár tévéhez internetet, akár internet mellé tévét, teljesen mindegy, a beszélgetések átvitelre semmiféle gondot nem jelent, bizonyítja ezt a már régebben is széles kör-

UPC Érdemes hazamenni UK

Televíziózás	Internet	Telefon	A UPC-ről	Ügyfélszolgálatunk
A szolgáltatásokról	Akciók, díjak	UPC Csomagok	Elnérhetőségek	Gyik / ASz / Telefonkönyv

Egyszerű használat, kedvező díjak

Aktuális ajánlatok

Prémium Kártya

Érdemes telefonálni

Online megrendelés
Kérjük, minden mezőt töltsön ki!

Település:

Irányítószám:

Utónév:

Házszám:

A kereső segítségével meg tudja határozni, hogy mely szolgáltatásaink elérhetőek el az Ön címen. Rendelje meg a kiválasztott szolgáltatást az Internetben keresztül! A UPC Direct szolgáltatás az ország egész területén elérhető.

Küldés

A telefonszámát az egyetlen dolgot, amiről szünet nem aggodnak

Egy UPC Chello Classic + UPC tévécsomag – mondjuk az HBO-val együtt – már csaknem 20 000 forintot havi díjat eredményez, ehhez a telefon 1000 forint körüli plusza tényleg elhanyagolható

	UPC	T-Kábel	Timenet Kft.	Dunakanyar Holding	T-Com Favorit
Havi díj	1190 Ft	1190 Ft	1200 Ft	1620 Ft	4290 Ft
Kapcsolási díj	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	4 Ft
Hálózaton belüli	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	10 Ft
Hálózaton belüli*	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft
Helyi	8,52 Ft	10 Ft	8,50 Ft	7,80 Ft	10 Ft
Helyi*	4,26 Ft	4,90 Ft	4,50 Ft	4,20 Ft	0 Ft
Helyközi	-	10 Ft	-	-	18 Ft
Helyközi*	-	4,90 Ft	-	-	9 Ft
Távolsági	17,28 Ft	18 Ft	15,50 Ft	13,80 Ft	18 Ft
Távolsági*	9,50 Ft	9 Ft	9 Ft	7,80 Ft	9 Ft
Pannon	66 Ft	69 Ft	67,50 Ft	63 Ft	69 Ft
Pannon*	45 Ft	47,50 Ft	42,50 Ft	33 Ft	39 Ft
T-Mobil	66 Ft	69 Ft	67,50 Ft	57 Ft	69 Ft
T-Mobil*	45 Ft	47,50 Ft	42,50 Ft	33 Ft	39 Ft
Vodafone	66 Ft	69 Ft	67,50 Ft	63 Ft	69 Ft
Vodafone*	45 Ft	47,50 Ft	42,50 Ft	40,80 Ft	42 Ft

* csúszdión kívül

A szerző ajánlata

UPC, T-Com

Az alapvetően a T-Com szolgáltatási területén elérhető kábeltévé alapú telefontársaságok az alacsonyabb előfizetési díj és a percdíjak okán minden esetben előnyösekek, viszont fontos figyelembe venni, hogy az ingyenesség csak a hálózaton belüli hívásokra vonatkozik, illetve hogy a valódi havi díj a kábeltévé- és/vagy internet-előfizetés miatt jóval magasabb!

Timenet Kft.

Budapesti cég, de a budapesti hívások helyébe minősülnek! Ellenben nincs megkülönböztetés a helyközi tarifa, tehát a Budapest környéki hívások vagy helyinek vagy távolságinak számítanak

Dunakanyar Holding

A nem éppen olcsó Invitel konkurense. Kimondottan előnyös, hogy a budapesti hívások is helyinek minősülnek!

ben használt internetes telefonálás. Ezt most a szolgáltatók intézményi szintre emelték, amelynek a legfőbb előnye kizárólag az, hogy a megoldáshoz nem kellene speciális kiegészítők – fülhallgató, mikrofon, szoftverek stb. –, hanem a meglévő analóg készülékeinket használva, az évtizedek óta ismert módszerekkel telefonálhatunk!

Hol használható?

A kábeltévé alapú telefonálás azonban jelenleg csak egy meghatározott kör számára elérhető, ott, ahol a helyi kábeltévé cég már beindította a szolgáltatást. Szerencsére egyre gyorsabban jelentkeznek az új társaságok, persze számukra nem az egyébként egyszerű technikai feltételeket kell leküzdíteniük, hanem a távközlési hálózatba való becsatlakozást, a különböző szerződéseik megkötését kell elvégezniük – miközben a különböző törvényeket és előírásokat is teljesíteniük kell!

„A kábeltévé-alapú telefonálás azonban jelenleg csak egy meghatározott kör számára érhető el, ott, ahol a helyi kábeltévé cég már beindította a szolgáltatást.”

Jelenleg az UPC tekinthető a zászlóvivőnek, de a T-Kábel is rohamosan terjeszkedik, mellük pedig egy-két további szolgáltató is kínálja ezt a megoldást. Érdekes, hogy

utóbbiak között egyaránt találunk eredetileg kábeltévé- és internetszolgáltatót is!

A megoldás használatához tehát egyetlen feltételnek kell teljesülnie: olyan területen lakni, ahol van kábeltévé-szolgáltatás, amely lehetőséget ad a telefonálásra. A szükséges eszközt a szolgáltató biztosítja; ez az eszköz tulajdonképpen egy speciális modem, amely a kábel sávzélességének meg-

felelő tartományába konvertálja a hangjeleket, illetve megoldja a klasszikus analóg telefonok illesztését is.

Érdekes belevágni?

Ha a kábeltévé telefonálás költségeit vizsgáljuk, nem árt figyelmeztetni, hogy általában az adott területen működő vezetékes szolgáltatóval kell azokat összevetni! Ez olyan kényes kérdésekre is rávilágít, amelyekről a különböző szolgáltatók általában szemérmesen hallgatnak! Ilyen például a régóta feszegetett ADSL-UPC internet kérdése, miszerint egyes területeken a nagyszebségű internetet kizárólag az UPC-nél lehet – a kábeltévé mellett – igényelni a lakosságnak, pedig a lakásokban T-Com vezetékes telefon is található... Ugyanakkor ugyanitt bevezetik az UPC telefont, míg az ADSL-t nem! Azonnal adódik a kérdés, vajon érdemes-e átérni, vagy megéri fenntartani a vezetékes telefont is? Az az állapot gyakorlatilag nem létezik, hogy adott helyen mondjuk mind az UPC, mind pedig a T-Kábel kínál tétét és ezek mellé telefont is.

Döntünk tehát kizárólag egy hagyományos telefontszolgáltató és a kábeltévé cég szolgáltatása között tudunk!

„A piaci versenyre jellemzően a kábeltévé telefonálás költségei egymáshoz viszonyítva roppant hasonlóak: a havi díjak általában 1200 és 2400 forint között vannak.”

Az első szempont az előfizetés. A hagyományos telefontszolgáltatókhoz hasonlóan a kábeltévé telefontszolgáltatóknak is van

T-Kábel

Hírek
Szolgáltatásaink
Arcsók
Példák
Információ
Ígéretbetű

Keresés

Aktualitásaink

Foci, kosárlabda, box, vízisport, horngócsat, válogatás, Sport minden magyar legény! >>> Sport Klub

Kínálatunk

Árak, programcsomagok, elérhetőségek

Szolgáltatási területünk:

Kérjen-válasszon! OK

Hírek

T-Kábel

Ha most fizet elő a kábeltévére is, a csatlakozási díj 50%-át elengedjük.

Közlemény

Tájékoztató Tisztelet Előfizetőinkről, hogy a T-Kábel Magyarország Kft. az elektronikus hírközlési szolgáltatás megújításának a fogyasztók védelmére összefüggő követelményeiről szavaz 345/2004. (VI. 22.) Korm. rendelet 4.§ (4) bekezdésének megnevezésén, ezúton teszi közzé a vezetékes műsorreláztási és helyhez kötött telefon szolgáltatására vonatkozó megközelítési vizsgálat eredményét.

- Részletek

Ügyfélszolgálat

Hívás országokon elérhető, helyi térítéssel hívható Ügyfélszolgálati telefonszámunk: 1298

1298

Kábeltévé telefon tudakozó

Név

Telephely

Körzetszám

Telefonszám

Keresés

Tévéminiór

A T-Kábel négy csomagját egymástól valójában csak az különbözteti meg, hogy önállóan vagy más szolgáltattal együttidejűl kérjük a telefont

A kábeltelefon a használatot illetően nem különbözik a vezetékes telefonától, már csak azért sem, mert ugyanazon készülékeket használhatjuk

alapdíja! Ez azonban a legtöbb esetben lényegesen kedvezőbb. Főképp, ha már van a lakásban a távközlési cég által nyújtott más szolgáltatás is. Nem beszélve arról, hogy szinte valamennyi esetben további kedvezményeket kapunk, ha több szolgáltatást (TV + telefon, internet + telefon vagy mindhárom) egyidejűleg veszünk igénybe. Ez azért

már komoly összeget jelent, hiszen egy UPC Chello Classic + UPC tévécsomag – mondjuk az HBO nélkül – már jó 20 000 forintos havi díjat eredményez, ehhez a telefon 1000 forint körüli plusza tényleg elhanyagolható. Főképp, ha a T-Com Favorit csomagjának 4290 forintos havi költségéhez viszonyítunk!

A piaci versenyre jellemzően a kábeltelefonálás költségei egymáshoz viszonyítva roppant hasonlóak: a havi díjak általában 1200 és 2400 forint között vannak, ezekhez egyes szolgáltatóknál még készülékberleti díj is társulhat, amely a Dunakanyar Holdingnál 720, a Timenex Kft.-nél 1150 forint. Előbbitől csak kábeltelefon megrendelése esetén üzleti előfizetőknek 19 000 forint bekötési díjat is kérnek, ha azonban kábeltelevét is kérünk, akkor a bekötési díj azonos annak költségével, tehát a telefonért külön nem kérnek pénzt.

A forgalmi költségeket vizsgálva megállapítható, hogy roppant kedvezőek, ami persze csodálka is! A hálózaton belüli hívások mindegyiknél ingyenesek, de hálózaton belüliként azért lényegesen kevesebben vannak, mint általában. Jó viszont, hogy például az UPC-nél az ország minden UPC hálózata

Minőség kontra ár

Nem elhanyagolható az a tény, hogy a kábeltelevé mellé kínált telefonszolgáltatás valójában internet-alapúnak minősül! Ez persze csak azt befolyásolja, hogy a beszélgetés minősége ahhoz hasonló...

hálózaton belüliként értelmezhető, míg az 1200 forint többletet jelentő *lthon* kiegészítő díjcsomaggal – csúcsidőn kívül – minden belföldi vezetékes hívás ingyenes! Ezzel szemben a T-Kábel négy csomagjegy egymástól valójában csak az különbözteti meg, hogy önállóan vagy más szolgáltatással egyidejűleg kérjük a telefont (is).

A percdíjakat elemezve megállapítható, hogy a nem hálózaton belüli hívásokért közel hasonló árat kell fizetnünk, illetve roppant emlékeztetnek a T-Com Favorit adataira. (Ez azt is jelentheti, hogy a Favoritnál megtalálható arányok jellemzik leginkább az átlagos hazai telefonálási szokásokat...)

„Leginkább abból látszik, hogy a kábeltelevés telefonok valójában internetes telefonok, hogy a nemzetközi hívások költsége jelentősen alacsonyabb a vezetékeseknél!”

Azon persze nem lepdőhetünk meg, hogy a T-Kábel és a T-Com Favorit díjai szinte azonosak, de azon igen, hogy a T-Kábel telefonról a T-Comba külön kedvezmény nincs! (Ez igaz persze a T-Com–T-Mobil esetében is.) Valószínűleg arról van szó, hogy a cégcsoport nem kívánja megosztani előfizetőit – akinek eltérő igényei vannak, választson másik Magyar Telekom szolgáltatást!

Leginkább abból látszik, hogy a kábeltelevés telefonok valójában internetes telefonok, hogy a nemzetközi hívások költsége jelentősen alacsonyabb a vezetékeseknél! Tippünk, hogy aki rendszeresen beszél külföldre – és más technikát nem akar igénybe venni, és persze elérhető számára a kábeltelevés telefon –, az jobban jár, ha ezen keresztül távbeszél, hiszen akár 50%-os megtakarítást is elérhet. Tévécsatornákra pedig valószínűleg így is, úgy is előfizet...

A jellemző belföldi hívásdíjakat táblázatban foglaltuk össze, amelyben két dolgot nem szerepeltettünk: az UPC már említett kiegészítő csomagjának „hatását”, miszerint az összes belföldi hívás csúcsidőn kívül ingyenes, másrészt a *Dunakanyar Holdingnál* és a *Timenex Kft.-nél* a helyi hívások tarifája megegyezik a budapesti hívásokéval, ami jelentős kedvezmény az ott élőknél!

György György

Erre lesz szükségünk

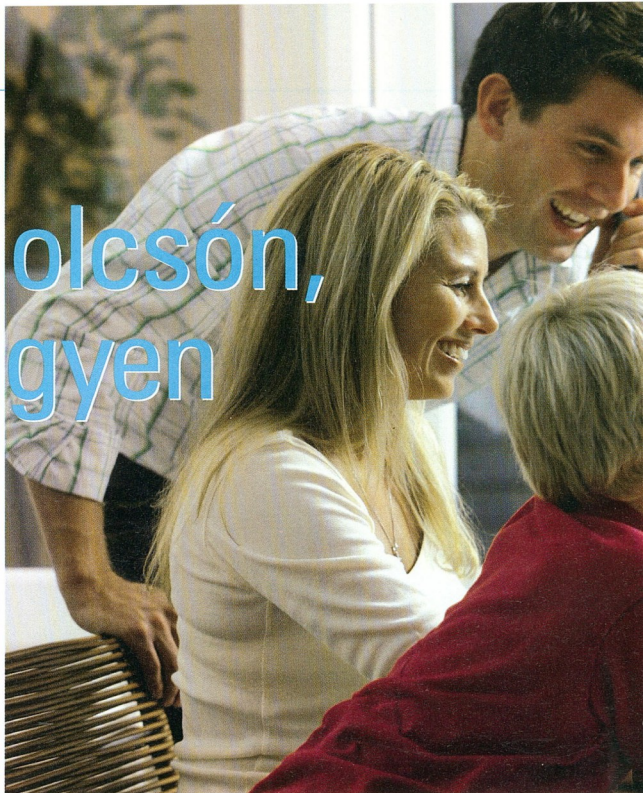
A kábeltelevé-alapú telefonszolgáltatástól nem kell megrettenni, hiszen nem hoz különleges változásokat az életünkbe. Egy speciális modemet kapunk a szolgáltatótól, amely elosztja a jelet a különböző irányokba (TV, internet, telefon). A modemet úgy alakították ki, hogy ahhoz pontosan ugyanazokat a készülékeket (telefonkészülék, üzenetrögzítő, DECT egység, fax stb.) illeszthetjük, mint analog hálózatunkhoz. A használat is hasonló, sőt arra is van mód, hogy korábbi számunkat megtartsuk, vagy ingyenes kényelmi szolgáltatásokat (hívástiltás, hívásátírányítás, hangposta, konferenciabeszélgetés) vegyünk igénybe – akár a mobilkészülékek esetében!

Beszélgetni az interneten

Mindig olcsón, néha ingyen

Két évvel ezelőtt még komputeres szakbarbárnak kellett lenni ahhoz, hogy valaki saját internetes telefonjáról tudjon vezetékes vagy mobil számokat elérni. Voltak ugyan már akkor is ingyenes telefonos szoftverek – például a Magyarországon is roppant népszerű Skype –, de ezekkel egészen a közelmúltig nem lehetett vezetékes vagy mobilszámokat hívni.

Az áttörést az új hangkezelő eljárások hozták meg. Az új internetes telefon-szolgáltatásokkal a telefonáláson kívül sok más funkciót is használhatunk, ilyen például a fax küldése és fogadása, az azonnali üzenetküldés, a videotelefonálás vagy a konferenciahívás. Immár a nagyvállalati telefonközpontok képességeit is olcsón és egyszerűen érhetjük el, így akár saját telefonhálózatot is kiépíthetünk magunknak, gyakorlatilag fillérekrét. Hálózatban belül bárhová ingyen telefonálhatunk – nincs jelentősége, hogy hol is vagyunk éppen föld-

rajzilag. Az egyetlen követelmény a nagy sávszélességű internetkapcsolat, mivel internettelefonunk IP-címünk alapján azonosít minket.

„Mivel az internetes telefonálás költsége igen alacsony, telefonszámlánk akár teljesen lenullázódhat.”

A szolgáltatók egyre jobb minőséget kínálnak, de egyelőre nem garantálják a minőséget. Sok minden függ az ADSL kapcsolat minőségétől vagy az adott kapcsolatot biztosító termináció (hálózatok közötti át-kapcsolás) pillanatnyi leterheltségétől. Ezzel együtt e cikk írója is bátran buzdít mindenkit, hogy térjen át az internetes telefonra. Mivel az internetes telefonálás költsége igen alacsony, telefonszámlánk akár teljesen lenullázódhat. Sajnos az internetes telefonok elterjedését a monopolhelyzetben lévő hazai szolgáltató ahol lehet, gátolja, mivel az

Datavox IP-200 – internettelefon

Elterjedőben lévő internetes telefonkészülék a *Datavox IP-200*, amelynek bruttó fogyasztói ára 20 000 forint alatt van. A készülék érdekessége, hogy a beépített switch (kapcsoló) segítségével akár router nélkül is használhatjuk. Nincs más teendőnk, mint a telefon hátoldalán lévő két Ethernet port egyikét a kábel- vagy ADSL-modemhez csatlakoztatni, a másikat pedig a számítógép hálókártyájához, de ha több hálókártyánk van, a telefont számítógépünk második Ethernet portjára is ráköt-hetjük. A készüléket egyszerűen webes felületen vagy a kézikönyv tanulmányozása után a telefon gombjai segítségével konfigurálhatjuk. A telefonon egy külön gomb megnyomásával kérhetjük le a webes beállításokhoz szükséges IP-címet, amelyet ha beírunk a böngészőbe, egyszerűen elvégezhetjük a szolgáltató által előírt beállításokat.

Magyarországi internettelefon-szolgáltatók és a vezetékes hívások árai

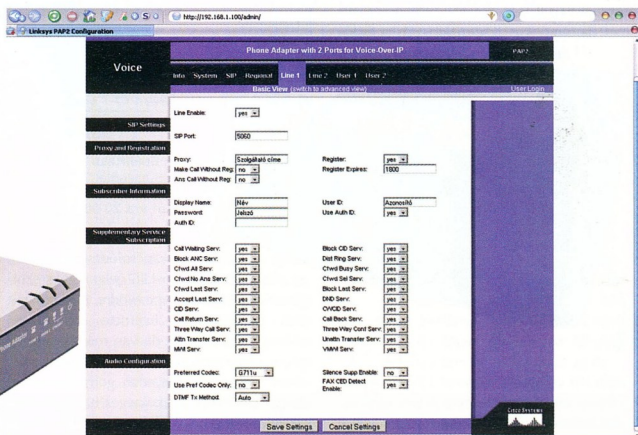
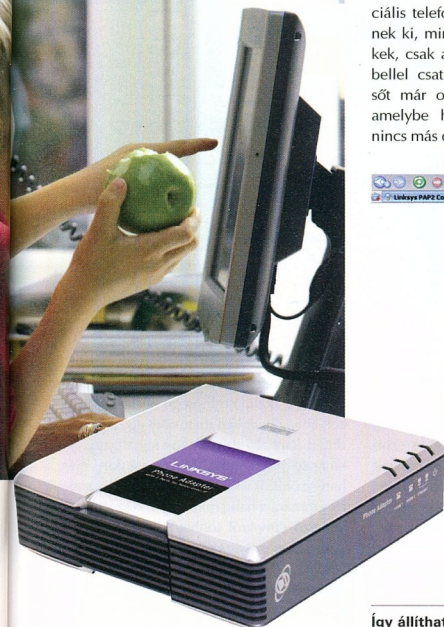
Szolgáltató neve	Helyi hívás 1 (nettó Ft)	Helyi hívás 2 (nettó Ft)	Információ
3C Magyarország	3,50	9,00	www.3c-hungary.hu
Fonline	6,00	7,00	www.fonline.hu
Imatel	5,25	6,30	www.imatel.hu
Korum Voip Center	5,72	5,12	www.korum.hu
Mikroháló	6,00	8,00	www.mikrohalo.hu
NeoPhoneX	6,60	8,00	www.neophone.hu
Nextone	6,90	9,00	www.nextone.hu
Phone 21	6,30	4,00	www.phone21.hu
Skype	5,98	5,98	www.skype.com
Klip	6,67	6,67	www.klip.hu

„...a speciális telefonok gyakorlatilag ugyanúgy néznek ki, mint a hagyományos telefonkészülékek, csak a telefonkábel helyett hálózati kábellel csatlakoztatjuk őket a routerünkhöz...”

A világhálón keresztüli beszélgetések egyik módja, amikor úgynevezett internet-telefon készülékeket használunk. Ezek a speciális telefonok gyakorlatilag ugyanúgy néznek ki, mint a hagyományos telefonkészülékek, csak a telefonkábel helyett hálózati kábellel csatlakoztatjuk őket a routerünkhöz, sőt már olyan telefonkészülék is kapható, amelybe hálózati kapcsolót építettek, így nincs más dolgunk, mint a kábel- vagy ADSL-

modem és a számítógép közé csatlakoztatni, és néhány egyszerű beállítás után máris telefonálhatunk (lásd *Datavox IP 2000*). Heteken belül olyan WiFi-képes mobiltelefonok megjelenésére számíthatunk, amelyek automatikusan felismerik, ha rádiós hálózat hatókörén belül vagyunk, és ezeket a drága mobilszolgáltatás helyett internetes telefonként használhatjuk otthoni rádiós hálózatunkon vagy bárhol a városban, a sok helyen ingyenesen biztosított hotspotok segítségével.

A másik lehetséges megoldás az, amikor analóg telefonadapteren keresztül kommunikálunk az interneten – jelenleg Magyarországon ez a legerjedtebb telefonálási

Így állíthatjuk be a PAP2-NA adaptert

Linksys PAP2-NA telefonadapter – a hagyományos és a netes telefont egyaránt rácsatlakoztathatjuk

ADSL-előfizetést a telefon megrendeléséhez köti, és akkor is kifizeteti a borsos havidíjat, ha egyáltalán nem is beszélünk vezetékcsatlakoztatásról. Ráadásul a szolgáltatás minőségét (QoS – Quality of Service) sem garantálják. Ha valami baj van a vonallal, csak 48 órást javítási időt vállalnak, és sok esetben a javítást kifizetik az ügyféllel.

Attörredő jelent viszont, hogy a vezetékes szolgáltató pár hete lehetővé tette a kívülről is felhívható 06 21-es számmező átadását az erre igényt tartó internetes telefontelefonosoknak. Maga a számmező régebb óta létezett, de eddig az egyik hálózatból a másikba nem lehetett vele telefonálni. Várható gyors elterjedésével egyre többen fogják hívásikat az interneten keresztül intézni.

Linksys PP2-NA – analóg telefonadapter

Igen elterjedt és megbízható megoldás a *Linksys PAP2-NA* elnevezésű analóg telefonadapter, amelyhez két hagyományos telefont csatlakoztathatunk. A PAP2-t a rajta található egy darab Ethernet port segítségével csatlakoztatjuk a routerünkhöz. A készülék tulajdonképpen egy kis doboz, amelyhez a Linksys egy kis talpat is mellékel, így helyszűke esetén élére állítva helyezhetjük el, de falra is szerelhetjük. Négy nagy fényerejű LED jelzi a legszükségesebb információkat. Az egység egyszerűen két telefonvonalat képes kezelni. Az egyiket például a mindennapi beszélgetések lebonyolítására használhatjuk, a másikat pedig összeköthetjük faxberendezésünkkel.

módszer. Az adaptert az otthoni hálózatunk elosztó routerhez (útvalasztó eszköz) kell csatlakoztatnunk.

„A piacon kapható telefonadaptereken általában két hagyományos telefon csatlakoztatására alkalmas portot találunk, tehát a hagyományos vezetékes telefontunk egyszerűen rácsatlakoztathatjuk valamelyik portra...”

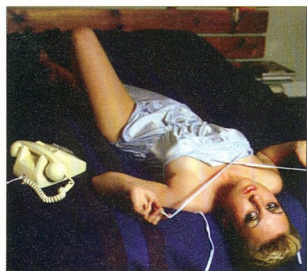
Egy olcsóbb router már 6-8000 forinttól megvásárolható. Több telefonadapter típus bruttó ára 20 000 forint alatt van. Első látásra a két őszeg soknak tűnik, de ha számításba vesszük, hogy a routerekben megtalálható hardveres tűzfal eleve lényegesen nagyobb biztonságot jelent a számítógépünk számára, internetes telefonszámlánk pedig jóval alacsonyabb lesz, mint vezetékes telefonköltségünk, a beruházás pár hónap alatt megtérül.

Ha még nem rendelkezünk routerrel, olyan is választhatunk, amelybe gyárilag beépítették a telefonadapert. Ennek az ára körülbelül ugyanannyi, mintha külön-külön vennénk meg az eszközöket. A piacon kapható telefonadaperteken általában két hagyományos telefon csatlakozására alkalmas portot találunk, tehát a hagyományos vezetékes telefonunkat egyszerűen rácsatlakoztathatjuk valamelyik portra, és néhány egyszerű beállítás elvégzése után máris telefonálhatunk. A szolgáltatók általában részletes használati útmutatóval segítenek a beállításokban.

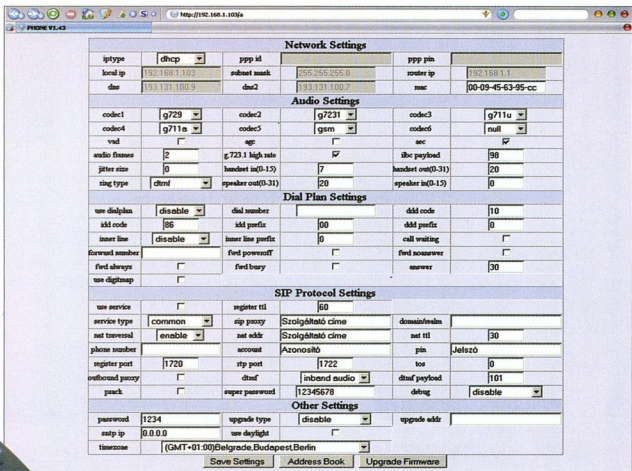
Az egyszerűség kedvéért a PAP2 csatlakoztatása előtt ügyeljünk arra, hogy routerünk DHCP-n keresztül adjon az IP-címet (automatikus IP-cím kiosztás a háló-

zaton). Ha világít az Ethernet LED, már van IP-címe a telefonadapertnek. A készülékhez kapott használati utasítás szerint tárcsázzuk be a telefonkészülékünkön: ****, majd: 110#. Az automata bediktálja az automatikusan kiosztott IP-címet. Ezt a böngészőnkbe a telefonkészülékünkön: ****, majd: 110#. Az automata bediktálja az automatikusan kiosztott IP-címet. Ezt a böngészőnkbe a telefonkészülékünkön: ****, majd: 110#. Az automata bediktálja az automatikusan kiosztott IP-címet. Ezt a böngészőnkbe a telefonkészülékünkön: ****, majd: 110#.

Csábító ajánlat: a készülék régi, a technika már új

A Datavox beállításá

A Datavox IP-200 bruttó fogyasztói ára 20 000 forint alatt van

A sikeres kapcsolódást a készülék oldalán felvilágító LED jelzi. Egyes szolgáltatókhoz könnyű kapcsolódni, más szolgáltatók beállításaihoz internetes fórumokon szükséges körülnézni, de van már Magyarország olyan szolgáltató is (3C Magyarország), amely weboldalán egyetlen gombnyomással elvégzi helyettünk a szükséges hardverbeállításokat. Fontos, hogy telefonálás közben ne indítsunk el nagyobb le- vagy feltöltést, mert ez a vonal minőségének romlásához vezethet.

A harmadik variáció az internetes telefonálásra, amikor erre a célra valamilyen szoftvert használunk. A megoldás hátránya, hogy számítógépünket bekapcsolva kell tartanunk. Mivel a hálózaton belül nem kell fizetni a hívá-

sainkért, a távol lévő rokonok és ismerősök akár videotelefonálhatnak is az ingyenesen letölthető és kiváló minőségű telefonszoftverekkel. Ehhez nem kell más, mint egy pár ezer forintért kapható mikrofonos fejhallgató. A fejhallgató használata azért is ajánlott, mert a hangszóróból visszajövő hang torzítja a másik fél számára a hang minőségét. A szoftver a következő címekről tölthető le: www.sjphone.com (Sj phone), www.xten.com (X-Lite). Ha van routerünk, ne felejtjük el átírnyítani a szükséges portokat, mert különben nem működik a szoftverünk.

„A kristálytisztá, kiváló minőségű hang, az egyszerű használhatóság és megbízhatóság, a biztonságos beszedés; valamint adat- és fájlcsere sok felhasználót vonz.”

Hogyan vehetjük igénybe az internetes telefonszolgáltatást?

Néhány nagyobb szolgáltató feltöltőkártyáját az üzletekben is megvásárolhatjuk. Ha új hardvereszközöt vásárolunk, a dobozban általában a feltöltőkártyát is megtaláljuk. A regisztráció és a fizetési mód cégenként változik. Általában a szolgáltató weboldalán élesíthetjük feltöltőkártyánkat. A cégek többsége weboldalán nem teszi lehetővé az egyenleg feltöltését, de például a 3C vagy a Neophonex weboldalán hitelkártyával vagy feltöltőkártyával is fizethetünk.

A magyar cégek esetében a hitelkártyás fizetés általában magyar bankok védett web-

oldalán történik, ahol biztonsági kockázat nélkül megadhatjuk bankkártyaadatainkat. Érdemes bankunknál internetes fizetéshez használható kártyát igényelnünk saját biztonságunk érdekében. Sajnos a szolgáltatók közül is jó néhány elfelejtkezik arról, hogy weboldalán könnyen elérhető helyen ismeresse a szolgáltatás igénybeviteléhez szükséges tennivalókat. Több oldalon található ügyfélszolgálat, de azt már kevés cég oldalán lehet egyszerűen megtenni, hogy milyen szolgáltatásokat kínálunk ügyfelek számára, milyen módon tölthetjük fel egyenlegünket.

Webtelefon-próba

Ki milyennek látta?

Három szerencsés olvasónk, valamint Növényi Norbert olimpiai bajnok személyesen is kipróbálhatta a webtelefonálás lehetőségeit, mégpedig a Linksys legkorszerűbb eszközeivel. A 3C Magyarország jóvoltából ezer forint értékben ingyen telefonálhattak, személyes élményeiket pedig megosztották velünk.

Szombath Lajos

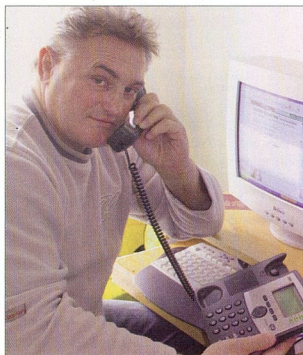
A webtelefon nagyon tetszik neki, már csak azért is, mert nincs vezetékes előfizetése, amit most ez tökéletesen kívált. Keveset telefonál külföldre, így számára a helyi hívás díja a fontos, ami így lényegesen olcsóbb annál, mintha a mobiljáról telefonálna. Nem csak ő, de az ismerősei is spórolhatnak, hiszen sokuknak van olyan előfizetése, amellyel csúcsidőben olcsóbban hívhatnak helyi vezetékes számot, és így most őt is olcsóbban érhetik el. Ez lényegesen kedvezőbb, mintha a mobilját csörögnek föl. Olvasóknak az is szimpatikus volt, hogy nincs havi előfizetési díj, így a dolog tulajdonképpen úgy működik, mint egy feltöltős mobil. A Linksys 841-es készülék nagyon jól használható, számos praktikus szolgáltatást tud, az egyetlen dolog, ami hiányzik róla, az a kijelző háttérvilágítása, így kevés fény mellett nehezen olvasható.

Gere Tibor

El kell árulnunk, hogy először az olvasónk munkahelyén próbáltuk beüzemelni a Linksys PAP2-es webtelefon adapterét, ám mivel az iroda hálózati eszközeihez nem férhettünk hozzá, végül feladtuk a dolgot. Gere Tibor otthon nem nagyon boldogult a beállításokkal, elakadt a konfigurálás útvesztőjében, de később egy kis segítséggel sikerült beüzemelni a Linksys PAP2-es telefon adapterét. A webtelefonnal kapcsolatban Tibor meglehetősen skeptikus volt. Otthon ugyanis vezetékes telefonja, valamint ADSL-előfizetése van, és mivel az utóbbi előfeltétele az előbbi, a telefon-előfizetést mindenképpen megtartja. Ezért a webtelefon mint a vezetékes előfizetés alternatívája nála nem jöhet szóba, ráadásul szerinte helyi hívásoknál nem is olcsóbb, mint a meglévő előfizetése.

Növényi Norbert

Mivel a lakásukban nincs vezetékes telefon, a webtelefon jó megoldásnak ígérték, hiszen így ismerőseik is könnyebben és

Növényi Norbert – A webtelefon számát csak a közeli családtagoknak adják meg majd

Gere Tibor – kiderült, számára nem igazán előnyös a webtelefon

olcsóbban elérhetik őket, de a külföldi kedvező percdíjak számukra is jól hangzottak. A kábeles internetre a routert és a telefont viszonylag gyorsan sikerült rácsatlakoztatni, bár az újabb eszköz számára nem volt könnyű helyet csinálni a masinákkal teleszülfölt íróasztalon. Növényi Norbertéknél az otthoni webtelefon valószínűleg kizáró-

lag a rokonok számára lesz fenntartva, hiszen itt ők bármikor elérhetik őket.

Sütő Sándor

Sütő Sándor számára az internetes telefonálás igazán nem újdonság, hiszen az Ausztráliában élő unokaöccsével, valamint az USA-ban lakó testvérével már eddig is így tartotta a kapcsolatot. Sándor azon kevés honfitársunk közé tartozik, aki hajlandó is fizetni a külföldi internetes telefonszolgáltatóknak, így mindig több cégnél van számlája, és mindig

Szombath Lajos – a webtelefon helyi hívás díjért érhetnek el az ismerősök

azon telefont, amely éppen jobb feltételeket kínál. Ha szerencséje van, akkor pár napig-hétig ingyen telefonálást is kaphatnak a cégek, ám tapasztalataim szerint ilyenkor rosszabb a vonal minősége, valószínűleg a hirtelen megnőtt forgalom miatt. Sándor számára természetesen a külföldi hívások miatt izgalmas a Computer Panoráma által felszerelt webtelefon, már csak azért is, mert jelenleg is van vezetékes előfizetése, amely az ADSL internet megy. Sándor szerint a Linksys 941-es készülék rendkívül sokat tud, és könnyen használható, így rövid idő alatt egy sor hasznos funkciót sikerült beállítani rajta.

F. N.

Internetes telefonálás egyszerűen!

Próbálja ki

3C MAGYARORSZÁG

ki Ön is!

Ingyenes telefonálás, kizárólag CP-olvasóknak

A 3C minden Computer Panoráma-olvasónak 250 Ft szabadon lebeszélhető egyenleget kínál, amelyet május 6-ig használhatnak fel. Nem kell más tenni, mint a www.3c-hungary.hu/3netphone/regisztracio címen regisztrációkat a Honnan hallottól kérdésre kiválasztani a Computer Panorámát, és beírni a következő kódszót: cpreader. Ezért az összegért például egy németországi vezetékes előfizetővel 48 percet beszélhetünk.

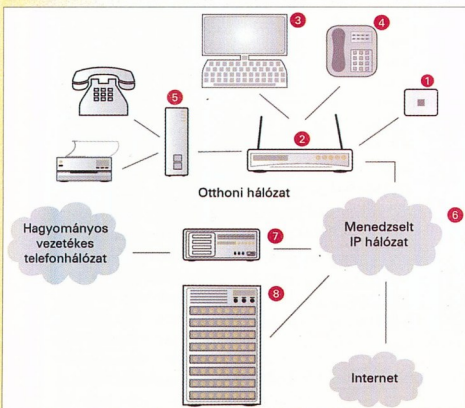
A távközlési piac gyors fejlődésének és az árak csökkenésének köszönhetően egyre több háztartásban találkozunk széles sávú internetkapcsolattal. Bár a telefonszolgáltatók is csökkentik árakat, ez a csökkenés egyelőre nem számottevő, és a vezetékes telefon használatának percdíjai még mindig nagyon magasak. Miért fizessünk borsos telefonszámlát vezetékes hívásainkért, amikor meglévő széles sávú internetkapcsolatunkon keresztül is telefonálhatunk, igen kedvező feltételekkel?

A 3C új internetes telefonszolgáltatása, a 3NetPhone, februárban debütált. Egyeztetéses körzetekben Magyarországon a legolcsóbban 3,50 forint + áfa összegért telefonálhatunk éjjel-nappal. Minden felhasználó saját telefonszámot kap, amely bármely hagyományos vagy vezetékes hálózatról hívható. A szolgáltatás igénybevételéhez a www.3c-hungary.hu honlapon néhány egyszerű lépésben regisztrálni kell. Regisztráció után saját telefonszámot kapunk, és elvégezhetjük saját beállításainkat.

Miután regisztráltunk, nincs más dolgunk, mint letölteni és installálni a számítógépünkre a szükséges telefonszoftvert. Fülhallgató és mikrofon segítségével is telefonálhatunk, vagy hálózatunkhoz (routerünkhöz) csatlakoztathatunk egy telefonkészüléket, amellyel ugyanúgy telefonálhatunk, mint vezetékes telefonunkkal, és amely a számítógép kikapcsolása esetén is működik, a számítógéptől függetlenül.

A telefonszoftverek beállításához segítséget nyújtunk honlapunkon. Több telefonhardver-típus beállításához is igénybe vehetik regisztrált felhasználóink a beállításokat helyettük automatikusan elvégző varázslót. Jelenleg varázslóval támogatott modellek:

Sipura SPA-1001 • Sipura SPA-841, 941 • Sipura SPA-3000 • Grandstream GXP-2000 • Grandstream Handytone/Budgetone sorozat • Linksys PAP2-NA (telepítési tájékoztatóval) • Leadtek BVA805 sorozat

Hogyan működik a 3NetPhone?

A 3NetPhone INGYENES SZOLGÁLTATÁSAI:

Ingyenes előfizetés

A szolgáltatás igénybevételének feltétele a regisztráció, amely csupán néhány egyszerű lépésben történik. Új felhasználóink saját telefonszámot kapnak. A regisztráció után hálózaton belül azonnal telefonálhatunk.

Egyenleg feltöltése

Egyenlegünket feltölthetjük honlapunkról hitelkártyával az Inter-Europa Bank eCommerce szolgáltatása segítségével vagy feltöltőkártyával.

3NetPhone telefonszám hívása külső hálózatról

A 06 1 391-2600-as telefonszám tárcsázása után tárcsahangot hallunk, a hívó félnek ezután kell megadnia a hívni kívánt 3NetPhone telefonszámot.

Saját webes beállítások

Weboldalunkon testreszabható webes funkciókat biztosítunk felhasználóinknak. Belépés után saját telefonkönyvben tárolhatjuk telefonszámainkat, beállíthatunk hangpostát, megváltoztathatjuk személyes adatainkat.

1 és 2 ADSL vagy kábelmodemünkhöz routert csatlakoztatunk. A router, magyarul útvalasztó az internetkapcsolatot osztja el több eszköz között a hálózaton. A piacon elérhető olyan IP telefonok (pl. Datavox IP-200), amelyek használatához nincs szükségünk routerre, de számítógépünk védelme érdekében ajánlatos ezek használatkor is vennünk routert, mert a benne lévő beépített tűzfal védelmet nyújt számítógépünk számára. Az IP telefont használók számítógép nélkül is telefonálhatnak.

A routerünkhöz csatlakoztatott számítógépünkre telepíthetünk telefonszoftvert (pl. X-Lite). A használatához fülhallgatót és mikrofont kell gépünkhöz csatlakoztatni. A telefonszoftvert csak akkor vehetjük igénybe, ha számítógépünk be van kapcsolva.

3 Routerünkhöz csatlakoztathatunk egy vagy több számítógépet.

4 Routerünkhöz csatlakoztathatunk egy vagy több IP telefont.

5 Routerünkhöz illeszthetünk úgynevezett analóg telefonadaptert, amelyhez hagyományos telefonjainkat csatlakoztathatjuk. Tipustól függően egyet vagy akár többet is.

6 A 3C menedzselte IP hálózatán vagy az interneten keresztül bárholnán fogadhatunk és indíthatunk hívásokat.

7 A gateway-en keresztül kezdeményezhetünk vagy fogadhatunk hagyományos vezetékes vagy mobilhálózatokba irányuló hívásokat.

8 A rendszer lelke a 3C kapcsolóközpontja, amely tárolja adatainkat, és lehetővé teszi magát a telefonszolgáltatást.

A 3NetPhone szolgáltatást Linksys telefonhardverek használatával ajánljuk.

A Linksys (Sipura) termékek hivatalos magyarországi forgalmazója az Alphasonic Kft.

A Linksys termékek hivatalos magyarországi disztribútora az

Alphasonic Kft.

LINKSYS®

A Division of Cisco Systems Inc.

Klikkelő nagyszülők

Mindenkinek sikerülhet

Gyermekkorukban még a televízióról is csak álmodhattak, ma pedig a számítógépes világhálóban barangolnak. Az időseknek szóló internetes tanfolyamok szlogenje a tapasztalatok alapján joggal lehet a következő: 80 évesek is bátran elkezdhetik!

Az orvosok egybehangozva állítják: nemcsak a testet, de a lelket, a gondolkodást is frissen kell tartani. Ehhez jó módszer az idős korban elkezdett tanulás, a lassan, saját tempóban, segítséggel elsajátítható ismeretszerzés. Az ötlet tehát nem újkeletű, mégis sokan megmosolyogtak, amikor öt évvel ezelőtt az országban elsőként *Nagyinet* néven számítógépes tanfolyamot indítottak nyugdíjasoknak a győri Jedlik középiskolában.

A Pannon Nyugdíjas Szövetség akkori elnöke egy újságnak olvasott arról, hogy külföldön ez már bevett szokás, gondolta, miért ne lehetne nálunk is megvalósítani? Azóta megszervezte elszaporodtak az ilyen kurzusok, és manapság már nem lasszóval kell kezelni időseket a tanfolyamokhoz. Győre példaül olyan nagy népszerűségnek örvend a kezdeményezés, hogy várakozási lista van, szó szerint küzdenek a helyekért, pedig jelenleg is három húsz fős csoportban folyik az oktatás, meséli büszkén a szövetség új elnöke, Nagy Péter, aki egyben a Jedlik Ányos Középiskola igazgatója is.

Az időseknek egyébként nem kell fizetniük a három hónapos, heti egyszer három órás kurzusért, amelyet két-két középiskolák tart számukra. Az egyik csoportvezető, a 13. évfolyamos Horváth Dávid azt mondja, hogy a „tanulók” nagyon lelkesek, legfeljebb többször meg kell mutatni, mi hogyan működik.

Természetesen a követelmények sem túl magasak: a „hallgatók” alapsmereteket kapnak a számítógép működéséről, áttekintést az operációs rendszerekről, belekóstolnak a

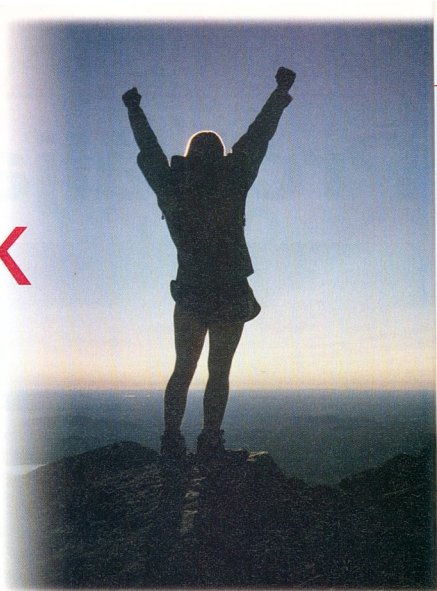

Nagy Péter, a Pannon Nyugdíjas Szövetség elnöke (tanfolyamszervező)

szövegszerkesztésbe, megtanulják kezelni az e-maillt és az internetes keresést. Az oktató diákok rövid segédanyagokat készítettek otthoni olvasmáynak vagy „puskának”, a gyakorlati tudnivalókat kivetítőn mutatják be, és hármán-négyen mindig ott vannak a külön gépeknél gyakorló résztvevők háta mögött. Dávid egyébként a legutinósabb „tanárok” egyike, tíz tanfolyamon vezette már be az időseket az informatika világába. Előny az ilyen csoportokban, hogy nem kell fejelemelni, mert mindenki tanulni jön ide, és még ha az első óra után a többség el is keseredik, nem adják fel a küzdelmet, lázasan gyakorolnak, summázza a fiatallembert.

„...A nagyinetes csoport tagjai hamar igazi csapatát kovácsolódnak össze, segítik egymást...”

– Megvan, megtaláltam, itt van a múzeum honlapja! – halljuk az örömteli felkiáltást, amikor belépünk az egyik nyugdíjasokkal tel

terembe. A „tanulók” lelkesen nézik ügyes társukat, de mindegyikük külön gép előtt ül. A látvány minden képzetelet felülmúlóan kedves és megható. Jegyzetek, papír és toll, képernyőre meredő tekintetek, fejenként két-három szemüveg, óvatos égerhasználat, fájó derek és az első szőrfölés élménye.

Farkas Károlyné Klára 77 évesből 15-öt simán letagadhatja, s bizony nem csak a testét, az agyát is igyekszik karbantartani. A nyugdíjas hölgyet a kíváncsiság hozta a tanfolyamra, ő bizony nem akar lemaradni a vi-

A nyugdíjasok és a hightech

Érdekes tanulmányt készített a nyugdíjasok és napjaink high-tech eszközeinek viszonyáról a berlini tudományegyetem. A legfontosabb megállapítás, hogy nem a nyugdíjasok nem szeretik a korszerű berendezéseket, hanem a gyártók nem figyelnek eléggé arra, hogy a termékeiket az idősebb korosztály tagjai is könnyen használni tudják. Az idősek szeretik érezni, hogy még nem magatehetetlenek, éppen ezért az sem túl jó dolog, ha átesünk a ló túlsó oldalára, és mindent a végtelenségig leegyszerűsítünk a számukra, derült ki a tanulmányból. A számítógépek előtt ülő és éppen mobiltelefonáló nyugdíjasok tehát egyre inkább hozzátartoznak az életünkhöz. S valljuk be: azért jó belegondolni, hogy ha mi érjük el majd ezt a kort, nem kell magatehetetlenül ülnünk egy öregek otthonában, hanem ugyanúgy internetezhetünk és használhatjuk a jövő vívmányait, mint most.

lágban, ráadásul az egyik unokájától megörökölt egy számítógépet, ezért úgy döntött, megteszül használni. Amilyen nagy lelkesedéssel érkezett azonban az első órára, olyan hatalmas összezavarodottsággal és kélyekkel telve távozott onnan, ismeri be, de megfogadta: nem adja fel. A fiatal „tanár urak” nagyon türelmesek velük, a szöveget ugyan gyakran nagyítani kell, de így is három szemüveggel jár a kurzusra.

Klárka szerint az internet maga a csoda: hihetetlen számára, hogy bármiről másodpercek alatt információt szerezhet, eljuthat a világ bármelyik pontjára, gyönyörködhet műalkotásokban, recepteket szedhet le a világhálóról, úgyhogy el is határozta, hogy otthonra is beköltözteti az internetet.

A nagyinetes csoport tagjai hamar igazi csapatá kovácsolódtak össze, segítik egymást, és persze vannak, akik olyan szerencsések, hogy otthon is együtt gyakorolhatnak, mint például a *Jachinek* házaspár. A 67 éves Tivadar bácsi és felesége, a 62 esztendő Edít néni nem akart lemaradni az unokák mögött, ezért jelentkeztek a tanfolyamra. Bár ők még csak az elején vannak a tanulásnak, nagyon tetszik nekik, olyannyira, hogy már mindkettőjüknél saját számítógépe van otthon. Élvezik, hogy egyre többet tudnak, bár egyelőre még leggyakrabban csak játszanak a komputeren.

„A 80 esztendő s motivációja család: lánya és három unokája Ausztráliában él, egy másik unokája pedig Franciaországban lakik.”

A győri csoportok rangidőse jelenleg Szalai József. A 80 esztendő s motivációja család: lánya és három unokája Ausztráliában él, egy másik unokája pedig Franciaor-

Az állam is támogatja

A munkaügyi tárca közelmúltban jelentette be, hogy számmió forintot szán meg ebben az évben arra, hogy a közösségi hozzáférési helyeken támogassa az időskorúak internetezését. A miénknél fejlettebb országokban manapság éppen az időskorúak között terjed leg-

gyorsabban az internet. Érthető, hiszen nekik az informálódásnak és kapcsolattartásnak ez a módja még fontosabb lehet, mint más korosztályoknak. Jellemző, hogy egy felmérés szerint a brit öregek 40 százaléka előbb mondana le a tévéről, mint az internetről.

szágban lakik. Józsi bácsi már alig várja, hogy otthon is legyen internete és webkamerája, amelyk segítségével közelebb érezheti majd magához a világ távoli táján élő szeretteit. „Nem ördögösség a technika, csak gyakorolni kell” – jegyzi

Farkas Károlyné Klárka (77 éves) a legjobb bizonyíték, hogy nemcsak fiatalok ismerkedhetnek a számítógéppel

meg mosolyogva, majd hozzátési: „itt fordítva működik az évszázados hagyomány, az idősebb tanul a fiatalabbtól, a nagyszülő az unokától, a tapasztalt szakember a tinédzsertől.” Ezek a kapcsolatok kölcsönös tiszteletet ébresztenek mindkét félben, a fiatalok önbizalma, életpaszatalata nő, az idősebbek pedig élvezik, hogy a fiatalokból

Amikor a „tanár úr” 17 éves

áradó életerő és derős rugalmasság átragad az ő gondolkodásukra, életmódjukra is.

„...A nyugdíjasok aránya 5 százalékról 8 százalékra nőtt tavaly, amely jól bizonyítja azt, hogy az internet ma már nem a fiatalok kiváltsága...”

A legnagyobb hazai internetszolgáltató széles sávú internetet használó előfizetőinek száma elérte a kétszázszázat. Tovább emelkedett a nyugdíjas és a falusi internetszolgáltatók aránya is. Az internet egyre növekvő hazai népszerűségét mutatja, hogy a T-Online-nál kevesebb mint másfél év alatt megduplázódott a lakossági és üzleti széles sávú hozzáférése előfizetők száma. A világháló népszerűségét, terjedésének gyors ütemét jelzi, hogy míg a százezer előfizetői számot több mint 3 év alatt érte el a cég, a második százezer DSL megrendelésre mindössze 16 hónapot kellett várni.

Vida Melinda

SZÉPKORÚAK FIGYELMÉBE AJÁNLJUK!

SZÖRFÖLJ, NAGYI! - Kedvcsináló internet tanfolyam idősebbeknek

Célunk, hogy az idősebb korosztály is megismerje az internet adta lehetőségeket, kedvet kapjon az internetezéshez. A tanfolyamon előtérbe kerülnek azok a témák és weboldalak, amelyek iránt a korosztály leginkább érdeklődik.

SZUPERNAGYI - Internet tanfolyam haladóknak

Haladó tanfolyamunkat idősebbeknek ajánljuk, akik már szereztek némi gyakorlatot az internet használatában. Most megtanulhatják azt is, hogyan töltsenek le és telepítsenek internetről programokat, megismerkedhetnek az internet adta új kommunikációs lehetőségekkel (videotelefon, chat).

SZÁMALK Oktatási és Informatikai Rt.1115 Budapest, Etele út 68.

A tanfolyamra folyamatosan lehet jelentkezni Biczó Bernadettnél. Tel.: 203 0304/6220, e-mail: biczob@szamalk.hu

Melyik az olcsóbb: Bécs vagy Budapest?

A rendszerváltás körüli időszak emlékeztető eseményei közé tartozik a bevásárlóturizmus: Ladák Skodák és Trabantok egyensúlyoztak Gorenje hűtőkkel a tetőcsomagtartójukon. Most már a határok megnyitásának és az EU-nak köszönhetően itthon sincs hiány semmiben, mégis sokan kelnek útra: hogy egy nagyobb bevásárlást ne itthon, hanem például a Bécs melletti Shopping City Südben ejtsenek meg. A kérdés csak az, hogy megéri-e?

Leteszteltünk két üzletet

A külföld felé irányuló bevásárlóturizmus csúcspontját a Gorenje-korszak jelentette. Az azóta eltelt időben a választék és az árak szintjének a közeledése, valamint az internetes boltok elterjedése némileg mérsékelte a hétvégi konvojok méretét, de azért még jócskán akadnak olyanok, akik egy hosszabb hétvégén vagy ünnepen felkerekednek, hogy nyugati szomszédunknál vásároljanak (itt most természetesen nem az olcsóbb üzemanyag vagy élelmiszer beszerzésére, hanem a tartósabb fogyasztási cikkekre gondolunk).

A „magyarok bejövetele” jól tetten érhető volt a Bécs melletti *Shopping City Süd*-ben, ahol a CeBIT-ről hazafelé tartva álltunk meg március 15-én – egy olyan napon tehát, amely hazánkban ünnep, Ausztriában azonban egyszerű munkanap. Ennek megfelelően a bevásárlóközpontban szinte 50 százalékos volt a magyarok aránya, német szót az eladótéren kívül szinte alig lehetett hallani. Az SCS tehát népszerű célpont – a kérdés csak az, hogy valóban érdemes-e kilátogatnunk oda?

A válasz természetesen erősen függ attól is, hogy a reménybeli vásárló honnan érkezik! Mosonmagyaróvárról az utazási költség jóval alacsonyabb, mint például Budapestről (hogy a keleti régióról ne is beszéljünk), ugyanakkor a fővárosi bevásárlócentrumokban található választék (az elektronikai cikkek terén) nem sokban marad el az osztrák boltok kínálatától.

A fő mozgatórugó tehát a kedvező ár lehet, illetve az az érzés, amikor az irigy szomszédnak odavethetjük: ja, hétvégén kiugrok Bécsbe vásárolni. Az utóbbi motívá-

Panasonic Lumix FZ30

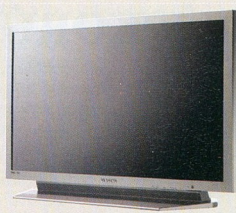
	Bécs	Budapest
Ár	159 933 Ft	137 400 Ft
Költségek	14 185 Ft	-
Összesen	174 118 Ft	137 400 Ft

Fujitsu Siemens PocketLOOX N500

	Bécs	Budapest
Ár	133 233 Ft	115 191 Ft
Költségek	14 185 Ft	-
Összesen	147 418 Ft	115 191 Ft

Samsung PS42S

	Bécs	Budapest
Ár	533 733 Ft	549 990 Ft
Költségek	14 185 Ft	-
Összesen	547 918 Ft	549 990 Ft

Sony DSC-W50

	Bécs	Budapest
Ár	79 833 Ft	69 581 Ft
Költségek	14 185 Ft	-
Összesen	94 018 Ft	69 581 Ft

Sony Ericsson W800i

	Bécs	Budapest
Ár	125 223 Ft	102 711 Ft
Költségek	14 185 Ft	-
Összesen	139 408 Ft	102 711 Ft

Samsung 930BF

	Bécs	Budapest
Ár	106 533 Ft	113 271 Ft
Költségek	14 185 Ft	-
Összesen	120 718 Ft	113 271 Ft

ciótól most kivételesen eltekintve neki is állunk az árak összehasonlításának. Tekintetbe véve, hogy Bécsig el is kell jutni, természetesen figyelembe vettük az utazás járulékos költségeit is, amelyek – ha csak az SCS-be látogatunk ki – bizony azonnal „lenulláznak” szinte minden elképzelhető árkülönbsözetet.

Egy budapesti indulást figyelembe véve körülbelül 530 km-t kell autókáznunk oda- vissza, ami 8 literes átlagfogyasztással szá-

molva körülbelül 11 000 forint üzemanyag-költséget jelent. Mivel autópályán szeretnénk utazni, a magyar és osztrák matricákért összesen 3185 forintot fogunk kiízetni – ezen felül pedig az utazásra is érdemes legalább 5 órát számolni (oda-vissza természetesen).

Ezek az értékek a határ közelében élőknek nyilvánvalóan egészen máshogyan alakulnak: nekik csak az osztrák autópályamatricát (2015 forint) és a rövidebb úthoz

tartozó üzemanyagot kell megfizetniük.

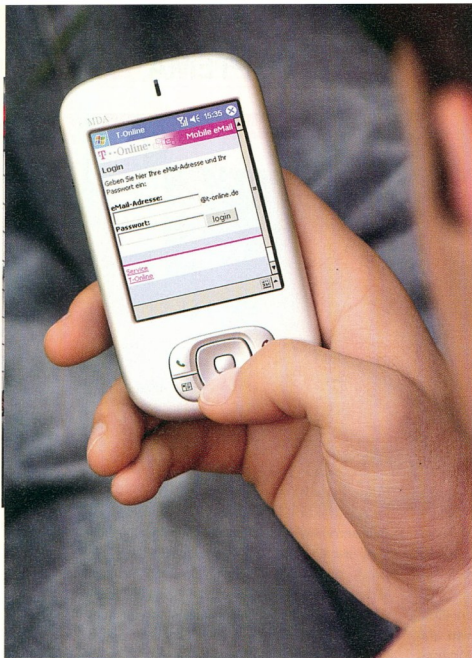
Az árákból is látszik, hogy spórolásból már semmiképpen sem éri meg kiutazunk – az utat érdemesebb egy kellemes bécsi sétával, cukrászdával összekötötnünk. Szintén érdemes figyelembe venni, hogy a külföldön vásárolt eszközök garanciális javításával több gondunk lehet (esetleg csak egy újabb külföldi úttal orvosolhatjuk a hibát).

Rosta Gábor

Keresd Magyarországon legolvasottabb játékmagazinját!

Teljes játék
a DVD-mellékleten!
Chaos League

Az e-mail életünk elválaszthatatlan része lett – ha valami okból nem tudjuk használni, máris hiányérzetünk támad. Szerencsére ma már egy hosszabb utazás miatt nem kell lemondanunk kommunikációs lehetőségeinkről: noteszgépünk, PDA-nk, de akár mobiltelefonunk is alkalmas e-maileink elérésére. A hordozható masinák e célra történő beállítása nem igazán különbözik az asztali gépektől, így bárki nyugodtan megpróbálkozhat vele.

E-mail elérés távolból

Levél messziről

Az internet és az elektronikus levelezés az elmúlt pár évben gyökeresen megváltoztatta az életünket. Jól látszik ez akkor, amikor például elutazunk: míg régebben csak keveseket zavart, hogy „kiestek” a körforgásból, esetleg csak pár héttel később kapták meg a leveleiket, addig ma már sokaknak 1-2 nap internet és e-mail nélkül maga a kinszenvedés. Írásunkban azok számára szolgálnak pár jó tanáccsal, akik külföldön sem szeretnének elszakadni a leveleiktől.

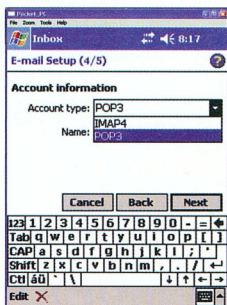
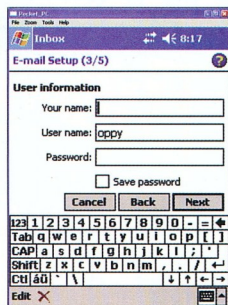
Internetkávézó

A legkényelmetlenebb és legfapadosabb megoldás, de megbízható és olcsó: használjunk internetkávézót. Amennyiben a világ fejlettebb felén járunk, valószínűleg némi

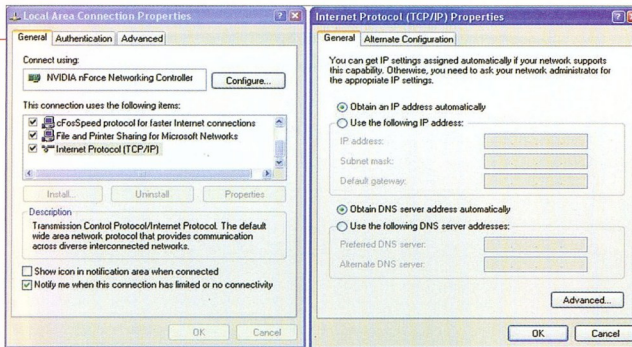
keresgélés után találhatunk a közelben egy internetkapcsolattal felszerelt kávézót vagy gyorséttermet. Innen általában mindenféle komolyabb nehézség nélkül elérhetjük az ingyenes levelezőrendszereket (Freemail, Hotmail, Gmail és társai), illetve csetelhetünk is (MSN, ICQ stb.). Kevésbé valószínű, hogy egyedi szervert használó céges leveleinket is elolvashatjuk – arról, hogy van-e lehetőségünk a távoli e-mail elérésre (például webmailen keresztül), kérdezzük meg a rendszergazdákat.

Noteszgép

Bár egy egyszerű nyaralásra talán túlzás lenne magunkkal cipelni, de egy üzleti uton tel-

A PDA-k beállítása rendkívül hasonlít az asztali gépekéhez

Nyilvános hálózatokhoz általában automatikus IP cím szükséges

jesen elfogadható egy notebook társasága. Valamennyi lehetőség közül ez nyújtja a legjobb megoldást, hiszen gyakorlatilag korlátozásoktól mentes számítógéppel csatlakozhatunk az internetre, a megszokott programok és beállítások használatával.

Ami a csatlakozási lehetőségeket illeti, a szállodákban és a konferenciák is egyre gyakoribb a vezeték nélküli, illetve a vezeték

a noteszgép csatlakoztatását bármilyen beállítás mellett.

A vezeték csatlakozás esetében nem mindig ilyen egyszerű a helyzet – ha nem sikerül csatlakoznunk, először ellenőrizzük, hogy számítógépünk automatikus IP-címet kér-e. Ezt a *Vezérlőpanel/Hálózati kapcsolatok* menüpontjában tehetjük meg: kattintunk jobb gombbal az általunk használt LAN-kapcsolatra, és a kinyíló ablakban található listán keressük meg az *Internet Protocol (TCP/IP)*. Ha ennek lekérdezzük a tulajdonságait, akkor láthatjuk, hogy kézi vagy automatikus IP-címnél van – a publikus, mindenki által használható hálózatok általában az utóbbit igénylik.

A noteszgépes felhasználás másik nagy előnye, hogy nemcsak internetes felületen keresztül érhetjük el a leveleinket, hanem megfelelő beállítások vagy VPN segítségével gyakorlatilag úgy dolgozhatunk, mintha a munkahelyünkön ülnénk (az persze kérdéses, hogy ez a szabadságunk alatt jó-e nekünk).

Tenyérszámítógép

Ellentétben a noteszgépekkel, a PDA-k esetében már kell némi kompromisszumot kötnünk, ha úgy szeretnénk dolgozni velük, mint egy „nagy” masinával. Ha megnezzük őket (most a túlnyomó részben Windows Mobile operációs rendszerek valamelyikét használó modellekről beszélünk), azt láthatjuk, hogy hűségese követik a Microsoft asztali termékéinél követett elveket. Ennek megfelelően e-mail fióknak beállításánál nincs más dolgunk, mint „lemásolni” az elérni kívánt fiók(ok) beállításait asztali gépünkről.

A levelek letöltésére több lehetőségünk is adódik, attól függően, hogy milyen tenyér-géppel rendelkezünk: használhatjuk a PDA saját Bluetooth vagy IrDA kapcsolatát, hogy mobiltelefonunkon keresztül csatlakozzunk az internethez, illetve megfelelő modell és helyszín esetén a beépített WLAN adapter is rendelkezésünkre állhat erre a célra. A másik lehetőség, hogy egy gazdagépet (internetre

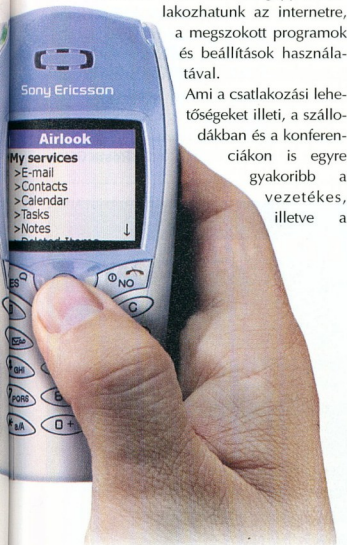
Mobiltelefonos e-mail kliensek beállítása

Mivel a pontos procedura mobiltelefonként különböző, így egy általános megoldást mutatunk be freemail-es fiókunk leolvasására.

Mivel ez az ingyenes e-mail szolgáltató POP3-as hozzáférést is kínál, így nem muszáj az internetes felületen keresztül leolvasni leveleinket (ha akarjuk, például az *Outlook Express* is használható levéleolvasásra).

A legtöbb telefontól több levelezőfiókot is megadhatunk - hozzuk létre mi is egyet, és nevezük el mondjuk *freemail*-nek. A következő lépésben adjuk meg e-mail címünket, illetve nevünket (ezt látják majd azok, akiknek levelet küldünk telefonunkról), és ha van ilyen opció, a válaszcímünket.

Ezután következhet a levelezőszerverek beállítása. Példánk esetében a bejövő szerver a *freemail.hu*, a kimenő pedig a mobilszolgáltatónk által biztosított smtp-szerver. Amennyiben telefonunk erre lehetőséget ad, érdemes olyan beállítást használni, amellyel készülékünk az új leveleknek csak a fejedéket tölti le, így elkerülhetjük, hogy a több száz kilobájtos, ám számunkra nem igazán lényeges levelezésem miatt kelljen fizetnünk az adatforgalomért.

vezeték nélküli elérés – különösen ez utóbbi terjed rohamosan. Mivel a mai noteszek esetében a „sima” Ethernet csatló alapkövetelmény, ezzel valószínűleg nem lesznek gondjaink. A *Centrino* logóval ellátott notebookokat WLAN adapterrel is ellátják, de ha nincs a gépünkben ilyen alkatrész, pár ezer forintért vásárolhatunk egy USB-s vagy PCMCIA-s kártyát.

Ami a kapcsolat beállítását illeti, a legtöbb helyen a publikus hálókat az általánosan elfogadott „alapértelmezett” kapcsolati beállításokat használják (megspórolva a rendszerhardvéreket az állítgatást), vagy olyan szerverekkel működnek, amely lehetővé teszi

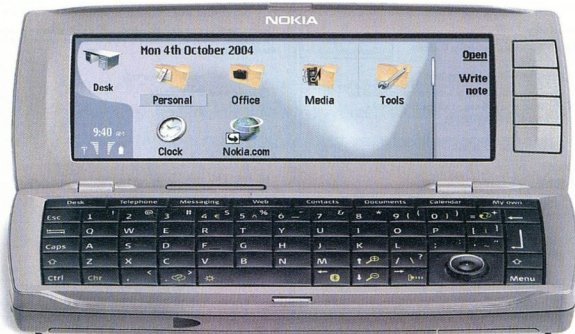

kötött asztali vagy noteszgépet) használunk, az *ActiveSync* programon és megszokott USB kapcsolaton keresztül. Ilyenkor természetesen magunkkal kell vinnünk a PDA-hoz járó adatösszekötő kábelt és az *ActiveSync* programot is (bár ez letölthető az internetről, a www.microsoft.com weboldalról).

Mobiltelefon

Nem minden mobilall fogunk tudni e-mailezni – főleg az olcsóbb modellek nincsenek még felkészítve erre. Szerencsére a technika fejlődésével a középkategóriában már szép számmal találunk olyan készülékeket, amelyek saját *POP3* és/vagy *IMAP* kliensük révén e-mailezésre is tökéletesek. Természetesen fokozottan igaz ez az okostelefonokra és kommunikátorokra is, ahol ez szinte alapfunkció.

Annak érdekében, hogy mobiltelefonos levélolvasásunk zavartalan legyen, vegyünk figyelembe pár egyszerű szabályt: tekintettel a legtöbbször viszonylag korlátozott memóriára és kijelzőméretre (hogy az adatforgalmi díjat ne is említsük), érdemes készülékünket úgy beállítani, hogy először csak a levelek

Az okostelefonok könnyen használhatók levelezésre is

fényét töltse le. Erre egyébként a legtöbb készülék lehetőséget nyújt, ha nem, akkor viszont alaposan fontoljuk meg, valóban szükséges-e nekünk a levelezés: egy-egy számítógépünkre pillanatok alatt megérkező üzenet a mobilon hosszú percekig tartó várakozást jelenthet, a végeredmény pedig esetleg olvashatatlanul „töpörődik”. Valamennyi szolgáltatónál megrendelhetünk olyan szolgáltatást, amelynek segítségével maga a mobilszolgáltató biztosít számunkra egy levelező-

fiókot, amelyre azután például saját leveleinket irányíthatjuk át. A következő lehetőség az úgynevezett *Blackberry* használata – a túlnyomórészt nyugatra rendkívül népszerű szolgáltatás egy úgynevezett push-email funkció: ahelyett, hogy rendszeres időközönként nekünk kellene ellenőrizni leveleinket, azt a szolgáltató küldi el nekünk (körülbelül úgy kell elképzelni a dolgot, mint egy igen kiterjesztett képességű SMS szolgáltatást).

Rosta Gábor

CP KLUB

CP Computer
PANORÁMA

Jelentkezzen!

Tegye fel kérdéseit személyesen, kötetlen keretek közt a *Computer Panoráma* magazin szerkesztőinek! CP KLUB találkozó minden hónapban!

Jelentkezzen és

- találkozzon személyesen a címlapsztori írójával és a téma szakértőivel
- tudjon meg többet, mint ami a magazinban megjelen
- tegye fel kérdéseit személyesen, ossza meg velünk véleményét
- ismerkedjen meg a témában érdekelt CP olvasókkal

Márciusi találkozóknak témája: **Hogyan spóroljunk a telefonálással!**

Melyik technológia a legjobb, legolcsóbb? Vezetékes, kábel, internet.

időpontja: 2006. április 19., 16 óra

helyszíne: Iris Rendezvényközpont (1139 Budapest, Frangepán u. 46.)

Jelentkezés: www.cp.hu/klub

A találkozó résztvevő olvasók létszáma maximum 15 fő. A szerencsés résztvevőket szerkesztőségünk sorsolja ki.

Támogatóink:

www.konferenciatem.hu

CeBIT 2006

Vásárfia

Bár egyre inkább veszít a jelentőségéből, a hannoveri CeBIT még mindig az európai IT szakvásárok legnagyobbika. A régebben megszokott bejelentéscsúszásra idén nem számíthatunk, ám valamennyi cég elhozta most is új termékeit.

Ha március, akkor Hannover, ha pedig Hannover, akkor CeBIT. Az EU legnagyobb számítástechnikai kiállítása az elmúlt években sokat veszített népszerűségéből, ami már önmagában is az iparág átalakulását mutatja: a tajvaniak számára a Computex sokkal közelebb van, a távközlési és mobilis cégek inkább a 3GSM konferenciára „gyúrnak”, a számítástechnika „népszerű” ága pedig a szórakoztatóelektronikai iparral való összefonódása miatt inkább a CES-en szerepel (jó példa erre az Intel Viiv bejelentése, amelyre a CES-en és nem a CeBIT-en került sor).

A csökkenés ellenére azért a kiállítás még mindig hatalmas: 70 ország több mint 6200 kiállítója vett részt rajta (a külföldi résztvevők legnagyobb része Tajvanból érkezett – 711-en voltak), a látogatók száma pedig meghaladta a 450 ezret.

Az évek során a CeBIT (amelyet újabban egy-két héttel korábban tartanak) a rossz időjárásról is híressé vált – a mostani azonban minden eddigin túltett. A mínuszok, a szakadó hó és a metsző szél miatt az első pár napon megmenekültünk a látogatók áradatától, a hétvégén azonban már igazi vásári tömeg hömpölygött a pavilonokban.

A kiállítói standok között bolyongva megállapíthatjuk, hogy igazán új termék-kategória meglepően kevés van. Jól megfigyelhető, hogy a legfontosabb tendencia a számí-

tástechnika mind mobilabbá tétele: ezt példázza többek között a számítógépek egészen új kategóriájának, az ultrahordozható gépeknek (UMPC – Ultra-mobile PC) a megjelenése. A Microsoft által bemutatott *Origami* mellett a Samsung, az ECS és más gyártók is készítették ebbe a kategóriába illő gépeket, a 7"-os érintőképernyővel, „rendes” operációs rendszerrel, 1 kg alatti tömegükkel a noteszgépek és a PDA-k között helyezkednek el. Szintén megtekinthetjük a 3GSM konferencián már bemutatott mobil széles sávú hálózatokat, a DMB és DVB-H műsorszolgáltatást, valamint a HSDPA szolgáltatást is.

Szép számú koncepciógép bizonyította azt is, hogy az Intel jó nyomon jár a Viivval: a dolgozósobából a nappali felé tartó PC-k egyre kisebb és egyre potásabb házakba költöztek át.

Az AMD nem készült igazi nagy dobással a CeBIT-re, ám partnereivel már szépszámmal találkozhattunk a jelenlegi Socket939 utódára, az AM2 platformra épülő alaplapokkal. Az új modellek a DDR2 memóriát használják majd, amely nagyobb sávszélességet ígér. Sajnos a cég nem volt túl engedékeny, így a kiállítás alatt csak egy működő AM2-es rendszert tudtunk „körbetapogatni”, sebességet azonban nem végezthettünk.

Az NVIDIA új csúcskártyája már a piacon van

Szintén több helyen – elsősorban a *Digital Living* kiállításon – találkozhattunk AMD Live matricás gépekkel is. Ez az Intel Viivhoz hasonló, de annál jóval engedékenyebb platform, amely a nappaliban tervezett számítógépeket célozza meg.

A Creative, érzékelve a hangkártyák piacának szűkülését, inkább a különféle média-lejátszókra és más hangeszközökre koncentrált. Az X-Fi sorozat tehát változatlan maradt, de egyes információk szerint a cég a technológia licencelésére készül – ráadásul nemcsak számítástechnikai cégek számára. Ha ez megtörténik, akkor például a tévében és erősítőben is találkozhatunk a CMSS térhatású rendszerrel.

Az érdekesebb újdonságok közül említést érdemel a GigaWorks T20 hangszórórendszer, amely ugyan „csak” 2.0-s kialakítású, ám hangminőségével jól beleillik a GigaWorks sorozatba. Szintén ehhez a családkhoz tartozik a G550W 5.1-es hangfalazott is, amelynek hátsó sugárzója a hangjelet vezetékek nélkül, rádió útján kapja.

A médialejátszók közül megcsodálhattuk a CES-en már díjat nyert Zen Vision:M-et is. Az elsősorban az iPod Video ellenfelének szánt kutyü specifikációit tekintve könnyen

A magyar iGO immár Európa útjain is hódítani fog

„lenyomja” fő riválisát, egyedül a kezelőfelület és a „társadalmi státusza” tekintetében marad el tőle.

Az MSI nem volt kicsinyes: bár standjuk alapterülete sem volt éppen csekély, mégis sikerült kellő mennyiségű érdeklőséggel telezsűfolniuk. Az alaplapok közül megcsodálhattuk az új AM2 alapokra építkező K9-es sorozatot, illetve a már nem egészen új, de általunk még nem látott *K8N Diamond Plus* is, amelynek legnagyobb érdekessége az integrált *Sound Blaster Audigy SE* hangchip. Ez a megszokott integrált megoldásoknál jobb hangminőséget és nagyobb játékteljesítményt ígér. A noteszgépek közül a legérdekesebb az *AMD Turion* kétfagos, *Taylor* kódnevű utódát használó masina volt.

Napelemes noteszgép

Külön figyelmet érdemelt a cég megújuló energiaforrásokat „bemutató” kiállítása is: itt noteszgépek, MP3-lejátszók és PMP-k működtek különböző méretű napelemek segítségével.

A különféle navigációs kutyák legnagyobb gyártója, a *Garmin*, ha nem is mutatót, de igazi újdonságot, több termékcsaládját is kibovított Bluetooth-képes eszközökkel. A *nüvi 310/360*, illetve *StreetPilot c510/c550* a megfelelő telefonnal Bluetooth kapcsolat keresztül képes kommunikálni, így például a megtalált étterem számát rögtön felhívhatjuk, a motorosok a navigációs utasításokat BT-képes headseten keresztül is meghallgathatják, illetve a navigációs eszközök kihangosítóként is működhetnek.

A mobiltelefon-tulajok számára hasznos új termék a *GPS Mobile 20*, amely komplett megoldás – szoftver, térkép, tartó – okostelefonokhoz.

A vásár egyik igazi újdonságát az *NVIDIA* szolgáltatta, ők ugyanis itt mutatták be új csúcs-GPU-jukat, a *7900GTX*-et, a *7900GT* és *7600*-as modellel együtt. A grafikus processzor mellett a mobilgépekbe szánt SLI megoldásokat és a *C51MV* integrált grafikus magot tartalmazó lapkacsaládot is bemutatották. Szintén megtekinthettük az *nForce5* platform különböző változataira épülő alaplapokat (ezeket persze nem a cég,

hanem a partnerek standjain). A hazánkban legsikeresebb PDA-s térképszoftver, az *iGO* immár nemzetközi lett, megjelent ugyanis az *iGO Europe*, amely a jelenleg piacon lévő legteljesebb megoldás a PDA-s navigációra. Az 1 Gbájtos SD kártyán érkező program 28 ország részletes térképét tartalmazza. Szintén a CeBIT-en osztották ki az *iGO Design Awards (IDEA)* formatervezési versenyen nyert díjakat is.

A *Samsung* évről évre egyre nagyobb pavilont „húz fel” a CeBIT-en, ám erre szükség is van, lévén hogy egyre több a cégóriás bejelentőivalója is. Az elmúlt évek hagyományainak megfelelően az informatikai, szórakoztatóelektronikai és telekommunikációs eszközök között egyaránt találtunk ínyencségeket.

Csakis az informatikához szorosan kapcsolódó termék ezúttal kevés volt: közöttük négy új nyomtatót – köztük a világ legkisebb színes lézernyomtatóját – fedezhettünk fel, valamint frissítésem estek át a 17–19 colos TFT monitorok is.

Az egyes felhasználási területek konvergenciája persze itt is megfigyelhető: az *SCH-B600*-ba 10 Mpixeles fényképezőgépet, az *SCH-I310*-be pedig MP3-lejátszót és a számomra tárolására 8 Gbájtos merevlemez is építettek. Ezek a telefonok elsősorban a fiatalok kedvencei lesznek, ahogyan a foci-vb apropójaként megjelenő *DVB-H* műsorszórás digitális tévéadások vételére alkalmas masinák is. Sajnos a telefonokra hazánkban még biztosan jó darabig várni kell, de persze az sem lenne meglepő, ha Magyarországra már egészen más típusok érkeznének.

Tucatnyi újdonság jelent meg az MP3-lejátszók, videokamerák és házimozsi-berendezések között is. Persze a legtöbben a *Bluray* asztali lejátszóra (*BDP-1000*) és a hozzá kötött HDTV-képes LCD TV-re figyeltek; a szett a könnyebb összehasonlíthatóság végett egy hagyományos DVD-lejátszó-LCD TV kombó mellé került, hogy mindenki lát-

Nagy sikert aratott az utánozó gép is, amely azonosította csuklónkat, könyökünket és fejünket, majd azokat nyomon követve – többé-kevésbé – utánozta felsőtestünk mozgását

BD-lejátszó a Samsungtól

hassa, pontosan mekkora fejlődést is jelent a HDTV. Hogy a filmeket legyen min nézni, megtekinthettük a világ legnagyobb, sorozatgyártásban is kapható LCD TV-jét: a 82 colos képátoló *LE32T51B* nemcsak kiváló képmínőséget nyújt, de látványuk sem utolsó.

A *Logitech* a CeBIT-en (is) ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját, és ebből a alkalomból a pavilonban nemcsak az előző hetekben, hónapokban bejelentett termékeket vehettük kézbe, hanem betekintést nyertünk abba is, miként képzeli el a jövő otthonát a vállalat. A fókuszban az intelligens távirányító, a *Harmony 895* állt.

Az egyik legismertebb és legnagyobb tévétuner-gyártó, a *Pinnacle* legújabb termékcsaládját, a *Dazzle* belépő szintű tunereket, valamint az első *DVB-S2* szabványú műholdvetőt is az informatikai kiállításon tárta a nagyközönség elé. A *DVB-S2* szabványú vevőegység segítségével a közeljövőben már számítógéppel is élvezhetjük a nagylebontású műsorszórás előnyeit. Figyelmet érdemelték meg a vezetékek nélküli megoldások, valamint a kéttuneres *DVB-T* és a kéttuneres *DVB-S* szabványokat támogató vevők, amelyek teljes értékű hagyományos DVD-felvevőként is használhatóak.

Egy egész pavilon adott helyet a jövő megoldásainak, ahol a slágertéma a 3D-s megjelenítés és a mesterséges intelligencia volt. Az érdeklődők kipróbálhatták – többek között –, hogy milyen érzékelőkkel felszerelt űtűvel, speciális szemüveggel pingpongozni.

Az *MI*-vel, azaz a mesterséges intelligenciát a robotok testesítették meg. Ezeknek a robotoknak a fejlettségi szintje egyelőre messze elmarad még a filmekben ábrázolt robotokétól, de az eddig elért eredmények nagyon is biztatóak.

Az egyik robot például kiválasztott magának valakit a sorból, és követte a mozgását a tömegben. Ingetgetni is lehetett neki, amelynél jó eséllyel még választ is kapunk (azaz a robot visszaintetgetett).

Higyed Gábor, Rosta Gábor

ÉBRESZTŐ!

Melyik előfizetést?!

13 920 Ft = 13 920 Ft

3 CD
(1,9 Gbájt)

1 DVD
(9 Gbájt)

**Éves előfizetéssel
1160 Ft
lapszámonként!**

A CD-ken megtalálható programokon felül:
+ dokumentumfilm
+ játékdemók
+ további próbaverziók
+ szoftverválogatás eg adott témán belül

MÁR NEM KÉRDÉS!

Igen, megrendelem a Computer Panoráma következő 12 számát DVD-melléklettel, mindössze 13 920 Ft-ért.

Számlázási név: .....

Számlázási cím: .....

Kézbesítési név: .....

Kézbesítési cím: .....

E-mail cím: ..... Telefonszám: .....

Alíráás: .....

Kérjük, hogy a megrendelőszelvényt küldje a 06 (1) 888-3499-es faxszámra, vagy a Vogel Burda Communications Kft. címére (1426 Budapest, Pf. 139)! Az előfizetést a nap 24 órájában megrendelheti weboldalunkon a www.itmediabolt.hu, illetve e-mailben a terjesztes@vogelburda.hu címen. Várjuk megrendelését a 06 (1) 888-3421, 22 telefonszámokon, illetve személyesen is előfizethet az ITmédiABOLT-ban.

Hozzájárulok, hogy a Vogel Burda Communications Kft. adataimat marketingakciókhoz, promóciókhoz felhasználja. Kiadónk az Ön személyes adatait az 1995. évi CXIX. adatvédelmi törvény szerint kezeli. Adatairól kiadónknál, a következő címen érdeklődhet: Vogel Burda Communications Kft. (1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.). Amennyiben nem járul hozzá, kérjük itt jelezze:

Megrendelőszelvény

Előnyei

1.

Olcó: általában az utántöltött vagy utányártott patronok ára jóval az eredeti kellekanyagok ára alatt marad.

2.

Otthon is elkészíthető: megfelelő töltő kiegészítővel magunk is feltölthetjük a patronunkat.

3.

Hozzáférhető: ma már szinte minden sarkon és szórólapon látni utántöltött kellekanyag reklámot.

Hátrányai

1.

(Kép)minőségi rizikó: általában semmilyen garancia nincs a kellekanyag által nyújtott minőségre vonatkozólag (pl. halványabb vagy csíkos kép).

2.

Gyártási minőség: szintén semmi garancia arra, hogy a kellek nem teszi tönkre a nyomtatónkat (pl. nyomtatóban „szétfolyó” toner).

3.

Otthoni nehézségek: az otthoni utántöltéssel járó esetleges nagytakarítást szintén bele kell kalkulálni (szivárgó tinta).

Recycling: az utántöltött patronok

Multifunkciós tintasugaras készülékek körképe

Három az egyben

Az utóbbi időben jelentősen megnőtt a kereslet a multifunkciós készülékek iránt. Népszerűségük oka, hogy egymagukban képesek kiváltani a színes (fotó)nyomatót, a színes fénymásolót és a színes szkennert, mindezt mérsékelt helyigény és ésszerű költségek mellett. A trendekhez igazodva a nagy gyártók új modellekkel jelentek meg a piacon.

A megcélzott felhasználói csoport a néhány fős kis irodák, illetve az otthoni munkahelyek. Ezekben az egységekben egyaránt szükség van nyomtatásra, szkennelésre és olykor másolásra is, de nem ipari méretekben. Ha pedig egyszerre három különféle masinát kellene beszerezni ezen feladatok ellátására, az nem csak a költségvetést terhelné meg a kellenél job-

ban, hanem a készülékek helyigénye is sokkal nagyobb lenne. Ezért a tintasugaras multikészülékek ilyen esetekben a legjobb joker megoldásnak számítanak.

Lézeres vagy tintás?

Mielőtt kiválasztanánk kedvenc irodai segítőtársunkat, érdemes végiggondolni, hogy pontosan milyen igényeket is támasztunk az

új készülékekkel szemben. Ha például van digitális fényképezőgépünk, akkor mindenképpen érdemes olyan készüléket választani, amelyben beépített kártyaolvasó vagy *PictBridge* funkció is van. Ezek segítségével közvetlenül a fényképezőgépről (PC nélkül!) is kinyomathatjuk a képeinket.

Szintén nem elhanyagolható szempont a minél alacsonyabb lapköltség. Ez lehet a legkomolyabb vízválasztó abban a tekintetben, hogy tintasugaras, avagy lézeres készülékre van-e inkább szükségünk. A lézeres technológiával nyomtató modellek ugyanis rendre kisebb lapköltséggel dolgoznak tintás társaiknál, lévén a festékkazettájuk kapacitása többszöröse a tintapatronokénak.

Természetesen az áruk is jóval magasabb a tintás nyomtatókéknál, de az alacsonyabb üzemeltetési költségek miatt a különbség

optimális esetben hamar megtérül. Ha tehát rendszeresen és nagy mennyiségben kívánunk az új készülékkel nyomtatni, akkor meggonddalolandó a lézeres technikába investálni. Érdemes azonban szem előtt tartani azt is, hogy az általuk prezentált minőség szinte soha nem veheti fel a versenyt még a középkeletgóriás tintasugarasokkal sem. Ha tehát inkább kevesebbet nyomtatunk, vagy szükségünk van a fotóminőségre, akkor egyértelműen körképünk szereplői közül érdemes válogatni.

EPSON STYLUS DX3850

Tájékoztató ár (bruttó kisker, Ft):	22 990
Lap/perc (fekete-fehér):	2,1
Lap/perc (színes):	0,9
Szkenelési idő (színes A4, mp):	49,8
Lapköltség (mono/színes, Ft):	9,96/29,88
Szkenelési minőség:	☆☆☆☆☆
Képmínőség (dokumentumok):	☆☆☆☆☆
Képmínőség (fotók):	☆☆☆☆☆
Ár/teljesítmény arány:	☆☆☆☆☆

Egy kis kitekintés

A nagy nyomtatógyártók céljai általában közősek: minél nagyobb piaci részesedéshez kívánnak jutni. Ennek érdekében a folyamatos fejlesztés elengedhetetlen, hogy naprakészen mindig többet és szebbet nyújtsanak nekünk, felhasználóknak, lehetőleg változtatlan áron vagy egyre olcsóbban. Ez a valóságban úgy fest, hogy ma már ugyanannyi pénzért sokkal profibb minőséget és nagyobb sebességet vásárolhatunk, mint 5–10 évvel ezelőtt. Az idő múlásával az ár/teljesítmény mutatóból a teljesítmény folyamatosan tolódik egyre feljebb, amiből igazán a felhasználó profitálhat a legtöbbet.

Ma ott tart a piac, hogy egy jól működő multifunkciós tintasugaras eszköz már bruttó 30 000 forint környékén megvásárolható. Egy ilyen eszköz minden olyan alapvető funkciót magában foglal, amelyre csak szükség lehet egy kis (otthoni) irodában.

A 30 000 forint körüli kategóriától feljebb lépve a szolgáltatások gazdag tárházából válogathatunk. Egyes gyártók itt inkább az irodai vonalat erősítik termékeikkel, míg mások az otthoni felhasználásra fókuszálnak. Előbbi esetben a készülékek fax egységet és robusztusabb formát kapnak, utóbbi esetben pedig instant fotónyomtatási lehetőségekkel bővülnek a gépek. A hatszámjegyű

HP PHOTOSMART 3310

Tájékoztató ár (bruttó kisker, Ft):	114 990
Lap/perc (fekete-fehér):	3,6
Lap/perc (színes):	2,5
Szkenelési idő (színes A4, mp):	15,6
Lapköltség (mono/színes, Ft):	13,18/25,76 és 47,67 ¹
Szkenelési minőség:	☆☆☆☆☆
Képmínőség (dokumentumok):	☆☆☆☆☆
Képmínőség (fotók):	☆☆☆☆☆
Ár/teljesítmény arány:	☆☆☆☆☆

árcédulával díszített modellek viszont már egyértelműen a kis- és közepméretű irodák optimális segítői; itt már általában minden extra funkció adott (fax, kártyaolvasó, PictBridge, hálózati opció).

Ezek a modellek már gyakorlatilag teljes értékű másolóként is működnek, hiszen elég behelyezni a lapvolajjukba a másolni kívánt dokumentumot, és egyetlen gombnyomással kiadni a másolási parancsot. Az ilyen „instant” másolás idejét nem mértük, de általánosan elmondható, hogy fél percnél hamarabb senki sem készült el vele, ugyanakor a művelet egyik szereplőnek sem tartott tovább 1 percnél.

Igy teszteltünk

A versenyzőket először egy átlagos léfedettségű, csak szöveget tartalmazó A4-es oldallal melegeztük be, majd ugyanennek az oldalnak a színes ábrákkal tarkított változata következett. Mindkét dokumentumból tíz-tíz oldalt kértünk. Mértük az első és az utolsó oldal elkészülésének idejét is, a konkrét lap/perc eredményekhez pedig a tíz oldal elkészülési idejéből levontuk az első oldal idejét, a maradékot pedig elosztottuk ki-

lencsel. Reális (a nyomtató valódi képességeire vonatkozó) sebességadatot csak így lehet megállapítani, mert az első oldal elkészülési idejébe még beleszól a driver és számítógépünk teljesítménye is. Az elkészült nyomatok minősége szubjektív megítélés alá esett.

Ezek után a masinákkal beszkenneltettük a saját maguk leggyártotta színes-ábrás oldal egyikét, amelynek elkészülési idejét szintén lemértük, a beszkennelt eredményt pedig szubjektív módon értékeltük. Végso próbaképpen egy bonyolult fény-

LEXMARK X7170

Tájékoztató ár (bruttó kisker, Ft):	52 990
Lap/perc (fekete-fehér):	5,7
Lap/perc (színes):	1,6
Szkenelési idő (színes A4, mp):	9,3
Lapköltség (mono/színes, Ft):	13,03/16,4
Szkenelési minőség:	☆☆☆☆☆
Képmínőség (dokumentumok):	☆☆☆☆☆
Képmínőség (fotók):	☆☆☆☆☆
Ár/teljesítmény arány:	☆☆☆☆☆

Epson Stylus DX4850

Tájékoztató ár (bruttó kisker, Ft):	34 990
Lap/perc (fekete-fehér):	2,5
Lap/perc (színes):	2,3
Szkenelési idő (színes A4, mp):	4,7
Lapköltség (mono/színes, Ft):	9,96/29,88
Szkenelési minőség:	☆☆☆☆
Képmínőség (dokumentumok):	☆☆☆☆
Képmínőség (fotók):	☆☆☆☆
Ár/teljesítmény arány:	☆☆☆☆

Epson Stylus Photo RX520

Tájékoztató ár (bruttó kisker, Ft):	49 990
Lap/perc (fekete-fehér):	2,1
Lap/perc (színes):	1,9
Szkenelési idő (színes A4, mp):	34
Lapköltség (mono/színes, Ft):	8,93/26,79
Szkenelési minőség:	☆☆☆☆
Képmínőség (dokumentumok):	☆☆☆☆
Képmínőség (fotók):	☆☆☆☆
Ár/teljesítmény arány:	☆☆☆☆

HP PSC 1510

Tájékoztató ár (bruttó kisker, Ft):	29 990
Lap/perc (fekete-fehér):	3,9
Lap/perc (színes):	2,5
Szkenelési idő (színes A4, mp):	41,4
Lapköltség (mono/színes, Ft):	22,94/25,32
Szkenelési minőség:	☆☆☆☆
Képmínőség (dokumentumok):	☆☆☆☆
Képmínőség (fotók):	☆☆☆☆
Ár/teljesítmény arány:	☆☆☆☆

viszonyok között készült tájképet nyomtatunk ki, 10x15-ös méretben, természetesen fotópapírra. Az eredmény értékelése itt is szubjektív volt.

A lapköltség kiszámítása egyszerű osztással történt, itt a forintosított eredmény a patron kapacitásának és árának hányadosa.

Az eredményeken belül még meg kell említeni a három minőségi szempont (dokumentum/fotó/szkenelés), amelyeknél a könnyebb átláthatóság kedvéért ezúttal nem számokkal, hanem csillagokkal jeleztük az elért (szubjektív) eredményeket. Itt a legrosszabb „osztályzat” két csillag lett, ez azonban nem azt jelenti, hogy ezen nyomtatók képe katasztrofális volt, épp ellenkezőleg. Elmondható, hogy az összes szereplő több mint kielégítő módon teljesítette a minőségi tesztek, és a leggyengébb készülék is messzemenőig képes kielégíteni a mindennapi felhasználói igényeket.

A színes, a fotós, meg a fekete

Egyes gyártók szinte az őrutletbe kergetik az egyszerű felhasználót a temérdek megvásárolható festékpatronnal. Hányas kell? Milyen készülékre? Milyen színű? Mi az, hogy „madszenta lájt”?!

Érdemes megbarátkozni a gondolattal, hogy ma már bizony nem árt, ha konyitunk ezekhez valamiképp, mert kis hozzáértéssel (és a megfelelő kellékekanyag kiválasztásával) nem csak újra életre kel a kiszáradt torkú nyomtatónk, hanem gyakran jelentős megtakarításokat is realizálhatunk.

Ennek érdekében tekintünk át most röviden, miről is szólna a „kellékanyagbiznisz”.

A legegyszerűbb modellekben (színes nyomtatókban) egy szál patron található. Ha kiürül, veszünk egy ugyanolyat, és nyomtatunk tovább vígan. Jobb alapmodellekhez azonban már van külön fekete és külön színes patron is, de meg ez sem okozhat nagy gondot, lévén a driverek mindegyike kijelzi ma már, hogy melyik tartályból fogyott ki az anyag. Szétszedjük, megjegyezzük a patron számát, veszünk másikat. Másodszor itt is

érvényes az ökol szabály: minden esetben pontosan nézzük meg, hogy milyen patron volt a gépben, jegyezzük fel az azonosítóját (ez lehet szám vagy a patron neve), és azt is, hogy pontosan milyen készüléket is használunk vele. Ez fontos, mert a pultr túldolgal az eladó ezek ismeretében tud csak segíteni nekünk.

A jobb alsó(közép)kategóriás gépek sajátja, hogy a standard fekete patron helyett úgynevezett fotópatron is használhatunk. Ezzel természetesen fotópapírra szebb képe-

A patronok ára és kapacitása

	Fekete-fehér	Színes	Színes patronok száma
Epson Stylus DX3850	2490 Ft/250 lap	2490 Ft/250 lap	3 (CMY)
Epson Stylus DX4850	2490 Ft/250 lap	2490 Ft/250 lap	3 (CMY)
Epson Stylus Photo RX520	2590 Ft/290 lap	2590 Ft/290 lap	3 (CMY)
HP PSC 1510	4618 Ft/210 lap	5318 Ft/210 lap	1+opcionális fotópatron
HP PSC 2355	5011 Ft/450 lap	8966 Ft/450 lap	1+opcionális fotópatron
HP PhotoSmart 3310	3955 Ft/300 lap	2630 Ft/350 lap (sárga 490 lap) + 2 light szín (10x15) 2630 Ft/240 lap ¹	5 (CMY + C light + M light)
Canon MP150	4692 Ft/195 lap	5868 Ft/155 lap	1
Canon MP450	4692 Ft/300 lap	5868 Ft/155 lap	1
Canon MP500	3756 Ft/300 lap + 3288 Ft/490 lap ²	3288 Ft/490 lap	3 (CMY)
Brother MFC-425CN	4750 Ft/500 lap	2610 Ft/db/400 lap	3 (CMY)
Brother DCP-115C	4750 Ft/500 lap	2610 Ft/db/400 lap	3 (CMY)
Lexmark P4350	6890 Ft/135 lap ³	5990 Ft/190 lap ⁴	1
Lexmark X7170	6190 Ft/475 lap	7390 Ft/450 lap ⁴	1

¹ A második érték 10x15-ös fényképek nyomtatása esetén alkalmazható, mert a light színeket csak ilyenkor használja a nyomtató
² Az MP500-as kétféle fekete patron használat, és a feladattól függően választja ki őket; a második patron a színes költséghez lett hozzáadva

³ A patron kapacitása itt 10x15 papírméretre értendő, 100%-os fedettség mellett

⁴ A4-es méretben 15%-os fedettség mellett

HP PSC 2355

Tájékoztató ár (bruttó kisker, Ft):	42 990
Lap/perc (fekete-fehér):	2,1
Lap/perc (színes):	1,5
Szkennelési idő (színes A4, mp):	37,3
Lapköltség (mono/színes, Ft):	11,14/19,92
Szkennelési minőség:	☆☆☆☆☆
Képmínőség (dokumentumok):	☆☆☆☆☆
Képmínőség (fotók):	☆☆☆☆☆
Ár/teljesítmény arány:	☆☆☆☆☆

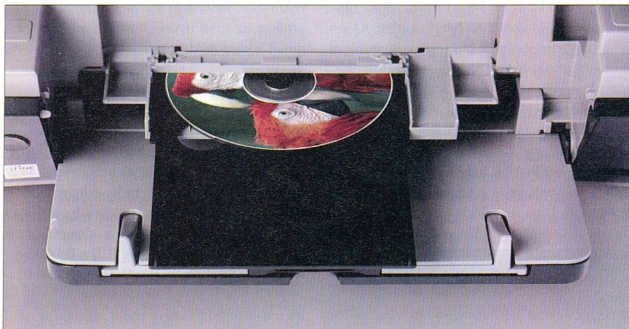
Canon PIXMA MP150

Tájékoztató ár (bruttó kisker, Ft):	25 788
Lap/perc (fekete-fehér):	4,4
Lap/perc (színes):	2,1
Szkennelési idő (színes A4, mp):	11,7
Lapköltség (mono/színes, Ft):	24,06/37,85
Szkennelési minőség:	☆☆☆☆☆
Képmínőség (dokumentumok):	☆☆☆☆☆
Képmínőség (fotók):	☆☆☆☆☆
Ár/teljesítmény arány:	☆☆☆☆☆

Canon PIXMA MP450

Tájékoztató ár (bruttó kisker, Ft):	38 388
Lap/perc (fekete-fehér):	4,7
Lap/perc (színes):	2,1
Szkennelési idő (színes A4, mp):	11,7
Lapköltség (mono/színes, Ft):	15,64/37,85
Szkennelési minőség:	☆☆☆☆☆
Képmínőség (dokumentumok):	☆☆☆☆☆
Képmínőség (fotók):	☆☆☆☆☆
Ár/teljesítmény arány:	☆☆☆☆☆

A CD-re nyomtatás opcióját komolyan veszélyezteti a LightScribe és a LabelFlash

ket nyomtathatunk, mint a standard fekete patronnal. Hátrányuk viszont, hogy gyorsabban kifogynak, mint hagyományos társaik, lévén hogy nem csak fekete tintát tartalmaznak, hanem néhány úgynevezett fotó színt is. Alkalmazásuk tehát kizárólag akkor éri meg (de akkor nagyon, hogy minél többet hozzunk ki a nyomtatóból), ha tényleg sok képet nyomtatunk, míg dokumentumokat kevésbé. Erre a típusra kiváló példa a HP készülőke.

Itt azonban még mindig csak kétély variációk lehettek volt. A modernebb gépekben (már a huszonegypázezer forintosakban is), alapszínként külön cserélhető a tintapatron. Ez, hamar beláthatjuk, remek dolog, hi-

szén a fránya kék tinta mindig nagyon hamar elfogy, amikor a sárga még majdnem tele van. Ez esetben ezeknél a nyomtatóknál elég kicserélni a kiürült kék (cián) tartályt, a többi tovább használható, és nem kell a „tintát kidobni az ablakon”.

Ez természetesen jóval takarékosabb megoldás; és sokkal környezetbarátabb is, hiszen nincs felesleges tinta, amely beszennyezné a természetet. Általánosságban ezeknél a nyomtatóknál négy patron található: feketét, ciánt (kéket) magent és sárgát. Ezek az alapszínek (de ezeket nem azonosak a fizikában tanult három alapszínnel!), és a készülőkek ebből keverik ki az összes többi. Kiváló példa erre az Epson.

A helyzet akkor vált bonyolulttá, amikor a mérnökök rájöttek, hogy sokkal szebb képeket lehetne kihozni a papírokból és a készülőkekből is (és még takarékosabb lenne a nyomtatás), ha a két jobban fogyó színből (cián + magenta) lenne egy-egy halványabb színű is, külön tartályban.

Igy aztán ma már a legmodernebb gépekben összesen hat patron található: fekete, cián, magenta, cián light és magenta light (ezek a halványabb színek), valamint sárga (sárgából általában mindig kevesebb fogy, mint a többiekből, kivéve persze, ha non-stop kiskacsákat nyomtatunk).

Ezzel itt a vége: jelenleg itt tart az ipar, ennyi infó már elég ahhoz, hogy korrektül el tudjuk látni kedvencünkét üzemanyaggal. Persze előfordulnak furcsaságok, ilyen volt a tesztben például a Canon MP500, amelyben tényleg kétély fekete patron van, és a készülőke feladatát és papírtól függően felváltva használja őket. Az ilyen megoldások azonban ritkák.

Papírválasztás: a nyomtatók „etetése”

Hogy a legjobb minőséget tudjuk kipróbálni nyomtatóinkból, elengedhetetlen a hordozó média (papír) megfelelő kiválasztása. Akármilyen profi nyomtatótárral lapuljon is a készülőkeünkben, profi tintákkal felfegyverkezve, ha egy szép fotót ráengedünk egy egyszerű, 60 g-os A4-es „frögéppapírra”, az eredmény kiábrándító lesz (annyira nem szörnyű, amíg nem láttuk, mire képes masi-

Canon PIXMA MP500

Tájékoztató ár (bruttó kisker, Ft):	69 588
Lap/perc (fekete-fehér):	3,6
Lap/perc (színes):	2,3
Szkenelési idő (színes A4, mp):	11,7
Lapköltség (mono/színes, Ft):	12,52/26,84 ²
Szkenelési minőség:	☆☆☆☆
Képminőség (dokumentumok):	☆☆☆☆
Képminőség (fotók):	☆☆☆☆
Ár/teljesítmény arány:	☆☆☆☆

Brother MFC-425CN

Tájékoztató ár (bruttó kisker, Ft):	42 000
Lap/perc (fekete-fehér):	3,1
Lap/perc (színes):	1,7
Szkenelési idő (színes A4, mp):	55,2
Lapköltség (mono/színes, Ft):	9,5/19,58
Szkenelési minőség:	☆☆☆☆
Képminőség (dokumentumok):	☆☆☆☆
Képminőség (fotók):	☆☆☆☆
Ár/teljesítmény arány:	☆☆☆☆

Brother DCP-115C

Tájékoztató ár (bruttó kisker, Ft):	25 100
Lap/perc (fekete-fehér):	3,1
Lap/perc (színes):	1,8
Szkenelési idő (színes A4, mp):	54,3
Lapköltség (mono/színes, Ft):	9,5/19,58
Szkenelési minőség:	☆☆☆☆
Képminőség (dokumentumok):	☆☆☆☆
Képminőség (fotók):	☆☆☆☆
Ár/teljesítmény arány:	☆☆☆☆

nánk egy jó fotópapírral). Fontos tehát, hogy ha képeket (fotókat) is szeretnénk papírra vetni, akkor be kell szerezni pár ív jó minőségű fotópapírt. Ennek kiválasztásában nemrég megjelent fotópapírtesztünk segíthet (CP 2006/02). Általánosan elmondható azonban, hogy egy márkaazonos, jó minőségű papírral nem lehet nagyon befűrödni.

A papír mérete szintén opcionális, leginkább a felhasználó igényeitől és a nyomtató képességeitől függ. A standard fotóméret a

10×15 (képeslap) és a 9×13 cm, de az igazán jó képeket érdemes lehet esetleg A4-es méretben kipróbálni. Ha kicsit konyitunk a Photoshophoz, akkor nagyon szép dolgokat hozhatunk létre.

Nagyobb terjedeleminél (A4) esetleg keretet is alkalmazhatunk (alapesetben minden nyomtatás így készül!), de kisebb mérethez bekapcsolhatjuk a *borderless* opciót is, amikor képünk keret nélkül, lapszéltől lapszélig terjed majd, valódi előhívott fotó be-

nyomását kelve (nem akármilyen élmény, amikor az első ilyen „home made” fotó kigurul a készülékből!).

Megbízások minden irányból

Az igazi multifunkciós készülékekbe ma már minden létező extráé beleszúfolnak. A mindennapi használatot elősegíteni hivatott funkciók között mindenképpen meghatározható egy külön csoport, mégpedig az adatátviteli lehetőségek csoportja. Itt a legtalálékonyabbak a gyártók: a Bluetooth-on és az infrán át egészen a WiFi-ig (!!!) a legváltozatosabb módokon biztosíthatjuk a nyomtatóknak a munkát. Elterjedésük lassan, de biztosan bekövetkezik majd, ami nagyszerű dolog ebben a kategóriában, mert tényleg „sokfunkciósá” teszi a készülékeket. A vezetékek száműzése egyébként nemcsak az irodákra, de az otthoni megoldásokra is mind inkább jellemző.

Természetesen azért nem hiányoznak innen sem a hagyományos beviteli módszerek: az *USB 2.0* már annyira természetes, hogy meg sem említjük, a hálózati opció pedig a munkacsoportos felhasználást is lehetővé teszi (ebből sejtethető a gyártó szándéka a termék pozicionálását illetően).

A kártyaolvasó és a *PictBridge* szintén alapfelszerelés, bár a kettő közül valószínűleg csak az előbbi marad meg az utókornak. Ennek oka az lehet, hogy a digitális fényképezőgéphez mellékelt USB-s adatkábelt az ember ritkán hordja magával, ellenben a memóriakártya mindig ott lapul a gépben.

A Canon PIXMA sorozat egységes külsőt kapott, a multis készülékeiket is beleértve

Lexmark P4350

Tájékoztató ár (bruttó kisker, Ft):	32 990
Lap/perc (fekete-fehér):	6,8
Lap/perc (színes):	1,8
Szkennelési idő (színes A4, mp):	18,5
Lapköltség (mono/színes, Ft):	51,047/31,52*
Szkennelési minőség:	☆☆☆☆
Képmínőség (dokumentumok):	☆☆☆☆
Képmínőség (fotók):	☆☆☆☆
Árteljesítmény arány:	☆☆☆☆

Az igazán szép képekhez jó minőségű fotópapírt is be kell szerezniük

Legjobbak

A mezőnyből kiemelkedett egyenletesen jó teljesítményével (és árával) az HP 3310-es PhotoSmartja, amely valóban komoly minőségi szintet képvisel. Meg is kéri a kasszáján az ellenértékét, ezért csak azoknak ajánljuk, akiknek a multifunkciós készülékek minden képességére szükségük van, vagyis fénymásolni és szkennelni is szeretnének, és nem hajlandók a kompakt felépítésből adódó esetleges kompromisszumokra.

A legjobb vétel titulus az Epson DX3850-ese kapta. Ennek oka egyszerű, hogy ő volt a legolcsóbb a mezőnyben, ugyanakkor a tesztekben rendre jól teljesített, sok magasabb árú versenyzőt is maga mögé utasítva. Másrészt az összes Epsonnal alkalmazott egyszerű és átlátható patron-szisztéma is nagyon felhasználóbarát dolog, ami időtlen hatott némely gyártó patron-kafoníájához képest. Ráadásul az Epson a kisebb modelljeiben is ugyanazt a kiváló minőségű tintát használja, mint a nagyobb

modelljeihez, ettől pedig minőségi benyomást keltenek az olcsóbb példányok is.

A különdíjat pedig ezúttal a Lexmark X7170 nyerte, mert szubjektív véleményünk szerint ez az a modell, amely belépőszintre nyugodt szívvel ajánlható az olyan kisebb irodákba, ahol egyetlen eszközzel kellene megoldani minden, papíral kapcsolatos feladatot. Ráadásul ára is nagyon baráti, főleg ha a belezúfolt szolgáltatások sorát is figyelembe vesszük.

Buru Ferenc

MINDEN, AMI SZÁMÍTÁSTECHNIKA

EPSON

21.900,-
EPSON DX-3800

EPSON R-220

25.900,-

IQ NOTEBOOK

Intel Celeron M1.3 GHz
15" XGA TFT, DVD olvasó,
256 MB DDR RAM, 40 GB HDD

139.900,-

17" monitor

23.900,-

QWERTY Explorer

Intel® P4 3.0 GHz,
512 MB RAM, 120 GB HDD,
ATI Radeon 9250 128 MB VGA,
DVD-RW Dual layer, billi, eger

119.900,-

QWERTY Midi 2,8

Intel® Celeron® D1 2.8 GHz,
256 MB RAM, 80 GB HDD,
GeForce FX 5200
128 MB TV-out VGA,
DVD-RW Dual layer, billi, eger

79.900,-

49.900,-

17" TFT monitor

PC számítógép már 57.500,-tól!

OLYMPUS

73.200,-

OLYMPUS SP-310

32.300,-

OLYMPUS FE-100

86.800,-
OLYMPUS (m) DIGITAL 800

84.400,-

OLYMPUS SP-350

www.qwerty.hu

MÁR 22 ÉVE ÖNÖKÉRT!

QWERTY COMPUTER

Központi üzlet, szerviz: 1111 Budapest, Bartók Béla út 14. Tel.: 466-993

EPSON - OLYMPUS Szaküzlet: 1111 Budapest, Bartók Béla út 9. Tel.: 466-5419

NOTEBOOK Szaküzlet: 1111 Budapest, Bartók Béla út 9. Tel.: 209-4733

- 4 ok, amiért jó egy tunerkártya**
1. Tévét nézhetünk a számítógépen
  2. Felvehetjük kedvenc tévéműsorainkat
  3. DVD-re írhatjuk ki a tévéműsoroinkat
  4. Egyes típusokkal digitális tévéadásokat is nézhetünk

A tv-tunerek ára – köszönhetően annak, hogy egyre többet és többet adnak el belőlük – soha nem látott mélységekbe zuhant, így az új konfigurációkban is egyre gyakrabban találkozunk velük. Bemutatónkban szemügyre vesszük a piaci kínálatot.

Tv-tunerek körképe

Tévézz PC-n és notebookon!

Ha visszamegyünk valamennyit az időben, akkor azt láthatjuk, hogy az első generációs tv-kártyák még csak arra voltak alkalmasak, hogy segítségükkel tévét nézhettünk a PC-n. Ez persze akkor még bőven elegendő volt, hiszen egy 20 000 forintos tv-kártya – kiegészítve a PC-hez kötött monitorral – sokkal olcsóbb volt (és mellesleg jobb minőséget kínált), mint egy hasonló képméretű normál tévé.

Idővel – jó néhány évvel később – a felvétel lehetősége is megadott, a processzor teljesítménye ugyanis elérte a tömörítéshez szükséges minimális szintet. (A „kommersz”, első és második generációs tunerek esetében a hardveres tömörítésről szó sem lehetett, ilyesfajta megoldást csak néhány igen drága kártya nyújtott.)

A szoftveres tömörítés lehetősége új távlatokat nyitott a multimédia eme területén, így a gyártók figyelme az extra szolgáltatásokra irányult. Először a felvétel lehetősége jelent meg, majd a jó minőséget kínáló MPEG-2 formátumú felvételkészítés, később pedig olyan funkciók jelentek meg, mint a Time-Shift és az időzítő. Egyes termékekhez olyan szoftver jár, amellyel nemcsak felvehetünk tévéműsorokat a HDD-re, hanem azokat egyetlen egérgattintással DVD-re is kiírhatjuk.

Barátságosabb szoftverek

A tv-kártya lelke a szoftver, hiszen javarészt a mellékelt programtól függ, mire is képes a tunerünk. A gyártók egyre inkább kezdik belátni, hogy a hétköznapi felhasználót nem

érdeklík a különféle paraméterek, beállítási lehetőségek. A legtöbben mindössze azt szeretnék, hogy egyetlen egérgattintással induljon a műsor vagy a felvétel.

A *Pinnacle* szoftverei ennek megfelelően már most jelentős átalakuláson mentek keresztül: a beállítási lehetőségek zöme eltűnt, az alkalmazások pedig funkcionalitásuk alapján ma már inkább HTPC termékek, mintsem dedikált tévénezőkék. A termékekhez adott *MediaCenter* komplett szórakoztatóelektronikai központként működik, amelyel a tévéműsorok mellett videófájlokot nézgethetünk, és zenét is hallgathatunk. Mindezt olyan egyszerűen, mintha csak egy asztali DVD-felgyővővel (vagy videóval) lenné dolgunk, így a teljesen laikusok is élvezhetik a dolgot.

Melyiket válasszuk?

A tunereket többféleképpen is csoportosíthatjuk. Először is aszerint, hogy milyen adás vételére alkalmasak: csak analóg, csak digitális vagy pedig analóg és digitális adás vételére egyaránt. Sajnos a különféle szabványokkal legalább alapszinten mindenképpen tisztában kell lennünk, ha megfelelő eszközt szeretnénk vásárolni. A legtöbbünknek még mindig olyan tunerre van szüksége, amely a hagyományos, analóg adások vételére alkalmas; a földi műsorszórás és a kábeltévé-hálózatok is analóg jelet használnak a csatornák továbbítására.

Digitális tartalmat egyelőre csak műholdon keresztül kapunk (ez a DVB-S szabvány), a földi terjesztésű digitális műsorszórás (DVB-T) hazánkban egyelőre csak tesztlellyel üzemel. A DVB-T éles bevetése ez év végén várható. Azokban a háztartásokban, ahol elérhető a kábeltévézió szolgáltatás, a digitális kor beköszöntét a DVB-C technológia jelenti majd. Utóbbira minden bizonnyal még legalább egy évet várni kell, nem csoda, hogy egyelőre csak a Terratec készített ilyesfajta vevőberendezést.

A hibrid tunerek az analóg módon sugárzott csatornák és a DVB-T adások vételére egyaránt alkalmasak, és ideális választást képviselnek minden olyan esetben, amikor olyan helyen lakunk, ahol a kábeltévét biztosan nem fogják bevezetni, a műholdas szolgáltatásokat pedig drágának találjuk.

A DVB-T, DVB-S és DVB-C műsorszórás már eleve MPEG-2 formátumban történik, így az ilyesfajta eszközökkel gyakorlatilag DVD minőségben élvezhetjük a csatornákat.

Belső tunerek – nagyon egyformák

Az eszközöket fizikai kialakításuk alapján is csoportosíthatjuk, azaz alapvetően aszerint, hogy külső vagy belső masinával van-e dolgunk.

A belső tunerek között ma még csak hagyományos PCI csatlólóújakat találunk. A PCI Express interfészt használókra várniuk kell. Nem is keveset, mert még egyáltalán nincs rájuk megfelelő kereslet. (A tv-tunereknél semmilyen kiegészíthatő előnyt nem jelentene a PCI Express alkalmazása.) Ha pedig valamiből kevesre van szükség, és ennek megfelelően keveset is gyártanak belőle, akkor az még drága is. Az első ilyesfajta interfészt használó készüléket egyébként az AverMedia jelentette be a CeBIT-en.

A szolgáltatásokra szerencsére nem nagyon kell odafigyelnünk (jószerivel minden tuner ugyanazt tudja), így egy belső tuner vásárlásakor két dolgot kell szem előtt tartanunk. Az egyik az, hogy legyen hozzá távirányító, a másik pedig, hogy ennek vevőjét semmiképpen se a soros portra, hanem az USB csatlólóra vagy magára a tunerre kelljen csatlakoztatni. A soros port már elavult, de sokszor azért sem használható, mert egyezse-

A Pinnacle DVB-T tuneréhez alapfelszerelték a távirányítót

Ha végre eljön a DVB-C ideje, a Terratec készen áll

rően nincs ilyen csatlakozó az alaplapon. Az USB-S érzékelők egyébként annyival jobbabb, hogy független programokkal is képesek együttműködni, és így az egér kiváltására vagy akár az egész PC vezérlésére is használhatók.

Külső tunerek

A külső tunerek képességeit tekintve ma már egyáltalán nem maradnak el a PCI-os változatoktól. Egyfelől azért, mert az USB 2.0 sávszélessége már elegendő a teljes PAL felbontású videoanyag átviteléhez, másfelől pedig azért, mert egyre több olyan termék jelenik meg, amely hardveres MPEG-2 tömörítést kínál – leve kisebb sávszélességet igényelve (egyetlen analóg csatorna helyén egyetlen digitális, HDVC felbontású anyagot vagy több SDTV jelfolyamot továbbíthatnak).

Mint minden külső eszköz, így az USB-S tv-tuner is egy külön doboz. Sokak számára ez eleve kizáró tényező, talán nem is teljesen alaptalanul. Egy „modem” háztartásban a DSL modem és a router, a külső DVD-író és a külső HDD mellől nem hiányzik még egy további csillogó-villogó valami. Ráadásul a tunert el sem rejthetjük, mert a távirányítót csak akkor használhatjuk, ha közvetlenül a beépített infrás egységre tudjuk irányítani.

	Pinnacle	Pinnacle	Pinnacle	Hauppage	Hauppage	Hauppage	Terratec	Terratec	AverMedia	AverMedia
Típus	PCTV 110i	PCTV 310i	PCTV USB Stick	WinTV PVR-350	WinTV PVR USB2	WinTV-Nexus-S	Cinergy 1200 DVB-C	Cinergy Hybrid USB XS	Aver TV Box3	AVerTV Hybrid +FM PCI
Interfész	PCI	PCI	USB	PCI	USB	PCI	PCI	USB	PC nélkül használható	PCI
Analóg tv	●	●	○	●	●	○	○	●	●	●
Digitális tv	○	DVB-T	DVB-T	○	○	DVB-S	DVB-C	DVB-T	○	DVB-T
Rádióvevő	●	●	○	●	●	○	○	○	○	○
PVR	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○
Szoftver típusa	HTPC	HTPC	HTPC	tv-nézőke	tv-nézőke	tv-nézőke	tv-nézőke	tv-nézőke	-	tv-nézőke
Hazai forgalmazó	Axico	Axico	Axico	Ramiris	Ramiris	Ramiris	Pixel	Pixel	MK Computers	MK Computers
Ajánlott fogyasztói ár	17 400 Ft	24 120 Ft	19 680 Ft	38 016 Ft	36 300 Ft	48 708 Ft	29 880 Ft	38 280 Ft	33 466 Ft	26 611 Ft
Internetcím	www.axico.hu			www.ramiris.hu			www.pixel.hu		www.mkcomputers.hu	

Tunerek laptophoz

Azoknak a tunereknek, amelyeket hordozható számítógéppel (is) szeretnénk használni, néhány plusz követelménynek is meg kell felelniük. Először is csak olyan tv-vevő jöhet szóba, amely külön hálózati feszültség nélkül üzemel, 230 V-os aljzatot ugyanis vonaton például nem találhatunk. És persze nem elég, hogy a tuner beéri az USB (vagy PCMCIA) nyújtotta energiamegnnyiséggel, arra is szükség van, hogy energiatakarékosan működjön.

Hordozható megoldásokból sincs hiány: ma már legalább annyi külső tuner készül, mint belső

Ezen paraméterek figyelembe vételével jelentősen leszűkült a választható eszközök csoportja, de azért 8–10 modell bőven találhatóunk.

Bár a hordozható felhasználásra készített tunerekkel szintén készíthetünk felvételt, csak óvatosan használjuk őket, nehogy a notebook telepe túl gyorsan lemerüljön.

Speciális tunerek a PC és a monitor közé

A külső és belső (valamint a PCMCIA) változatok mellett a tunereknek egy speciális típusa is létezik. Olyan külső eszközökről van szó, amelyeket nem az USB portra kell csatlakoztatnunk, hanem a monitor és a videokártya közé kell beiktatnunk. Túl sok ilyesfajta tuner nincsen forgalomban, így az AverMedia terméke mellett mi is csak egyetlen példát említenénk, az *AG Neovo TV-02-t*.

Ezeknek a tunereknek az előnyeik és a hátrányaik egyaránt a kialakításukból erednek: mivel a tuner működése teljes mértékben független a PC-től, pozitívum, hogy nem kell bekapcsolnunk a számítógépet csak azért, hogy a tévét nézhessük. Azt azonban már nehezebb megoldani, hogy a számítógépezés mellett nézzünk tévét. Erre a PIP módban van lehetőségünk. A használhatóságot nagyon befolyásolja, hogy az eszközök maximális felbontása 1280x1024

képpont, ami a 60 Hz-es képráfrissítés miatt ráadásul csak LCD monitorral igazán használható.

A legnagyobb hátrány ugyancsak a PC-től való függetlenségéből adódik: mivel a tunerben semmilyen adattároló nincsen, műsort felvenni semmiképpen sem tudunk vele.

Ez persze nem jelenti azt, hogy a független tunereket azonnal le kellene írniuk, de más, jobb felhasználási területet ezért kereshetünk nekik: LCD monitorral párosítva egy kis helyigényű, olcsó LCD TV-t kapunk, amely akár a konyhában, akár a hálószobában kiválóan használható. (Ha ilyesfajta megoldáson törjük a fejünket, figyeljünk arra, hogy vagy olyan monitort válasszunk, amelyben beépített hangfalpár, vagy pedig gondoskodjunk saját hangkeltető eszközről.)

A gyártókról dióhéjban

Pinnacle – A CeBIT-hez közeli időpontban mutatta be legújabb termékét a *Pinnacle*. A cég termékstruktúrája jelentősen megváltozott, ugyanis az újonnan bejelentett modellek mindegyike digitális volt. Ez önmagában még nem nagy újság 2006-ban, sokkal érdekesebbek a duál tunerek: a DVB-T vagy DVB-S szabványra kihegyezett masinák adott jelfolyamból két adó anyagát is képesek kidolgozni.

Természetesen az analóg vételre vágyóknak sincsenek mellőzve, de számunkra – az újdonságok közül legalábbis – nem Pinnacle, hanem *Dazzle* márkanév alatt forgalmaznak majd kevés funkcionálisat, de azért jó képmínőséget nyújtó termékeket.

A HTPC felkés rajongóinak a kártyák mellé egy másik hasznos hardver is készül: a *Digital Transmitter* elnevezésű összeállítás akkor használható, ha a tuner nem abban a PC-ben található, amelyiket éppen használni szeretnénk.

Tunert a monitorba!

Olyan megoldással is találkozhatunk, amikor a monitor már eleve tartalmazza a tunert. Itt olyan monitorról beszélünk, amely LCD TV-ként is működhet, nem pedig fordítva! Azok az LCD TV-k ugyanis, amelyekre D-Sub (netán DVI) bemenet is került, monitorként nem használhatók túl jól, mert méretükhöz képest kicsi a natív felbontásuk.

A tuneres monitorok előnye, hogy nem kell külön dobozzal vacakolnunk, ami kényelmesebb teszi a számítógépezést, emellett az olyan szolgáltatásokat is hatékonyabban használhatjuk, mint például a kép a képbén.

A legkisebb hibrid vevő (Cinergy XS) laptoptal is kényelmesen használható

Hauptpage – A legnagyobb tv-kártyagyártók között még akkor is helye van a *Hauptpage*-nak, ha az elmúlt fél-egy évben szinte semmit sem lehetett hallani a cég háza tájáról. Ennek oka valószínűleg az volt, hogy a francia gyártó gyorsan, még 2005 elején kihozta valamennyi digitális termékét, a másoknál még új hardveres PVR meg-

Szerintem

Összeállításunkból kiderül, hogy igazán sokféle lehetőség közül választhat az, aki számítógépet (vagy csak a monitorát) szeretné televízióként is használni. A négy legnagyobb gyártó termékpalalettája igazán széles, így bárki megtalálhatja számítását, legyen akár milyen meg szokott vagy speciális igénye.

oldás pedig a Hauptpage-nál sokadik generációját éli éppen.

A PVR nyomán a Hauptpage megalkotta a *HVR* rövidítést is (*HardPVR*), amely a hardveres kódolást és dekódolást végző lapkák használatára utal. Többször megemlítetük már, hogy a tunerekkel digitálizálni is lehet. Nos, a Hauptpage termékek egy részére ez még fokozottabban igaz: több olyan modell is készül, amelyen vonalbemenet is található – precízebbé téve mindezzel a digitálizálás kényes folyamatát.

A gyártó termékei szoftveres vagy hardveres módon a tv-kártyáknál megszokott teljes funkcionálisat támogatják, ide értve az időzítő használatát, a teletext vételének a lehetőségét és még a távirányíthatóságot is. A kontroller vevője egyébként a Hauptpage esetében (is) infrás, és majdnem biztos, hogy magára a kártyára, nem pedig a soros vagy az USB portra kell csatlakoztatni.

A Hauptpage hamarosan szállítja első DVB-S2 kompatibilis termékét, amely a műholdas, HDTV felbontású adások vételére teszi majd alkalmas számítógéppunket.

Terratec – A *Terratec* két dologban jár élen: az egyik a minimalizálás, a másik pedig az előrelátás. A cég büszkélkedhet

A jó idő és a tavasz várhatóan egyre több fotóst csábít természetfotózásra. Erre a hobbiira a leghasznosabb eszköz a hosszú zoomobjektívvel ellátott digitális fényképezőgép, amelynek segítségével a közeli fák és a messzi dombok egyaránt megörökíthetők.

Digitális fényképezők nagy zoommal

Messzelátók

A digitális fényképezőgépek között az egyik legnépszerűbb kategóriát az úgynevezett nagy átfogású kamerák alkotják. Ezek általában nem tartoznak az olcsóbb masinák közé, ám árukért cserébe rendkívül sok helyzetben használhatjuk őket. A szolgáltatásaik és áruk alapján egyértelműen a felső-közép és csúcskategóriába tartozó gépek közös jellemzője, hogy legalább 8x-os nagyításra képes objektívvel rendelkeznek, külsőre pedig rendszerint erősen hasonlítanak a cserélhető lencsés, úgynevezett SLR (Single Lens Reflex) kamerákra. A drágább modellek által nyújtott szolgáltatások általában nem is igazán maradnak el az utóbbi, inkább profiknak ajánlott gépektől, így ezt a kategóriát gyakran hívják *bridge* kategóriának is, utalva arra, hogy hídszerpelt töltenek be a kompakt és a DSLR fényképezőgépek között.

Rögtön felmerül persze a kérdés, hogy kinnek kellett egy ilyen kamera – nem lenne-e

elég egy jóval kisebb méretű és olcsóbb kompakt fényképezőgép, ha pedig annak képminősége/szolgáltatásai nem megfelelőek, nem volna-e érdemes rögtön DSLR-re váltani? A kérdés első felére könnyű válaszolni: azok számára, akiknek az átlagos digitális fényképezőgépek nyújtotta „alkotói szabadság” nem elegendő, ők jó társra lehetnek a *bridge* kamerában, ezeknél ugyanis a képkészítés szinte valamennyi fázisába beavatkozhatunk. A nagy optikai zoom is tovább növeli az alkotói szabadságot – és ez semmiképpen sem tévesztendő össze a digitális nagyítással. Több kompakt kamerán találkozhatunk a 3x-os optikai zoomot kiegészítő 4x-es digitális nagyítással. Bár így a teljes tartomány 12x-es, a valóságban az utóbbi használata erős minőségromlással jár.

Ami a „nagytestvér” DSLR gépeket illeti, itt elsősorban az ár lehet a döntő. Bár a fotók minőségében különbségek vannak, ez in-

kább csak a professzionális felhasználás esetén tapasztalható (nagy méretű nagyítások stb.); a kétféle megoldás között ennél sokkal nagyobb különbségek vannak. Az úgynevezett indulókészletek – azaz a DSLR gépváz és a 18–55-ös objektív – ugyanis nem sokkal drágábbak egy csúcskategóriás *bridge* kameránál, ám ha nagy zoomátfoglalásra és képstabilizátorra vágyunk, akkor bizony már mélyen kell a zsebünkbe nyúlnunk.

A sok előny mellett persze hátrányokkal is számolhatunk, amelyek közül a legnyilvánvalóbb a hordozhatóság: a profi objektív miatt ezek a kamerák már nem férnek el a zsebünkben, tehát érdemes rögtön egy komolyabb táskát is beszerezni. Ennek kiválasztásakor jó, ha velünk van a fényképezőgép is (valamennyi fontos tartozékával együtt), így egyszerűbb lesz hozzá illő tokot választani.

Az érzékeny lencsék védelmére vehetünk egy UV-szűrőt is. A különféle szűrők

csatlakoztatására szolgáló menetet több ilyen gépen is megtalálhatjuk, ennek pontos méretét pedig vagy a gép kézikönyvében találhatjuk meg, vagy a szakbolt eladóinak segítségével állapíthatjuk meg. Bár természetesen nem kötelező az UV-szűrő megvétele, ez a legolcsóbb szűrőtípus, amely szinte nem is változtat a kép jellemzőin, viszont 4-5 ezer forintért cserébe hatásosan védi az objektívet a portól, ujjlenyomatoktól és más szennyeződésektől.

Ne feledkezzünk meg a megfelelő tölthető elemek (az AA méretű akkukat használó gépek esetében) és a memóriakártya beszerzéséről sem. Tekintetbe véve a készülők képfájlok méreteit, érdemes legalább 512 Mbájtos kártyát vásárolnunk, de talán még jobban járunk egy 1 Gbájtosal (ezen már rendszerint 200–250 fotó is elfér).

Lencsék és objektívek

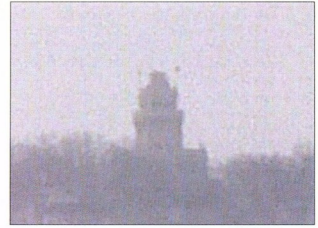
Ezen a minőségi szinten a fényképezőgépek egyik legfontosabb alkatrésze a lencse – jó lencsét már szinte bárki tud készíteni, de a valóban kiváló optikához már olyan nagy tapasztalat és tudás szükséges, hogy több gyártó is kifejezetten erre szakosodott cégektől vásárolja ezeket az alkatrészeit. Így tesz többek között a Kodak (Schneider-Kreuznach), Panasonic (Leica), a Samsung (Schneider-Kreuznach) és általában a Sony (Carl Zeiss) is – ez utóbbi azonban most a

Jól látható a különbség a 12x-es optikai és a 3x-os optikai/4x-es digitális zoom képmínősége között

saját fejlesztésű lencsét használja. A Canon, a Nikon és a Fuji egyaránt híres saját optikájáról, így ők nem szorulnak külső támogatókra.

A nagy átgátságra képes objektívek meglehetősen bonyolultak – a jó képmínőség eléréséhez nagyon ügykezni kell a gyártóknak (ezért is kell a DSLR vázhoz több objektívet venni, a megfelelő tartomány lefedésé-

Panasonic Lumix DMC-FZ30

Ajánlatunk

A tesztlaborunkba érkező gépek mind kiváló masinák – képmínőségben és szolgáltatásban egyaránt a csúcsot képviselik. Ennek megfelelően nehéz is volt közöttük sorrendet felállítani.

Megfelelő fényviszonyok között, kiváló optikájának és stabilizátorának köszönhetően a Panasonic Lumix FZ30 adja az egyik legjobb képet, így például természet-, illetve tájfényképezésre ez a legjobb választás. Szolgáltatásainak színvonala és kezelhetősége nagyon jónak mondható, különösen a markolatba és az exponológomb mögé beépített két tekerőnek köszönhetően, amelyek az előd FZ20 jogosan kritizált ergonomiáját javítják. Sajnos az összhatást jelentősen lerontja a zajos CCD, amely tulajdonképpen már ISO200-nál is szembesít képet ad – rosszabb fényviszonyok között készült képeknél sokszor van szükség utólagos zajszűrésre.

Ebben a tekintetben sokkal jobb helyzetben van a Fuji Finpix S9500 és a Samsung Pro815, amelyek mindegyike kevésbé zajos

képet ad – ám ezekből kifejejtették a képstabilizátort, amely különösen az utóbbi esetében jött volna jól. Bár tesztünk messze legöregebb résztvevője, a Nikon Coolpix 8800 is jól teljesített. Az általa nyújtott szolgáltatások és a képmínőség is nagyon jó, ám a CCD teljesítményét meglátszik a bejelentése óta eltelt idő.

Alacsonyabb felbontásuk miatt kisebb részletgazdagságot várhatunk a Canon, a Kodak és a Sony gépeitől (cserébe áruk is jóval kedvezőbb) – ebben az olcsóbb kategóriában a legjobb választás a Lumix FZ7, meglepően kis méretével és képmínőségével. Sajnos ez a gép is meglehetősen zajos érzékelővel rendelkezik, így nagyobb testvéréhez hasonlóan nem érdemes ISO200 fölé menni (de ha lehet, inkább maradjunk a legalacsonyabb érzékenységnél).

A Canon és a Sony között már bajosabb sorrendet felállítani a képmínőség területén – a szolgáltatások szintje azonban minimális mértékben ugyan, de a Canon javára billent a mérleg.

hez). Ezen a téren a legnagyobb tapasztalattal egyelőre a Panasonic (illetve partnere, a Leica) rendelkezik, már csak azért is, mert szinte ők alapozták meg ezt a kategóriát.

A zoomlencsék fontos jellemzője a két végponthoz tartozó gyűjtőfóvolság (ezt rendszerint már magán a lencsén megtaláljuk, például így: 7,2–108 mm. A kisebb szám a nagyobb látószöghez, a nagyobb pedig a nagyobb nagyításhoz tartozik. Sajnos az egyes kamerákra írt adatok nem hasonlíthatók össze egyszerűen. Ennek oka az, hogy a látószög (és vele a nagyítás) nemcsak a lencse gyűjtőfóvolságától, hanem a képérzékelő méretétől is függ. Ennek megfelelően általánosnak elterjedt, hogy a klasszikus, 35 mm-es kisfilmes rendszerre számolják át a lencsék adatait – táblázatunkban is ezeket közöljük.

Ebben az esetben az 50 mm felet meg nagyobból a saját szemünkkel látott képek, ám a látószög csak 46 fok, míg szemünkkel, a periferikus látást is beleértve, körülbelül 135 fokot „érezkelünk” – igaz, az éleslátás tartománya ennél jóval kisebb. Az 50 mm

- **S/WAN (Secure Wide Area Network):** PSA Data S specifications for implementing IPSEC to ensure interoperable and TCP/IP products. S/WAN's goal is to use IPSEC to allow end-match firewall and TCP/IP stack products to build Private Networks (VPNs).
- **System Integrity:** "The quality that a system has when intended function in a unimpaired manner, free from deliberate unauthorized manipulation."
- **TACACS+ (Terminal Access Controller Access Control System)** provides remote access authentication, authorization, and logging services, used by Cisco Systems.
- **Target of Evaluation (TOE):** An IT product or system administrator and user guidance documentation that is evaluated.

- **S/WAN (Secure Wide Area Network):** PSA Data S specifications for implementing IPSEC to ensure interoperable and TCP/IP products. S/WAN's goal is to use IPSEC to allow end-match firewall and TCP/IP stack products to build Private Networks (VPNs).
- **System Integrity:** "The quality that a system has when intended function in a unimpaired manner, free from deliberate unauthorized manipulation."
- **TACACS+ (Terminal Access Controller Access Control System)** provides remote access authentication, authorization, and logging services, used by Cisco Systems.
- **Target of Evaluation (TOE):** An IT product or system administrator and user guidance documentation that is evaluated.

got, inkább csak a kép elkészítése utáni kivágást spórolhatjuk meg vele.

A lencsék másik fontos jellemzője a fényerő – ezt általában a tele és nagylátószögű állásra szokták megadni egy-egy számmal, amely minél kisebb, annál nagyobb az objektív fényereje. Ezen a téren is a Samsungé az elsőbbség: lencséje 2.2 értékről indul, ám tele állásban 4.6-ra csökken. Ezzel szemben a Panasonic FZ7-es kamerája 2.8-ról indul, de csak 3.3-ig „romlik”, ami meglehetősen jónak számít.

CCD érzékelő

A fény útja a lencsén keresztül a képezéklőre vezet – itt alakul át a „látott” kép digitális információkká. Amint talán mindenki tudja, a legtöbb kamerában úgynevezett CCD érzékelők dolgoznak, és ez igaz valamennyi általunk tesztelt fényképezőgépre. Ezek felbontása nagyjából a kamera névleges felbontásának felel meg. Természetesen minél nagyobb ez az érték, a kész képen an-

A képen jól megfigyelhető a képstabilizáció hatása

alatti gyújtótávolságot széles látószögek, az e fölöttit pedig tele állásnak hívjuk.

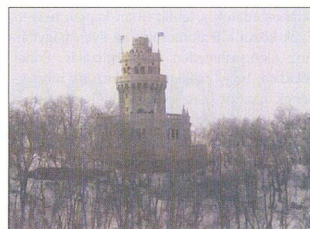
Az átfogás tekintetében a Samsung Pro815 teljesíti a legjobban, 28–420 mm-es objektívjével. A 28 mm-es kezdés egész jó szolgálatot tesz például zárt terekben, ennek köszönhetően a készülék valamivel több helyzetben használható, mint riválisai. A következő fokozatot a 12×-es átfogású osztály

képvisei, amelyet a Panasonic, a Kodak, a Sony és a Canon alkot. Végül, de nem utolsósorban a Fuji (10,7×) és a Nikon (10×) következik.

Némi kompromisszum árán a Panasonic gépeinek átfogása egyébként megnövelhető – ekkor kisebb felbontással ugyan, de nagyobb zoom alkalmazható. A végeredmény persze nem jelent nagyobb részletgazdagsá-

Fényképezőgép	Canon PowerShot S2 IS	Fujifilm FinePix S9500	Kodak Easyshare P850	Nikon Coolpix 8800	Panasonic Lumix DMC-FZ7	Panasonic Lumix DMC-FZ30
Effektív pixelszáma	5,0 Mpixel	9,1 Mpixel	5,0 Mpixel	8,0 Mpixel	6,0 Mpixel	8,0 Mpixel
CCD mérete	1/2,5"	1/1,8"	1/2,5"	2/3"	1/2,5"	1/1,8"
Legnagyobb felbontás	2592×1944	3488×2616	2592×1994	3264×2448	2816×2112	3264×2448
Zoom (mm)	36–432 (12×)	28–300 (10,7×)	36–432 (12×)	35–350 (10×)	36–432 (12×)	35–420 (12×)
Képstabilizátor	van	nincs	van	van	van	van
Minimális fókusz táv (cm) makró üzemmódban	10	1	10	3	5	5
Lencse fényereje	F2.7 – F3.5	F2.8 – F4.9	F2.8 – F3.7	F2.8 – F5.0	F2.8 – F3.3	F2.8 – F3.7
Záróidő (mp)	15–1/3200	30–1/4000	16–1/1000	8–1/3000, B	60–1/2000	60–1/2000
Külső vakupapucs	nincs	van	van	van	Nincs	van
Adaptermenet	külön adapterrel	van	van	külön adapterrel	van	van
Filmfelvétel (legjobb minőség)	640×480@30 fps	640×480@30 fps	640×480@30 fps	640×480@30 fps	848×480@30 fps	640×480@30 fps
Írányszenzor	van	nincs	van	nincs	van	van
RAW felvételi lehetőség	nincs	van	van	van	van	van
LCD kijelző mérete és felbontása	kijelölhető, 1,8/115 000 pixel	1,8/118 000 pixel	2,5/237 000 pixel	kijelölhető, 1,8/134 000 pixel	2,5/114 000 pixel	lejelölhető, 2,0/230 000 pixel
Memória típusa	SD/MMC	xD Picture Card + CF Type III	SD/MMC card + belső	CF Type VII	SD/MMC	SD/MMC
Elem	4 db AA	4 db AA	saját	saját	saját	saját
Tömeg (gramm)	505	745	450	680	340	740
Méret (mm)	113×78×76	128×93×129	108×84×72	116×85×121	113×72×79	141×86×138
Forgalmazó	Canon Hungária Kft.	Ramiris	Digitáltechnika	Digitcam	Panasonic Magyarország	
Internet	www.canon.hu	www.ramiris.hu	www.dti.hu		www.panasonic.hu	
Ár (bruttó, Ft):	139 700	159 900	100 690	193 920	105 600	137 400
+	jó képmínőség, gyors működés	kiváló CCD	kedvező ár, kis méret	remek képmínőség, rengeteg szolgáltatás	kis méret, kiváló kép	remek képmínőség hatásos stabilizátor
-	nincs RAW üzemmód és vakupapucs	optikai stabilizátor hiányzik	alacsony részletgazdagság	bonyolult menü, ár	zajos érzékelő	

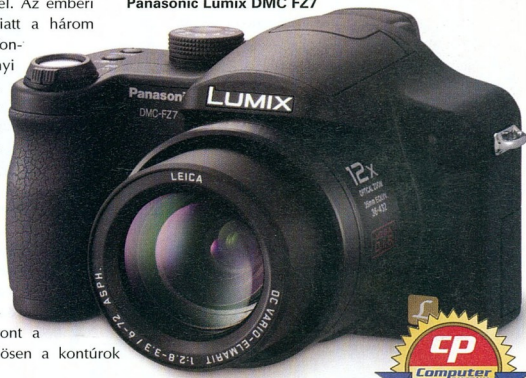
Egy 12×-es optikával impozáns nagytítás érhető el

nál finomabb részleteket tudunk megkülönböztetni.

Érdeemes megemlíteni, hogy az érzékelő pixelszáma valójában nem felel meg a kép felbontásának – a CCD érzékelői ugyanis valójában csak a fény erősségét képesek fel dolgozni, a színét nem. Ehhez egy színszűrőre van szükség – ez az egyes pixelekre jutó fényt úgy szűri meg, hogy az adott érzékelőre csak a vörös (R), zöld (G) vagy a kék

(B) összetevő jusson el. Az emberi szem sajátosságai miatt a három szín nem egyformán fontos, így kétszer anynyi zöldre van szükség, mint a másik két színből (ezt a fajta szűrőt Bayer-szűrőnek hívják). Az egyes pixelek tehát valójában csak egyetlen alapszín adatait tartalmazzák – a másik két alapszín adatait az őket körülvevő többi képpontból kell kiszámolni, ami bizony ront a képmínőségen, különösen a kontúrok mentén.

Panasonic Lumix DMC FZ7

Samsung ProB15	Sony DSC-H1
8,0 Mpixel	5,0 Mpixel
2/3"	1/2,4 "
3264×2448	2592×1944
28–420 (15×)	36–432 (12×)
nincs	van
3	2
F2.2 – F4.6	F2.8 – F3.7
30–1/4000	30–1/1000
van	nincs
nincs	van
640×480@30 fps	MPEG V×@30 fps
Nincs	nincs
van	nincs
3,5/235 000 pixel	2,5/115 000 pixel
CF Type I/II	Memory Stick/Pro + belső
saját	2 db AA
910	591
136×87×79	108×81×92
Extreme Digital	Digitifénykép–Mediaker
www.edigital.hu	www.digifenykep.hu
172 680	96 000
remek ergonómia	sok funkció
optikai stabilizátor hiányzik	nincs sem RAW, sem TIFF felvétel

Ami teszünk kameráit illeti, az effektív felbontásuk 5 és 9 megapixel közé esik. Ez már elég nagy ahhoz, hogy tökéletes minőségben nyomtathassuk a megszokott 10×15-ös fotókat – az általánosan elfogadott 300 dpi-s felbontást figyelembe véve a 8 megapixeles felbontásból még 27×18 cm-es méretű képet is kihozhatnánk. A plusz pixeleknek a kisebb részletek kinagyításakor látjuk hasznát.

Az érzékelők másik fontos jellemzője a méretük (képátlójuk). Sajnos bizonyos fizikai törvényszerűségek miatt minél kisebbek az egyes képpontérzékelők, annál zajosabb képet kapunk. Ennek köszönhető egyébként többek között a DSLR-ek jobb képmínősége is – ezeknél ugyanis jóval nagyobb érzékelőket használnak.

Tesztünk kamerái közül ebből a szempontból a Fuji a legkülönlegesebb – ők ugyanis saját fejlesztésű SuperCCD-jük immár ötödik generációját használják. Ennek specialitása, hogy méhsejtes elrendezésben tartalmazza az érzékelőket, ami a cég szerint javítja a kamera felbontását. A Fuji S9500 legfontosabb jellemzője azonban nem ez, hanem kiváló érzékenysége: egészen ISO1600-ig használható.

Szolgáltatások

A végző kép kialakításában fontos szerepet játszanak a gép nyújtotta különféle szolgáltatások. Amint az ebben a kategóriában természetes, a fotózás folyamatának szinte minden jellemzőjét befolyásolhatjuk. Ezek részletes ismertetése (záradó, rekeszállítás, érzékenység stb.) itt felesleges, inkább csak a különlegességeket említjük meg (az ál-

talános adatok a táblázatban kaptak helyet). Ezek közül a legfontosabb az ilyen nagyítás-hoz elengedhetetlen képstabilizálás. Ennek feladata, hogy csökkentsen a kezünk remegésének hatását – ez pedig minél nagyobb a zoom, annál fokozottabban jelentkezik.

Ilyen rendszert használ a Canon, a Nikon, a Kodak, a Panasonic és a Sony – a Fuji inkább kiváló érzékenységében és az ezzel elérhető rövid záridőben bízik. Sajnos ennek hatásfoka nem annyira jó, mint például a Panasonic MEGA O.I.S-é, így ebben a versenyben a Fuji kissé lemarad.

A következő hasznos szolgáltatás a kiforgatható kijelző – ez nélkülözhetetlen például akkor, ha a fejünk fölül próbálunk felvételt készíteni. Így gondolta ezt a Canon, a Nikon és

Kodak Easyshare P850

képezőgép ráadásul minderre a rendelkezésre álló memória méretéig képes (a Samsung legfeljebb 30 másodperct), és a hangot is rögzíti. Különlegesnek mondható a Panasonic Lumix FZ7, amely 16:9-es képarányban, 848×480-as felbontásban is képes dolgozni.

Mivel ilyen fényképezőgépet azért vesz valaki, hogy ki is használja a zoomobjektívet, annak könnyű és gyors kezelése nagyon fontos. Ebből a szempontból a legjobb megoldás

dás a mechanikus működtetés – ekkor az objektíven található tárcsát eltekerve állíthatjuk be a legjobb gyújtótávolságot. Ezt a megoldást találjuk a Fuji Finepix S9500-on, a Panasonic FZ30-on és végül a Samsung Pro 815-ön is.

A képkészítés további követelménye, hogy a fényképezőgép a feldolgozatlan képadatokat is képes legyen elmenteni. Alaphelyzetben ugyanis az érzékelőből származó jeleket a gép processzora többféleképpen is megváltoztatja (élesítés, zajmentesítés, tömörítés stb.). A közvetlenül az érzékelőből származó adathalmaz úgynevezett RAW formátumban kerülhet a memóriakártyára. Ezeket a fájlokat azután a megfelelő segédeszközökkel számítógéppünkön alakíthatjuk fotóvá, és így a végső minőségbe sokkal mélyrehatóbban nyúlhatunk bele.

A képek visszazésétés a számítógépen az úgynevezett irány szenzor segíti. Ez érzékeli, hogy a felvétel készítésének pillanatában a gépet fekvő vagy álló helyzetben tartottuk-e, és ezt az adatot elmentti a képfájl EXIF adattáblájának megfelelő mezőjébe. Az ezt támaszó képnézetek azután ezeket a fotókat automatikusan helyesen jelenítik meg a képernyőn. Ilyen érzékelőt a Canon, a Kodak és a Panasonic gépeiben találunk.

Rosta Gábor

a Panasonic is, az FZ30 esetében. Az FZ7-nél meglehetősen egyedi megoldást alkalmaztak: az LCD kijelző fényerejét és kontrasztját állíthatjuk be úgy, hogy éppen alulról nézve lássuk helyesen a képet. A Samsung még egy lépéssel tovább megy, rögtön két LCD kijelzőt is ad: egyet a megszokott helyre, egyet pedig a gép felső oldalára, amely alap esetben a különböző beállításokról tájékoztat bennünket, de derékmagasságból vagy állványról történő fotózáskor is jó szolgálatot tehet.

Bár alapvetően fényképezőgépekről van szó, egyre fontosabbá válik a filmfelvételi képesség is. Ugyan nem várhatunk el a DV kamerákat megközelítő képminőséget, de valamennyi itt szereplő modell képes 640×480-as felbontásban, 30 (Samsung esetében 25) képkocka/másodperces sebességgel filmeket rögzíteni. A legtöbb fény-

Samsung Pro815

Veszélyes öreg PC-k

Lomtalaníts okosan!

A régi, kiszuperált elektronikai eszközöktől megszabadulni eddig nem volt könnyű, ám ma már új masina vásárlásakor a régit leadhatjuk az üzletben. Ennyire egyszerű lenne a dolog? Ennek jártunk utána.

Mint minden masinának, idővel a PC-nek és a hozzá tartozó összes kiegészítő eszköznek lejár az ideje, vagy azért, mert elromlik, vagy azért, mert eljár felette az idő, és jobb, újabb, szebb berendezést veszünk magunknak. Ilyenkor persze jön a fejtörés, hogy miként szabadulhatunk meg a „levett” eszközöktől, hiszen a kukába kidobni őket nem túl elegáns. Mi az elegánsabb megoldásoknak jártunk utána, sőt megnéztük, hogy nem tudnánk-e egy kis pénzt is keresni a lomtalanításon?

Amennyire hasznos tud lenni egy számítógép és a hozzá tartozó kiegészítők, legalább akkora nyűg, amikor szeretnénk megszabadulni ezektől. Persze sokan nem problémáznak ennnyit a dologon, és lopva a kukába vagy a mellé csempézik régi masinájukat, de a helyi lomtalanítások szemétkupacsaiban is sok a számítógép, a nyomtató, a monitor és más hasonló, úgynevezett elektrohulladék. Ez azonban enyhén szólva

sem jó megoldás, ugyanis az elektronikus eszközök, így a számítógépek is sok veszélyes anyagot tartalmaznak.

„... az elsöre ártalmatlannak tűnő műanyag alkatrészek is veszélyesek lehetnek, ugyanis ezek legtöbbször a tűzállóság miatt úgynevezett PBDA-val kezelik, ebből égetésnél dioxin szabadul fel, ami köztudottan rákkeltő...”

Egyetlen monitorban például mintegy 1-2 kilogramm ólom van, kiszűrődő az elektromágneses sugárzást, a kijelző üvege pedig báriumot tartalmaz, míg a belső felületét cink és kadmium tartalmú bevonat borítja. Ezek közül az ólom vesekárosító, a bárium az izomsejteket támadja meg, míg a kadmium gőze erős rákkeltő hatású, ezért aztán a monitor valóban veszélyes hulladéknak számít. De az elsöre ártalmatlannak tűnő műanyag alkatrészek is veszélyesek lehetnek, ugyanis ezek legtöbbször a tűzállóság miatt úgynevezett PBDA-val kezelik, ebből égetésnél dioxin szabadul fel, ami köztudottan rákkeltő. A számítógép és az elektronikai eszközök veszélyes anyagait még hosszán sorolhatnánk, de aki többre is kíváncsi, az a „Veszélyes anyagok a PC-ben” című keretes íráskönyvben részletesebben is tájékozódhat.

„... a cégeknek nyomtató, szkener, telefon, fax, szünetmentes tápegység és PDA esetében a „lelépési díj” egységesen 20 forint, kilogrammonként...”

Kézenfekvő a kérdés, hogy ha a PC és az elektronikai eszközök veszélyes anyagokat tartalmaznak, akkor miként szabadulhatunk meg ezektől a legegyszerűbben úgy, hogy közben a környezetünket se károsítsuk? Az egyik lehetőség, hogy az önkormányzatok által üzemeltetett úgynevezett hulladékgyűjtő udvarok valamelyikében adjuk le a kislejtett berendezéseket. A hozzánk legközelebbi hulladékgyűjtő udvart a *Környezetvédelmi Szakmai Információs Rendszer* weboldalán – www.kszgysz.hu/services/0401008.htm – választhatjuk ki, ám a szállításról sajnos magunknak kell gondoskodnunk, de a dolog egyébként ingyenes.

Ami a magánszemélyeknek ingyenes,

A legrosszabb megoldás

azért a cégeknek már fizetniük kell, a hulladékudvarok a különböző eszközök átvételéért és ártalmatlanításáért más-más összeget kérnek el. Az *Inter-Metál Recycling Kft.* telephelyein például a számítógép – plusz egér és klaviatúra – kilóját 5 forintért veszik át, ám a régi televízió és monitor kilójáért már 88 forintot kell kifizetni, ami nem is kevés, hiszen egy régi CRT monitor 15–20 kilót is nyomhat. Szerencsére a többi eszköztől olcsóbban szabadulhatunk meg, így a cégeknek nyomtató, szkener, telefon, fax, szünetmentes tápegység és PDA esetében a „lelépési díj” egységesen 20 forint, kilogrammonként. Ám nem tudjuk elégszer hangsúlyozni, hogy ez csak a vállalkozásokra vonatkozik, a magánszemélyektől a hulladékudvarok ingyen veszik át a kiszuperált eszközöket.

Vegyély újat, add le a régit!

Amennyiben a régi, elromlott vagy végleg kiöregedett elektronikai eszközünket újabbra szeretnénk cserélni, akkor jó esélyünk van rá, hogy azt az üzletben díjmentesen átvegyék tőlünk. A kereskedők ugyanis tavaly augusztus óta kötelesek átvenni a régi elektronikai eszközöket, ám csak akkor, ha a leselejtett eszköz „darabszámra és használati cél” alapján megegyezik az újonnan vásárolttal. Ez magyarul annyit tesz, hogy ha egy új PC-t veszünk, akkor a régit kötelesek átvenni tőlünk, míg ha csak monitort vásárolunk, akkor csak a régi kijelzőket adhatjuk le.

„...A kereskedők tavaly augusztus óta kötelesek átvenni a régi elektronikai eszközöket...”

Persze vannak olyan eszközök, amelyekért egyes átvétők fizetnek, de túl nagy összegre ezeknél sem számíthatunk. Pénzt kaphatunk például a nyomtatott áramköri lapokért és egyéb szelektáltan gyűjtött alkatrészekért: bővítményáért, merevlemezért, flopiért vagy CD-ROM-ért stb. Az üres, kibelezett házat vaslemezként vásárolják meg, ám ezek „kibelezése” bizony nem kis feladat, így otthon aligha éri meg a vesződést.

Amennyiben a régi, elromlott vagy végleg kiöregedett elektronikai eszközünket újabbra szeretnénk cserélni, akkor jó esélyünk van rá, hogy azt az üzletben díjmentesen átvegyék tőlünk. A kereskedők ugyanis tavaly augusztus óta kötelesek átvenni a régi elektronikai eszközöket, ám csak akkor, ha a leselejtezzet

Az újrahasznosítás költsége néhány eszköz esetében Németországban

Számítógép-monitorok:	890–2290 Ft/db
Billentyűzet:	250–750 Ft/db vagy 38–64 Ft/kg
Komplett PC:	20–64 Ft/kg
Nyomatók:	2300/db vagy 38–64 Ft/kg
Telefonkészülék:	51–90 Ft/kg

eszköz „darabszáma és használati cél” alapján megegyezik az újonnan vásárolttal. Ez magyarul annyit tesz, hogy ha egy új PC-t veszünk, akkor a régit kötelesek átvenni tőlünk, míg ha csak monitort vásárolunk, akkor csak a régi kijelzőnket adhatjuk le.

„...az újrahasznosítás elsősorban nem a közvetlen gazdasági haszon miatt fontos...”

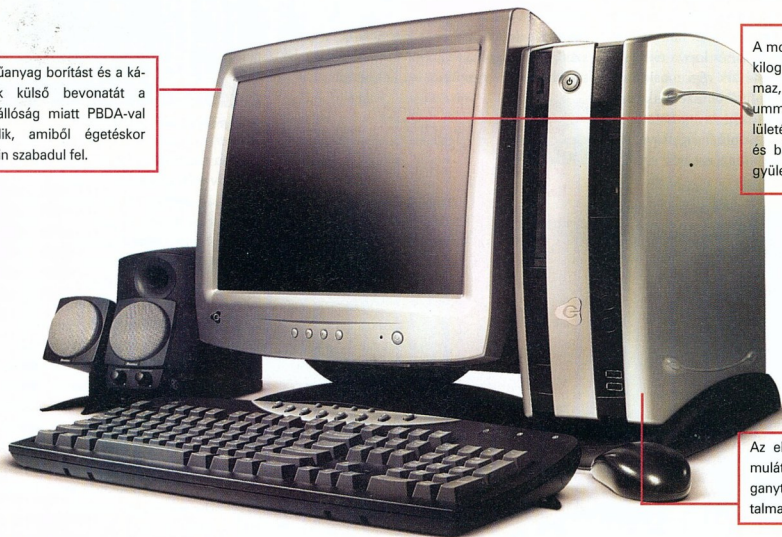
Felmerülhet persze a kérdés, hogy mi lesz a PC-kben és más elektronikai eszközökben lévő ártalmas és esetleg újrahasznosítható anyagok sorsa? Az újrahasznosítás előfeltétele, hogy a begyűjtött elektronikai eszközöket egynemű anyagokra szedjék szét, és elképzelhetjük, hogy a sokmillió apró ketyere kibontása és válogatása micsoda feladat, főleg azért, mert mindez kézimunkával történik. Az újrahasznosítás elsősor-

Mérgek a PC-ben

A műanyag borítást és a kábelek külső bevonatát a lángállóság miatt PBDA-val kezelik, amiből égetéskor dioxin szabadul fel.

A monitor képcsöve 1–2 kilogramm ólmot tartalmaz, a frontüveg báriummal készül, belső felületét pedig kadmium és bárium tartalmú vegyülettel vonják be.

Az elemek és az akkumulátorok korábban higanyt és kadmiumot tartalmaztak.

Mi mit okoz?

Ólom: vesekárosító, fiatal korban a szellemi fejlődést hátráltatja

Báriumvegyületek: nagyon mérgező anyagok. Legtöbbjük vízben, savanyú vízben vagy savban (így gyomorsavban is) oldódik, a szervezetbe jutva hamar felszívódik, s jellegzetes izomsajt-méregként hat. Tünetei a rossz közérzet, hányás és hasfájás mellett a fokozódó izomgyengeség és izombénulás (baritózis).

Berillium: pora rákkeltő, izomsorvadást okozhat, szív és májkárosító.

Higany: rendkívül kis töménységben is gátolja a fitoplanktonban végbemenő fotoszintézist. A természetes táplálékláncon keresztül az élelmiszerekbe és az emberi szervezetbe is eljuthat (Minamata-betegség). A higany és gőze, valamint vegyületei mind heveny, mind idült mérgezést is okozhatnak. Az előbbi tünetei a fémes szájíz, a nyelőcső-, gyomor- és bél-fájdalom, a hasmenés és az ájulás, az utóbbi esetben szájnyalvókártya-gyulladás, ingerlékenység, fáradékonyság, foghullás, kézremegés, ideggyulladás, emlékezetkhiánygás lép fel.

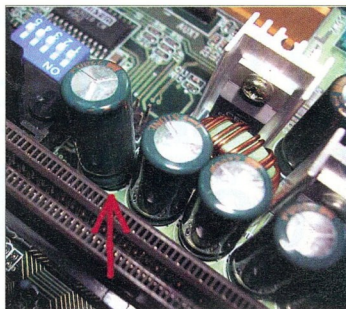
Dioxin: (TCDD) rendkívül erős mérég, tetraklór-származéka a dibenzo-dioxinnak. Emellett mutagén, teratogén és rákkeltő hatású anyag. A vietnami háborúban lombtalánításra használt Agent Orange nehezen bomló szennyezőanya-

gként súlyos egészségi károsodásokat okozott. A háztartási hulladékban mindig akadnak klórtartalmú szénvegyületek, például a PVC. Ezekből a szokásos 700–800 Celsius-fokon való égetés közben dioxin is keletkezik. (Ezért kell a veszélyes vegyi hulladékokat 1200 Celsius-fok felett elégetni.) Miért veszélyes a dioxin? Nem elsősorban azért, mert erős mérég. Sokkal inkább azért, mert természetidegen, a természetben gyakorlatilag lebonthatatlan, továbbá olyan sok állati és emberi működésre hat, hogy következményei szinte kiismerhetetlenek. A dioxin által mérgezetek kezelésére semmiféle megelőző vagy gyógyító eljárásunk nincs.

PBDE: műanyagok gyulladáskésleltetésére alkalmazott vegyület. Zsírszövethez kötődik, nehezen bomlik. Svéd tudósok kimutatása szerint 1972 óta 40-szeresére emelkedett koncentrációja az anyatejben.

Kadmium: pora, gőze rákot okoz, és okozója volt a japán itai-itai-betegségnek, amely csontelváltozásokat idézett elő, és többnyire halálos kimenetelű volt. Belégzése heveny mérgezésnél köhögést, szjorműságot, majd tüdőödémát vált ki, idült mérgezés esetén, hasonló mellett egyéb súlyos tünetek lépnek fel.

Forrás: www.elektrohulladek.hu

A nyomtatott áramkörök alkatrészeinek rögzítéséhez ontartalmú forrasztóanyagot használnak, a csatlakozók és egyes részegységek berilliumot tartalmaznak

ban az ártalmatlan úgynevezett frontvevegt és a magas ólomtartalmú kónuszvevegt tökéletesen szét kell választani, az így nyert anyagokat az ezzel foglalkozó kevés üveggyár valamelyikében dolgozzák fel. Magyarországon jelenleg egyedül az *Inter-Metál Recycling Kft.* cselepi telephelyén működik évente 40 ezer darab képcsőüveg értékesítésére alkalmas gépcso. Csak értékeségképpen, egyes becslések szerint csak a magyar államigazgatás 50–60 ezer monitor sejtet ki évente.

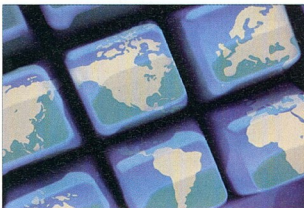
A nyomtatott áramkörök is sok fajta anyagból épülnek fel, amelyek közül több a szemébe kerülve károsíthatja a környezetet. Magát a műanyag, üvegszál erősítésű alapot égéséskellettől anyaggal kezelik, ami a tűzveszély csökkentése miatt fontos. Emiatt égetésnél dioxin szabadul fel, ami rendkívül erős mérég, így az elektronikus alkatrészek ilyenét megsemmisítése nem ajánlott. Ezen kívül az alaplapokban más veszélyes anyag, például higany és kadmium is bőven akad, ezek pedig ugyancsak erősen rákkeltő hatásúak. Ám nem csak ezért jó, ha nem a kukában végzik az elektronikai alkatrészek, hanem mert újrahasznosítható fém is bőven akad ezekben. A forrasztáshoz ón-ólom ötvözetet használnak, az alkatrészekben réz, az áramforrásokban higany és kadmium is megtalálható. A felapított elektronikai alkatrészeket 1250 Celsius fokon olvasszják, felhasználva az alkatrészek műanyagtartalmának fűtőenergiáját is. A mérgező gázokat 1400 Celsius fok körüli hőmérsékleten utánégetik, majd hirtelen hűtést alkalmazva megtszítják. A réz elektrolitikus finomítása során képződő iszapból nemesfémeket (Au, Ag, Pd) nyernek vissza.

Fülöp Norbert

Az újrahasznosításhoz a berendezések darabokra kell szétszerelni

ban nem a közvetlen gazdasági haszon miatt fontos, hiszen az elektronikai eszközök legfontosabb anyagát, a műanyagot jelenleg nem tudják gazdaságosan újrahasznosítani, a veszélyes anyagokat pedig ártalmatlanítani kell, ráadásul a kinyert anyagok egy részét csak külföldön tudják feldolgozni, így a szállítás is megrágrítja a dolgot. A legveszé-

Számítástechnikai bolondságok

Házi bankautomata és labdarádió

A hónap legjobb találmánya a Cube-World, az egymás mellett békésen (vagy békétlenül) éledgélő digitális pálcikaemberkéek teljesen elvarázsoltak minket. Persze a többi találmány se kutya: van köztük érdekes és persze – mint mindig – teljesen használhatatlan „gadget” is. Lássuk az aktuális felhozatalt!

Otthoni ATM

Ismét egy őrült találmány: otthoni mini-bankautomata. Sajnos még nem tart ott a technika, hogy ez egy „igazi” ATM legyen (hiszen honnan kerülne bele a pénz?), viszont arra tökéletes, hogy gyermekeinket rászoktassuk a spórolásra, illetve az elektronikus tranzakciókra, ráadásul arra is jó, hogy amolyan „zsebpénzkiadó” automatának használjuk. A szerkezethez jár egy „játék” VISA kártya is, igazi PIN kóddal, lekérdezhető egyenleggel és minden egyébbel.

Miután feltöltöttük pénzzel a masinát, csemetéink (vagy játékos kedvű felnőtt családtagjaink) máris használhatják a mini ATM-et: betét, kivétel, lekötés – van itt minden, ami csak szem-szájnak ingere. Az már

csak hab a tortán, hogy a kütüy tökéletesen tudja utánozni az igazi ATM-ek által kiadott hangokat is, a megfelelő illúzió érdekében.

Gyártja:	Firebox
Honlap:	www.firebox.com
Ára:	24,95 font

Hordozható LED-kütüy

Egy igazi gadget legfőbb ismérve, hogy nem jó semmire (illetve nem tudjuk pontosan, hogy mire is való), viszont nagyon ritka, és mindenki szeretne egyet. Mondhatnánk úgy is, hogy „igaz, hogy semmire sem jó, de legalább drága”. A mókás nevű *Ultimate Portable LED Gadget* (avagy „hordozható LED-kütüy”) tökéletesen megfelel eme jellemzőknek: a 75 darab „high intensity” LED-del ellátott, nyakban, ruhán, cipőn (akárhol) hordható eszköz nem egyebet tud, mint hogy mindenféle felesleges dolgokat mutat: tífizéle mókás animációt, testünk mozgásának frekvenciáját (hogy ezt minek?), tetszőlegesen szkrollozódó szöveget, illetve mozgásunk ritmusában változó animációkat (*Motion Responsive Display*). Ezen felül van benne stopper, valamint mutatja az időt is. A

funkciók között két gombbal váltogathatunk. Hasznos eszköz ugye? Ennek ellenére fiatalok között máris népszerű, hiszen a diszkóban nagyon jól mutat, főleg *Motion Responsive Display* üzemmódban...

Gyártja:	PIX Sport
Honlap:	www.firebox.com
Ára:	29 dollár

Faóra

A faóra (eredeti nevén *Wooden Clock*) egészen fantasztikus találmány. Hosszadalmas netezés árán sem sikerült kideríteni, hogy a teljesen sima fakocka felületén milyen varázslat segítségével jelennek meg a digitális számok. Kikapcsolt állapotban az óra nem

más, mint egy sima felületű, természetes (tehát nem fautánzat vagy műanyag) fakocka (vagy inkább téglatest). Bekapcsolt állapotban viszont gyönyörű arany színű digitális számok jelennek meg a felületén. Elképesztő! Közélről megvizsgálva sem derül ki turpisság, a kocka felületén ugyanis semmilyen előre beépített elem nem látható – a számok egyszerűen csak megjelennek rajta. A hátlapon gondosan elrejtett kezelőgombokkal állíthatjuk be az órát, illetve az ébresztőt. Sajnos nem túl olcsó, de hát a varázslat sohasem olcsó.

Gyártja:	Firebox
Honlap:	www.firebox.com
Ára:	99,95 font

Kockavilág

A szerkezet (illetve szerkezetek) hivatalos neve: *Cube World Digital Stick People*. A dolog lényege, hogy egy mind a négy oldalán mágneses kockában (rögtön kiderül mi-ért mágneses) egy pálcikaemberke lakik. Persze minden kockában más-más egyéniségű pálcikaember él (véletlenszám-generátor gondoskodik az eltérő személyiségekről), és most jön a trükk... Mivel a kocka mágneses, ha veszünk még egy emberkét (vagy valamelyik barátunknak van egy), akkor egymáshoz ragaszthatjuk őket. Az újdonsult

szomszédok pedig személyiségüktől függően interakcióba lépnek: barátok lesznek, vagy megutálják egymást, esetleg szerelembe esnek@... Ráadásul ha még több résztvevőt hozunk a képbe, a játékegyre élvezetesebb: lehetetlen megenni, ahogy például őt-hat ilyen kis szomszéd él egymás mellett; buliznak, veszekednek, társasági életet élnek. Van, amelyiknek kutyája is van, sőt mintha látnunk volna egyet egy baseball ütővel (?) is. Ha pedig valamelyik pálcikamanus nem jön ki a szomszédal, csak helyezges-sük át őket. Hát igen, sokat fejlődünk a Tamagotchi óta...

Gyártja:	Radica Games
Honlap:	www.radicagames.com
Ára:	29,99 dollár

Menő vinyó

A csak „megmosom a hajam és már indulok is” örökzöldet elferdítve jöhetne létre a „csak zsebre vágom a vinyómat és már megyek is!” szlogen. Az *Edge-tech* úgy látszik, megpróbálja a legújabb generációt megcél-ozni, és a hordozható merevlemezeket fiatalossá és „menővé” akarja tenni. A *DiskGo* egy 8 Gb-ás merevlemez. Ez eddig nem különleges, viszont a méret már annál inkább: az egész szerkezet körülbelül akkora, mint egy gyufásdoboz. Ráadásul még a

dizájna is gondoltak: mindenféle ábrákkal és színekben kapható lesz a kütyü: lányok-nak rózsaszín vagy „britniszpirszes” kivitel-ben, fiúknak szolidabb ezüstben vagy fehér-ben, maximum egy pókemberrel az oldalán. Az adatátvitelről egy USB csatlakozó gondoskodik. Kérdés persze, hogy a szintén több gigabájtos MP3-lejátszók mellett siker-lehet-e egy ilyen eszköz. Rövidesen ki-derül. Az ötlet mindenesetre nem rossz, rá-adásul a *DiskGo* nem is drága.

Gyártja:	Edge-tech
Honlap:	www.edgetechcorp.com
Ára:	139 dollár

Nyílegér

Az ember hajlamos azt hinni, hogy egérből már nem lehet újat mutatni: van már belőle kicsi, nagy, vezeték nélküli és vezetékes, vízálló és alumínium borítású (CP 2006/01), sőt látnunk már „hanyatt-egeret” és gomb nélküli egeret is. Valaki azonban mindig ké-pes kitalálni valami újat, így születhetett meg a legfrissebb innováció, a „nyílegér”. A

híres (vagy inkább hírhedt!) orosz formater-vező, *Art Lebedev* találmánya a képen is lát-ható *Mus2 Wireless Mouse* nevezetű eger.

Ez technikai paramétereit tekintve na-gyon jó kis eszköz: vezeték nélküli és opti-kai. Amikor azonban megfogjuk... Hát finom-nam szólva is borzasztóan kényelmetlen. A klikkelés pedig kifejezetten kalandos. Tény azonban, hogy nagyon jól néz ki, így való-színűleg prezentációs célokra (standokon például) használni fogják. Fehér és fekete színben lesz majd kapható.

Gyártja:	Optimus
Honlap:	www.artlebedev.com/
Ára:	még nincs

Labdarádió

A *Memory ball alarm* and *radio* gyakorlatilag teljesen hagyományos asztali rádió. Amitől különleges, az nem más, mint az állomások váltogatásának a módja. Ezén a rádión nem találunk állomásváltó gombot... Hangerő-szabályzó és egyéb beállítógombok vannak, de nem tudunk állomást váltani – gondol-nánk elsőre. Némi kísérletezés után kiderül, hogy a rádióadások között úgy tudunk válto-

gatni, hogy az eszköz tetején található féml-abbdacsozt egy másik „tartóba” helyezzük. Hát mi tagadás, elég eredeti elképzelés. A legjobb az egészben, hogy nekünk kell fej-ben tartani, hogy melyik mélyedés melyik ál-lomáshoz tartozik, nem árt tehát, ha vizuális típusok vagyunk. A legjobb az egészben, amikor a golyót nem csak egyszerűen fel-veszük, majd egy másik helyre tesszük, ha-nem gondosan végigcsúsztatjuk a vízajton – ilyenkor a hagyományos állomásváltó zajo-kat hallhatjuk, akárcsak egy hagyományos potméteres rádió esetében. Egy dologra azonban vigyázzunk: ha elhagyjuk a golyót, akkor dobhatjuk ki az egész rádiót...

Gyártja:	Ismeretlen
Honlap:	www.pryllfeber.se
Ára:	60 dollár

Henryke

KÜLSŐ MEREVLEMEZ

Philips SPD5200CC

Mostanában a külső merevlemezek piacán az ütésálló termékek hódítanak. Ezt mi sem bizonyítja jobban, minthogy a *Philips* is megjelent egy ilyen eszközzel. Az *SPD5200CC* típusjelű készülék egy hagyományos notebook merevlemezre épül, ütésállóságát pedig elsősorban a tok kialakítása garantálja. A merevlemez és a tok között nincs gumiágy, és a készülékbe gyorsuláserzékelőt sem építettek, így teljesen egyértelmű, hogy a meghajtót nem annyira a működés közben jelentkező fizikai megrázkódások ellen kívánták megvédeni, hanem inkább a szállítási alkalmával rá leselkedő veszélyektől.

A ház legnagyobb része kemény, ütésálló műanyagból készült, a szelekre pedig – a sérülést elkerülendő – gumicsíkok kerültek. A ház oldalfalában találunk egy járatot, amely szállítás közben a kábelt rejti el. Ezt nagy ötletnek tartjuk, ám egy szempontból hátrányos: az USB kábel ugyanis csak addig passzol pontosan a helyére, amíg egy picit sem nyúlik meg – erre pedig sajnos akár már néhány hétnyi használat után is számíthatunk.

A tesztlaborban megvizsgált egység kapacitása 40 GbJt, ennél persze létezik nagyobb változat is – egyelőre csak 80 GbJtos méretben.

A Philips egy adatmentő csomagot is mellékel termékéhez, amellyel egyfelől biztonsági mentéseket készíthetünk, másfelől szinkronizálhatjuk több gép adatállományát. A HDD-re egy gombot is tettek, amellyel közvetlenül indíthatjuk a mentést.

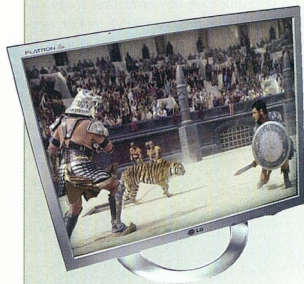
Forgalmazó:	Procomp Hungary
Internet:	www.procomp.hu
Ár:	33 990 Ft
+	ütésálló kialakítás gyors adatátvitel
-	fixen rögzített kábel az USB csatlakozó kábele könnyen megnyúlik

TFT MONITOR

LG Flatron Slim L1770H

Az *LG* az elmúlt időszakban viszonylag keveset hallottt magáról, most a *Flatron Slim* sorozatba tartozó *L1770H* típusjelzésű megjelenítővel újra a figyelem középpontjába került.

A talp többszörös funkcionalitását: kialakítása révén emelhető és dönthető a panel (akár teljesen vízszintes helyzetbe is), és a hátlap helyett ide kerültek a csatlakozók is. Ez utóbbit mindenképpen jó megoldásnak tartjuk!

dásnak tartjuk! A készüléket gyártója a felső kategóriába szánja, ezért természetesen a D-Sub mellett DVI csatlakozóval is felszerelte. A színkombináció változatlan: továbbra is az ezüst-fekete „fényezéses” található, így összességében egy elegáns megjelenésű termékről beszélhetünk.

A műszaki paraméterek nagyon jók: elsősorban persze nem a fényerőre vagy a válaszidőre kell figyelniük (azok teljesen átlagosak), hanem a kiugróan magas kontrasztarányra (1600:1-hez!!!) és a 170 fokos látószög. A menürendszer jó, egyetlen aggályunk csak az lehet, hogy sem a fényerő, sem a kontrasztarány nem állítható egyből, csak a menübe való belépés után. A hiányt némileg pótolja, hogy három gyári (film, normál és szöveg üzemmódok) és egy saját profil közül választhatunk.

Az *L1770H* akár a falra is szerelhető, de vigyázzunk, mert a rögzítő lyukak ezáltal nem a VESA szabványban megállapított távolságra vannak egymástól, ezért mindenképpen egyedi tartót kell használnunk!

HÁLÓZATI ESZKÖZ – WLAN TÁROLÓEGYSÉG

LevelOne 11g Wireless Access Point Storage

Ennek a különleges hálózati készüléknek már a neve is találó: az utalás James Bondra talán nem is a véletlen műve (a WAP-0006 például nem is létezett), ugyanis nagyon sok mindenre használható. Alapjában véve ez egy WLAN hozzáférési pont, a beépíthető 2,5" méretű merevlemez és az USB 2.0 inter-fészek mind előnyével.

A telepítése igen könnyű, mivel a készülék meg tudja állapítani, hogy van-e IP címet automatikusan adó DHCP szerver a hálózaton – tipikusan egy router –, vagy nincs. Ha nincs, ő maga ad címet a rá csatlakoztatott számítógépeknek. A CD lemezeről telepített segédprogram megkeresi a hozzáférési pontot, majd annak webes kezelői felületét jeleníti meg, tehát még IP címeket sem kell ír-

gatnunk a böngészőbe. A varázslós beállító menüben ugyan foglalkoznunk kell majd a címmel (ugyan melyik hálózati eszköznél nem kell?), de itt is minden teljesen egyértelmű (az angol nyelv ellenére).

Nagyszerű szolgáltatás, hogy a merevlemez nem kell megformáznunk és újra particionálnunk, mivel helyesen kezeli az NTFS formátumú tartalmat. A két USB portra kapcsolt memóriakártya-olvasók közül ugyan nem ismeri fel mindegyiket, de a készüléken lévő két gomb egyikével teljes másolatot készíthetünk róluk a merevlemezre. Mivel ez a háttértár akár egy digitális fényképezőgép is lehet, még memóriakártya-olvasót sem kell használnunk.

Forgalmazó:	Pak Rt.
Internet:	www.pak.hu
Ár:	29 500 Ft
+	több készülék tulajdonságait egyesíti WDS módban és nyomtatáserverként is működik
-	„Digibin”-ként csak adapterrel lehet használni a merevlemez szabad helyét nem jelzi ki pontosan

Forgalmazó:	LG Magyarország
Internet:	www.lg.hu
Ár:	83 490 Ft
+	egyedülállóan nagy kontrasztarány jó tervezés
-	csak átlagos fényerő a fényerő/kontrasztarány nem állítható közvetlenül

ASUS A8R32-MVP DELUXE

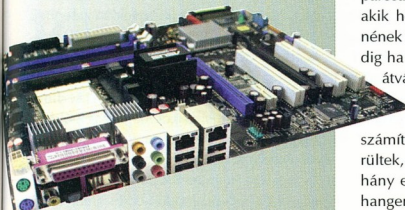
Megérkezett a szerkesztőségünkbe az ASUS második CrossFire technológiát támogató alaplapja, amely az ATI CrossFire Xpress 3200 lapkakészletére épül, és Socket 939 foglalata révén az AMD processzorok fogadására alkalmas. Természetesen az alaplap a „sima” Athlon 64-esek mellett azok FX és kétmagos változatával, illetve az Opteronokkal is elboldogul.

Az alaplapot a CrossFire technológia támogatása miatt elsősorban nagyteljesítményű játégek alapjaként ajánljuk.

A déli hidat egyébként még mindig az ULI gyártja, ennek megfelelően négy SATA és négy PATA meghajtóhoz, valamint két FireWire és nyolc USB csatlóhoz kínál natív támogatást. Az alaplapra két gigabites hálózati vezérlőt is integráltak. A hangkeltésért felelős modul a Realtektől érkezett: a nyolccsatornás ALC882 természetesen megfelel a HD Audio szabványának. Az ASUS alaplapoknál már megszokott, de összességében még mindig ritkaságnak számít, hogy a hátlapi I/O panelen egy eSATA (vagy más néven SATA On-the-Go) csatlakozót is találunk.

Az oly sokat szidott felépítéstervezés terén a mérnökök ezúttal jó munkát végeztek: minden csatlakozóhoz és fontosabb konnektorhoz hozzáférhetünk még akkor is, ha az alaplapot bővítőkártákkal zsúfoltuk tele.

A forrófejű részegységek mindenütt passzív bordák hűtik, ez alapján véve jó dolog, de ha vízűtés beszerelésén gondolkodunk, akkor a processzor fölé valahogyan egy plusz légkavarót is be kell szerelnünk.

Forgalmazó:	Ramiris
Internet:	www.ramiris.hu
Ár:	56 700 Ft
+	CrossFire-támogatás végre tökéletes elrendezés az alaplapon
-	elég drága csak egy ATA kábel jár hozzá

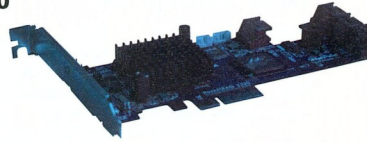
RAID-VEZÉRLŐ

HighPoint RocketRAID 2320

A HighPoint folyamatosan fejleszti RAID vezérlőit. A legújabb modell a RocketRAID 2320, amelynek a legfontosabb újdonsága az, hogy PCI-X helyett immáron PCI Express x4 csatlófelületre épül. Ez az interfész az otthoni felhasználók számára készített több alaplapon is megtalálható (az ASUS termékeken, illetve az SLI technológiát támogató valamennyi eszközön), amelyek a HighPoint eszközével kiegészítve akár fájl-szerverek alapjaként is használhatók.

A RAID vezérlőre nem kevesebb, mint nyolc SATA II (vagy persze SATA I) szabványú merevlemez csatlakoztatható, amelyek RAID 0, 1, 5, illetve 10 tömbökbe kötve (vagy JBOD módban) használhatók. A kártya a szükséges számítás műveleteket minden esetben saját processzorával végzi, azaz a központi egységre nézve a vezérlőkártya használata semmilyen plusz terhelést nem jelent.

A kártya a legújabb technológiát megoldásokat is támogatja, így többek között NCQ-kompatibilis, támogatja a Hot-Swap/Hot-spare funkciókat és a 2 TB-ig terjedő nagyobb méretű partíciók létrehozását is.

A kódoteket a mellékelt programokkal az operációs rendszeren belülről is, nagyon könnyen menedzselhetjük (migráció, meghajtócsere stb.). A telepítő CD-re az alkalmazások mellett természetesen a driverek is felkerültek, ezek Windows, Linux és FreeBSD alatt használhatók.

A RocketRAID elsősorban a videostreaming, valamint a web-, illetve fájl-szerverek üzemeltetőinek ajánlható.

Forgalmazó:	Corg Computer
Internet:	www.corg.hu
Ár:	76 560 Ft
+	PCI Express csatlakozó Linux és FreeBSD alatt is használható
-	nincs Mac OS-támogatás külső HDD-kkel nem használható

VEZETÉK NÉLKÜLI BILLENTYÜZET ÉS EGÉR

Genius SlimMate 3000

A Genius vezeték nélküli desktop megoldásából ezúttal a SlimMate 3000-est vehettük szemügyre közelebbről tesztlaborunkban. A kis helyigényű billentyűzet és egér párosa elsősorban azoknak lehet hasznos, akik hordozható számítógép mellé szeretnék teljes értékű billentyűzetet, vagy pedig ha nehézséget jelent számukra a gyakori átváltás egy normál és egy notebook-billentyűzet között.

A billentyűzetre lapos, a hordozható számítógépeknél is használatos gombok kerültek, és azok elrendezése is hasonló. Néhány extra funkciógombot is találunk, így a hangerőt vagy a videofájl lejátszását közvetlenül is szabályozhatjuk, illetve levele-

zéshez és internetezéshez is kapunk némi segítséget. Az egér teljesen átlagos: a pozícionáló a megszokott optikai, görgős és kétgombos kialakítású.

A billentyűzet és az egér egyaránt két-két AAA méretű elemről működik. A billentyűzet esetében ez nem is jelent különösebb gondot, hiszen a tapasztalatok alapján egy sokat használt gép esetében is kitart 1-2 évig az elem. Az egérről azonban más a helyzet, itt maximum hónapos nagyságrendről beszélhetünk, ha pedig tölthető elemet használunk, még ennél is rövidebb, 2-4 hetes a rendelkezésre állás időtartama: végső soron tehát azt, hogy az elemek csak az egérből kivéve tölthetők, nem tartjuk túl jó megoldásnak.

Forgalmazó:	G-Genius
Internet:	www.genius.hu
Ár:	9710 Ft
+	kis helyigény rádiófrekvenciás adatátvitel
-	az egér nem tölthető az egér talán túlságosan kicsi

iAudio 6

A felsőkategóriás MP3-lejátszók gyártásában jeleskedő Cowon egyik új csúcsmo- delleje a 0,85 hüvelykes, 4 Gb-otys merevlemez használó iAudio 6 nevű eszköz. Bár ez a merevlemez egyelőre inkább csak technológiai érdekesség, mint valódi előnyt jelent (hasonló méretű lejátszók kaphatók az elemeket jobban kímélő és kisebb méretű flash memóriával is), a merevlemez adattárolás mindenképpen olcsóbb – ez pedig kedvezőbb árat jelent.

A CES2006-on bemutatott eszköze a gyártó szinte minden létező funkciót beleszűfolt: az iAudio 6 a valamennyi elképzelhető szolgáltatással rendelkező MP3/WMA/ OGG/WAV/FLAC lejátszó mellett hordozható háttértárként, diktafónként és felvételre képes rádióként is használható. Saját vonalszintű bemenetről lehetőségünk van külső hangforrás digitalizálására is. A kezeléséhez szükséges tapigombok meglepően jól használhatóak, kérésük egész kényelmes és megbízható.

A 160x128 pixeles felbontású színes OLED kijelzőn nemcsak a zeneszámokhoz kapcsolódó információk jelennek meg, hanem JPEG formátumú fényképeket és MPEG4-es klipet is megnézhetünk (az alacsony felbontás miatt ez perze inkább csak érdekesség). Az iAudio 6 USB Hostként is funkcionál, azaz például digitális fényképezőgéppel mellett külső tárolóként is használhatjuk.

A készülék áramellátásáról a beépített Li-ion akkumulátor gondoskodik, amelyet az USB csatlakozón keresztül tölthetünk fel.

Forgalmazó:	Infopatika
Internet:	www.infopatika.hu
Ár:	kb. 54 000 Ft
mindent tud	
jól nézi ki	
hálózati töltő hiányzik	
kicsit vaskos	

NOTEBOOK

LG LW20 Express

Ugyan az LG nem feltétlenül az a márkanév, amely a noteszgépekkel kapcsolatban elsőként eszünkbe jut, az LW20-as készülék azonban megváltoztathatja ezt a képet.

Az LW20 az ultrahordozható noteszgépek csapatát erősíti. 12,1 hüvelykes szélesszű kijelzője 1280x800 pixeles felbontásra képes, ráadásul a *Fine Bright* elnevezésű technológiának köszönhetően a képmínőség is lenyűgöző.

Az aprócska masina teljesítményére nem lehet panaszunk: az *Intel i915GM* lapkakészlet mellett egy 2 GHz-es *Pentium M760* dolgozik benne, 1 Gb-otys DDR2 memóriával megtámogatva. Emellett az LG egy 60 Gb-otys merevlemezrel és egy DVD-RAM meghajtóval is felszerelt. Eme alkatrészeknek köszönhetően az LW20 méretét meghazudtoló sebességre képes.

A 300x210x31 mm-es készülék tömege alapképzítés esetén 1,87 kg, ám ha nincs szükségünk az optikai meghajtóra, egy kalandyú segítségével könnyedén eltávolíthatjuk – a gép tömegét ezzel 1,71 kg-ra csökkenthetjük.

A kis méreteknek egyedül a billentyűzet látta kárát, amely az ebben a kategóriában megszokott „összenyomott” kivitelű változó. Sokkal jobb a helyzet a csatlakozók terén: a három USB mellett D-Sub, FireWire és S-Video kimenet is helyet kapott a noteszgép oldalain, a memóriakártyák számára pedig egy SD/MMC/MS olvasó áll rendelkezésre.

Forgalmazó:	LG Magyarország
Internet:	www.lge.co.hu
Ár:	513 900 Ft
gyönyörű kivitel	
jó elemélettartam	
a billentyűzet nem a legkényelmesebb	
nem kapunk mellé táskát	

PDA+TELEFON

BENQ P50

Az Európában inkább a *Siemens* mobiltelefon-üzletágának megvétele óta ismert *BENQ* saját fejlesztésű „PDA-telefonja” a „mindent bele” készülékek közé tartozik. A viszonylag vaskos, de azért még egy kézzel kezelhető P50-es készülékben az *Intel XScale PXA272* processzort találjuk, amely 416 MHz-en működik. A memória 64 Mb-otys Flash ROM-ból és ugyanennyi SDRAM-ból áll, mely utóbbit a teljes kimerülés ellen egy külön telep védi. A bővítheti lehetőséget egy SDIO kártyanyílás jelenti, amely a készülék első élén helyezkedik el.

A beépített GSM modul négyfrekvenciás, és a GPRS adatátvitelt is támogatja. A készülékben ezen kívül egy 1.1-es Bluetooth

adapter és egy 802.11b WLAN modul is helyet kapott. Operációs rendszere a *Windows Mobile 2003 Second Edition*.

A P50 egyik legnagyobb „vonzereje” a 320x240 pixeles kijelző alatt elhelyezett QWERTY billentyűzet, amely ugyan meglehetősen aprócska, de mindenképpen gyorsabban dolgozhatunk vele, mint a képernyőn megjelenővel. A készülék hátsó oldalán egy 1,3 Mpixeles kamerát találunk saját vakujával, amelynek a képmínősége még éppen megfelel az ebben a kategóriában elvárhatónak.

A számítógéppel való csatlakozásra egy sima USB csatlakozó szolgál – ezen keresztül nemcsak az adatokat vihetjük át, de az akkut is feltölthetjük.

Forgalmazó:	RRC Hungary
Internet:	www.rrc.hu
Ár:	148 000 Ft
QWERTY billentyűzet	
WLAN és Bluetooth	
vaskos	
SD kártyanyílás az alján van	

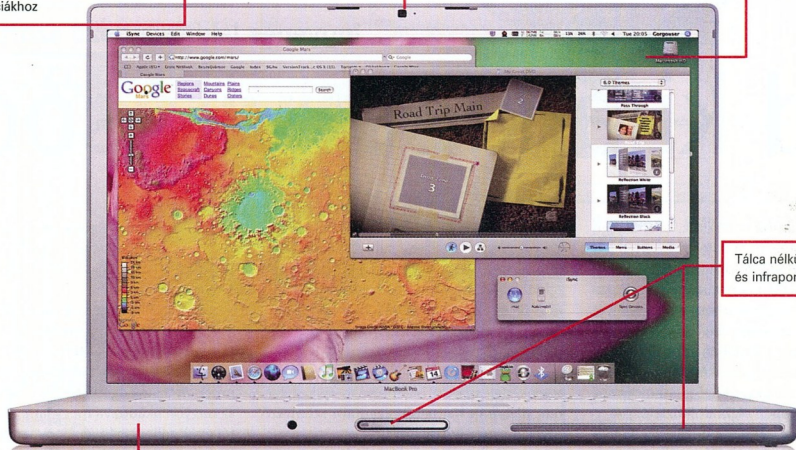

Apple MacBook Pro

Laza elegancia

Tüéles, színekben gazdag, 15,4"-os TFT kijelző, 1440x900 pixeles maximális felbontással. ATI Mobility Radeon x1600-as videokártya, 128 MB VRAM-mal

Béépített iSight kamera a videokonferenciákhoz

Tálca nélküli Dual layer DVD-író és infraport a távirányítóhoz

Alapfelszereltség: Intel Core Duo 1,8 GHz-es vagy 2,0 GHz-es processzor. 512 MB RAM (PC2-5300, 667 MHz DDR2), 1 FireWire port, 2 USB 2.0 port, ExpressCard/34 bővítőhely, béépített WiFi és Bluetooth 2.0 rádiók, 10/100/1000BASE-T Gigabit hálózati csatlakozó, sztereó hangszórók, hangbemenet, hangkimenet, 80 GB vagy 100 GB merevlemez

Bár annak idején mi is vegyes érzelmekkel fogadtuk, hogy az *Apple Intel* processzorra vált, már akkor egyértelmű volt, hogy a *PowerBook* és az *iBook* termékcsaládok számára ez lesz a jövő, mivel a *G4*-es processzor kicsit már idejétmúlt, a *G5*-ös pedig mobil használatra alkalmatlan volt.

Az új *MacBook Pro* két változatban kapható. Mindkét verzióban egy-egy *Intel Core Duo* processzor dolgozik, 1,8 GHz-es, illetve 2,0 GHz-es változatban. Ez közel háromszoros, sőt bizonyos esetekben négyszeres teljesítménynövekedést jelent a korábbi *PowerBook*okhoz képest.

A régebbi *PPC* processzorokra írt szoftvereket a rendszer a *Rosetta* nevű emulátoron keresztül futtatja, elfogadható tempóban. Termédek alkalmazásából jelent meg az úgynevezett *Universal Binary*-s változat, amely kihasználja az *Intel* nyújtotta „energiatöbbletet”.

Tesztünk során a *MacBook* remekül állta a sarat, gyakorlatilag nem tudtuk kiakasztani (részben az 1 GB RAM-nak köszönhetően). A multimédiától a hétköznapi tennivalókig mindennel megbirkózott, s az *OS X* is hozta megszokott, megbízható formáját.

A 15,4"-os kijelző gyönyörű: tüéles kép, szép színekkel. A *MacBook* nagyon halk, viszont nagyon melegszik. A billentyűzet felletti vékony részen akár tojást is süthetünk, de így legalább télen sem fagy meg a kezünk gépelés közben. A „tapipad” érdekes élmény, lévén egygombos. Ez a *PC*-ről áttérőket eleinte kicsit zavarhatja, de mivel a bal kezünk általában a gép bal alsó sarkánál nyugszik (amely kellemesen meleg), a *Ctrl* billentyű lenyomása a gyorsmenük eléréséhez nem különösebben megerőltető dolog.

Két ujjal még az egereknél megszokott görgetési funkció is előcsalható, ami megint

csak jópófa és hasznos dolog. Az *iSight* kamera remekül működik, videokonferenciázunk is kedvünkre. Az *Apple* szokásainak megfelelően ez a modell is tele van LED-ekkel. A töltő csatlakozója narancs fényel világít, amíg tölt, utána pedig átvált zöldre. A nyitó gombra helyezték a szokásos fehér fényt, amely természetesen pulzál is sleep módban. A billentyűzet is önfeléd háttérvilágításba kezd, ha a gép úgy érzi, túl sötét van már a világítás nélküli munkához. Természetesen távirányítót is kapunk a géphez, hogy a *FrontRow* médiaközpontot kényelmesen irányíthassuk, akár a karosszékéből is.

A *MacBook Pro* tökéletesen sikerült, leszámítva a kissé túlzottnak tűnő melegeket és persze az igen borsos (bruttó 650 ezer forint körülü) árat. Mindkettőnek alighanem a lapos és dizájnos dobozba bújtatott kiváló teljesítmény lehet az oka.

Nákovics L.

Legyen szó akár új lakásról, akár a régi átrendezéséről, az igazán jó belső megtervezése meglehetősen nehéz. Felbérlelhetünk ugyan egy profi lakberendezőt is erre a feladatra, de ez viszonylag drága megoldás. Sokkal olcsóbb, és nem is mindig rosszabb, ha mi magunk kezdünk hozzá – mondjuk egy számítógép és egy lakberendező szoftver segítségével.

Ingyenes lakberendező szoftverek

Éld ki a kreativitásod!

Akár új lakásba költözünk, akár a régi kell átrendezni, a bútorok kísérleti jellegű ide-oda tologatása vagy külön egy lakberendező megbízása helyett a számítógépre is hagyatkozhatunk – feltéve, hogy fut rajta egy megfelelő program. Bár egy tanult építész általában jobb (ízgalmasabb, praktikusabb) tervet készíthet, mint mi magunk, a két módszer közötti árkülönbség azért mindenképpen elgondolkoztató.

Az egyszerűbb lakberendezési szoftverek különösen akkor jönnek jól, amikor a meglévő lakásunkat szeretnénk egy kicsit otthonosabbá tenni, és a hogyanról is van némi elképzelésünk – ilyenkor még az összes bútor kipakolása és a cipekedés előtt a számítógép képernyőjén is ellenőrizhetjük a látványt.

IKEA Kitchen Planner

Mint a nevéből is sejthető, ezzel a szoftverrel a konyhánkat tervezhetjük meg, mégpedig a svéd cég által forgalmazott bútorok használatával. Amennyiben ezek a korlátok nem zavarnak minket, rendkívül gyorsan dolgozhatunk, a program ugyanis könnyen áttekinthető, a célegzés pedig gyerekjáték – letölteni pedig a cég honlapján keresztül (www.ikea.hu) lehet.

Első lépésben a berendezni kívánt konyha méreteit kell megadnunk, valamint az ablakok, ajtók adatait és a különféle gépészeti (víz, gáz, fűtés stb.) csatlakozók helyét. Mivel adatbázisában a gyártó valamennyi aktuális terméke szerepel, nem kell megadni a bútorok méreteit. A bútorok az IKEA katalógusának megfelelő csoportokba vannak rendezve, és eme logika mentén felépítt

fastruktúrából választhatjuk ki őket. A bútorokról először csak egy stíluszt kép jelenik meg, ezt a „konyhába” húzva kapjuk meg a valódi képet.

A program segítségével a bútorokat elforgathatjuk, a lábak, fogantyúk és színek minden létező kombinációját is kipróbálva. Mivel a katalógusban konyhai gépek is szerepelnek, így ezeket is elhelyezhetjük a terven, illetve itt harmadik gyártótól származó gépeket is elhelyezhetünk.

A szoftver viszonylag intelligensen segít a bútorok pontos elhelyezésében (automatikusan egymáshoz illeszti őket, nem hagyja, hogy egymásba átlójanak stb.), de ez nem mindig működik tökéletesen. Bár dokumentáció nem jár

Bevásárlólista az IKEA-ból

Egy kisebb konyha alaprajza

Időpont	Ár	Leírás	Mennyiség	Összesen
1	14 580 Ft	1x 100 cm-es, fehér színű konyhai szék	1	14 580 Ft
2	27 480 Ft	1x 100 cm-es, fehér színű konyhai szék	1	27 480 Ft
3	30 480 Ft	1x 100 cm-es, fehér színű konyhai szék	1	30 480 Ft
4	30 480 Ft	1x 100 cm-es, fehér színű konyhai szék	1	30 480 Ft
5	16 480 Ft	1x 100 cm-es, fehér színű konyhai szék	1	16 480 Ft
6	31 480 Ft	1x 100 cm-es, fehér színű konyhai szék	1	31 480 Ft
7	20 480 Ft	1x 100 cm-es, fehér színű konyhai szék	1	20 480 Ft
8	20 480 Ft	1x 100 cm-es, fehér színű konyhai szék	1	20 480 Ft
9	20 480 Ft	1x 100 cm-es, fehér színű konyhai szék	1	20 480 Ft

sonlított egy rajzra, mint egy fotóműségei renderelt képre (igaz, a program nem is állítja magáról, hogy képes volna az utóbbira).

A program igazi különlegessége azonban az IKEA-val való szoros összefonódásban rejlik: a megtervezett konyháról ugyanis részletes alkatrészlistát nyomtathatunk, árkakkal és minden hozzávalóval, valamint azután a cég valamelyik boltjában bemutatva meg is rendelhetjük a bútorokat. Ide kapcsolódik, hogy a megtervezett konyhát nem csak számítógépre, de az IKEA szerverére is elmenthetjük (természetesen regisztrá-

Tervünket térben is megnézhetjük

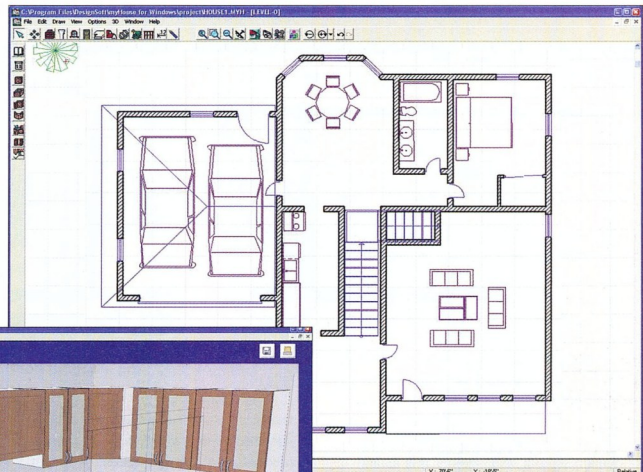
lás után), így egy internetre kapcsolódó számítógép segítségével azt máshol is megnyithatjuk, a cég áruházaiiban pedig az ígéretek szerint még szakértői segítséget is kapunk az esetleges módosításokhoz.

AJÁNLJUK: azoknak, akik számítógéppel szeretnék megtervezni álmaik konyháját

- megkönyviti a megfelelő IKEA bútorok kiválasztását
- gyengécske 3D-s megjelenítés

RS tervezgető

A svéd céghez hasonlóan az RS bútoráruház Tervezgető nevű programja is kifejezetten a gyártó saját bútorairaival működik – ám itt nemcsak a konyhát, hanem egész lakásunkat berendezhetjük. A szoftver több verzióban is elérhető – nemcsak CD-s, hanem ingyenesen használható online változatban is. A programot az RS áruház honlapján (www.rs.hu), az online tervezés menüpont alól érthetjük el. A böngészőnk ablakában futó szoftver kezelése egyszerűnek mondha-

A myHouse demója ingyenesen kipróbálható

dalon és felül található gombokkal mozgathatjuk/forgathatjuk őket. Lehetőségünk van a kiválasztott bútorok színét, burkolatát is megválasztani. Az elkészült terveket nyomtathatjuk, illetve el is menthetjük, ráadásul a szoftver egy egészen kielégítő beavásárlói listát is készít nekünk.

A program a külsőn szempontjából nem igazán kényezteteli a felhasználót – mivel nincs lehetőségünk 3D-s látványtervet kérni, így inkább csak arra szolgál, hogy felülnézetben ellenőrizzük, mi és hogyan fér el a szobában –, a valóságghú kinézetet inkább csak elképzelni tudjuk.

AJÁNLJUK: azoknak, akik egyszerű eszközökkel szeretnék egész lakásukat be-, illetve átrendezni

- böngészőablakban is futtatható változat
- hiányzik a valóságghú megjelenítés

tó, bár a nagyobb választék miatt értelemszerűen egy kicsit jobban el lehet benne vedni, mint az IKEA konyhatervezőjében.

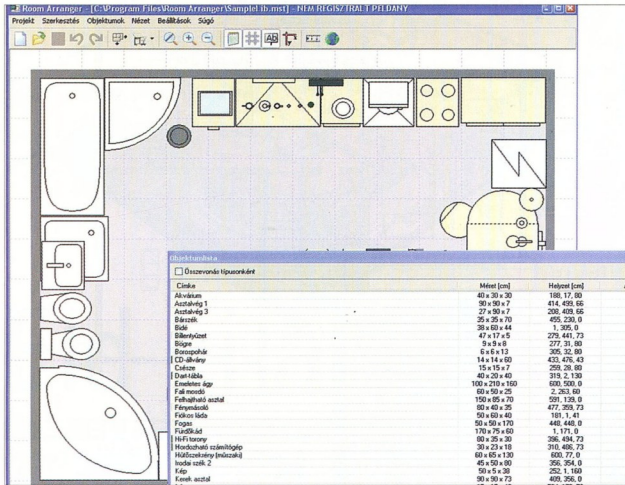
A program elindításakor egy üres szoba áll rendelkezésünkre, amelynek először a méreteit kell megadnunk. Ezután elhelyezhetjük az ajtókat, ablakokat, illetve ügynevezett „holt tereket” is megadhatunk. Ez utóbbi egyébként remek ötlet, hiszen így tudunk „helyet” hagyni a szobában a katalógusban nem szereplő tárgyaknak.

A nyílászárók és más eszközök között a fűtőtest is megtalálható, sőt érdekes módon egy monitor(!) is helyet kapott a gyűjteményben, amellyel például a 21 hüvelykes CRT képernyők tulajdonosai kipróbálhatják, elfér-e a berendezés az íróasztalukon.

Ha a fizikai korlátokat kialakítottuk, elkezdhethetjük a berendezés összeválogatását. A *Bútor* felirátú gombra kattintva juthatunk el a bútorkatalógusba. Ez írásuk pillanatában még nem volt teljes, egyes kategóriákra nem sikerült rákattintanunk, ki voltak „szürkítve”. A bútorokat a szobában az egérrel helyezhetjük el, és azzal, illetve a jobb ol-

Room Arranger

Az eddigiekkel ellentétben bármilyen forrásból származó bútorral hajlandó dolgozni a shareware-ként hozzáférhető *Room Arranger* (www.roomarranger.com). A meglehetősen sok nyelven (köztük magyarul is) beszélő szoftver igazán profin használható ahhoz képest, hogy ingyenes. A programhoz nem jár komolyabb kézikönyv, és a sűgős is kizárólag angolul érhető el – ez a két körülmény lehet, hogy egyeseket elriaszt, pedig komolyabb lakberendezési projekt előtt jó szolgálatot tehet a Room Arranger.

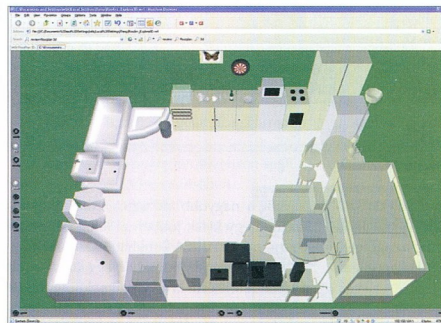

Shareware, mégis sokat tud a Room Arrange

Használata egyébként az ilyen típusú alkalmazásoknál megszokott elvet követi, az először magát a szobát vagy a lakást megtervezünk (itt ugyanis nemcsak egyetlen helységgel, hanem egy többszobás lakással is dolgozhatunk). Ha a falakkal megvagyunk, az *Objektumok* menüből elkezdhetjük hozzáadogatni a különböző tárgyakat – nyílászárókat, gépészeti eszközöket és így tovább.

Az objektumok tulajdonságait meglehetősen tág határok között változtatgathatjuk, így például az ajtók esetében megadhatjuk a szintől kezdve az összes méretet, illetve azt is, hogy csukva vagy nyitva ábrázza-e őket a program. A főbb körvonalak kialakítása után jöhetnek a bútorok – ezeket az előbb megismert módszerrel kereshetjük ki, és helyezhetjük el az ábrán. A programnak ez a része egyébként meglehetősen egyszerűen kezelhető, és bár rengeteg opció állíthatunk be, a kezelőfelület mégis egész jól áttekinthető. Ha olyan bútorra lenne szükségünk, amelyet a program nem ismer, saját katalógust is létrehozhatunk. Itt viszonylag szabad kezdet kapunk saját bútorunk külső dimenzióinak megajlásában.

A Room Arrange használatát több hasznos kis eszköz is segíti, így például a falak dimenzióit egy gombnyomással beábrázolhatjuk (így a kinyomtatott tervrajzot kicsit egyszerűbben ellenőrizhetjük), és külön segítségével áll rendelkezésre a bútorok pontos eligazításához. Az esetleg egymásba

A Room Arrange térbeli ábrázolása a VRML-t használja, így bármilyen böngészővel használható

csúszó tárgyakat az átfedések megjelölésével találhatjuk meg (egy vonalas rajzron nehezebb észrevenni, ha a két szekrény 1 centire egymásba lóg, de a valóságban ez akár a szoba berendezését is megghiúsíthatja).

Végül, de nem utolsósorban a program a profi grafikus alkalmazások által használt „rétegekkel” is képes dolgozni. Ezek segítségével például egész bútorcsoportokat (két-aldó könyvespolc-sort) tudunk egyetlen példánntással megjeleníteni vagy eltüntetni.

A 3D-s megjelenítésre is lehetőségünk van – ehhez a program a VRML leíró nyelvet használja, amhez tehát egy VRML-nézőt is le kell töltenünk (erre a program fel is hívja figyelmünket, sőt rögtön ajánl is kettőt). A

térbeli ábrázolás ablaka böngészőnkben jelenik meg, és a letöltött nézőkének megfelelően más és más módon mozgatható.

Jónak mondhatók a szoftver internetes képességei is – az elkészült tervet közvetlenül a programból küldhetjük tovább e-mailekben (természetesen a levelezőprogramunkat használja, de automatikusan csatolja a mentett fájlt), illetve a 3D-s weblapot is elmenthetjük, ha azt máshol is meg akarjuk mutatni.

- AJÁNLJUK:** azoknak, akik szeretnék a legkülönfélébb bútorokkal és tárgyakkal optimálisan berendezni lakásukat
- + gazdag objektumgyűjtemény
  - szegényes dokumentáció

Floorplan 3D Design Suite

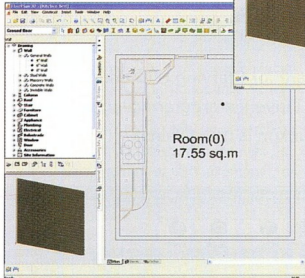
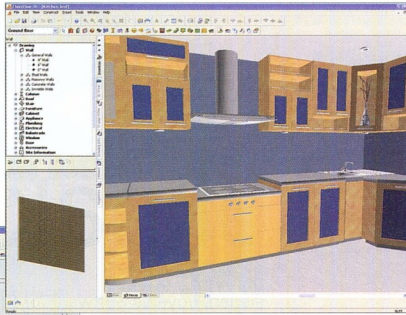
Ellentétben az eddig bemutatott ingyenes szoftverekkel, a *Floorplan 3D Design Suite* már fizetős (ám demó verziója ingyenesen letölthető). Magyarországi forgalmazója a www.simtech.hu oldalon érhető el, és itt található a kipróbálható változat is a letöltéshez.

Az előbbi szoftverekkel ellentétben ez az alkalmazás már nem fért bele pár megabájtba – a minden szempontból profinak tekinthető program letöltött verziója 130 Mb-ot, és ez még nem tartalmazza a teljes változatban elérhető összes előre elkészített példatervrajzot meg bönusz eszközöket.

Profi voltának megfelelően a Floorplan 3D használata már nem tanulható meg egyetlen óra alatt, hanem komolyabban is el szeretnék mélyíteni a témában. Nevével ellentétben nemcsak magának az épületnek, de az egész „birtoknak” a látványtervét is kívül-belül elkészíthetjük vele: a rajzolható tárgyak között ugyanis kerítés, kocsibeálló, pázsit is található, a bútorok és épületegészletek mellett teljes tárháza mellett.

Amint az egy ilyen szintű programról elvárható, egész jó minőségű 3D-s megjelenítésre is képes (a raytrace használatával), a

kész épületet pedig minden irányból körbe- és bejárhatjuk. Elkészült terveinket a CAD világában közérthető DXF formátumban is elmenthetjük, a 3D-s képről pedig VRML fájl is készíthetünk. Ezt azután bármilyen böngészőprogrammal kedvünkre körbejárhatjuk, körbeforgathatjuk.

A Floorplan 3D rengeteg eszközt kínál lakásunk kialakításához

Profi program, profi képességekkel

AJÁNLJUK: azoknak, akik nem kezdőként akarnak gyors sikereket elérni a belsőépítészeti és lakásművészet terén, hanem professzionális szintre akarják fejleszteni képességeiket

- a ház és a kert megtervezésére egyaránt alkalmas
- kezelése körülmenyes

myHouse 3D

Szintén fizetős, de ingyenes demóval rendelkező program a www.designsoft.hu oldalról is elérhető *myHouse 3D* is. Amint a neve is mutatja, ez sem csak egyetlen szoba vagy emelet megtervezésére képes, hanem egész házuk, kertünk kialakításában nyújt segítségét.

A program kezelése nem különösebben bonyolult, a kész terveket pedig itt is DXF fájlba menthetjük (vagy abban nyithatjuk meg). Egész jónak mondhatók a program vizualizációs képességei is: az átlagos 3D-s megjelenítés mellett raytrace-alapú képet is kérhetünk, a virtuális házat pedig kívül-belül be is járhatjuk. A program teljes verzióját egyébként potom 5900 forintért tölthetjük le.

AJÁNLJUK: azoknak, akik nem riadnak vissza akár egy komplett lakóház megtervezésétől sem

- a pincétől a padlásig mindent megtervezhetünk vele
- nem tud magyarul

Rosta Gábor

VAN, AKI SZETSZERELI.
 VAN, AKI ÖSSZE IS TUDJA RAKNI.
 VAN, AKI BÖNGESZI.
 VAN, AKI JÁTSZIK RAJTA.
 VAN, AKI TUDJA, HOGY MITŐL RUKÓDIK.
 VAN, AKI TUDJA, HOGYAN RUKÓDHETNE.
 VAN, AKI ELGONDOLKÓDIK RAJTA.
 VAN, AKI TOVÁBBGONDOLJA.

Bennük egy közös dolog biztosan van: mindannyian eljönnek **INFOmarket-INFOtrendre**.

A három szekcióból (klasszikus, üzleti és game) álló **INFOmarket** a **BNV**-vel egyidőben kerül megrendezésre, ezért több, mint 100.000 látogató lesz jelen!

Kell ennél több ok, hogy már **most jelentkezzen, kiállítóként** Magyarország legnagyobb informaticai és telekommunikációs vására? **2006. szeptember 9. és 17. között? A HUNGEXPO** Budapesti Vásárcsopontban?

Jelentkezési határidő: 2006. május 15.

Bővebb információ: 1 263-6088, 1 263-6341
www.infomarket.hu
infomarket@hungexpo.hu

MK Computers
 Megoldás mindenre
 NAGYKERESKEDÉS

AVerMedia

Aver TV Hybrid+FM Cardbus   Aver TV Hybrid+FM PCI

Aver TV Go 007 FM Plus

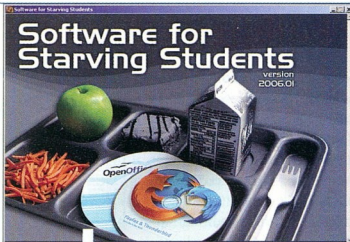
Aver TV Box 7   15-19" LCD-k

Viszonteladók jelentkezését várjuk!

MK Computers Kft.
www.mkcomputers.hu   info@mkcomputers.hu

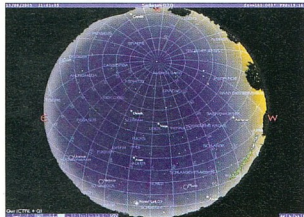
SoftwareFor.org

Szoftverek éhező diákoknak

Annak ellenére, hogy nem Amerika vezeti az illegális szoftvereket használó országok listáját, ott is sokan vannak, akik nem engedhetik meg maguknak, hogy olyan méregdrága alkalmazásokat használjanak, amelyeknek ráadásul félévente, évente jelenik meg újabb változata, amiért ismét fizetni kell.

A nyílt forráskódú szoftverek fejlesztése egyre népszerűbb. Régebben az ingyenes programok egyet jelentettek a hezven kezelhető, kevés szolgáltatást nyújtó, sok hibával működő alkalmazásokkal. Ma már ezek a szoftverek szolgáltatásaikban és minőségükben is megállják a helyüket.

Valós idejű planetárium a képernyőn

Gyűjtőszendevély

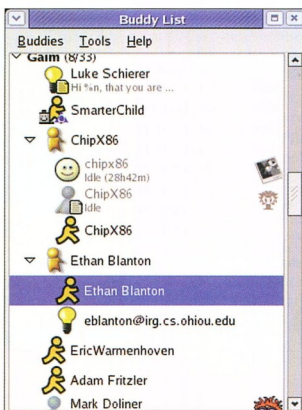
A nyílt forráskódú programokat a legtöbb esetben az internetről lehet letölteni. A gond csupán az, hogy nehéz megtalálni a program lelőhelyét, és összegyűjteni minden feladatára a megfelelőt. Ezért nagy segítséget jelenthet a SoftwareFor.org kezdeményezése, hogy összegyűjtik és egy helyen elérhetővé teszik a jelenleg megtalálható legjobb és legfrissebb ingyenes alkalmazásokat, minden kategóriában.

Az összeállításban fontos szempont volt, hogy az alkalmazások kompatibilisek legyenek a fizetés változatokkal, és hogy a teljes válogatás elférjen egy CD-n. Az így összeállított lemez ISO állományát lehet letölteni akár hagyományosan, egy webes felületről,

A fura cím nem véletlen, ugyanis Software for Starving Students – szoftver éhező diákoknak – néven egy komplett, ingyenes programválogatást mutatunk be, amelyet a lemez melléketünkön is megtalálunk.

Az NVU webszerkesztővel könnyen látványos oldalak készíthetünk

Egyszerre több azonnali üzenetküldőhöz is csatlakozhatunk a Gaim segítségével

akár a BitTorrenten keresztül. Olvasóinknak azonban még a 700 Mb-át letöltésével sem kell fáradniuk, mert lemez melléketünkön megtalálják a Windows operációs rendszerhez készült válogatást.

Könnyű telepítés

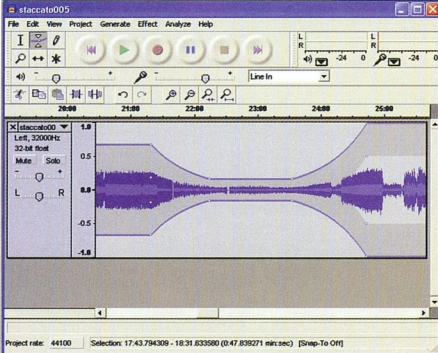
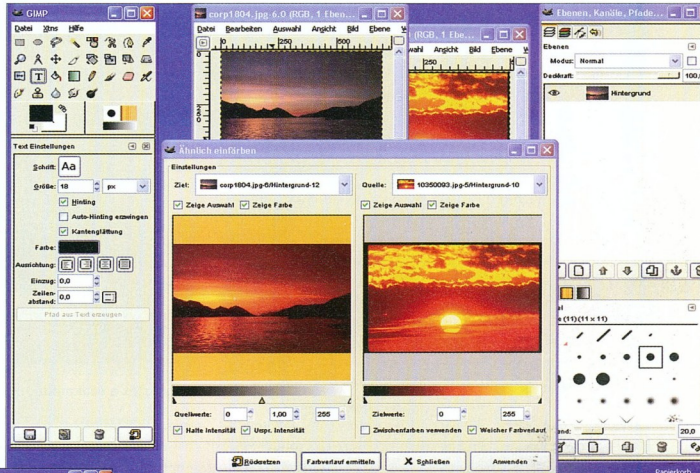
A programösszeállításához egy könnyen kezelhető és jól áttekinthető menü is tartozik. Ebben lehet témakörük szerint megkeresni azt az alkalmazást, amelyre szükségünk van, és amelyet telepíteni szeretnénk. A fő kategóriák a következők: *Art and Graphics*,

Astronomy and Space, Computer Science, Games, Internet, Keyboarding, Multimedia, Office, Security és Utility. Ezekre a csoportok belül találjuk meg az oda tartozó alkalmazásokat.

Amikor kijelölünk egy programot, elővashatjuk annak rövid leírását, a válogatásban található példány verziószámát, illetve egy internetes hivatkozást a fejlesztők weboldalára. Egy öt fokozatú skálán azt is

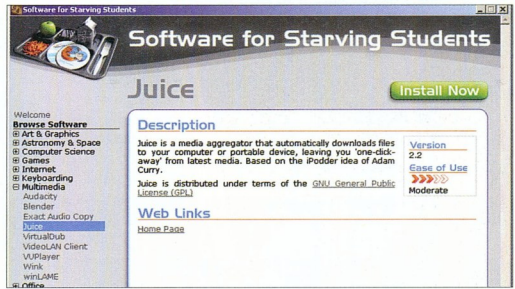
Drága hardver – ingyen programok

Az oldal üzemeltetői az „éhező” Macintosh-tulajdonosokra is gondoltak. Az összeállításnak elérhető a Mac változata is, amely szintén minden feladatra tartalmaz jó minőségű megoldást. Itt sincs más dolgunk, mint letölteni az ISO állományt, és azt kiírni egy CD-re.

Zeneszerkesztésre, vágásra használható az Audacity program

A The Gimp felveszi a versenyt a legdrágább képszerkesztő alkalmazásokkal is

A csomagból témakörök szerint választhatjuk ki az adott feladathoz illő programot

láthatjuk, mennyire egyszerű vagy bonyolult a szoftver használata. Ha megtetszik, csak meg kell nyomnunk az *Install Now* gombot a telepítéshez.

Néhány csemege

A SoftwareFor.org összeállításának kezdőképe egy gyorsétemni tálcá, amelyen a meglehetősen sovány ebéd mellett az ingyenes programokat is láthatjuk. Annak ellenére, hogy a tálcán nincs édesség, sok szoftveres csemegét találunk az összeállításban. Arra nincs mód, hogy mind az ötven programot ismertessük, csupán kedvcsinálónak következen néhány olyan, amelyet gyakran használunk, és amely a fizetés változatát elmentében minden téren megállja a helyét.

OpenOffice

A számítógépek egyik legfontosabb felhasználási területe az iroda. Akinek van gépe, biztos, hogy írt már rajta egy levelet, vagy készített egy kisebb számolótablót. Az OpenOffice irodai csomag a legtekélyesebb Microsoft Office alternatívá. Találhatunk benne szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt, bemutatókészítőt, rajzoló és adatbázis-kezelő programot.

Az alkalmazások teljes mértékben kompatibilisek a Microsoft Office, a WordPerfect és a Lotus irodai csomagokkal. A különböző dokumentumformátumokat minden gond nélkül lehet leve írni és olvasni. A magyar helyesírás-ellenőrzés is rendelkezésünkre

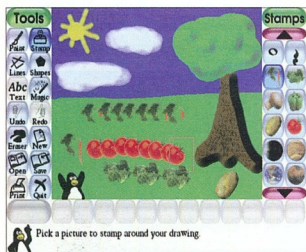
áll, és a dokumentumokat PDF formátumban is elmenthetjük. A varázslók elkészítik helyettünk az olyan szabványos dokumentumokat, mint például a levelet, faxot, napi-rendet vagy feljegyzést. Gépelési hibáinkat azonnal, automatikusan javítja a program és a szókiegészítés már gépelés közben felajánlja a szó hiányzó részét. Az OpenOffice szövegszerkesztőjével készült dokumentumokat közvetlenül az alkalmazásból elektronikus levélként is elküldhetjük, vagy HTML oldalá is konvertálhatjuk.

A *Writer* szövegszerkesztőn kívül az OpenOffice-ban megtaláljuk a *Calc* számolótablót és a *Base* adatbázis-kezelőt, az *Impress* bemutató-készítőt, a *Math* egyenlet-szerkesztőt és a *Draw* rajzolóprogramot.

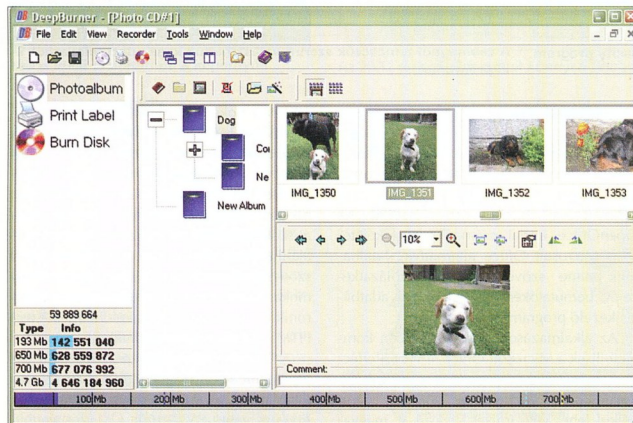
Internet és környéke

Az irodai alkalmazások mellett az internet elérésére használjuk a legtöbbet a számítógépünket. A netre éhes diákok és felnőttek a Firefox böngészőt kapják a csomagban, amely jelenleg az egyik leggyorsabb, és a folyamatos fejlesztésnek és a bőséges plugin kínálatnak köszönhetően már a különleges oldalakkal is megbirkózik. Aki szereti a változatosabb, a levelezőprogramját is lecserélheti a Thunderbirdre. A teljes értékű e-mail kliens beépített intelligens spamszűrőt és fejlett keresőrendszert is tartalmaz.

Annak, aki szereti az azonnali üzenetküldőket, és több különböző rendszert használó beszélgetőpartnere is van, érdemes kipróbálnia a Gaim programot. Ezzel egyszerre kapcsolódhat az AIM, ICQ, MSN, Yahoo!, IRC, Jabber, Gadu-Gadu, SILC, GroupWise és Zephyr hálózatokhoz. A program természetesen támogatja ezekben a rendszerekben a

Tux, a pingvin segít a kisebb gyerekeknek a rajzolásban

Az ingyenes CD/DVD-író programmal fotóalbumokat is létrehozhatunk

A Paint.net képszerkesztőt a szakemberek is szívesen használják

fájlvitelt és konferenciacevegést is. A szoftver kedvelt szolgáltatása az úgynevezett *Buddy Pounces*, amellyel beállíthatjuk, hogy figyelmeztetést kapjunk, ha egy ismerősünk be- vagy kilép. Ez lehet szöveges üzenet, hangjelzés vagy akár egy program elindítása.

Az internetes alkalmazások közül nem maradt ki a profi weboldal-szerkesztő sem. Az NVU-val úgy tudjuk elkészíteni a weboldalakat, hogy azonnal látjuk, mi jelenik majd meg a látogatók böngészőjében. Ezen kívül közvetlenül is szerkeszthetjük a HTML kódot, és ehhez XML, CSS és JavaScript támogatást is találunk a programban. Az elkészült állományok feltöltéséhez a beépített FTP alkalmazást használhatjuk.

Az interneten egyre jobban terjed a na-

gyobb (több száz Mbájtos) állományok feltöltése a BitTorrenten keresztül. A *SoftwareFor* összeállításában a Java-alapú *Azeurus* torrentprogram kapott helyet. A rendkívül jól konfigurálható programhoz számos beépülő modul is letölthetünk, amelyekkel gyorsabbá, kényelmesebbé, látványosabbá és automatikussá tehetjük a fájlcserélő hálózat elérését.

Multimédia

A hang-, kép- és videoszerkesztés nem csak drága programokkal oldható meg. Minden feladatra találunk a csomagban ingyenes és tökéletes helyettesítő programot. Képszerkesztéshez a *The Gimp* vagy a *Paint.net*, hangszerkesztéshez az *Audacity*, videoszerkesztéshez és rögzítéshez pedig a *VirtualDub* programot érdemes kipróbálni. Az elkészült multimédia anyagokat persze tárolni is kell, ezért szükség van egy CD/DVD-író programra is. Esztünkben ez a *DeepBurner Free*, amellyel nem csak adatlemez készíthetünk, hanem VideoCD-t, DVD-t vagy fotóalbumot is. Mindehhez még egy lemezbitő-tervező is tartozik.

Tanulás és szórakozás

A csomagból, mivel elsősorban diákok számára állították össze, nem hiányoznak az oktatóprogramok és a játékok sem. Az ismeretterjesztő alkalmazások közül az egyik leglátványosabb a *Stellarium*, amely 120 ezer csillagot tartalmazó planetáriumot varázsol a számítógép képernyőjére.

A játékmínálát legkedvesebb darabja a Linuxból idetértett pingvin, *Tux* kalandozásait bemutató sorozat, amelyben rajzoló és gépirástanító program is található.

Gyarmati László

HARRISON FORD
PAUL BETTANY

ROHAMRA INDUL.
A SAJÁT VÉDELMI VONALAI ELLEN.

TÜZFAL

A WARNER BROS. PICTURES BEJÁRATA

A VILLAGE ROADSHOW PICTURES EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL A BEACON PICTURES/JON SHESTACK/THUNDER ROAD PRODUKCIÓJAIN

RICHARD LONGCRINE FILMJEI: HARRISON FORD, PAUL BETTANY, „FIREWALL”, VIRGINIA MADSEN, MARY LYNN RAJSKI

ROBERT PATRICK, VALAMINT ROBERT FORSTER ÉS ALAN ARKIN, ZEN: ALEXANDRE DESPLAT, VÉG: JIM PAGE, SZERZŐ: BRIAN MORRIS

RENDEZTE: MARCO PONTICORVO, A.L.C., MŰKÖDTE: BRENT O'CONNOR, CHARLIE LYONS, DANA GOLDBERG ÉS BRUCE BERMAN

PRODUCÁLTA: ARMYAN BERNSTEIN, JONATHAN SHESTACK, BASIL IVANIK, JOE FORTÉ, RICHARD LONGCRINE

VILLAGE ROADSHOW PICTURES

www.firewallmovie.com

©2008 WARNER BROS. PICTURES
ALL RIGHTS RESERVED.

WARNER BROS. PICTURES

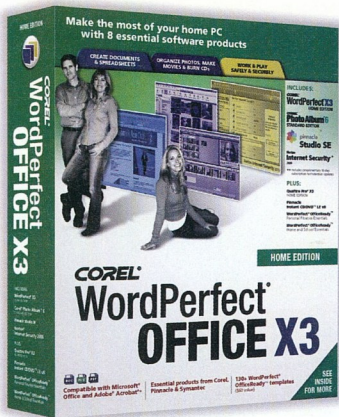

16

Tizenhat éven aluliak
számára
nem ajánlott

ÁPRILIS 6-TÓL A MOZIKBAN

Ha szövegszerkesztőről beszélünk, elsőként mindenkinek a Microsoft Word jut az eszébe, pedig már ennek megjelenése előtt is léteztek ilyesfajta programok. Közülük is az egyik legjobb a Corel WordPerfect, amely napjainkra komplett irodai csomaggá nőtte ki magát.

Corel WordPerfect Office X3

Alternatív iroda

A szoftvercsomag készítői – tudomásul véve a redmondi vállalat dominanciáját – alternatív Office-megoldásként, ám azok között a legkeresettebb programként emlegetik a három termékkel álló *WordPerfect Office X3*-at. A termék piaci részesedése ennek megfelelően 8–9% körül mozog.

A közel 200 Mбайт próbaverzió a *WordPerfect X3* szövegszerkesztőt, a *Quattro Pro X3* táblázatkezelőt és a *Presentations X3* prezentációkészítő alkalmazásokat foglalja magában, azaz tartalmazza valamennyi összetevőt, amelyre egy átlagos felhasználónak otthon szüksége lehet.

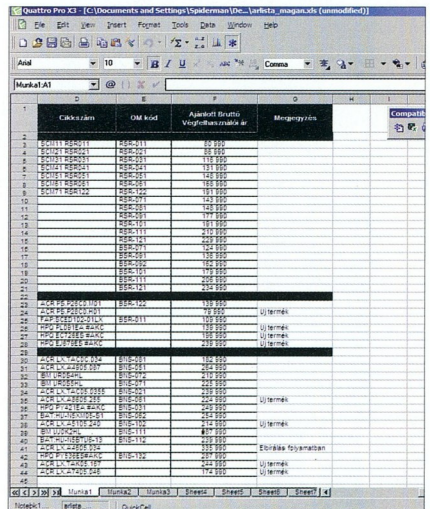
A megvásárolható Standard változat egy e-mail listát tartalmaz, amely a próbaverzióból kimaradt. A szoftver próbaverziója egyébként megtalálható CD/DVD mellékletünkön, vagy letölthető a www.wordperfect.com weblapról.

A telepítéshez szükséges kulcsot ugyanezen az oldalon kaphatjuk meg, ha regisztrálunk (létező e-mail címünkkel). Az ideiglenes kulccsal a szoftver 30 napig használható.

A kulcs megszerzése után a telepítés mindössze néhány percre tart. A szokásos telepítés nagyjából 500 Mбайт tárolókapacitást igényel, ehhez még hozzájön további 215, a telepítő fájlok tárolására. Így ha később plusz funkciókra lenne szükségünk, azok azonnal rendelkezésünkre állnak, és még a CD-t sem kell keresgelnünk.

A *WordPerfect Office X3* valamennyi alkalmazása megújult kezelőfelülettel fogadja a felhasználót. A modernizáció jegyében „elkövetett” változások mellett a *WordPerfect*-be bekerült a *Yahoo Toolbar* is, amellyel egytelő a kereső különféle online szolgáltatásaihoz, másfelől a Corel online tartalomszolgáltatásához is hozzáférhetünk.

Mindhárom alkalmazás saját fájlformátumot használ, ám ha meglévő dokumentumaink ezt megkívánják, használhatunk – többek között – *Word*, *Excel* és *PowerPoint* kompatibilitási módokat is. Valamennyi program megkérdézi indításkor, hogy milyen formátumban szeretnénk dolgozni, de

A táblázatkezelő első ránézésre csak alig különbözik az Exceltől

természetesen választhatunk alapértelmezett beállítást is. Két további, első ránézésre láthatatlan, mégis nagyon fontos fejlesztéssel is beszámolhatunk: a *WordPerfect* a konkurens fájlformátumokkal és az ékezetes karakterrel való kompatibilitásában is nagyot lépett előre.

WordPerfect X3

Nem fogunk nagyon meglepődni, amikor először megnyitjuk a *WordPerfect X3*-at. A

Rendszerkövetelmény

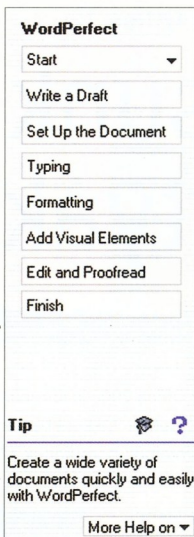
A Corel alkalmazáscsomagja nem mondható túl nagy étvágyúnak, valamennyi funkciót használhatjuk, és a szoftvereket megfelelő sebességgel futtathatjuk egy olyan számítógépen, amelyben Pentium III-as processzor és 256 Mбайт memória található. A telepítéscsomag mérete nem egészen 200 Mбайт, amiből sejtethető, hogy a *WordPerfect Office X3* a teljes telepítés kiválasztása esetén sem foglal el a merevlemezeken kirívóan sok területet – használhatóhoz ilyenkor is mindössze 575 Mбайт üres helyre van szükségünk. A szoftvercsomag olyan számítógépekre telepíthető, amelyen az operációs rendszer a Windows 98, Windows 2000 vagy Windows XP valamelyik verziója.

A PerfectExpert nagy mértékben megkönnyíti a használhatóságot

kezelőfelület és a használat módja erősen a Microsoft Wordére emlékeztet. Persze számtalan apró eltérés is van közöttük. Ezek többségének csak örülhetünk, mert így a WordPerfect kényelmesebben használható, jobban megfelel a hétköznapi igényeknek. Hogy csak egy nagyon egyszerű példát említsünk: ha egy weblapról vagy bármilyen más alkalmazásból szöveget szeretnénk átemelni, legtöbbször csak a karakterozotrata van szükségünk (a hiperhivatkozásokra, színekre stb. nincs). A Worddel először be kell illeszteni a tartalmat, aztán – feltéve, hogy engedélyeztük őket – a SmartTag-ek segítségével vethetjük el a formázást. A WordPerfectben mindez sokkal egyszerűbb: a felgörd menüben a Paste helyett a Paste Unformatted Text opciót kell csupán kiválasztanunk.

Nagyon hasznos, hogy egy-egy fájl a metaadatok nélkül is elmenthetünk, mindössze egyetlen egérgattintással. A metaadatok a fájl készítőjére vonatkozó, olykor bizalmas információk, amelyek a Word dokumentumnak például szerves részét képezik – megszabadulni tőlük csak részlegesen lehet, és még ez is nehézkes.

A WordPerfect natív PDF-támogatást nyújt, immáron mindkét irányban: míg az előző verziókkal csupán az elkészített dokumentuma-

inkat menthették el ilyesfajta formátumban, az X3-as verzióval importálhatjuk is ezeket a fájlokat. Bár kétségtelen, hogy hasznos funkcióról van szó, még van mit fejleszteni: a próbaképpen beolvasott néhány fájlnál többször is kimaradt a szöveg a szavak közül, és az oldaltörések sem mindig stimmeltek. Hozzá kell tennünk, hogy ez a funkció a dokumentáció alapján nem azért került a programba, hogy szerkeszthessük a PDF fájlokat, csupán azért, hogy a PDF-ben tárolt anyagokat könnyebben használhassuk.

Quattro Pro X3

Első ránézésre a táblázatkezelő sem sokban különbözik egy hagyományos Excel dokumentumtól. Ahogy elkezdjük használni a programot, úgy derül fény egyre több apró eltérésre: a függvények előkéje például nem =, hanem @ jel, cellatartományokat pedig nem :tal, hanem @:tal adhatunk meg. Ezeket gyorsan meg lehet szokni, sőt a már megszokott karaktereket beütve sem kapunk hibajelzést: a Quattro Pro automatikusan átalakítja saját formátúrára a képleteket.

A WordPerfecthez hasonlóan számos olyan dolgot találunk a programban, amelyek megkönnyítik a használatot. Ha például képletet frunk be, a Quattro Pro minden esetben felajánlja a már bevitt karakterek alapján valószínűleg keresett függvényt (amelyek elnevezése egyébként majdnem teljesen megegyezik a Microsoft programjában használtakéval). Ugyancsak sok bosszankodástól kímélhetjük meg magunkat akkor, ha egy-egy cellába két vagy több szám összegét (vagy bármilyen ilyesfajta adatot kell beírunk), mert – ellentétben az Excellel – itt akkor is kapunk eredményt, ha mondjuk csak annyit ütünk be: +5+5.

A PDF-támogatás itt is megtalálható: mind a táblázatokról, mind a grafikonokról készülhet az Adobe Acrobatall olvasható változat.

Presentations X3

A legnagyobb kontraszt a Microsoft és a Corel termékei között a bemutatókészítőknél figyelhető meg: itt sokkal több kezelési és funkcionáltságbeli eltérés mutatkozik, és

Nyerje meg!

Most megnyerheti a Corel WordPerfect Standard csomagot, ha helyesen válaszol az alábbi kérdésre:

Kezeli-e a WordPerfect X3 az Adobe PDF fájlformátumot?

- a) igen, importálni tudja a PDF dokumentumokat
- b) igen, exportálni tud ilyesfajta formátumban
- c) PDF formátumot importálni és exportálni egyaránt képes

A helyes választ a nyeremeny@vogelburda.hu címre küldheti. A levélben tüntesse fel nevét, címét és telefonszámát is!

parameterezhetősége, valamint a beépített gyári sémák alapján egyértelműen a Microsoft terméke a könnyebben használható.

A kettő közötti különbséget valamelyest csökkenti a Presentations (és a másik két alkalmazás) használatát megkönnyítő PerfectExpert. Ez az oldalsó sávban található, és sügöknél és eszköztárként egyaránt használható: az adott nézetben leggyakrabban használt (és így legfontosabb) lehetőségekhez nyújt azonnali hozzáférést.

Azért a Presentations is tartalmaz egy hasznos funkciót: a diák elkészítésében nagy segítségét jelent a Presentations Graphic X3 elnevezésű saját grafikus modul.

WordPerfect Mail

Az opcionális levelezőprogram jól használható, a mai követelményeknek maradéktalanul eleget tesz. A szoftverre való áttállást nagy mértékben megkönnyíti, hogy a WordPerfect Mail kezeli az Outlook és Outlook Express felhasználói fiókokat, így a már meglévő üzeneteinket egyszerűen átemelhetjük. Az alkalmazás beépített spamszűrőt és naptárt is tartalmaz.

Összegzés

A Corel stabil és nagyon jól használható csomagot állított össze, amely kényelmi funkciói alapján hol a Microsoft Office előtt, hol a többi kiskélt elmaradva teljesít. Míg egyes funkciók (pl. a PDF-kezelés) néhol még tökéletesítésre szorulnak, a hiányosságok normál körülmények között valószínűleg senkinek sem tűnnek majd fel – csak nagyon, de nagyon ritkán igénybe vett szolgáltatások nem kerültek bele a programokba. Ha mindehhez még hozzávesszük a programcsomag kedvező árát, a Corel irodai alkalmazás-csomagja megfontolandó alternatívát jelent.

Hígyed Gábor

Programváltozatok

A Standard változat mellett a csomag három további konfigurációban is megvásárolható. A Professional Edition, azaz a legnagyobb tudású verzió a Paradox adatbáziskezelő és a fejlesztőcsomagot is tartalmazza. A tanulóknak és tanároknak szánt változat ugyancsak tartalmazza az adatbázis-kezelő alkalmazást, valamint a Presentations Graphic X3-at és az Oxford szótár „zsebverzióját” is. A Home változatban nincs prezentációkészítő, viszont hat plusz programot – köztük videószerkesztőt, fotóalbumot és internetes biztonságcsomagot is – kapunk.

Lassan felnő egy új nemzedék, amely talán már nem is tudja, hogy mi az a bizonyos „kék képernyő”, ami annyit bosszantotta a régebbi Windows-verziók használoit. Az XP óta ugyanis – leszámítva a hardverhibákból adódó elkerülhetetlen lefagyásokat – csak elvéve fordul elő, hogy az operációs rendszer a tetszhalott állapotot öli magára. Úgy tűnik azonban, a Microsoft még ezzel a helyzettel sem elégedett, s fejlesztői éjt nappallá téve fáradoznak azon, hogy még jobb verziót kínáljanak a Windows-pártiaknak. Bár az új Windows és Office még nincsen teljesen készen, hála a valódi megjelenés előtti „tesztváltozatoknak”, sok mindent lehet már tudni róluk. Lássuk!

Asztalra Vista!

Az egyik legfontosabb törekvés talán az, hogy a Vista mindig ott virítson az Asztalon, azaz olyan operációs rendszer legyen, amelyet minél kevesebbszer kell újraindítani. Az ebben közreműködő varázseszköz neve *Restart Manager*, és az a feladata, hogy árgus szemekkel figyelje, mely belső szolgáltatásokat kell feltétlenül újra elindítani egy Windows-frissítés vagy programtelepítést követően, feleslegessé téve a komplett újraindítást. Előfordulhat persze, hogy az indítás elkerülhetetlenné válik (ha máskor nem, a számítógép bekapcsolásakor), s ilyenkor lép a képhe a *Startup Repair*. Amennyiben a Vista rendszerindításkor hibát észlel, úgy automatikusan elindul ez a bizonyos „reparáló”, s megkezei, hol a hiba. Minden különösebb kérés nélkül orvosolja a nem kompatibilis illesztőprogramok, az esetlegesen meghibásodott konfiguráció vagy a rendszeradatok okozta problémákat.

Windows Vista és Office 12

Belesünk a kártyákba

A számítástechnikában másképp múlik az idő, mint a „való világban”. Néhány hónap, néhány év emberöltőnyinek számít egy-egy program esetében, így nem véletlen, hogy a már jó öt éve piacon lévő Windows XP és a nagyjából két éve futó Office 2003 is korosnak számít, s a Microsoft gőzerővel dolgozik lecserélésükön. Cikkünkben izelítőt adunk a cégóriás hamarosan megvalósuló terveiből: bemutatjuk a Vistát és az Office 12-t.

Apró eszközök, óriási kényelem

Az új operációs rendszer sok-sok aprósággal is bővül, amelyek messzemenően szolgálják a felhasználók kényelmét.

Itt van mindjárt az *asztali keresőgép*, amely lehetővé teszi az e-mailek, dokumentumok és egyéb fájlok gyors megtalálását. Az úgynevezett *virtuális mappák* belsejében meghatározott, módosított tartalmak szerint foglalnak helyet az információk. További hasznos funkció a *hálózati prezentáció*: lehetőség nyílik arra, hogy előadás közben az előadó Asztalát jelentsék meg a többi számítógépen. A Vista a mobil eszközökkel (mobiltelefonokkal, PDA-kkal és lejtások-

Milyen is lesz?

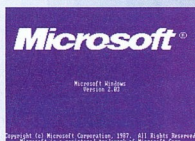
Azt ma még senki sem tudja pontosan, miként fog kinézni a Vista. Az sem biztos, hogy mindazok az elemek meglesznek majd benne, amelyek oly jellemzőek voltak rá akkor, amikor még Longhornnak hívták. Azt sem tudni pontosan, vajon tényleg ott lesz-e a sidebarnak nevezett oldalléc a Vistában avagy sem. Amennyiben olvasóinkat érdeklik az ezzel kapcsolatos legfrissebb információk, vessenek egy pillantást a hivatalos Vista-oldalra: www.microsoft.com/windowsvista. Itt megtalálható a következő előzetes verzióhoz vezető hivatkozás is.

1985

Windows 1.0 (Windows)

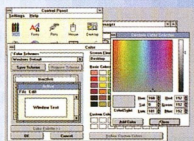
Megjelenik a grafikus felhasználói felület, megújul a szoftverkönyvtár, s általánosság válik az égerkezelés.

1987

Windows 2.0 (Windows 286)

Kihasználja az Intel 286 processzor sebességét. Megjelennek az egymást fedő ablakok, változtatható a képernyő elrendezése, s billentyűkombinációkkal lehet váltani a műveletek között.

1990

Windows 3.0

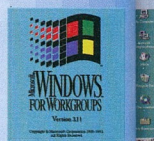
A rendszer támogatja az Intel 386-os processzort. Javítottak a Windows-ikonok küllemén, s az újraindított szoftverkönyvtárban megjelenik a Programkezelő, a Fájlkész és a Nyomtatókezelő.

1993

Windows 3.1

Az első magyar nyelvre is lefordított Windows. Támogatja a multimédiás alkalmazások futtatását, és már TrueType betűket is lehet használni.

1993

Windows for Workgroups 3.11 (Snowball)

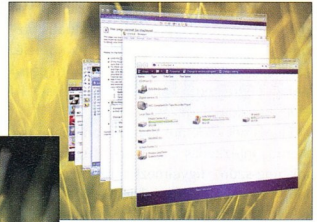
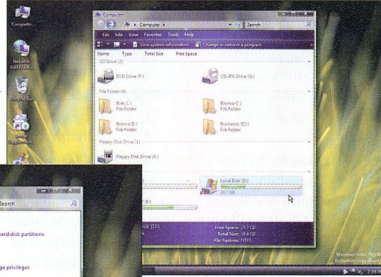
Nagy lépés az ügyfélközpontú területen. Jellemzői a mobil kapcsolat- és hálózati támogatás, valamint az beépített hálózati funkciók. Elsősorban helyi hálózatokban használ-

kal) történő szinkronizációt illetően is a tonpon lesz: a *SyncManager* egy felületen fogja össze ezeket a funkciókat. Az eddigi backup programot is nyugdíjba küldik, helyébe a *Safe Docs* lép, amelynek feladata az adatok célnak megfelelő biztosítása.

A fejlesztők a *Vezérlőpultot* is átalakították. A Vista *Vezérlőpultja* az XP-ből ismert klasszikus nézete is átkapcsolható, azonban automatikusan megjeleníti azokat a feladatokat is, amelyeket a felhasználó a Microsoft véleménye szerint „valószínűleg” futtatni szeretne. Ezek között található a gyermekvédelem (Windows Parental Controls), ami az első

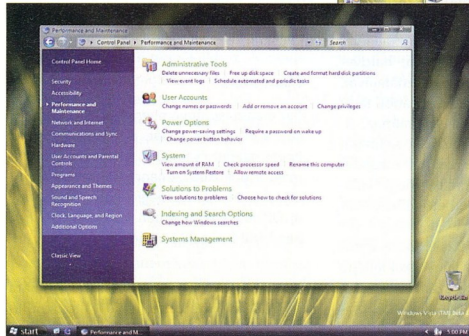
Különleges látvány XP-hez szokott szemünknek

A Vistában megváltoznak az elnevezések, a My Computer például az Computer névre halgat

változás ezen a téren érintette az operációs rendszert. Amúgy a biztonság mindig is a Microsoft szívügye volt, gondoljunk csak az XP-hez kiadott szervizcsomagokra. Míg az első frissítés „csupán” 130 Mbájnyi volt, addig a második csomag már dupla ekkora terjedelemben érkezett.

A Vista biztonsági csomagjánál mindekelőtt az internetről érkező fenyegetéseket próbálták elhárítani. Éppen ezért épít a Microsoft antispawre, azaz kémprogramok elleni védelmet az új operációs rendszerbe. Sok – tegyük hozzá, megalapozott – kritika érkezik a Windows XP tűzfalát is – nos a Vista tűzfala már jóval fejlettebb elődjénél. Addig

Gyorsnévkép a megújult Vezérlőpultról

bétaverzióban csak a számítógépes játékok használatára korlátozódik, azonban később más programokkal, például egy internetes kontrollprogrammal is bővül majd.

Ami a Windows Intézőt illeti, ahhoz bizony hozzá kell szoknunk. Hiányzik ugyanis a megszokott menüsor, amely a Fájlok, a Szer-

kesztés, Eszközök stb. menüpontokat tartalmazta – a megszokott menüsor csak az eszköztár *Show Classic Menu* bejegyzésére kattintva jelenik meg. Érdeemes kiemelni az Intéző zoomolási funkcióját is, amely lehetővé teszi a szintenként történő meg-

jelítést a részletes és az előzetes nézet között, így egy dokumentum anélkül is könnyen megtalálható, hogy előtte kinyitnánk azt.

A Vista és a biztonság

A Vistáról beszélve nem hagyhatjuk szó nélkül a biztonságot, hiszen a legtöbb

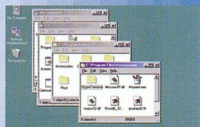
Longhorntól Viennáig

Lassan már megszokott, hogy a Microsoft különleges nevet ad operációs rendszereinek. A Vistát régebben csak Longhorn néven emlegették, az utódot pedig Blackcomb elnevezéssel fejlesztették. Nemrégiben ez utóbbi is névváltoztatáson esett át, s immár Viennaként emlegetik a Microsoft berkeiben.

1995

Windows 95
Windows 95 javított lehetőségeket tartalmazott, még több funkciót kínált a mobil számítógépesítéshez, emellett győzelem méltó képességekkel is felruházta.

1998

Microsoft Windows 98 (Memphis)
Kifejezette az otthoni felhasználóknak terveztek. Leegyszerűsödött a keresés, a rendszer már elboldogult a DVD-meghajtókkal és az USB-s eszközökkel.

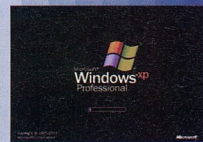
2000

Windows Me (Millennium Edition)
A Windows Me számos, az otthoni felhasználóknak szánt fejlesztést tartalmazott: fejlett hibaelhárítás, Windows Movie Maker, Windows Media Player 7.

2000

Microsoft Windows 2000 (NT5)
Arra szánták, hogy lecserelje a Windows 95-öt, Windows 98-at és a Windows NT Workstation 4.0-t az összes üzleti asztali számítógépen és laptopon.

2001

Microsoft Windows XP (Whistler)
A egybeolvasztotta az otthoni és üzleti felhasználóknak szánt operációs rendszer sajátosságait, a Windows 2000 alapdok körül egyesítve ezeket.

blokkolja például a bejövő hálózati forgalmat, amíg nem telepítőnek az aktuális biztonsági frissítések. Persze nemcsak a befelé, hanem a kifelé tartó forgalmat is szűri, ezzel segíti a gépre került kártevők leleplezését, illetve megakadályozza terjedésüket.

Figyelmet érdemel még az adathalászok elleni intézkedés is: az úgynevezett phishing-szűrő figyelmeztet szörfözés közben, ha bizalmas információkat próbálnának lehívni tőlünk. Kellemes ráadásként jobb adatvédelmet is ígér a Microsoft: a *Right Management Client* gondoskodik arról, hogy biztonságban legyenek az adataink, mind dokumentum-, mind mappaszinten.

Variációk egy témára

A Windows Vista termékcsalád összesen hat változatban jelenik majd meg, ezeken: *Windows Vista Business*, *Windows Vista Enterprise*, *Windows Vista Home Basic*, *Windows Vista Home Premium*, *Windows Vista Ultimate* és *Windows Vista Starter*. Ezek közül az első kettőt üzleti, a következők hármat otthoni használatra, az utolsót pedig a fejlődő országok felhasználói számára szánják. A *Windows Vista Starter* kivételével valamennyi verzió elérhető lesz 32 és 64 bites változatban is.

Windows Vista Business: A kisvállalatoknál a *Windows Vista Business* zökkenőmentes és biztonságos üzemeltetést kínál, így csökkenti a dedikált IT-támogatás iránti igényt. A nagyobb szervezeteknél javítja az infrastruktúra működését, ezáltal az informatikusoknak kevesebb időt kell fordítaniuk a PC-k napi karbantartására, és több energiájuk marad a stratégiai kérdésekre.

Windows Vista Enterprise: A nagyvállalatok számára készült változat jelentősen csökkenti az informatikai költségeket és a kockázatot a kiterjedt, globális, illetve az erősen összetett IT-infrastruktúrával rendel-

Hardverfeltételek

A Vista nem állít különleges hardverkövetelményeket a számítógép elé: az 512 Mb-át memóriával rendelkező 2,4 GHz-es processzor elegendő lesz a Microsoft ígérete szerint. Az áttetsző menüsorok ábrázolásához egy modern videokártyára azért szükségünk lesz. Az Office 12 esetében ugyanazok a feltételek érvényesek, mint a Vistánál, operációs rendszerként pedig „elegendő” az XP, a Vista vagy a Windows Server 2003.

kező szervezeteknél. A *Windows Vista Business*ben foglalt valamennyi szolgáltatáson felül a *Windows Vista Enterprise* az adatvédelem magasabb szintjeit kínálja, hardver alapú titkosítási technológia használatával. A rendszer az alkalmazások kompatibilitását javító beépített eszközöket is tartalmaz, illetve lehetővé teszi a szervezetek számára, hogy egyetlen, világszerte használt megjelenési szabványt határozzanak meg, valamennyi fontos nyelven elérhető felhasználó felülettel.

Windows Vista Home Basic: Jó választás az egyszerű számítógépes igényeknél fellépő háztartások számára. Azok számára ideális, akik internetes szörfölésre, barátaiakkal és családjukkal való e-mailezésre, valamint alapvető dokumentumkészítő és szerkesztő feladatok ellátására szeretnék használni a PC-t.

Windows Vista Home Premium: A *Windows Vista Home Premium* révén a felhasználók hatékonyabban kihasználhatják a hardozható vagy asztali PC-jük szolgáltatásait, miközben új, izgalmas, digitális szórakoztató élményekben részesülhetnek. A fotók és videók megtekintésén kívül tévé- és mozifilmek nézésére és a videojátékokkal való időtöltésre is tökéletesen alkalmas. A *Windows Vista Home Premium* a *Windows Vista*

Home Basic szolgáltatásain kívül tartalmazza az új felhasználói felületet (*Windows Vista Aero*), valamint a *Media Center*, illetve a *Tablet PC* szolgáltatásokat is.

Windows Vista Ultimate. A *Windows Vista Ultimate* a *Windows Vista* ama változata, amely „mindent tud”. Olyan operációs rendszer, amely ötvözi a *Windows Vista Home Premium* valamennyi felhasználóorientált szolgáltatását a *Windows Vista Enterprise* valamennyi vállalkozásorientált szolgáltatásával.

A *Windows Vista Home Basic*, *Home Premium*, *Ultimate* és *Business* változatok komplett, előre csomagolt terméknek lesznek kaphatók az üzletekben és előtelepítve új PC-ken.

Menetrend

Bár eredetileg novemberre ígérte a Microsoft a *Windows Vistát*, a legutóbbi bejelentés szerint csak 2007 januárjában kerül majd a boltokba. Amennyiben minden az előzetes terveknek megfelelően alakul, az új Office 12 októberben vagy novemberben kerül a nagyközönség elé.

A cég a fejlődő országok piaci számára a *Windows Vista Starter* nevű változatot kínálja. A *Windows Vista Starter* segítségével a kezdő felhasználók is kihasználhatják a személyi számítógépek nyújtotta előnyöket.

12 egy tucat

A *Windows* mellett az *Office* a Microsoft második tartópillére, ami hamarosan ugyan-csak megújul. Mindenekelőtt a feladatok egyik programrésztől a másik programrésze történő átadását illetően fejlődött az verzió. Persze vannak egyéb csemegék is. Megváltoztak például a klasszikus legördülő menük, a fejlesztők helyzetérzékeny kezelési mezőkkel helyettesítik ezeket. S hogy mi ennek az előnye? Egyrészt nincs szükség többé a jobb egérkattintásra, másrészt a funkcióterjedelmük is sokkal nagyobb lehet. Képzelmük csak el: a Word vagy az Excel alatt valamelyik sorra (cellára) helyezzük az egeret, s azonnal megjelennek a megfelelő szerkesztési funkciók.

A PowerPoint alatt is egyszerűbbé válik majd a munka: egyszerűen és profi elrendezésben lehet majd létrehozni grafikkát mindenféle grafikai ismeretek nélkül, hiszen a program egy csomó sablont tartalmaz. Még egy fontos újítást kell megemlítenünk: az Office 12 végre képes lesz a PDF-ek létrehozására.

Ingyen Windows és Office?

Kissé fantasztikusnak hangzik az, amiről jelenleg élénk viták folynak a Microsoft berkeiben belül. Egy belső levelezés alapján az amerikai munkatársak azt boncolgatják, hogy miként kellene reagálnia a szoftveróriásnak arra a tényre, hogy a konkurencia ingyenes termékeket dob a piacra. Mivel természetesen senki nem szeretne semmit sem elajándékozni, a termékek költségeit a reklámok bevételeiből kellene fedezni. Persze ezekben arra is ügyelni kell, hogy a felhasználókat ne zavarják annyira ezek a reklámok, hogy dühükben félrelakják a szoftvereket. Az ebbe az irányba vezetett első lépést a meghirdetett, il-

letve a már elindított online szolgáltatások jelentik. A *Windows Live* és az *Office Live* az új internetstratégia tartozékai, amelynél a Microsoft új online ajánlatokkal szeretné összekötni operációs rendszerét, valamint Office-csomagját. A *Windows Live Beta* verziója (www.live.com) már tesztelhető, egyelőre reklámmentes formában. Feltételezhetően az ingyenes alapváltozat mellett egy másik, több funkcióval rendelkező verziót is megjelentetnek majd havidíj ellenében. Hogy ez a havidíj milyen mértékű lesz, és hogy mikor indítja a Microsoft a Live-ot, arról még nem született döntés.

A zenekezelő programok között a legjobbnak járó díjért ketten versenyezhetnek: a Windows Media Player és az iTunes. Rajtuk kívül azonban számos további program is megérdemli a figyelmet. Mint például a MAGIX Music Manager 2006.

Miről ismerünk meg egy komplett zenekezelő csomagot? Elsősorban arról, hogy hogyan néz ki – gondolhatták a fejlesztők, amikor az iTunes választották mintaképül új termékükhöz. A megjelenés azonban önmagában kevés: egy ilyen rendszernek úgy kell kezelnie a MP3, WMA és egyéb formátumú zenéinket, hogy azok konkrét helyéről esetenként nem is kell tudnunk. És persze mindenhez érteniük kell a zenei CD-k lementésétől kezdve az internetről való letöltésen át a CD/DVD-írásig.

Megszokhattuk már, hogy zenéink többségét nem a PC, hanem valamilyen hordozható MP3-lejátszó segítségével szolgáltatik meg. Mit tegyünk, ha véletlenül nem iPodot vetünk, és így nem használhatjuk az iTunes amúgy nagyon is szimpatikus szolgáltatásait? A *Music Manager 2006* segítségével bármilyen USB-s csatlakozásra képes MP3-lejátszó tartalmát úgy kezelhetjük, mintha

MAGIX Music Manager 2006

iTunes helyett

az egy iPod lenne, és nem kell lemondanunk a fentebb említett előnyökről sem.

CD lemezlől másolnánk át a zenéket MP3-lejátszókra? Semmi gond: a helyi zenei adatbázisba is felvehető számokat néhány kattintással a gépünkre másolhatjuk, miközben olyan formátumot választunk hozzájuk, amelyek a legjobban tetszik nekünk (ezt utánozza a Windows Media Player!). Az MP3, a WMA, az OGG és természetesen a WAV formátum is rendelkezésünkre áll.

Az CD-meghajtóba helyezett zenei lemezek esetében az előadó és a szám címének a felismerése, valamint az ID3 kiegészítés ezeknek megfelelő kitöltése az ingyenes *FreeDB* adatbázisának használatával történik. De mi történik akkor, ha egy rádióelőfelvett vagy egy ismeretlen című számmal van dolgunk, amelyről nem tudjuk megmondani, hogy ki játszsa.

A CDDB és a FreeDB adatbázisok csak a számok sorrendje, száma és mérete alapján tud keresni az információk között. Ennél sokkal fejlettebb, és mindaddig egyedülálló az *AudiID* szolgáltatás, amely a számokról digitális „lenyomatot” készít, és ezt keresi meg

az adatbázisban. A tapasztalatok szerint a CDDB-hez és FreeDB-hez hasonló aránnyal érhetünk el találatot a programmal. Apró szépséghibák, hogy az így megtalált információkat már csak a program legújabb, *MP3 Maker 11*-es változatát megvásárolva tudjuk egy kattintással a fájlba írni, de véltetően nem okoz problémát a szám címét az egyszerű ID3 kezelő funkciókkal rögzíteni.

Külön érdekesség viszont, hogy a *Nero CD-író* pluginját a program egy virtuális MP3-lejátszóként tudja kezelni, így még a CD-írást sem kell külön tortúráként megélnünk. Elég áthúznunk a jobb oldalra a lemeze irándó számokat, amelyeket a plugin elment. A Nero megnyitásokor automatikusan elvégzi a lemeze írást, de ha nincs Néronk, akkor sincs gond: a programból közvetlenül is írhatunk zenei vagy adat tartalmú CD/DVD lemezeket.

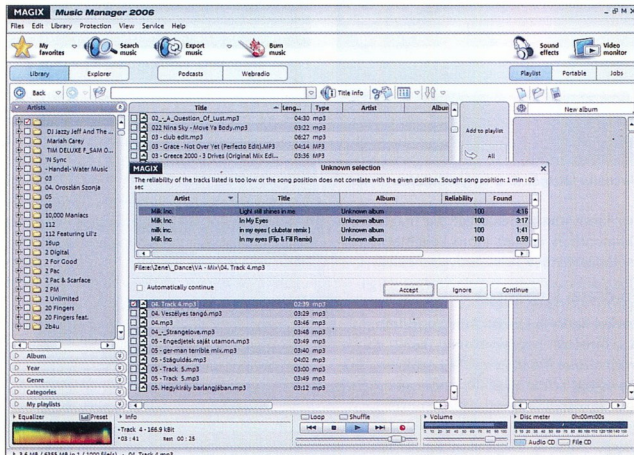
A program legjobb funkciója valójában egy ingyenes szolgáltatás, a *Magix Podcast Service*, amely nagyon hasonlít az *Apple iTunes Podcast* szolgáltatására, de a tartalom különbözik. A programba integrált böngészővel meglátogathatjuk az oldalakat, és ingyen tölthetünk le különféle műsorokat (podcastokat), különleges esetekben kisebb filmeket. A program megfelelően kezeli a digitális tartalmak védelmét szolgáló licenceket is, tehát minden tekintetben teljes értékű.

Az online szolgáltatásokat jól kiegészíti a webábróki rendszeresen frissített csoportja, amely MP3 és WMA formátumokban, többnyire tengerentúli rádióállomások tartalmát. Nagyon hasznos, hogy ebbe a listába szabadon vehetünk fel OGG, WMA és MP3 formátumban szolgáltató állomásokat.

A *ShoutCast* szolgáltatók címeit a leggyyszerűbben a www.shoutcast.com címről letehető *shoutcast-playlist.pls* nevű fájlokban találjuk a *files*-kezdett sorban. Ezt egy szövegszerkesztővel kimásolva, és ide beillesztve pillanatok alatt kibővíthetjük a listát kedvenc csatornáinkkal.

Ha érdekelnek bennünket az online tartalmak, van MP3-lejátszónk, és el sem tudjuk képzelni a zenéinket WMA-ban, mindenképpen ki kell próbálnunk ezt a mindent magában foglaló programot!

Köhler Zsolt

Eddig még sehol nem látott szolgáltatás, amely a zene dallama alapján ismeri fel a számokat – tökéletesen működik

E hónapban ismét beindul a PDA-gépezet, és rövid pihenő után újra szemügyre vesszük, milyen alkalmazásokkal gyarapodott a tenyér-gépek szoftverkinálata.

PDA szoftverek

Apró nyalánkságok

A tenyér-gépek piaca meglődött az utóbbi időben: egyre többen használják a digitális személyi asszisztenseket munkára, szórakozásra vagy éppen navigációra. Hasonlóképpen az asztali számítógépekhez, itt is rengeteg olyan apró alkalmazást találunk, amelyek segítségével kényelmesebbé, egyszerűbbé tehetjük munkánkat, netán elfoglalhatjuk magunkat hirtelen jött unalmas perceinkben a BKV járatain ücsörögve.

Önfeledt szórakozás!

Resco Diamonds

Ha már az unaloműzőkről esett szó, kezdjük rögtön egy kellemes kikapcsolódást ígérő játékkal. A Resco cég legújabb üdvöskéje, a Diamonds aligha nyer majd díjat a legjobb eredeti ötlet kategóriában, ellenben annyira szép, és olyan könnyű kiigazodni rajta, hogy valóban nyugtatólag hat a szervezetre, ha rászánunk naponta 15–20 percet.

Az ötlet tehát nem új, többek között a Bejeweled és annak különböző leszármazottai kelnek benne életre, Resco-féle tálalásban. A cél mind a négy játékmódban ugyanaz: el kell tüntetnünk a lehető legtöbb drágakövet. A szabályok persze játékonként különböznek, s a választott játékmennőtől függően a dolog tarthat a végtelenségig, vagy küzdhetünk időre is.

A Resco Diamonds támogatja a VGA felbontású PDA-kat is, és esztétikailag mindenképpen nagyobb élményt kínál egy ilyen gépen. Bár be kell látni, az etalon Bejeweled 2

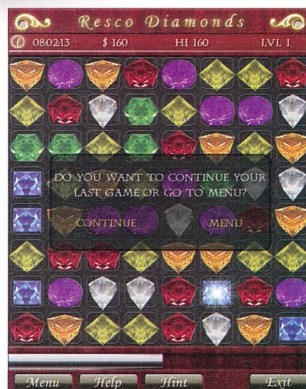
Virtuális földgömb a tenyerünkben

egy kicsit több lehetőséget rejt magában, a Diamonds is hosszú időre kellemes kikapcsolódást nyújt a stílus kedvelőinek.

Földrajzi kisokosok

Pocket Earth 3.4 és Pocket World Info 4.0

Az önfeledt szórakozásnál kicsit többet nyújt a Blue Point Studios két szoftvere. Ketten együtt szinte tökéletesen helyettesítenek egy vaskos földrajzi atlaszt. A Pocket Earth-nevéből is sejthetően – egy 3D virtuális földgömb, amelyet kedvünkre forgathatunk, s elővárázsolhatjuk rajta a nagyobb városokat és azok pontos koordinátáit. Nyomon követ-

Ennyi drágakő a valóságban is jól jönne

hetjük az éjszakák és nappalok váltakozásait és a Hold állásait is. Távolságokat mérhetünk a városok között, és természetesen az időeltérést is megfigyelhetjük. Ha kedvenc helyünket a program nem ismeri, de mi tudjuk a pontos koordinátákat, akár magunk is felvihetjük azt a világtérképre. Ha pedig már a koordinátáknál tartunk, érdemes megemlíteni azt is, hogy egy GPS eszköz segítségével akár pontos helyzetünkre is fényt deríthetünk.

Megtudhatjuk még a kiválasztott városok aktuális időjárását, de ehhez persze online internetkapcsolat is szükséges.

Ha pedig még ez sem lenne elegendő, akár különböző érdekességeket is megismerhetünk földgömbünk segítségével, így például követhetjük Kolumbusz útját, vagy megismerhetjük a Föld vulkánjait és óceánjait. A Pocket Earth nagyon izlées (ráadásul

Programok beszerzése

E havi tesztünk az Acer Magyarország segítségével egy Acer n311-es Windows Mobile 5.0 alapú, VGA képernyős PDA-val. A tesztben szereplő szoftverek letölthetők és megvásárolhatók a www.clickapps.com, illetve a www.clickgamer.com címeken.

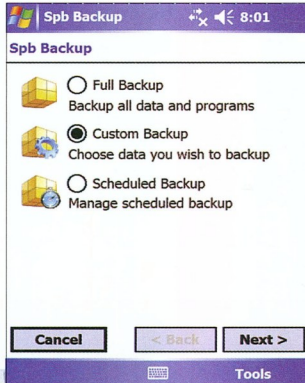
skinezhető) felületet kapott, és támogatja a VGA képfelbontású PDA-kat is. Ezzel kapcsolatban azért voltak gondjaink, mert a fejlesztők által beígért, a VGA felbontáshoz igazított nagyobb ikonokkal és karakterkészletekkel nem találkoztunk a teszt során. Ennek köszönhetően a menüsor eltalálása némi összpontosítást igényelt. Szerencsére ez nem teszi kezelhetelenné a programot.

Ha Földünk különböző országairól a koordinátákon kívül kicsit több információra is szükségünk van, jól jön még a tenyérgépen a *Pocket World Info 4.0* is. E kis program segítségével naprakész információkat kapunk a különböző országokról, éppen úgy, mint ahogy a nyomtatott világtalpaszoknál megszoktuk. Zászló, államforma, gazdasági adatok, populáció, közhírszámok stb. Minden egy helyen, könnyen kereshető formában. Találunk még országterképeket is, amelyeken a Pocket Earth-höz hasonlóan távolságméréseket is végezhetünk.

E két program tehát nagyon hasznos lehet, ha hosszabb, több pontból álló utazásra készülünk, hiszen nem kell méretes könyve-

Több mint világlóra

Fő a biztonság!

ket magunkkal hurcolunk. Félelmetes mennyiségű információ fér el a „tenyerünkben” is.

Több mint világlóra

World Time

Érdekes, hogy mióta PDA-k léteznek, az egyik legkedveltebb ujjgyakorlat a szoftverfejlesztők körében a különböző világlórák készítése. Nem szeretnék kétségbe vonni e remek kis programcskák nagyszerűségét, de minden bizonynyal fele annyi is jól meglesse a világ, mint amennyi már készült belőlük. A *World Time* készítői is tisztában lehetnek ezzel, így világlórájukat kiegészítették néhány plusz funkcióval, nehogy a prog-

ram a feledés homályába vesszen. A főképernyőn alapértelmezésben a helyi időt – pontosabban egy választott város idejét – láthatjuk hagyományos és digitális formában, kiegészítve az aktuális időjárással, a dátummal és a Hold-állással. Ezt a View menüpontban lecserélhetjük a Föld kiterített térképére, az éjszakák és nappalok nyomon követéséhez, alatta az órával és a dátummal. Ha pedig hagyományos világlórára vágyunk, szintén a View menüpontban talál-

Lássuk, mit tud rólunk a digitális atlasz!

juk az egyszerre négy órát megjelenítő változatot. A programban találunk még időjárás adatokat (ha frissítettük az internetről), valutaváltót (az internetről frissíthető árfolyamokkal), mértékegységváltót (minden témakörben) és egy elég leegyszerűsített stopper, amely a részdíjokat sajnos nem hajlandó mérni.

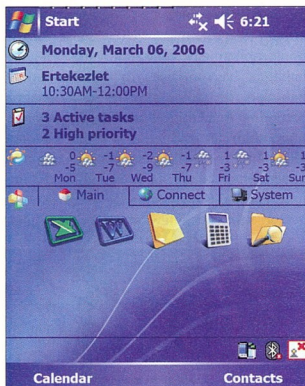
Mindent egybevetve nagyon jó kis programmal van dolgunk, amely kellemesen gyorsan működik, és egyszerűen használható. A skinézisi lehetőségek köszönhetően pedig ízlésünk szerint alakíthatjuk a felületét. Extra funkciói miatt még akkor is érdemes vele megismerkedni, ha a világlóra részt esetleg az életben nem fogjuk használni. A valuta- és mértékegységváltó lehetőség sokszor bizonyulhat hasznosnak.

Biztonsági mentés egyszerűen

SPB Backup 1.1

A tenyérgépek esetében talán még fontosabb rendszeresen biztonsági másolatokat készíteni, mint az asztali PC-ken, hiszen e kis kutyuk sokkal több veszélynek vannak kitéve, mint az otthon vagy az irodában álldogáló társaik. Az *SPB Software House* legújabb

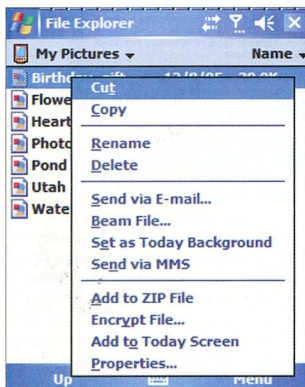

Egy program, amely szinte minden Pocket PC-re felkerül

A Today képernyőre kerülő alkalmazások ikonjait lecserélhetjük

Az Explorerbe is beépül a Pocket Plus, és többek között tömörítési lehetőséggel ruházza fel

A különböző témák használatával kedvünk szerint alakíthatjuk a Today képernyőt

szoftverének a segítségével a biztonsági másolatok készítése egyszerűen gyerekjáték.

A program elindítása után három lehetőség közül választhatunk. Az első a *Full Backup*, amikor is minden, a program által fontosnak tartott adat – PIM adatok (naplárbejegyzések, névjegyek, tennivalólista stb.), levelek, dokumentumok, rendszeradatok – automatikusan elmentődnek egy tömörített, futtatható EXE fájlba. A *Custom Backup* esetében mi határozzuk meg, mely adatcsoportokat kívánjuk elmenteni, méghozzá tömörített avagy tömörítetlen formában. Emellett választhatjuk még a titkosítási funkciót is, ebben az esetben jelszóval is védhetjük adatainkat.

A harmadik lehetőség a *Scheduled Backup*, vagyis az automatikus lefutó biztonsági mentés. Itt megadhatjuk az időpontot, illetve azt, hogy a gép automatikusan softreseteljen-e a mentés után (ezt az előző két mentési mód végén megteszi). A megadott időpontokban létrehozott biztonsági másolatok sorsáról is rendelkezhetünk: felülírathatjuk őket az újabbakkal, folyamatosan hozhatunk létre újabb fájlokat, vagy akár a fájlok darabszámát is korlátozhatjuk. A mentendő fájlok helyét természetesen mindhárom esetben megadhatjuk, így a PDA-ra vagy éppen memóriakártyára is készíthetünk biztonsági másolatokat.

A biztonsági másolatok egy önállóan futtatható EXE fájlba kerülnek, így a visszaállítást akkor is el tudjuk végezni, ha történetesen az SPB Backup program éppen nincs fent a gépünkön. Az adatok visszaállításakor mi dönthetjük el, hogy mindent vagy csak bizonyos dolgokat szeretnénk-e „visszahozni” a valós világba.

Az SPB Backup nagyon könnyen használható, és rendkívül gyors kis program. Érdekes bevételi adataink biztonsága érdekében.

A kihagyhatatlan minden

SPB Pocket Plus 3.1

Van egy program, amely szinte minden PDA szoftver összeállításunkban helyet követel magának. Ez nem más, mint az *SPB Pocket Plus*, amely gyakorlatilag alapértelmezésben felkerül szinte minden PDA-ra a világban, köszönhetően annak, hogy a *Microsoft* még az új *Windows Mobile 5.0* rendszerben sem volt hajlandó kiküszöbölni néhány alapvető hiányosságot, így ez a feladat évek óta a Pocket Plusra hárul. Az SPB fejlesztői pedig nem télenkednek, szinte havonta hoznak ki egy-egy alverziót a programból (természetesen a programot csak nagyobb verzióváltásoknál kell megvásárolni, amúgy ingyen frissíthető). A legújabb éppen e cikk elkészültekor jelent meg.

A mostani fejlesztés szó szerint látványos, mivel a program rengeteg új, izléses 3D-s ikont kapott. Ráadásul immár alpha channel-támogatással is büszkélkedhet, vagyis eljött a félig átlátszó és árnyékolott ikonok kora. Így a *Today* képernyőbe épülő plugin sokkal kellemesebb látványt nyújt, ami nem utolsó szempont, hiszen naponta többször is szembetalálkozunk vele. Természetesen VGA felbontásra optimalizálták.

Örömmel üdvözölhetjük a fokozott stabilitást és érezhető működésbeli gyorsulást is. A képernyő fényerejét szabályozó kis csúszka esetében a támogatott eszközök listája is bővült.

A tenyervegék véges memóriája miatt annak is örülhetünk, hogy immár részenként is telepíthetjük, illetve uninstallálhatjuk a programot. Ez helytakarékoság szempontjából rendkívül hasznos.

Mindezekben felül tovább javították a kompatibilitást a *Windows Mobile 5* rendszerrel, és a szoftver néhány hibajavítást is tartalmaz a zökkenőmentes működés érdekében.

Érdekes hát váltani a legújabb verzióra, hiszen a *Pocket Plus* nélkül nem lehet elég kényelmes egyik *Windows Mobile* változat sem.

Nákovics L.

Rendeljen kényelmesen otthonából!

Vásároljon
online áruházunkban
0 Ft postaköltséggel!
www.itmediabolt.hu

ITmédiabOLT

www.itmediabolt.hu

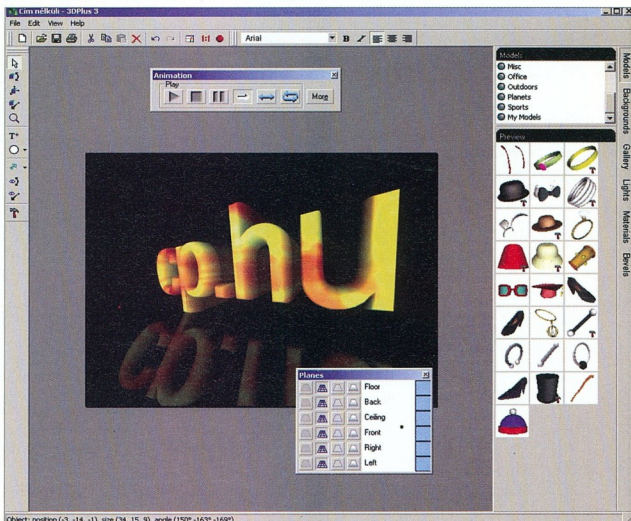
Serif 3D Plus

Harmad

Ami 3D-s, azaz három dimenziós, az manapság „menő” – legyen szó akár logóról, feliratról vagy weboldalról. Ha azonban három dimenziós objektumokkal akarunk dolgozni, akkor új szoftverekre lesz szükségünk. Mint amilyen például a Serif 3D Plus.

A jól bevált *Photoshop* és társai a 3D-ben nem sokat segítenek, lévén hogy 2D-s szoftverek. A lehetőségünk azonban tengernyi, se szeri se száma a 3D-s szoftvereknek. Ha az egyszerű megoldásokat kedveljük, tegyünk egy próbát a *Serif 3D*-vel. Amennyiben egyszerű, ám látványos feliratokat, logókat és egyéb „színesítő” elemeket akarunk kreálni, akkor nem is kell tovább keresnünk!

Az első indításkor a *Serif* szoftvereknél már megszokott varázsló fogadja a felhasználót. Ha a szoftver tudásáról gyorsan aka-

A felület ennél egyszerűbb már nem is lehetne...

Teljes verzió a mellékletünkön!

A 3D modellező szoftverek használata sokszor komoly előtanulmányokat igényel, vaskos könyveken kell átrágnunk magunkat, mire elkészíthetjük első saját objektumunkat vagy animációinkat. A *Serif 3D*

Plus használatához szerencsére nem kell gurunak lennünk a témában: a program használata egyszerű, így könnyedén készíthetünk animációkat az internetre, multimédiás alkalmazásokhoz vagy csak saját szórakoztatásunkra. Mellékletünkön a *Serif 3D Plus* teljes verzióját is megtalálják olvasóink. A program internetes aktiválását igényel, ehhez kövessük az első indításkor megjelenő regisztrációs varázsló lépéseit.

runk átfogó képet kapni, akkor a legjobb, ha kipróbáljuk ezt a varázslót. Készítsünk gyorsan például egy 3D-s „cp.hu” feliratot!

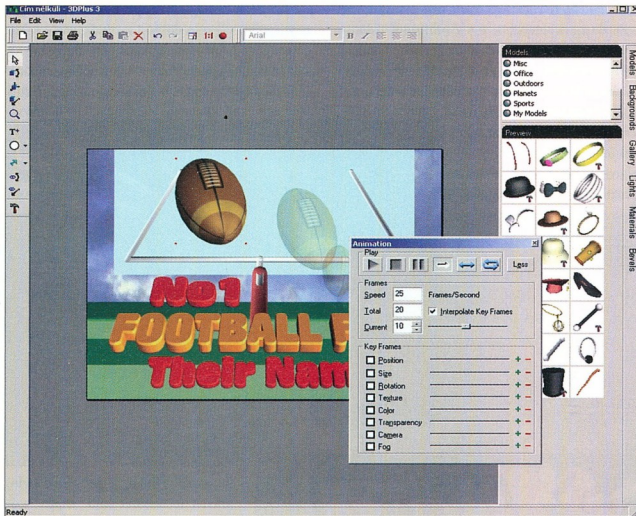
A *Use 3d text wizard* opció kiválasztása után máris megjelennek a lehetőségek: a bal oldalon választhatunk egy kategóriát (logók, animált logók, effektusok stb.), a jobb oldalon pedig máris láthatjuk az előnézeti képet. Az előre beépített sablonok elég jók, persze ez nem ment meg minket attól, hogy kreatív legyünk (a lehetőségek itt korlátozottak),

de egy gyors háromdimenziós szöveget összedobni jó lesz.

Miután megtaláltuk a nekünk tetsző sablont, nincs más dolgunk, mint a *Nexste* klikkenni, majd begépelni a szöveget. A következő lépésben a *Bevel* típusát állíthatjuk be, ez nem más, mint a betűk „térbeli lekeletése”. Itt is előnézeti képek segítik a döntést.

Az utolsó lépés a textúra kiválasztása. (Itt *Materialnak* hívják, eléggé helytelenül, mert

3D animáció egyszerűen

Animálhatunk is, persze csak egyszerűbb mozgásokkal operáljunk, ha nem akarunk napokat szöszölni...

a „material” a 3D-s programok világában azért ennél több... De ebbe most ne menjünk bele.) Ez elég egyszerű: amelyikre kattintunk, olyan textúrával fogja bevonni feliratunkat a szoftver.

Ezzel készen is vagyunk, elkészítettük első háromdimenziós feliratunkát. Ha esetleg nem lenne élsimítás a képen (azaz „szőrös” a betűk széle), akkor sincs gond: csak kapcsoljuk be az élsimítást (View/Antialias), és máris szebb lesz a végeredmény. Többféle antialias közül választhatunk (none, poor, fair, good, best) – ha egyszerű ábrákkal dol-

gozunk, vagy gyors gépünk és videokártyánk van, válasszuk nyugodtan mindig a „best”-et.

Elkészült tehát a 3D-s felirat, a maga módján elég látványos is. De mi ebben a nagyszerű? Nos, a Serif erőssége csak ezután következik. Az elkészült kép ugyanis nem végleges: a feliratot szabadon mozgathatjuk a térben (a bal oldali, egyszerűen kezelhető eszköztár segítségével), sőt ha nagyon ráérünk, akkor az animációs paletta (View/Toolbars/Animation) segítségével kockánként rögzíthetjük a változásokat, az-

az animálhatjuk például az előbb létrehozott egyszerű kis feliratot.

A textúrákat is szabadon változtathatjuk (a jobb oldali menüben kell a *Material* fülre kattintanunk), sőt saját textúrákat is „rühúzhathatunk” az objektumokra és betűkre (nincs annál jobb, mint amikor saját beszkenelt igazolványképünkkel borítunk egy három dimenziós feliratot!).

Szintén a jobb oldali toolbaron találjuk a fények beállításait (*Lights*), ne várjunk azonban *Maya*- vagy *Poser*-szintű lehetőségeket. Itt csak néhány alapvető beállítást eszközölhetünk, a rajzfilmszerű, kicsit plasztikus világítást azonban nem tudjuk eltüntetni, a Serif sajátos render eljárása miatt. Ráadásul találhatunk itt egy objektumgyűjteményt is (jobb oldal, *Models*), ahol mindenféle szabadon torzítható és mozgatható 3D-s objektum sorakozik, a nyalókatól a női körörcipőig.

A Serif 3D persze nem egy teljesértékű 3D-s tervezőszoftver, ne is éljük bele magunkat, hogy tetszőleges alakzatokat, útvonalak alapján mozgó animált objektumokat vagy gyönyörűen bevilágított és renderelt képeket fogunk készíteni (arra ott vannak a komolyabb és nehezebben használható szoftverek), viszont ha egy-egy látványos logót vagy érdekes 3D-s képet (például üdvözlőkártyát vagy weboldalt) akarunk készíteni, akkor a Serif szoftvere tökéletes választás.

Ne érdekeljen minket, amikor a profi grafikusok csak mosolyognak egy ilyen szoftver (és szolgáltatásai) láttán: az otthoni felhasználóknak vagy webes grafikusoknak a Serif 3D hihetetlen nagy segítség, hiszen egy-két kattintással nagyon látványos dolgokat tudunk létrehozni – rövid idő alatt, egyszerűen. És az idő, mint tudjuk, pénz...

Henryke

Coomp-Ker

"Az okos kereskedő áruháza..."

www.coomp-ker.hu

Mark Ecko's Getting Up: Contents Under Pressure

KIADÓ: ATARI • FEJLESZTŐ: THE COLLECTIVE • WEB: WWW.ATARI.COM/GETTINGUP

utóbbi időben egy játék kifejlesztésére. Mr. Ecko New York egy igen lepusztult környékén nőtt fel, ahol az egyetlen (na jó, kettő) szórakozás a hip-hop zene és a falirkálás volt. Ruhadarabjait is ez a hangulat ihlette, így azután nem véletlen, hogy első játékában is ez a két elem a meghatározó. Fejlesztőknek a konzolos akciójátékokkal már bizonyított *Collective*-et kérte föl, a zenék összeállításával *P. Diddy*t bízta meg, és biztos ami biztos, felkereste a legmeghatározóbb New York-i graffitiseket is, hogy működjenek közre a játék elkészítésében, leginkább a grafitái stílus kidolgozásában. Az eddig elmondottak alapján persze a játék még akármilyen is lehet – ám már most eláruljuk,

szabadságjogokat bakancssal tipró rendőrök és az őket irányító korrupt polgármester megbuktatásáért.

A játék tulajdonképpen három részre osztható: a verekedésre, a platformrészre és magára a falfestésre. A pályák általában a következőképpen néznek ki: megérkezésünk után leverjük a fogadóbizottságot (legyen szó

Amerika egyik leggazdagabb fiatalemberére *Mark Ecko*, aki *Ecko Unltd* márkájú ruhadarajaival már rég megkereste első millióját, azután pedig még gyorsabb ütemben dőlött hozzá a pénz. Ő ezt – igen helyesen – nem (csak) buli-zásra, trópusi szigetek megvásárlására vagy sportcsapatok megvételére fordította, hanem sok egyéb mellett a cégé logójában is szereplő rinocérozok megmentésére, valamint az

rendőrökről vagy rivális bandák tagjairól), felkapaszkodunk oda, ahová festenünk kell, majd szépen átújjuk a falat vagy a hirdetőtáblát. A verekedés meglehetősen brutális, és elméletben *Trane* rengeteg mozdulatot ismer a herénrúgástól kezdve a fújtogatáson át egyfajta szupertámadásig, ám az éggrel olyan gyengén lehet csak harcolni, hogy mindefféle taktika nélkül csak vadul fogjuk nyomogatni a gombokat.

A platformrészek egészen szórakoztatóak lettek (kivéve, amikor egy-egy programhiba bezavar ezeken a részekben, és ilyenkor sikoltozva hullunk alá a mélységbe). Tudunk fűgesszkedni, lengedezni, csöveken és párkányokon mászni, és ezek kombinálásával néha hajmeresztő helyszínekre juthatunk el. Erre szükségünk is lesz, hiszen a tiszteletet (ami ebben a játékban rengeteg bónusz megszerzésével jár) csak a megfelelő helyeken történő fűjással lehet kivívni. Sajnos magát a festést elég gyengén oldották meg, főként azért, mert a billentyűzet gombjaival nem vagyunk képesek finom, mozdulatokra.

Angol eladási toplista (február 18–25.)

Star Wars Empire at War	LucasArts
RF Online	Codemasters
Toca Race Driver 3	Codemasters
Football Manager 2006-03-02	Sega
The Sims 2	Electronic Arts
World of Warcraft	Vivendi Universal
Age of Empires 3	Microsoft
Rome Total War: Gold Edition	Sega
C&C First Decade	Electronic Arts
The Sims 2: Nightlife	Electronic Arts

hogy igencsak közepes próbálkozás sült ki belőle. Minden nagyszerű megoldásra jut valamilyen hiba a játékmenetben, és az egészre a PC-s verzió igénytelensége teszi fel a koronát (a felbontás maximum 1024 képpont, az egér érzékenységet nem lehet állítani, a menüben csak a billentyűzettel tudunk navigálni stb.).

A játék főhőse egy *Trane* nevű srác, aki *New Radius* városában él, és egyetlen álma, hogy a város legmenőbb falirkászai közé tartozhasson. Később persze már komolyabb célokért fogunk harcolni, mégpedig a

Prey

KIADÓ: 2K GAMES • FEJLESZTŐ: HUMAN HEAD • WEB: WWW.PREY.COM

A **Prey** minden idők leghosszabb időn át fejlesztett játéka: a munkát még 1995-ben kezdték el – igaz, akkor még egy másik stúdió dolgozott rajta. A fejlesztést vagy kétszer újrazték, egy alkalommal egy évig jegették, de néhány éve a *Human Head* gőzerővel dolgozik a *Doom 3* motorjával hajtott új verzió, ami úgy tűnik, májusban tényleg megjelenik.

Az eredeti koncepció szerint az utolsó igazi indiánnal, *Talon Brave*-vel kellett volna megmenteni a Földet az ellenséges idegenektől. Ez az évek során kicsit megváltozott, így ma már „csak” barátánknak kell kimenteni az öt főszippantó óriási urháj gyomrából – ráadásul *Talon* helyett ma már *Tommy* a nevünk. Az urhájónak nem a mi bolygónk volt az első állomása, így nem csak a működtetőivel fogunk összebábelni, hanem a már elrabolt egyéb népekkel is.

A klasszikus FPS-elemeket rengeteg újdonsággal próbálják meg feldobni a fejlesztők, ezek közül a legfontosabb talán a gravitációval való játszózás. A rendkívül fejlett urhájón nem mindig a padló felé húz minket a tömegvonzás, néhol a falra gyalogolhatunk, máshol meg egyenesen a plafonon mászkálhatunk. Mivel a gravitációs elfajzások akár egy szobán belül is többféleképpen lehetnek, megeshet, hogy egy vad tűzharc közben egyszerűen felugrunk a falra, aztán csak nézünk, ahogy az ellenfél egy kapcsoló átalításával megtetkeri a tömegvonzást, így kikötünk a másik falon, ami a mi szempontunkból a kemény padló lesz.

Szintén sokat játszunk majd a teleport

kapukkal, amelyek sokszor csak arra jók, hogy a semmiből szörnyek jelenjenek meg körülöttünk. Minden teleportnak van másik oldala is, és oda át is ugorhatunk, vagy akár át is löhetünk. Némi bonyolítást jelentenek azok a teleportok, amelyek csak az egyik oldalról láthatók, no meg lesz egy olyan pálya is, ahol egy teleportokból, mozgó platformokból álló labirintuson kell átvergődnünk.

A különböző mechanikus és organikus fegyverek mellett lesz egy különleges eszközünk is, mégpedig a szellemj. Ezt csak a szellemvilágban használhatjuk, amely tulajdonképpen a világ egy furcsa, fehér ködben úszó verziója. Ide kerülünk akkor, ha meghalunk – ilyenkor újunkat használva kell elverekednünk magunkat a porhüvelyünkig, hogy feltámadhassunk. Azonban élve is átkerülhetünk ide – például transzban –, ilyenkor átsuhanhatunk az üvegfelületeken, felderítjük az előttünk álló területeket, és néha még a kapcsolókon is állhatunk.

A multiplayer módok ugyan a szellemjárt nem fogják tartalmazni, ám a gravitációval való játszózással és a teleportokkal igen mókás pályákra számíthatunk. Néhány helyszín gömbökből áll majd, amelyek belső és külső felületén is dülhat a harc; máshol a kismillió teleportnak köszönhetően a lövedékek néhány pillanat múlva már teljesen máshol tűnhetnek fel – akár épp a hátunk mögött, ha nincs szerencsénk. A helyszínek közül kettőben járműveket, mégpedig repülő űrsiklókat is használhatunk majd, ami megint csak hatalmas eltérést jelent a megszokott, egyesek számára talán már rég unalmassá vált deathmatch módtól.

KIS HÍREK

FIFA World Cup 2006 (PC, PS2, Xbox, Xbox 360)

Az EA rengeteg platformra fejleszti a labdarúgó világbajnokságot feldolgozó játékát, amelyen nagy titokban már közel egy éve dolgoznak. Száznál is több válogatottal vághatunk neki a selejtezőknek, és a játékbán 120 világhírű focistát külön lemodellleztek a gólrörmeikkel, speciális cseleikkel együtt. Egy külön játékmódban a régi focivébék döntőit játszhatjuk újra.

Medal of Honor Airborne (PC, PS3, Xbox 360)

Az EA egyik legsikeresebb sorozata a *Medal of Honor*, és noha a legutóbbi részek – főleg a konzolosok – sok fanyalgást váltottak ki, az *Airborne* várhatóan aratni fog. Egy amerikai ejtőernyős alakítunk, akit a világháború hét sorsdöntő csatájában vetnek be. Több száz társunkkal együtt szabadon járhatjuk be a pályákat; ha kell lopakodva, ha kell járműveket használva – mindezt zseniális grafikával!

Superman Returns (PS2, Xbox, Xbox 360)

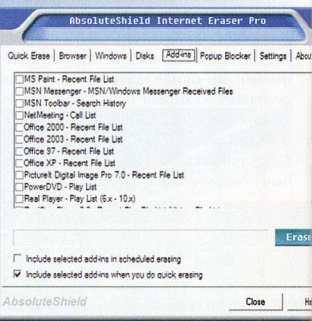
Ideén nyáron várhatóan a mozik legtöbb pénzt hozó bemutatója a *Superman Returns* lesz – a tengerentúlon legalábbis. A játékverzió nem a film feldolgozása lesz, itt a köpenyes főhős rengeteg másfajta ellenfelével is szembe fog kerülni. Természetesen minden képességét használhatjuk, ráadásul mivel elpusztíthatatlan hősről van szó, nem is halhat meg – akkor van vége a játéknak, ha a körülöttünk levő város túl nagy része pusztult el.

Internet Eraser Pro

PRÓBAVERZIÓ

Számítlan oka lehet annak, ha valaki nem szeretné, hogy nyomon kövessék, merre is barangolt internetezés közben. A nyomok eltüntetése azonban olyan körülmenyes (annyi mindenre kell odafigyelni), hogy manuálisan szinte megoldhatatlan.

Az *AbsoluteShield* készített egy apró méretű, de annál hasznosabb alkalmazást, *Internet Eraser Pro* néven. A termék egyetlen feladata, hogy minden árukodó nyo-

mot eltüntet: törli a sütiket, a cache fájlokat, az URL listát, a kukát, a Temp könyvtárat, az elmentett belépési név-jelszó párosokat, az Explorer különböző előzményeit, és még hosszan sorolhatnánk.

Plugin rendszerű felépítése révén a történő objektumok listája tovább bővíthető, így egy csapásra megszabadulhatunk a letöltésvezérlők, a csveggőprogramok és a képnézegetők rejtejt, de árukodó információit is.

A szoftver pop-up blokkolóként is használható, ám nem túl jól paramétrezhető.

Az említett lehetőségek azonban önmagukban semmit sem érnek, ha mindig kézzel kell beállítanunk a törlést. Az *Internet Eraser Pro* éppen ezért háromféle lehetőséget is kínál az automatikus törlésre: az első esetben a törlést az Internet Explorer bezárása után indítja el, a másodikban a Windowsból való kilépéskor. A harmadik lehetőség, amikor a Windows indításakor indul el az Internet Eraser Pro.

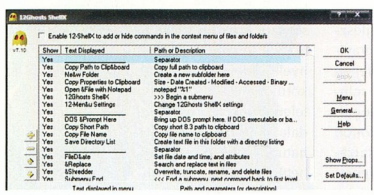
AJÁNLJUK: mindenkinek, aki internetezik, hiszen a biztonságra sosem lehet elég figyelmet fordítani

Rendszervetelmény: Windows 98/Me/NT/2000/XP
Tudásszint: haladó, [Progress bar]
 + ötletes „minden egyben” megoldás
 - sajnos fizetős

RENDSZERPROGRAM

12Ghosts ShellX 7.0

PRÓBAVERZIÓ

A Windows jobb egérgérintására előugró menüjében néhány „gyári” Windows funkció kívül a telepített programok különféle szolgáltatásait érjük el nagyon gyorsan: egy tömörített állományt például egyetlen kattintással kitömöríthetünk, egy titkosított

fájlt pedig kikódolhatunk. Saját elemeket azonban nem vehetünk fel a listába (legalábbis nem egyszerűen), pedig gondoljunk csak bele, mennyire jó lenne, ha az operációs rendszer eme részét is testre szabhatnánk. Nos, ebben segít a *12Ghosts ShellX* programja.

Telepítés után a fájlokra és könyvtárakra kattintva lényegesen bővebb felugró menüt kapunk: többek között ilyenkor is létrehozhatunk könyvtárat, azonnal láthatjuk a fájlt vagy mappa méretét, és akár a Notepaddel is megnyithatunk egy-egy állományt. Emellett elindíthatjuk a DOS promptot, és a fájlt elérési útját a Vágólapra másolhatjuk.

Azt, hogy a ShellX pontosan mit jelenít-sen meg, természetesen egyénileg is beállíthatjuk. A *Disable Other Entries* felíratra kattintva pedig egyéni ízlésünknek megfelelően a többi alkalmazás bejegyzését is elrejtethetjük. Ez főleg akkor lehet hasznos, ha egy adott program ezt nem teszi lehetővé saját keretein belül.

AJÁNLJUK: azoknak, akik gazdag funkcionalitását előugró menüire vágyanak

Rendszervetelmény: Windows 95/98/ME/NT/2000/XP/2003
Tudásszint: közepes, [Progress bar]
 + nagyon egyszerűen kezelhető
 - egyedi elemeket nem vehetünk fel a listára

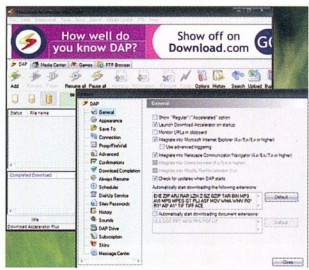
LETÖLTÉSVEZÉRLŐ

Download Accelerator Plus 8

PRÓBAVERZIÓ

Bár a széles sávú internetszolgáltatás használataival nem kell többé tartanunk a letöltések idő előtti, váratlan megszakadásától, a letöltésvezérlő alkalmazásokra továbbra is nagy szükség van – főleg akkor, ha rendszeresen több helyről, sok adatot, vagy pedig ugyanazokat a fájlokat, de rendszeresen töltögetjük a netről. Lássuk, miként teljesíti a *Download Accelerator Plus!*

A telepítés utáni első indításkor a DAP beállításvárlója fogad minket. A konfigurátor több tetszet is elvégz, hogy megtudjuk, az adott beállítások mellett tudunk-e HTTP és/vagy FTP oldalakról adatokat letölteni (azaz nem akadályoz-e ebben tűzfal stb.). Sőt a biz-

tonságnak érdekében a letöltött állományokat egyből vírusvizsgálatnak is alávetethetjük. A DAP észrevétlenül beépült az internetböngészőnkbe, és árgus szemekkel figyeli, hogy mikor akad valami letölteni való. Az elkapott linkeket azután sorba rendezi és – a beállításától függően – azonnal vagy gombnyomásra elkezd a fájlok letöltését. Minden szokásos opcióit beállíthatunk, például azt, hogy a DAP egyszerre hány szálon, hány helyről töltsön le, milyen sebességgelkorl mellett.

AJÁNLJUK: mindenkinek, aki rendszeresen tölt le fájlokat az internetről, és mostanáig még nem használt letöltésvezérlőt

Rendszervetelmény: Windows 98/Me/NT/2000/XP
Tudásszint: profi, [Progress bar]
 + remek szolgáltatások
 - nem beszél magyarul

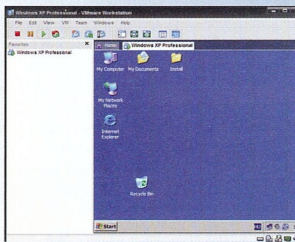
VMWare WorkStation 5.5

PRÓBAVERZIÓ

Sok felhasználó csak azért nem próbálja ki a Linuxot, mert fél attól, hogy a Linux olyan változtatásokat eszközöl a merevlemezben, amelyek csak a gép teljes újratelepítésével orvosolhatók. Mások szeretnek rengeteg szoftvert kipróbálni, ami azzal a következménnyel jár, hogy a gépen feltöltendő „szemét” miatt a PC működése lassul, a Windowst pedig a szokásosnál gyakrabban kell újratelepíteni.

És ez csak két olyan eset, amelyet ideális esetben úgy lehetne megoldani, hogy egy másik számítógépet használunk. Igen ám, de nem minden háztartásban van egy-nél több számítógép.

A VMWare telepítésével minden egy csapásra megváltozik: a gazdaszámítógép erőforrásait felhasználva virtuális masinákat hozhatunk létre. A virtuális PC hardverkéitese limítált: tv-kártyát és egyéb extra hardvereket nem használhatunk, de a videokártya, a hálózati vezérlő és a hangkártya természetes rendelkezésre áll. Persze semmi sem valódi, a VMWare végső soron a gazdaszámítógép erőforrásait használja.

Egy új PC létrehozása mindössze néhány perces művelet, ezután egyből kezdődhet is a „vendég” rendszer telepítése. (A DVD-meghajtót megosztva használhatja a valódi és a virtuális gép). A virtuális PC teljes terhelés esetén a CPU teljesítményének közel 85%-ához fér hozzá.

AJÁNLJUK: például azoknak, akik többféle operációs rendszert szeretnének kipróbálni anélkül, hogy eredeti Windows rendszerük veszélybe kerülne

Rendszerkövetelmény: Windows 2000/XP/2003

Tudásszint: profi, [Progress bar]

+ egyszerű és hatékony módja például a Linux vagy más szoftverek kipróbálásának

- a beépített VGA driver nem ismer egyetlen szélesvásznú felbontást sem

PROGRAMOK A CD/DVD-S VÁLTOZAT MELLÉKLETÉN!

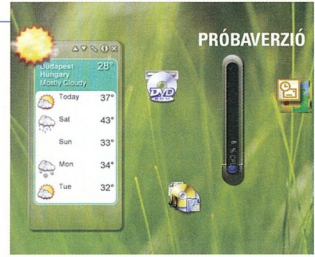
RENDSZERPROGRAM

DesktopX

A Windows asztala alapállapotában nem sok mindenre használható, hiszen csak arra jó, hogy az ikonokat tárolja. A DesktopX telepítése után a helyzet gyökeresen megváltozik, hiszen funkciók tömkelege válik elérhetővé. A DesktopX alapvetően egy objektumgyűjtemény, amelyben 28 kis szoftver és több tucat gyorselérést segítő ikon található.

Az objektumok overlay-szerűen kerülnek a háttérkép, illetve a már meglévő ikonjaink fölé, ám ez nem zavaró, mert helyzetük tetszőlegesen változtatható. A gyorselérést segítő ikonok egyaránt mutathatnak programokra (pl. levelezőre) és mappákra (DVD-meghajtóra, bármilyen könyvtárra vagy partícióra).

A miniszoftverek egy-egy meghatározott feladatot látnak el: van közöttük olyan, amely a CPU kihasználtságát mutatja, de olyan is, amely a bekapcsolás óta eltelt időt jelzi ki. Érdekeségként még szótárprogram is akad közöttük – ám ez sajnos csak angol-német-olasz-francia relációban használható, a magyar ugyanis (még) nem szerepel a listán. Az alkalmazás az asztal aktuális állapotának elmentésére is kiválóan alkalmas:

mind az ikonokat, mind a háttérképet eltávolíthatjuk, majd egyetlen egérgattintással előcsalogathatjuk.

A DesktopX unalomözőnek sem utolsó, a szolgáltatások listáján ugyanis néhány klasszikus játék is megtalálható, mint például a Pong, a Tetris vagy a Donkey Kong.

AJÁNLJUK: azoknak, akik a virtuális asztalokat szolgáltatásokban bővelkedő vezérlőpultta szeretnék változtatni

Rendszerkövetelmény: Windows 2000/XP

Tudásszint: haladó, [Progress bar]

+ jó ötletek, esetenként vicces megvalósítás

- a szoftver ára némi CPU kapacitás

KÉPLOPÓ-KÉPSZERKESZTŐ

HyperSnap 6

A HyperSnap elsősorban képlópként, másodsorban képszerkesztőként használható. Természetesen nem egy hétköznapi képlópo: segítségével többek között elmenthetjük a teljes képernyő tartalmát, adott monitor tartalmát, a virtuális asztal egy részét vagy azt, amit az éppen aktív ablakban látunk. A program akkor sem jön zavarba, ha egy jätékból kell kiválasztani a képet. Ráadásul valamennyi különféle mentési módhoz kü-

PRÓBAVERZIÓ

lön gyorsbillentyű rendelhető. Az elkészített képek a programba vagy a megadott könyvtárba kerülhetnek. Mi több, a képeket közvetlenül egy FTP szerverre is feltölthetjük.

A programmal apróbb képszerkesztési feladatokat is megoldhatunk. Például kiemelhetünk vagy bekarikázhatunk feliratokat, részleteket. A képen feliratot is elhelyezhetünk, ha mondjuk egyes elnevezéseket „magyarítani” szeretnénk. A kész képet közel 30-féle formátumban menthetjük el.

AJÁNLJUK: azoknak, akiknek gyakran van szükségük az asztal tartalmának képként való elmentésére

Rendszerkövetelmény: Windows 98/ME/2000/XP

Tudásszint: haladó, [Progress bar]

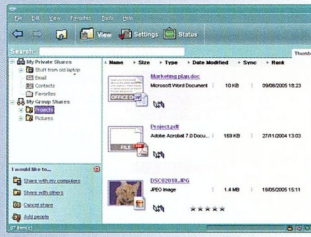
+ villámgyors és stabil működés

- a felhasználói felület lehetne szebb is

BelnSync 1.6

INGYENES PROGRAM

Azoknak, akik rendszeresen több számítógépen is dolgoznak (mondjuk irodai PC-n és notebookon), vagy akiknek a családjában több olyan számítógép is van, amelyeken pontosan ugyanazokat az adatokat kell tárolni (például családi fényképek), nagyon hasznos segítség lehet egy szinkronizáló alkalmazás. Ezek közül is talán a legjobban használható a *BelnSync*.

A program a fájlcserező hálózatoknál már bevált *peer to peer* megoldást használja, amely nemcsak két, hanem több gép között is lehetővé teszi a gyors adatcserét (frissítést). Egyetlen hátránya, hogy használatához az alkalmazást minden – a láncba bevont – gépre telepíteni kell.

A telepítés után ki kell választanunk a folyamatosan frissen tartandó fájlokat és könyvtárakat, más dolgunk nem is lesz. Ha ugyanis az egyik gépen megváltoztatunk valamit, az új fájl teljesen automatikusan szinte azonnal átkerül a többi bekapcsolt számítógépre is. Az alkalmazásba az adatvesztés elleni védelmet is beépítették, azaz akkor sem vész el semmi, ha működés közben esetleg kifagy a számítógép, „elmegy” a hálózat, vagy megszűnik az internetes összeköttetés. Ez a funkció különösen jól használhatóvá teszi a *BelnSync* 1.6-ot.

Végezetül néhány hasznos információ: a *BelnSync* akkor is kiválóan működik, ha tűzfalt/tűzfalakat használunk, elegendő csupán egyetlen portot nyitva tartani számára. Emellett a távoli elérés (remote access) révén még akkor is a legfrissebb adatok birtokában lehetünk, ha éppen út közben vagyunk.

AJÁNLJUK: azoknak, akik rendszeresen használnak munkájukhoz egyenlő több számítógépet

Rendszerkövetelmény: Windows 2000/XP

Tudásszint: haladó, [Progress bar]

+ egyszerese több, mint két gépet is szinkronban tud tartani

- ha sok a szinkronizálandó fájl, picit lassan indul

INTERNETES PROGRAM

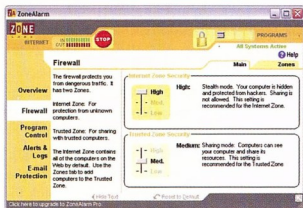
ZoneAlarm Pro

PRÓBAVERZIÓ

Az internetezés veszélyeivel mindenki tisztában van már manapság. A sokszoros díjnyertes *ZoneAlarm* professzionális, azaz fizetős változata nemcsak egyszerű tűzfal-ként, hanem biztonsági csomagként is megállja a helyét.

Új elemként a *ZoneAlarm Pro* egy kémprogramok telepítését akadályozó modul is tartalmaz.

Az e-mail szkennelőr már régi ismerősünk: az alkalmazás minden POP3 szolgáltatást használó levelezővel képes együttműködni. Ha esetleg olyan levelezőt használunk, amelynek webes felülete van, olyankor is

védeve vagyunk, persze nem az e-mail szkennelőr, hanem a már említett Triple Defense Firewall rendszer jövőtől.

Ha vezeték nélküli hálózati vezérlőt is használunk, akkor jöhet jól a *Wireless PC Protection*, amely megakadályozza, hogy illetéktelenek csatlakozzanak privát rendszereinkhez, és esetleg hozzáférének megszorított dokumentumainkhoz vagy internetkapcsolatunkhoz.

Csak a kizárólag otthoni felhasználásra egyébként a *ZoneAlarm*nak egy ingyenes változata is létezik, ám ez már csak az alapvető tűzfal szolgáltatásokat biztosítja.

AJÁNLJUK: minden internetezőnek, aki nem használ se hardveres, se szoftveres tűzfalát

Rendszerkövetelmény: Windows 98/ME/2000/XP

Tudásszint: profi, [Progress bar]

+ két zónát használhatunk: biztonságos és internetes zónákat

- kár, hogy az ingyenes változatból minden plusz funkció kimaradt

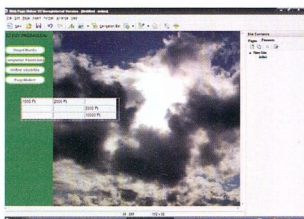
WEBLAP-KÉSZÍTŐ

Web Page Maker V2

PRÓBAVERZIÓ

Az internetszolgáltatás megvásárlásával arra is lehetőséget kapunk, hogy saját honlapot készítsünk. A szolgáltatók a www.szolgalattoneve.hu/accountneve séma alapján teszik elérhetővé honlapunkat – amelyet azonban nekünk kell elkészítenünk. A *Web Page Maker V2* minden eddiginél egyszerűbb és gyorsabb módját kínálja a weboldal-készítésnek. Egy gyors telepítés után elindítva a programot egy üres sémát kapunk, amelyet azonnal el is kezdhethetünk szerkeszteni.

Az alapelemeket csak ki kell választanunk az eszköztárból, majd meg kell adnunk, hogy azokat pontosan hová is szeretnénk elhelyezni. Ezután gépelhetjük be a

szöveget, vagy adhatjuk meg a betöltendő képeket. Néhány perc alatt kész webfelhöz juthatunk, amelyen, felirat, háttérkép, de még táblázat és/vagy Flash animáció is található. A különféle objektumok egy keretbe kerülnek, amely biztosítja, hogy helyzetükön, méretükön vagy tartalmukon bármikor egyszerűen változtathassunk.

Később, ha már eleget „gyakoroltunk”, és profibb kinézetű weboldalt szeretnénk készíteni, különféle formokat, hangfájlokat, videóállományokat, de akár Java scripteket is importálhatunk.

AJÁNLJUK: azoknak, akiknek eddig nem volt bátorságuk belekezdeni egy honlap elkészítésébe

Rendszerkövetelmény: Windows 98/2000/XP

Tudásszint: haladó, [Progress bar]

+ optimális program életünk első weboldalának elkészítéséhez

- a szolgáltatótáltsa eléggé hiányos

EZ Outlook BackUp

PRÓBAVERZIÓ

Napjaink legtöbbet használt levelezőprogram-párosa kétségtelenül az Outlook és az Outlook Express. Az EZ Outlook BackUp segédprogram e két alkalmazással kezelt levelekről készít biztonsági másolatot. Így rendszerösszeomlás esetén sem kell félnünk az adatzesztéstől, és újratelepítésnél is nagyon jó szolgálatot tesz, ha nem kell a címlistát (stb.) újból begépelniük. Akinek volt már alkalma hasonló problémával szembesülni, az ezt biztosan értékelni fogja majd.

Ebből már arra is következtethetünk, hogy nemcsak magukat a leveleket, hanem a címlistákat is eltárolhatjuk.

A program működése roppant egyszerű, telepítés után jöszörelv csak azt kell megadnunk, hogy mely számlákat szeretnénk, és mely számlákat nem szeretnénk védelemben részesíteni.

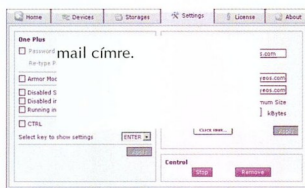
Az EZ Outlook BackUp a ZIP és a Windows Scheduler programokkal is képes együttműködni: előbbi az adattárolást teszi kezelhetővé (mind a méret, mind a meg-

PROGRAMOK A CD/DVD-S VÁLTOZAT MELLÉKLETÉN!

RENDSZERFIGYELŐ

EagleEyeOS One Free

INGYENES PROGRAM

Adataink védelme érdekében nemcsak arra lehet szükségünk, hogy aktív vírusvédelmi programot futtassunk: sokszor le kell tiltanunk a másolás műveletét, vagy legalább azt kell megzavarnunk, hogy bizonyos adatokhoz ki férj hozzá utóljára.

Az EagleEyeOS One Free változata mindkét esetben jól használható, ráadásul az otthoni környezetben teljesen ingyenesen.

Alapvetően a cserélhető adattárolókhöz és a mobil merevlemezekhez való hozzáférést korlátozhatjuk a programmal (flopi, CD/DVD meghajtó, USB-s HDD, fényképezőgép vagy mobiltelefon adattárolója), de emellett a soros, párhuzamos és infraportok,

valamint a különféle vezeték nélküli adatviteli technológiák (Bluetooth, WiFi) felett is őrkdthetünk. A hozzáférési jogosultságokat az ingyenes változatnál sajnos nem változtathatjuk felhasználóként.

Ha magát a hozzáférést nem szeretnénk leiltani, attól még nyomon követhetjük az eseményeket, és nemcsak tudomást szerehetünk a különféle fájlműveletekről, hanem azt is megudhatjuk, hogy csatlakoztattak-e a PC-hez bármilyen mobil adattárolót. Kérhetjük, hogy változás esetén a program küldje el a naplófájlt egy meghatározott e-

AJÁNLJUK: azoknak, akik szeretnék nyomon követni a fájlműveleteket, vagy pedig szeretnék korlátozni a PC egyes hardvereinek a használatát

Rendszerkövetelmény: Windows 2000/XP/2003

Tudásszint: közepes, ■■■■■■■■■■

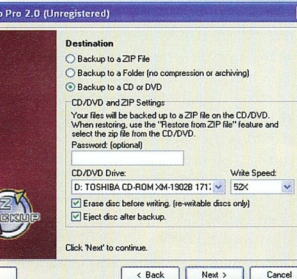
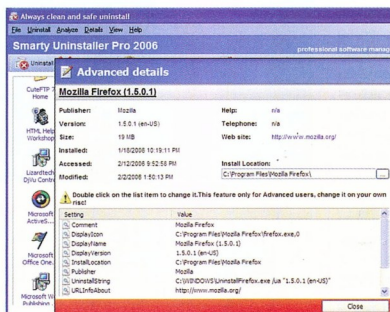
+ otthona ingyenes

- használatához mindenképpen telepíteni kell a .NET keretprogramot is

RENDSZERPROGRAM

Smarty Uninstaller Pro 2006

PRÓBAVERZIÓ

mozgatótt fájlok számának csökkentésével), utóbbi pedig egyszerű feladatütemezőként funkcionál.

A próbaverzión egyébként teljes egészében kipróbálható, használatával kapcsolatban az egyetlen megkötés az, hogy maximum 7 mentést végezhetünk el, utána már a program nem, vagy csak regisztráció után lesz hajlandó elindulni.

AJÁNLJUK: azoknak, akik elég fontosnak tartják a levelezésüket ahhoz, hogy egy hardverhiba esetén megvédjék annak teljes tartalmát a megsemmisüléstől

Rendszerkövetelmény: Windows 2000/XP/2003

Tudásszint: közepes, ■■■■■■■■■■

+ teljesen automatikus működésre is megtanítható

- a próbaverzión csak 7 mentésre alkalmas

A programok telepítése és törlése során rengeteg adat halmozódhat fel a regisztrációs adatbázisban, és ez csökkentheti a PC sebességét. A Smarty Uninstaller Pro éppen az ilyen anomáliák megszüntetésére készült. A szoftver egy pillanatképet készít rendszerünk aktuális állapotáról, majd amikor a testünk kívánja programot feltelepítenünk, még egy gyors ellenőrzés (újából beolvasás) kö-

vetkezik, hogy a telepítés hatása-it teljes egészében kiszűrhesük. Később, amikor a programot eltávolítjuk, az SUP 2006 megnézi, hogy a program hozott létre, eltűnt-e vagy sem. Természetesen, amennyiben az Uninstaller rendeltelt volt és „szemetet” hagyott maga után, azt a Smarty Uninstaller Pro 2005 azonnal le-törli helyettünk. Akinek volt már alkalma hasonló problémával szembesülni, az ezt biztosan értékelni fogja majd.

AJÁNLJUK: azoknak, akik nem bíznak a szoftverek saját eltávolító moduljaiban

Rendszerkövetelmény: Windows 98/ME/2000/XP/2003

Tudásszint: közepes, ■■■■■■■■■■

+ hatékony módja a PC tisztán tartásának, magyar nyelvű kezelőfelület

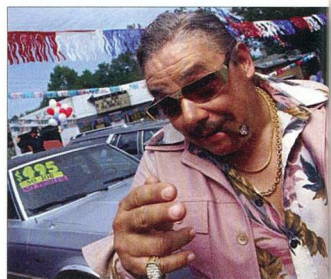
- egy-egy beállításnál a program indoklatlanul sokat szöszöl

Amilyen öröm beleülni egy jó autóbó, legalább akkora nyűg megtalálni az igazit. Úgy tűnik, a fontos dolgokkal már csak így van. Szerencsére az internet ebből a szempontból is megkönnyíti az életünket.

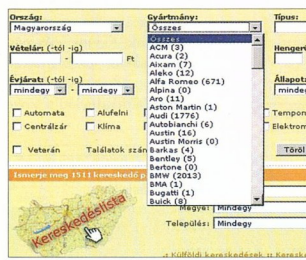
Autós hirdetési oldalak

Válaszok

Autót nem minden nap vesz az ember, ami tulajdonképpen szerencse, mert ez bizony nem tartozik a leghálásabb elfoglaltságok közé. A megfelelő darab utáni hajsz minden, csak nem könnyű, elképzeltén sok szempontot kell figyelembe venni, különösen akkor, ha pontos elképzelések nélkül vágnak neki a dolgoknak.

Az egyik legfontosabb szempont természetesen az, hogy mennyi pénzzel gazdálkodhatunk, hiszen ebből kell a legtöbbet kizhoznunk. Használt járgány esetében a két legnépszerűbb paraméter természetesen az autókora, valamint hogy hány kilométert futott. Ez utóbbit jobb, ha nem vesszük készpénznek, hiszen a kilométerórát visszatekerni egy szakembernek nem jelenthet problémát, bár az autó belsejének állapota – például a küszöb és a pedálok kopása – árulkodik a használat gyakoriságáról.

1 Először az autó márkáját, típusát és a legfontosabb keresési szempontokat kell megadnunk

Az ár persze a használt autónál is erősen típusfüggő, de a motor nagysága, az ajtók száma, a felszereltség is sokat nyom a latban, nem beszélve a dízelek és a benzinesek közötti árkülönbségről. A vásárlásnál azonban akad még szempont bőven, hiszen egy csúnya új autót bizony nehezebben vagy kevesebbet talál gazdára, de az igazán tapasztaltak – ismervén a fővárosi utakon hemzsegit felülgecsészés- és lengéscsillapító-gyilkos kátyúkat – a budapesti autókat is inkább elkerülik.

„...több tízezer autót adatait lehet összegyűjteni egyetlen helyen, ráadásul színes képekkel illusztrálva...”

Az új autónál persze ezek egy részével nem kell foglalkoznunk, ám aki már próbált összehasonlítani a különböző márkák akciói ajánlatait, az tudja, hogy milyen nehéz a kedvező finanszírozást, extra felszerelés-

get és biztosítási díjkezelvényt kínáló akciók között eligazodni.

Ha ennyire bonyolult a dolog, akkor mit tehetünk, hogyan kereshetjük meg a legjobb autót a hatalmas kínálatból? A használt autók esetében eddig a hirdetési újságok jelentették a legjobb megoldást, ám hiába a több ezer hirdetés, a teljes palettának csak egy vékonyka szeletét ismerhetjük meg így. Persze mi magunk is végigjárhatjuk az autókereskedéseket, ami nem csak időigényes és fárasztó, de megint lemaradunk a távolabbi új ajánlatokról.

Na mármost az internet ezt az állóvizet kavarta fel fenekesztli, hiszen itt több tízezer autót adatait lehet összegyűjteni egyetlen helyen, ráadásul színes képekkel illusztrálva, ha pedig ehhez még egy jó kereső is tartozik, akkor már érthető, hogy miért olyan népszerűek a webes autós oldalak. A válasz-

« Vissza a keresőoldalra		131 db találat		Következő »	
1.		Honda ACCORD TYPE-R	1998 cm ³ Benzin 1999	2.800.000 Ft	
	€ 11 010	<p>Felszereltség: Manuális klíma, állítható kormány, centrálzár, elektromos ablak(előli-hátul), elektromos tükör, immobiliser, könnyűfém felni, szervokormány, színezett üveg, CD-s autórádió, faberakás, HIFI, plús kárpit, ülésmagasság állítás, vezetőoldali légszék, utasoldali légszék, oldali légszék, légszék kikapcsoló, ABS, kódlámpa, garázsban tartott, nem dohányzó, rendszeresen karbantartott.</p> <p>Leírás: AZ AUTÓ EGYEDI SZÉRIA:2.0 16V 160 LE-S SÉRÜLÉSMENTES TELJES GVÁRI SPOILEREZÉSŰ MINŐSÉGILEG SZERVIZELT,MEGKÉMÉLT ÁLLAPOTÚ.PIONEER HIFIVEL+TELT KER... Tel.: (+36) 30/9064474, (+36) 30/9064474, e-mail: iscr@freemall.hu (Kód: 438228) (SMS-kiemelt hirdetés)</p>			
2.		Honda accord	2000 cm ³ Benzin 1996	250.000 Ft	
	€ 983	<p>Felszereltség: Manuális klíma, állítható kormány, centrálzár, elektromos ablak(előli-hátul), elektromos tükör, fedélzeti computer, fűthető tükör, immobiliser, napfényvédő, nasztó, szervokormány, színezett üveg, bőr belső, elektromos tető, faberakás, ülésmagasság állítás, vezetőoldali légszék, utasoldali légszék, oldali légszék, hátsó oldali légszék, légszék kikapcsoló, ABS, ASR (kipörgésgátló), isofix rendszer, kódlámpa.</p> <p>Leírás: Csak akkutatresznék!Esetleg bontva is! Tel.: (+36) 30/2730547, (+36) 20/2368870 (Kód: 476517)</p>			

2 Ha szerencsénk van, akkor több olyan autó is akad, amely megfelel a keresési szempontjainknak

Ki a legjobb járgányt!

téket jól mutatja, hogy a vezess.hu rendszerben ottjártunkkor 6936 használt és új autó közül válogathattunk, mégpedig meglehetősen könnyen, hála a keresőmotoroknak.

Ahogy azt a jobb weboldalakon megszokhattuk, itt egyszerű és összetett keresőt egyaránt találunk. Az egyszerű keresőben új és használt autók, haszongépjárművek és motorokékpárok felé léphetünk tovább, majd a keresett márkát és modellt kell megadnunk. Én a használt Honda Accordokkal tettem próbát, ezekből 10 darabot dobott ki a rendszer, mégpedig évjárat szerinti sor-

rendben. Rögtön feltűnt egy tűzpiros, 212 lóerős Type-R modell, a fotókat nézegetve pedig megcsodálhattam a bőven felspólerezett, alufelnis autót.

Az autók legfontosabb jellemzői – az ár, a futott kilométer, a hengerűrtartalom, a teljesítmény, a gyártási év és persze az ár – egy központi ablakban bukkannak fel, így hamar eldönthetjük, hogy érdekel-e bennünket az adott ajánlat. Ha igen, akkor kicsit lejjebb minden fontos információt megtalálunk, a hirdetés feladójának nevével és telefonszámával, így akár azonnal megtudokol-

Az online autós oldalak előnyei

- Gyors.
- Távoli, akár külföldi ajánlatokat is taláhatunk.
- Jó ár-összehasonlítás.
- Új autóknál személyesen hatékonyabban alkudozhatunk.
- Megvan az esélye annak, hogy nem a képeken látott autó fogad bennünket.

hatjuk a fotós hirdetéseket, de beállíthatjuk azt is, hogy csak a magánszemélyek autót dobja ki nekünk a rendszer, kiszűrve ezzel a kereskedők ajánlatait.

„...pegy jól kinéző külföldi autósoda megvásárlásakor érdemes óvatosnak lenni...”

Használt autót azonban nem csak idehaza vásárolhatunk, hiszen külföldön időnként egészen jó ajánlatokat is kifoghatunk, feltéve persze, hogy rájuk bukkanunk. Az internet erre is jó lehetőséget kínál, hiszen néhány autós portálon külföldi ajánlatokból is csemegezhetünk. A hasznaltauto.hu oldalon például német, francia, svájci kereskedők autókínálatából is csemegezhetünk. Túl nagy választékra azért ne számítsunk, ottjártunkkor például 31 német, 17 francia és 18 svájci autó adta a nemzetközi mézőnyt.

Persze egy jól kinéző külföldi autósoda megvásárlásakor érdemes óvatosnak lenni, mert bizony ügyes család nem csak nálunk, de külföldön is bőven vannak. Nemrégiben egy autós magazin írt arról, hogy rossz állapotban lévő sportkocsikat kínáltak potom áron az interneten, a vételárat pedig átutalással kérték azzal, hogy a kocsit majd „postán” érkezik. Később kiderült, hogy az egész átvetés. Azt kell mondjam, hogy aki a világhálón keresztül, látatlanban vesz autót, az enyhén szóval felelőtlen.

De térjünk vissza a magyarországi kínálatához. Az előbb említett autós portálok nem elégszenek meg azáltal, hogy közvetítenek az eladók és a vevők között, hanem igazi portálként híreket, galériákat, fórumokat is tartalmaznak, ám számunkra most a legfontosabb az, hogy tesztek is akadnak itt bőven.

Accord 2.0 i.ee aut. - Személyautó	
Ár	1.190.000 Ft
Éves adó	1996 / 2
Éves díj	2008 / 2
Újabb	370000 km
Éves díj	Meghívás
Éves díj	Berlin
Éves díj	1996 cm ³
Éves díj	96 kW (132 LE)
Éves díj	5 F6
Éves díj	accst. (metál)
Éves díj	4
Éves díj	ifj. sz. (helysz. in.)
Éves díj	Nagyt / További képek
Éves díj	Hird. kód: 477071
Éves díj	degen nyelvűek Magyar

hatjuk, hogy meg van-e még a kocsit. Persze e-mailt is küldhetünk a tulajdonosnak, de a telefon valószínűleg egyszerűbb és gyorsabb.

Nem beszélünk még a részletes keresőről, amelyben az autó fontosabb adatain túl egy sor más paramétert – dízel vagy benzines, hengerűrtartalom, sebességváltó, karosszéria fajtája, futott kilométer –, valamint az elvart extrákat – vonóhorog, bőrkárpit, automata sebességváltó, ABS stb. – is megadhatjuk, így sebészi pontossággal juthatunk el az áhított autohoz. Feltéve persze, hogy van ilyen, így az igényekkel érdemes csínján bánni. Ugyancsak hasznos, hogy kiválogat-

3 Az autók adatlapján minden szükséges információt megtalálunk, sőt többnyire fotón is megnézhetjük őket

FullAuto.hu

2 évre 4.900 Ft

2006. március

Mit eladó és nevét nyomóra talál!

- Személyautók
- Haszongépjárművek
- Motorkerékpárok
- Egyéb járművek
- Hirdetés feladása
- Legfrissebb 50

Belpécs

Felhasználói név: _____

Jelszó: _____

OK

NAPI AJÁNLAT

Friss hirdetések

Saab Tibia 1.5i (1992)
Ár: 375 000 Ft

Opel Corsa 1.2i (1997)
Ár: 905 000 Ft

www.fullauto.hu / használt / 2009 autó, 11 motor, 171 haszonjármű

Partner leasing

Rent a Car

Toyota Yaris

3.990 Ft/nap

+ Afa

Ingyenes hirdetés feladás

Főoldal

Kereskedő partnerek

Elérhetőség

index

Személyautó

Kishaszonjármű

Haszonjármű

Motorkerékpár

Hirdetés figyelő

Hirdetés gyűjtő

index **LEKÖRÖLT**

Új találat

Téma választás

Lakás: 50 M alatt

Lakás: 50 M felett

Város

Ország

Előzetes

Buda

Ár (millió Ft)

Előzetes választás

Vissza

Gyártmány: Típus: Hengerfartartalom:

Kihitel: Gyártás időpontja: Üzemananyag:

mindegy / mindegy / mindegy

Ár (től-fel):

Felszereltség:

ABS Airbag ASR (kipörgésgátló) Automata váltó

Centrálzárr Elektromos ablak elől Klíma Magyarországi

Metálfény Sérülésmentes Servokormány

Legfrissebb hirdetéseink

Volkswagen Polo 2.050.000 Ft

2004, 16.000 km, 1200 ccm, 64 LE, Benzin, fehér

Részletek

Subaru Impreza 3.250.000 Ft

1998, 113.113 km, 1994 ccm, 212 LE, Benzin, ezüst

www.autocentrum.hu / használt / 2005 autó, 39 motorkerékpár, 40 haszonjármű

magét, így használt kocsit vásárlásánál az új tesztek nem feltétlenül mértékadóak.

„Persze az apróhirdetési oldalak többsége nem specializálódik egyetlen területre, mint ahogy egy klasszikus apróhirdetési újságban is van minden, kutya, macska, feleség, lakás stb.”

Ha komolyan gondoljuk a keresést, akkor a nagyobb portálokon kívül az apróhirdetési oldalak sem hagyhatjuk ki. A maga 1605 személyautós kínálatával – ez persze ottjártunk idejére vonatkozik – az **adavetel.net** oldal kicsinél aligha nevezhető, itt kereskedők és magánszemélyek hirdetéseit egyaránt megtalálhatjuk. Persze az apróhirdetési oldalak többsége nem specializálódik egyetlen területre, mint ahogy egy klasszikus apróhirdetési újságban is van minden: kutya, macska, feleség, lakás stb. Ez persze azzal a hátránnyal jár, hogy a keresők több-

nyire nincsenek kielevezve az autókra, így nehezebben bukkanhatunk rá a minket érdeklő darabokra.

Az **alfoldauto.hu** oldalon például a nevével ellentétben lakásokat, éttermeket és kávézókat is találhatunk, igaz, a kínálat meglehetősen szegényes. A **multipressz.hu** ingyenes apróhirdetési oldalán a 302 autó és a 187 motor mellett jól megfér a csaknem 1000 ingatlanhirdetés, mint ahogy az egyik legnagyobb netes apróhirdetési lapnak, az **apronet.hu** kínálatának is csak szűk szeletét adják az autók és motorok.

„Az autós oldalakon akkor is érdemes szétnéznünk, ha új autót szeretnénk vásárolni.”

Az autós oldalakon azonban akkor is érdemes szétnéznünk, ha új autót szeretnénk vásárolni. Ebből a szempontból a **vezeshu** portál sem kivétel, itt is a legfontosabb paraméterek alapján válogathatunk a különböző

felszereltségű modellek között, ám arra azért figyeljünk, hogy a fotók nem feltétlenül az adott felszereltséget ábrázolják. Ha megtestesztelt valami, akkor a hozzánk legközelebbi, a portállal partneri kapcsolatban álló kereskedőhöz navigálunk bennünket, ami annyit jelent, hogy ajánlatot küldhetünk a részükre.

Új autót venni kétségtelenül a legkényelmesebb, ám ahogy ez már lenni szokott, a kényelemért mélyebben kell a pénztárcánkba nyúlni. Van persze erre is megoldás, hiszen a kereskedők palettáján mindig akad pár keveset futott bemutató és tesztautó, ezekhez pedig típustól függően pár százezer vagy akár egymillió forinttal olcsóbban is hozzájuthatunk.

Ezeknek persze nem könnyű utánajárni, így a „kincsvadászoknak” biztosan kedvelt terepe lesz a **salonauto.hu** oldal. Példáuképpen egy Honda Accord 2.2 i-CTDI Sport változatát néztem meg közelebbről, amelyet az eredeti, 7 230 750 forintos ár helyett 6 350 000 forintért, azaz csaknem egymillió forint kedvezménnyel kínáltak. A tesztautókkal minden esetre nem árt óvatosnak lenni, ugyanis autós újságíró kollégáim elbeszéléseiből úgy tűnik, hogy a próbák során bizony nem kímélik a kocsikat, ez pedig később még megbosszulhatja magát. A bemutató autókkal némileg más a helyzet, hiszen ezeket a potenciális vásárlók felügyelet mellett, rövidebb távon vezetik, így persze ezeket nem is nyúzzák annyira.

Aki nem bízik a teszt-és bemutató autókban, az szerencsés esetben kedvezménnyel vásárolhat magának újat, ám ehhez persze tudni kell a tuti ajánlatokról. Tudván, hogy az emberek szeretik a szuper kedvezményeket, az autós magazinokban is igyekeznek összegyűjteni az aktuális akciók ajánlatokat, így a neten sincs ez másként. A **salonauto.hu**-n is egy helyen nézhetjük meg jó pár kereskedés akcióját, amelyek általában pár százezer forint kedvezményt vagy plusz felszerelést kínálnak.

Fülöp Norbert

Jaksity Kata

A netről választott nevet

A Tények, a Jó Reggelt Magyarországnak és a Kék fény egykori műsorvezetőjét egy ideje hem láthatjuk a képernyőn. Jaksity Kata nyolc hónapja adott életet második kisfiának, de most is dolgozik, csak egyelőre kevesebbet vállal: modelliskoláját vezeti, és a Klub Rádióban is hallható. Mindkét feladatában nagy segítséget nyújt neki a világháló.

Jaksity Kata máig emlékszik arra a napra, amikor először látott közelről számítógépet: 1987-et írunk, s az akkor még gimnazista Kata bizony még idegenkedve azt gondolta, neki erre soha nem lesz szüksége. Igaz, abban az időben még hosszú parancssorokat kellett beírni a klaviatúrán ahhoz, hogy valami megjelenjen a képernyőn, ma pedig már elég, ha valaki olvasni tud, hiszen a gép kiírja, hogy mit kell tenni.

Az exmodell, televíziós és rádiós műsorvezető már házas volt, amikor a férjével megvásárolták az első PC-jüket. A komputeren eleinte sok kvízzjátékot oldottak meg a párjával, később már csak titokban, hogy a kisfiuk ne lássa. Ábel hamar rákapott a számítógépezésre, ezen keresztül ismerkedett meg a betűkkel. Mindössze három és fél éves volt, amikor Kata és férje először mentek el nyaralni kettesben Brazíliába, és a gyermek nagypapája segítségével e-maileket küldött a szüleinek, amelyekben azt tudatta

velük, hogy mennyire hiányoznak neki, és siessenek hozzá haza.

Ábel azóta már igazi „profi”, és elsős ki-diákként bizony imád a gépen lógni. Édesanyja azonban gondosan ügyel arra, hogy ez ne menjen a tanulás rovására, így csak heti egy délutánt engedélyezett számára, hogy ezzel töltsze az idejét. A műsorvezető azt mondja, teljesen eltiltani sem szeretné a komputerezéstől, mert akkor lemaradna a technikai dolgok terén, az pedig nem lenne jó. Azon kívül úgy véli: kislfia rengeteg hasznos információ birtokába juthat a számítógép segítségével.

A kisebbik csemete egyelőre még távol tartja magát az informatika világtól, némi kötődése – még ha nem is közvetlenül – azonban már most is van az internethez. Édesanyja, amikor őt várta, meg volt róla győződve, hogy kislányt hord a szíve alatt, de azért biztonsági tartaléknak egy fiúnevet is akart választani. Igen ám, de Katának csak

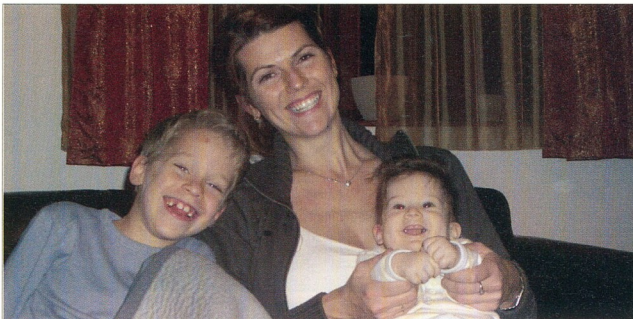
egy név tetszett, azt viszont a kicsi bátyja már megkapta. A kismama ezért úgy döntött: a világháló segítségét hívja, ahol sikerült is rábukkannia a különleges hangzású és ritka Bende névre, amely aztán az egész családnak megtetszett.

Jaksity Kata beismeri: ő bizony függő, nagyon szeret szörfözni az interneten, mindig talál valami kutatnivalót, ami miatt nehezebbre esik kikapcsolnia a számítógépet. Gyakran keres például recepteket, többször is előfordult már, hogy egy-egy étteremben elfogyasztott finom étel elkészítésének a leírását a világhálóról szedte le. S bár tekintélyes szakácskönyvgyűjteménye van, az is megessett már, hogy csak a világhálón sikerült felfedeznie a hőn áhitott receptet.

A műsorvezető hosszú időn át a legkeresettebb magyar modellek egyike volt, így jött az ötlet, hogy nyisson egy saját modelliskolát. Tanítványai közül többen már távoli országokban is kaptak munkát, s Kata kicsit irigykedve hallgatja tőlük, hogy milyen sok külföldi barátta tettek szert, akikkel e-mailen, webkamerán keresztül – bárhol is legyenek – tartják a kapcsolatot. A műsorvezető nemrég került fel az egyre népszerűbb iWW rendszerre, amelyet egyszerű kezdeményezésnek tart.

A webkamera eddig még kimaradt Katáké életéből, de már nem sokáig fogják nélkülözni. A modelliskolája életét is megkönnyíti majd ez a kiváló találmány, hiszen így a világ különböző nemzetközi modellügynökségeivel még szorosabb együttműködésre számíthat.

Vida Melinda

Netes flörtök

Gátlásoldó világháló

A lélekbúvárok azt állítják, rohanó világunkban a legtöbb betegség pszichés eredetű. Nem beszéljük ki magunkból örömlünket, bánatunkat, s a fájdalom előbb-utóbb utat tör magának a szervezetünkben. Nem véletlen tehát, hogy az e-mail mellett az internet legnépszerűbb „hozadéka” a chatelés. Ám míg a levelezés előnyeit mindenki elismeri, addig a chatről megoszlanak a vélemények.

A chat vitathatatlan érdeme, hogy valódi idejű beszélgetést tesz lehetővé a világ másik végén élő ismerősünknél is, ugyanakkor egyre többen beszélnek chatfüggőségről, sőt ezzel párhuzamosan identitásválságról. A chat révén másnak adhatjuk ki magunkat, mint akik valójában vagyunk. Persze aki valódi kapcsolatokat keres, aki valódi barátságok kialakulását várja az ilyen beszélgetésektől, annak jobb önmagát adnia.

„A chat révén másnak adhatjuk ki magunkat, mint akik valójában vagyunk.”

A világhálón szövőődő kapcsolatok sajátos forgatókönyv szerint alakulnak. Az első levélváltások vagy a chat roomban folytatott csevegés finom puhatolózásait vagy kedves csipkelődéseit fokozatosan egyre mélyebbre ásó témák, önvallomások követik, a két ismeretlen egy idő után már igaz barátot lát a másikban, megnyílnak a szívek, és naponta cikázna ide-oda az elektronikus levelezés-kék itt-ott versekkel, kedves kis virtuális ajándékokkal – virágcsokorral, csókkal, animált képekkel – megtűzdelve. Jó esetben a pároska digitalizált fényképet is vált a levelezés során, hogy kisebb legyen a megrökönyödés az első személyes találkozás alkalmával.

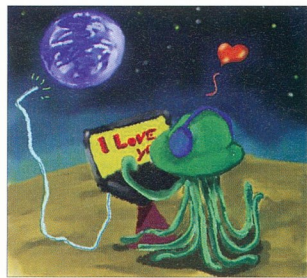
A 26 éves Anita tavaly szeptemberben pusztán unaloműzéseként csatlakozott a chatelők népes táborához. Első alkalommal azonban olyan közönséges „beszélgetésekben” volt része, hogy úgy döntött: többet még

Az utóbbi években viharos gyorsasággal hódítottak mind nagyobb teret a különböző chat- és párkereső oldalak. A pszichológusok szerint az internetes csevegések nagy csalódásokat tartogathatnak, ugyanakkor a képernyő mögött könnyebben megnyílnak az emberek.

a környékére sem kattint az ilyen programoknak. Hetek teltek el, míg egy unalmas, magányos estén újra felment egy oldalra, igaz nem arra, ahol előzőleg járt. Ezúttal több szimpatikus beszélgetésben is része volt. Aztán újra és újra visszatért világhálós „ismerőseihez”, s azóta már hat igaz barátja is lelt, akikkel nem csak az interneten tartja a kapcsolatot, hanem az életben is összejárnak.

Anita nem hitt az arc nélküli szerelemben, mígnem Ákos fel nem bukkant a világhálón. A 29 éves fiú épp egy nagy szerelmi csalódáson volt túl, és csak beszélgetni szeretett volna az interneten, nem a bánatról, hanem más dolgokról, figyelemelterelés-képpen. Egyikük sem óhajtott új kapcsolatot. Már másfél hónapja chateltek, amikor a fiú azt javasolta, hogy kávézzanak együtt. Addigra cseréltek már fotót, de állítják: ennek nem volt jelentősége, hiszen csak barátoknak tekintették egymást. Az első személyes találkozáskor sem dobogott egyiküknek sem a torkában a szíve.

Teltek-múltak azonban a hetek, mire azt vették észre, hogy már szinte minden nap együtt vannak: hol együtt ebédelnek, hol moziba mennek, hol éppen valami apró se-

A neten soha nem tudhatjuk, hogy ki van a másik oldalon

gítségért hívják egymást. Akkor ébredtek rá, hogy itt már valami egészen másról van szó. Szerintük a titok az volt, hogy nem akartak megfelelni a másiknak, és ez oldotta tette őket, így álca nélkül önmagukat adhattak.

A 34 éves Péter nem volt ilyen szerencsés, de mégsem adta fel a próbálkozást. Az elmúlt két évben maga sem tudja, hány lánnyal találkozott már. Volt, aki teljesen másmilyennek festette le magát, akadt, aki évekel korábbi fotót küldtél el magáról, s előfordult az is, hogy a lány külseje vonzó volt számára, de a belső kisugárzás hiányzott belőle.

A gyakorlott netes ismerkedő szerint a világhálós flörtöknek vannak előnyei és hátrányai is. Ő azért próbálta ki, mert kiöregedett a bulizgatásokból, a barátai többsége pedig már családós, így kevés hely akadt, ahol ismerkedhetett. A munkahelyén és otthon is van számítógépe és internete, így kézenfek-

hajlik arra, hogy az interneten inkább csak barátságok születhetnek, mert a valóságban többnyire nincs meg minden a „rendelésből”, hiányzik az első szemkontaktus, a „vilámcsapás” varázsa.

„...a személytelenség feloldja a gátlásokat, felelősségvállalás nélkül lehet a képernyőn keresztül közel kerülni valakihez...”

Benczéné Timár Irén pszichológus azt mondja: a chat- és párkereső oldalak népszerűségének hátterében jelentős szerepet játszik, hogy a személytelenség feloldja a gátlásokat, felelősségvállalás nélkül lehet a képernyőn keresztül közel kerülni valakihez. Nem kell azon gőrcsölni, hogy oda merünk-e menni a másikhoz, és mi lesz a reakció. Mindannyian félünk ugyanis a visszautasítástól. Másfelől napjainkra lényegesen lecsökkent az ismerkedési helyek száma, sok a magányos ember, különösen az egyetemről kikerült 25–30 év közötti fiatalság találja nehezen a párját. A számítógép praktikus: bármikor elérhető, rengeteg emberrel lehet az interneten beszélgetni. Az itteni flörtökhöz

nem kell készülődni, a város egyik feléből a másikba utazni. Az anonimitás következtében könnyebben megnyílnak az emberek, és elmondanak olyan dolgokat is, amit élő szóban jóval később tennének csak meg.

Az első benyomások azonban fontosak, egy kialakuló kapcsolathoz nem elegendő, ha két ember azonos hullámhosszon van, és még csak az sem, ha szimpatikusak egymásnak a kicsirelt fotók. A személyes találkozást nem érdemes sokáig húzni, mert nem csak a másik hazugságai sodorhatnak érzelmi válságba valakit, néha éppen önmagunk becsapásából fakadnak a negatív következmények. Az online kapcsolatok emberi kapcsolatok ugyan, de a partner láthatatlanságát valamivel ellensúlyozni kell, ezért sokaknál nagy szerephez jut a fantáziálás.

Kedvező és rossz tapasztalatok tehát bőségesen vannak a világháló ismerkedésekkel kapcsolatosan. Egyben azért mindenestre megegyezhetünk: bármennyire is hódít a virtuális flört, az igazi randik varázsát és izgalmát semmilyen számítógépbe bepöttyögtött kedves mondat nem pótolhatja.

Vida Melinda

vő volt a dolog. Péter szerint sokan többet várnak a világháló ismerkedéstől, mint amit az hozhat, mert a képzelet gyakran becsaphatja az embert, így a párkeresőknek sokáig nem szabad húzni a személyes találkozót. A hosszú reménykedés után nagy lehet a csalódás. Nem tartja kizártnak, hogy a világhálón bukkan rá álmai asszonyára, de azért

Klubrádió

- Már kilenc frekvencián, az ország területének közel 50% - án, és az interneten keresztül is hallható a Klubrádió!
- Negyedóránként hírek, közlekedési hírek, időjárás-jelentés
- Interaktív, tematikus magazinműsorok szakértő vendégek és a hallgatók közreműködésével

art force design

Budapest 95.3
Ajka 88.8
Balatonfüred 91.8

Esztergom 98.1
Gyöngyös 88.9
Kecskemét 97.7

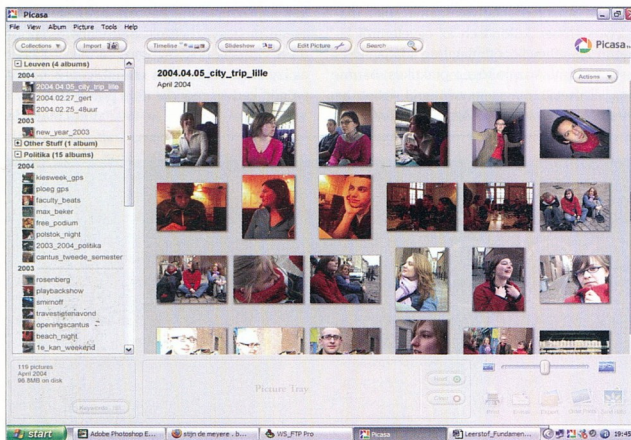
Keszthely 92.2
Papa 92.7
Veszprém 90.6

Hallgasson bele!
www.klubradio.hu

Vélemények... Hírek

Ingyenes és fizetős videókat is találhatunk a szolgáltatással

A Picasa egy ingyenes képszerkesztő és -rendező program

Select a language EN + Help

Take the power of Google with you anywhere on the Web

Google Search

Google Toolbar for Firefox

- Google Suggest**
Get query suggestions as you type in the search box
- SpellCheck**
Check your spelling whenever you type in web forms
- AutoFill**
Automatically fill out forms for faster online shopping
- WordTranslator**
Translate English words into other languages

Now available for Firefox

Download Google Toolbar

It's free and installs in seconds

System requirements:
• Windows XP/2000 SP3+, Mac OS X 10.2+, or Red Hat Linux 8.0+
• Firefox 1.0+, 1.5 (Internet Explorer version available here)

Also available:
• Other Firefox extensions from Google
• **GoogleBar**, an open-source toolbar written by Google fans

Kényelmesebbé tehetjük a böngészést a Google Toolbaral

Keresés felsőfokon (3.)

Még m

A Google különleges szolgáltatásait bemutató sorozatunk befejező részében fényképalbumok és mobil szolgáltatások is szerepelnek.

Google Movie Showtime

google.com/movie

Elsősorban az USA-ban élőknek jelent nagy segítséget ez a keresőrendszer, mert egyetlen városnév vagy irányítószám megadásával megtudhatjuk, milyen filmeket játszanak a környék filmszínházaiban. Az oldal azonban ennél többet is kínál: megadhatjuk egy film nevét, amelyikről részletes adatokat szeretnénk megtudni. A magyar felülettel működő eredménylistán megtaláljuk a filmről szóló és az interneten található összes ismertetőt, kritikát. Mindegyiknél arany csillagok mutatják, milyen az értékelés. Ezekből egy átlagot is számol a rendszer. Az értékeléseket pozitív, negatív és semleges csoportokba is rendezhetjük.

Google News

news.google.com

Az internethasználat és a tájékozottság szinte azonos fogalmak. Aki azonban nemcsak napra, hanem akár percre kész szeretne lenni, látogasson el a *Google News* oldalra. Itt 4500 angol nyelvű hírforrás anyagait lehet elérni, egyetlen kattintással. A földalton megjelenő, állandóan frissülő híreknek kívül természetesen keresni is lehet, a találatok pedig fontossági sorrendben jelennek meg. Külön válogatásokat találhatunk a legfontosabb, az amerikai, a világ, az üzlet és tudományos élet, a sport, az egészség és a szórakoztatás híreiből.

Minden cikknek elolvashatjuk a rövid összefoglalóját és azt, hogy mennyi ideje került fel a hálózatra a hír. Azt is kérhetjük, hogy a megadott kulcszóhoz illő hírekből naponta készítsen egy összefoglalót a rendszer, és azt elektronikus levélben küldje el számunkra. Ha regisztrált felhasználók vagyunk, és engedélyeztük, hogy kereséseinkről adatokat gyűjtsön a Google, akkor a

Indig Google...

Kényelmesen és gyorsan olvashatjuk a blogokat a Google Readerrel

Recommended News oldalon olyan híreket találunk majd, amelyek érdeklődési körünk-höz kapcsolódnak.

Google Reader

reader.google.com

Ez a szolgáltatás egy keresőt és egy webes RSS olvasót egyesít. Használatához regisztrálni kell magunkat, de használható a korábbi Google vagy Gmail nevünk is. Az RSS olvasóban több feedet is megadhatunk, és a rendszer ezek mindegyikéről automatikusan letölti a legfrissebb bejegyzéseket. A feedekre közvetlen URL című beírásával is megadhatjuk, de kereshetünk is számunkra érdekes témájú webnaplókat. A bejegyzéseket teljes terjedelmükben, képekkel együtt láthatjuk a Google Reader oldalán, de a szintén megjelenő hivatkozásra kattintva eljuthatunk az eredeti oldalra. A feliratkozásunkat a feedekre akár mikor szüneteltethetjük vagy megszakíthatjuk.

Google Talk

www.google.com/talk

A Google azonnali üzenetküldő rendszer segítségével elektronikus levelet vagy szöveges üzenetet küldhetünk ismerőseinknek, de élőszóban is beszélgethetünk velük. Az ingyenes szolgáltatáshoz mindössze egy alig egy Mbájtos alkalmazást kell letölteni és szükségünk van egy Google vagy Gmail

azonosítóra. Ez utóbbi meglete további előnyt is jelent, mert annak címlistájából automatikusan átvethetjük a bejegyzéseket. A telefonbeszélgetéseket akár rögzíthetjük is, és természetesen konferenciahívásokat is kezdeményezhetünk. Így ugyan, hogy telefonon csak más Google Talk használókat hívhatunk, szöveges üzenetet azonban Audium, GAIM, iChat, Miranda, Psi és Trillian Pro tulajdonosokkal is válthatunk. A szolgáltatásnak létezik egy BlackBerry eszközre optimalizált változata is.

Google Toolbar

toolbar.google.com

Ez a kiegészítő a Firefox és az Internet Explorer használók életét könnyíti meg. A letöltési oldalon szerényen csak svájci bicskának nevezett eszköz a böngészőprogramban egy megszóróhoz létre, ahol sok hasznos elemet találhatunk. Ezek közül a legfontosabb a Google Search mező. Ezt használva a kereséshöz nem kell betölteni a Google oldalát, közvetlenül innen indítható a kutatás. Hasonlóan hasznos a felbukkanó ablakok blokkolása, vagy a weboldalak megjelenésének automatikus kitöltése. Így például elég egyszer beírni lakcímet, hitelkártya- vagy telefonszámunkat. A World Translator automatikusan fordítja az angol nyelvű weboldalakat, csak az adott szó fölé kell húzni az egeret. Ez a szolgáltatás pillanatnyi-

lag még csak kínai, japán, koreai, francia, olasz, német és spanyol nyelvre fordít.

Sok felesleges böngészéstől kímélhet meg a PageRank Display, amely a Google különböző rendszereiben található adatok felhasználásával határozza meg egy adott oldal fontosságát, pontosabban azt, hogy a rajta található információk mennyire értékesek. A Google News bemutatásakor már említettük, hogy korábbi kereséseink alapján ajánl híreket a rendszer. A Toolbaron a Google Suggest is valami hasonló kínál: elég elkezdeni beírni a keresési kifejezést, a folytatást és a befejezést megpróbálja kitalálni a program.

Google Video

video.google.com

A szöveg- és képkeresések mellett a Google egyik legújabb szolgáltatásával az interneten található videóállományok között is kereshetünk. Az oldalon több tematikus válogatást is találunk, a legnépszerűbb videóktól kezdve a zenei, mozi, sport, hír, és oktató anyagokon keresztül a tévéműsorokig és hirdetésekig. Találhatunk itt pár másodperces amatőr felvételeket és több órás filmeket, valamint koncertfelvételeket is. A keresési kriteriumok között megadhatjuk a videó hosszát, illetve azt is, hogy ingyenes vagy fizetős anyagokra vagyunk-e kíváncsiak. A fizetős videóknál egy rövid bemutatót is láthatunk a filmből, hogy eldönthessük, megvásároljuk-e. Ez utóbbi esetben választathatunk az egy napos változat vagy az örökös tulajdon között. A megvásárolt és letöltött anyagok nagyobb felbontásúak és jobb minőségűek, mint amit online lejátszások láthatunk.

Picasa

picasa.google.com

Felsorolásunk végére maradt az az ingyenes program, amely nem hiányozhat egyetlen digitális képet készítő felhasználó számítógépe mellett. A magyar nyelvű változatban is elérhető alkalmazás a képek letöltésére, szerkesztésére, rendszerezésére és archiválására szolgál. Az alapvető szerkesztési műveletek mellett 12 fény- és színhatást is alkalmazhatunk. Minden képet elláthatunk látható feliratokkal vagy láthatatlan magyarázó szöveggel. Az évek során összegyűlt sok ezer felvételt közül gyorsan megtaláljuk dátum vagy megjegyzés alapján a minket érdeklő fotókat. A képeket elküldhetjük ismerőseinknek elektronikus levél mellékletként, kiírhatjuk DVD-lejátszóban is használható lemezre, vagy archiválhatjuk azokat. Aki webnaplót ír, egy modulattal feltöltheti rá a kiválasztott fényképeket.

Gyarmati László

Szorító: Google vs. Yahoo

Robotok harca

Rovatunk eddigi legdázabb, mondhatni gigászi összecsapása következik. Némileg talán meglepő lehet, hogy a mindenki által legjobbnak elkönyvelt Google száll ringbe – hiszen az eredmény nem lehet kétséges...

Vagy mégis? A méltó ellenfelet megtalálni sem volt könnyű, egy ideig jó eséllyel pályázott rá az MSN Search is, végül mégis a Yahoo bizonyult a legméltóbb ellenfélnek, nagy (és dicső) múltja és csatolt szolgáltatásai miatt.

Google

Yahoo

Google
Magyarország

Web Képek Csoportok Címtár

Google keresés Jó napom van

Keresés: web magyar lapok lapok Magyarországról

Reklámprogramok - Minden a Google-ről - Google.com in English

©2006 Google

YAHOO!

Select Category: Web Images Video Audio Directory Local News Shopping

Search the Web: Yahoo! Search Advanced My Web Account

Check your mail status: Sign Up Free mail Sign Up

Real Estate Shopping

Yahoo! Search Marketing

Attract more customers to your web site. Start for as little as \$5.

©2006 Yahoo!

1. MENET – MEGÉRKEZÉS

Mindenki ismeri a *Google* kezdőlapját, felesleges hosszasan esze-telni, mit is találhatunk itt. (Mit is?) Leginkább semmit: a Google szakmai körökben mint a világ legegyszerűbb, úgynevezett „minimal-design” felületű szolgáltatása ismert. Ezt a trendet azóta már sokan próbálják követni, több-kevesebb sikerrel. Azt talán már kevesebben tudják, hogy a Google majdnem ugyanígy nézett ki már 1997-ben is, *Larry Page* ugyanis egyáltalán nem tudott szép

A *Yahoo* nem óhajt versenyezni a Google egyszerűségével (mondjuk azzal nem is lehet), ellenben egy portálszerű felépítést kínál, amely persze a Yahoo keresőszolgáltatásai köré épül. Legnépszerűbb szolgáltatásuk a *My Yahoo!*, amelynek a segítségével egy teljesen personalizált oldalt készíthetünk a nekünk szóló hírekkel, linkekkel és minden egybeáll, amit csak el tudunk képzelni. A Google-lal ellentétben a Yahoo a portál nyitóoldalán kínálja emelt szintű szolgál-

weboldalakat készíteni (keresőmotorokat viszont annál inkább). Így született meg annak idején a Stanford egyetemén a ma is látható, azóta már világhíres „ronda” képernyőkép.

A Google nyitóoldalon minden megtalálunk, amire a keresgetéshez szükség lehet, sőt a cég szándékosan „csuszason” tartja ezt az oldalt, így a mai napig nem találhatjuk meg rajta a csatolt szolgáltatások linkjeit (például a Gmailt vagy a Google Talkot és így tovább).

2. MENET – KERESÜNK

The screenshot shows a Google search for 'Matthew Wilder'. The search bar contains 'Matthew Wilder' and the search button is visible. Below the search bar, there are several search results. The first result is 'Matthew Wilder - Break My Stride', which is highlighted. The snippet for this result reads: 'A site something about Matthew Wilder. The best good here "Break My Stride" from 1984 made Matthew Wilder an overnight star. The odds New York got his...'. Below this, there are more search results, including 'The Music Stars - Where are they now?' and 'Matthew Wilder - Break My Stride'. The search results are displayed in a list format with blue links and black text.

Vegyünk egy ritkának számító kulcsszót vagy nevet, és máris indulhat a teszt. Jelen esetben a nyilvános években híres, napjainkra azonban már elfeledett, körülbelül egy darab slágerrel rendelkező zenész, *Matthew Wilder* neve lesz a teszt kulcsszava. A Google 2 710 000 találatot dob ki 0,30 másodperc alatt (így látszik, annyira mégsem „elfeledett” ez a Matthew gyerek). Pozitív dolog, hogy az első 3-4 oldalon egyáltalán nincsen semmilyen oda nem illő találat (szaknyelven „junk result”), minden link a már említett úriember dalaira, CD-ire és hasonló oldalakra mutat. A több mint kétmillió találat persze csak előfordulási adat, a gyakorlatban 196 oldalt (azaz linket) tekinthetünk meg, azonban ezek 99%-a helyes találat. A sima, általános „webes” keresés terén tehát a Google még mindig a legjobb – de persze az információhoz jutás nem csak ebből áll.

3. MENET – TRÜKKÖS KERESÉS

Az úgynevezett „google-hack” nem új dolog, minden kezdő hacker ismeri. A dolog lényege, hogy a Google annyira jó, hogy olyan dolgokat is megtalál, amelyeket sokan nem szeretnének, hogy megtaláljon... Egyszerű és ártalmatlan) példa: ha beírjuk hogy „paypal.xls”, akkor máris olvasgathatjuk jó pár cég és intézmény fizetésekkel és szabadságolásokkal kapcsolatos dokumentumait – nem csak xls fájlok, hanem pdf és egyéb állományokat is. (Ugyanezt a Yaoooba pöttyöge csupa „használatlan” linket kapunk, a Yahoo gondosan szűri ugyanis a keresőszavakat). Ezt persze tovább is bonyolíthatjuk: ha beírjuk, hogy „paypal.xls site:edu”, akkor csupán az „edu” doméneket fizetési listáit böngészhetjük, azaz egyetemeket és hasonlókat. Ugyanígy reneteg „rejtett” trükk van még a Google keresőablakban: ha például olyan Madonna-videókat keresünk a video.google.com-on (lásd később), amelyeket biztosan le tudunk játszani (tehát nem cikket a videóról vagy más hasonlót), akkor írjuk be: „madonna playable:true”. A Google-keresési trükkökről könyvek írtak már, ebből is sejtethető talán a téma mélysége. (Lásd még mindörökké Google sorozatunkat.)

taításait, így közvetlen linkeket találunk a *Yahoo! Mail*, az időjárás-jelentés, a tőzsdei és üzleti hírek, a csevegő, a Naplár, az áruvers és még millió más dolog irányába. Természetesen aktuális híreket és infókat is kapunk a nyitóoldalon – a portál funkció tehát tökéletesen megvalósul, a keresőablak pedig mintegy mellékesen trónol a lap tetején. Mindez nem véletlen – a Yahoo ugyanis így kíván versenyben maradni: egyszerűen többet akarunk adni, mint a Google.

The screenshot shows a Yahoo! search for 'Matthew Wilder'. The search bar contains 'Matthew Wilder' and the search button is visible. Below the search bar, there are several search results. The first result is 'Matthew Wilder - Free Music Downloads, Videos, CDs, MP3s, etc.', which is highlighted. The snippet for this result reads: 'Matthew Wilder lyrics on ARTISTDirect. Includes free downloads, music videos, live, discography and merchandise information...'. Below this, there are more search results, including 'Matthew Wilder - Break My Stride' and 'Matthew Wilder - Where are they now?'. The search results are displayed in a list format with blue links and black text.

Matthew Wilder 1 480 000 előfordulást eredményez 0,20 másodperc alatt, ha a Yahoo használnuk. (A Yahoo egyébként mindig gyorsabb kicsivel, mint a Google, bár csak tizedmásodpercekről van szó, a különbség tehát nem igazán tapasztalható.) Rövidebb idő alatt kevesebb találat – de nézzük csak, milyen találatok. A Google listájában az első helyen található www.80smusicjryrics.com itt a harmadik helyre csúszott – ez azonban csekély eltérés, így elmondhatjuk, hogy az átlagos netező által használt első 15–20 találat mindkét kereső esetében szinte ugyanaz. Nem fordulhat elő tehát, hogy valamit a Google-lal megtalálunk, a Yahooval pedig nem (leszámítva néhány szélsőséges esetet). Érdekeség viszont, hogy a Google 196 linkjével ellentétben (kb. 20 találati listaoldal) a Yahoo 100 találati oldalig enged tallózni (ez több mint ezer link Matthew Wilderről).

A Yahoo esetében nem számíthatunk trükkös és egyéb érdekes jelenségekre: a találati oldalak szinte minden esetben sima html oldalak fognak mutatni, arra tehát, hogy a Yahooval nagyon ritka és különleges dokumentumokat találjunk, szinte semmi esély nincs. Persze a Yahoo sem tudja kicselezni az ügyes felhasználót: a keresőablakban beírva „WS_FT.LOC” kulcsszó például a Yahoo esetében is érdekes eredményeket produkál. A Google-lal ellentétben, ha speciális formátumú fájlokat keresünk (pl. PDF-eket vagy PPS-eket), akkor nem elég a keresőablakba beírunk, hogy „*.pdf” – a részletes keresés opcióknak kell kiválasztanunk a keresni kívánt fájl típust. Itt azonban csak hatféle kiterjesztésből választhatunk – látható tehát, hogy a Yahoo „óvatosságból” kezeli az ilyenfajta speciális kereséseket.

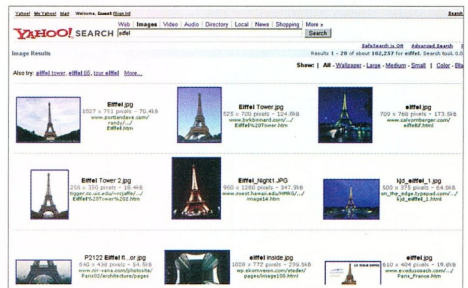
A Yahoo szintén automatikusan szűri a gyakori „hacker” kulcsszavakat, így log-fájlok vagy egy admin.pwd fájl biztosan nem fogunk megtalálni vele. Viszont legalább nyugodtan kutakodhatunk, nem áll fenn a veszély, hogy véletlenül letöltsük a NASA-alkalmazottak fizetési listáját.

4. MENET – SZŰKÍTETT KERESÉS

A speciális keresés (*Advanced Search*) linke kattintva jónéhány opcióval szűkíthetjük találati listánkat. A szokásos AND/OR/NOT szűrősen felül megadhatjuk, ha például csak egy bizonyos oldalon akarunk keresni (ezt amúgy az egyszerű keresésablakban is megtehetjük; ha pl. a Computer Panoráma weboldalán keresünk olyan oldalakal, ahol az „MP3” szó szerepel, csak írjuk be: „site:http://www.cp.hu mp3”). Szintén megadhatjuk, hogy milyen nyelven jelenjenek meg a találatok, illetve itt is megtalálható a Yahoónál már említett, hat darabból álló (PDF, PS, DOC, XLS, RTE, TXT) fájltypuslista – de ennek semmi jelentősége, mivel a Google bármilyen fájlát megtalál, ha elég ügyesek vagyunk. Lehetőségünk van még dátumok szerint szűkíteni, illetve oldalak hasonlóságára keresni.

A Yahoo *speciális keresés* ablaka egy kicsivel többet nyújt, mint a versenytársáé. Mindent megtalálhatunk, ami a Google-ban is szerepelt, van azonban néhány plusz funkció is. Itt van mindjárt az úgynevezett „creative commons” keresés: ezt beépítva olyan média-fájlokat találunk (képeket, zenét, videókat), amelyekhez azután szabadon és ingyenesen felhasználhatunk. Hiszen ha beírjuk például, hogy „Eiffel Tower”, majd egy írált képet felhasználunk valamilyen kereskedelmi céllal, az bizony jogellenes (ergo bármit találunk a Google-lal, azt jogilag nem használhatjuk fel, hiszen ott nincs ilyen funkció); ellenben a *creative commons* opcióval használva csak olyan Eiffel-torony képeket kapunk, amelyeket garantáltan arra használhatunk, amire akarunk.

5. MENET – KÉP ÉS VIDEO

A képek keresésében a Google jár az élen: a mennyiség azonban ebben az esetben a minőség rovására megy. Rengeteg képet (vagy a video.google.com-ot használva filmeket) találhatunk egy-egy kulcsszó megadása után, ezek legtöbbször azonban használhatatlan lesz. Vagy a méret lesz nem megfelelő (alap esetben a Google még a 15x15 pixeles fekete-fehér agyontömörített képeket is megtalálja), esetenként pedig teljesen más találatot kapunk, mint amit vártunk. Képek esetében egyetlen szűkítési opció áll rendelkezésünkre, ez pedig a méretekre vonatkozik: a helyzet elkeserítő, hiszen ha a jól használható „nagy képek” lehetőséget választjuk, a találati lista bizony akár százdadrészére is csökkenhet. Videók esetében jobb a helyzet, itt azonban csak „népszerű” videókat fogunk találni (Matthew Wilder videó tehát kilőve).

A Yahoo teljesen más adatbázisból dolgozik a képek és videók keresése során. Ha a mennyiség számít, akkor mindenképpen jobban járunk a Google képkeresőjével, ha azonban inkább a minőség, akkor a Yahoo bizony jobban használható. A képek szinte minden esetben nagy méretűek és témaazonosak (nem fogunk tehát egy Eiffel Tower kulcsszóra szülőinapi tortafotókat vagy sportfelszerelést találni), ráadásul szűkítési lehetőségeink is jobbak: a méretek között van „wallpaper” opció is, valamint megadhatjuk, hogy színes vagy fekete-fehér képeket akarunk-e találni. Található még egy „safe search” opció is, ezt kikapcsolva az úgynevezett „adult content” is megjelenik a képek esetében. Aki nem tudja, mi az az „adult content”, az csak hagyja bekapcsolva ezt a szűrőt.

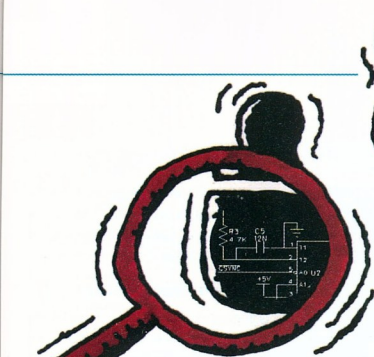
ÖSSZEZÉS

Az újságírók istenének hála a szorító rovat műfaja „szubjektív összehasonlítás”, így jelen esetben nem okoz gondot, ha nem hirdetünk alkalmazást. A keresők királya persze a Google, és valószínűleg jó pár évig ez így is marad, a „keresés” azonban annyira sokrétű dolog, hogy a Yahooot és a többi versenytársat sem kell féltenünk, a kihalás veszélye egyelőre nem fenyegeti őket. Ha egyszerűen és gyorsan akarunk keresni, akkor a

	Google	Yahoo
Kezelés:	Szuper	Nagyon könnyű
Sebesség:	Gyors	A leggyorsabb
Egyszerű szolgáltatások:	Minden	Minden
Komolyabb funkciók:	Elég sok, de elég „rejtett”	Közepes, könnyen elérhető
Trükkös keresés:	Hihetetlen jó	Nincs
Súgó és Faq:	Kimagasló	Átlagos
Magyar nyelvi támogatás:	Van	Nincs
Cenzúra:	Nincs	Részleges (kulcsszavas)
Felnőtt tartalom:	Van	Szűrő
Képek:	Jó	Kimagasló
Videók:	Jó	Közepes

Google a legjobb, ha „finomságokat” akarunk találni a neten, akkor szintén a Google a legjobb, ha viszont fogékonyak vagyunk az extra funkciókra, a gondosan szűrő tartalomra, és viszont cserébe extra igényeink a találati listát illetően, akkor bizonyos esetekben a Yahoo még mindig jobban használható. Ha pedig maximalisták vagyunk, akkor csak használjuk nyugodtan mindkettőt – békésen megférnek egymás mellett!

Henryke

Alternatív keresők

Magánnyomozás

Az elektronikus levelezés után az internet legtöbbet használt szolgáltatója a keresés. Kevesen tudják azonban, hogy a négy nagy keresőrendszer, a Google, a Yahoo, az AOL és az MSN mellett több száz olyan is létezik, amelyek valamilyen szűkebb területre összpontosítanak, így jobb találatokat kapunk velük, ha például képet, blogot vagy bittorrent állományt keresünk.

A sok alternatív kereső közül következzen néhány olyan, amelyet érdemes kipróbálni, nemcsak azért, mert jobban megtaláljuk velük a választ az átlagostól eltérő kérdéseinkre, hanem azért is, mert lehet, hogy közülük lesz valamelyik a következő évek nagy befutója. Emlékezzünk csak, hogy a Google is csodabogárként kezdte, senki sem gondolta volna, hogy rövid idő alatt megelőzi minden vetélytársát.

The screenshot shows the 'indeed' logo and a 'Job Alert via Email' form. It includes fields for 'what' (job title, keywords or company name) and 'where' (city, state, or zip). There are sections for 'Create a Job Alert' with instructions and a 'Create Email Job Alert' section with fields for 'What (job keywords)', 'Where (city, state, or zip)', 'Radius', and 'Your Email Address'. A 'Create Alert' button is at the bottom.

Indeed: Az amerikai álláskeresőben a helyszínt is beállíthatjuk

The screenshot shows the Clusty search results for 'Lost TV Show'. It lists various categories like 'Series (39)', 'Fan (32)', 'Photos (27)', 'Pats (30)', 'ABC (18)', 'Lost TV Show (13)', and 'PlayStation 2 (6)'. The main result is 'Lost TV Show Fansite Lost-Media.com' with a thumbnail image of a man's face.

Clusty – minden egy helyen

A <http://clusty.com> címen elérhető rendszer egy meta-kereső, amely a találatokat sok különböző forrásból gyűjti össze. Más meta-keresőkhez képest azonban annyival tud többet, hogy a találati lista elemeit csoportosítja, clusterekbe sorolja. A nevét is erről a tulajdonságáról kapta a rendszer. Ha például a „Lost” szóra keresünk, a fő ablakban megjelenő találati lista mellett, a bal oldalon láthatjuk a találatok csoportosítását. A 119 millió találat közül így már könnyebben kiválaszthatjuk, mi az, amire kíváncsiak vagyunk. Ha például a tévésorozatról szeret-

A csoportosított találatokban könnyebb eligazodni

Ha valaki torrentek után nyomoz, első útja az ISOHunthoz vezet

nénk többet megtudni, csak ki kell választani a „Lost TV Show” vagy a „Series” csoportot. A Clusty további érdekessége a találatok címe és rövid leírása mellett látható nagyító ikon, amelyre rákattintva a találati listában az adott oldal kicsinyített, de böngészhető képét kapjuk meg. Így egyszerre több oldalról is kaphatunk áttekintő képet.

A Clusty ablakában a News, Images,

The screenshot shows the ISOHunt search results for 'Torrents'. It includes a search bar, a 'Add a FREE Weather Forecast for your Desktop!' banner, and a table of search results. The table has columns for Age, Type, Torrent tag, name, MB, F, S, L, D.

Age	Type	Torrent tag, name	MB	F	S	L	D
0.53	Music	[DL] I still remember & his blue grass boys - Blue moon of Kentucky... [RE]	107.61	25			
0.80	Music	[DL] I still remember & his blue grass boys - Blue moon of Kentucky (B...	130.55	2	1	9	0
1.71	Movies	[DL] Napoleon (2002) [DVD] [ENGLISH] [RE]	2787.91	4	1	0	0
1.98	Music	[DL] I still remember & his blue grass boys - Blue moon of Kentucky (B...	284.49	30			
	Music	[DL] I'm pretty dirty band & guests - will the circle be unbr...	128.19	19	29	67	46
	Music	[DL] I'm pretty dirty band & guests - will the circle be unbr...	6.51	1	54	11	216

Shopping, Wikipedia, Blogs és Jobs területekhez szűkíthetjük a nyomozást.

Indeed – munka az USA-ban

Számunkra legfeljebb érdekesség, ám mindenképpen érdemes megemlíteni a www.indeed.com címen elérhető munkakeresőt, amely azoknak lehet a segítségére, akik az USA-ban szeretnének hosszabb-rövi-

The screenshot shows the Healthline website interface. At the top, there's a navigation bar with 'Home', 'Web | News', and 'Hypertension Evaluation Classifications'. A search bar contains the text 'Hypertension Evaluation Classifications'. Below the search bar, there's a diagram titled 'Hypertension Evaluation HealthMap' with a central box 'Hypertension Evaluation' and surrounding boxes for 'Risk Factors', 'Medical History', 'Symptoms', 'Causes of High Blood Pressure', 'Lifestyle Changes', 'Medication', 'Diagnosis', 'Specialty BP', and 'Essential BP'. The diagram is titled 'Click a box to search the web'.

Healthline: Egészségügyi információk, első kézből

debb időre állást találni. Ezen a címen egyetlen oldalról érhetjük el a különböző állományokban található munkalehetőségeket. A kereséshez megadhatjuk a munka nevét és helyszínét, vagy böngészhetünk a teljes adatbázisban is. Ha beírjuk azt is, hol szeretnénk állást találni, a beállításunk alapján az adott város 5–100 mérföldes körzetében keres a rendszer. A találati listában részletes leírást kapunk az állásról, illetve arról, hogyan lehet több információhoz jutni és jelentkezni.

A keresés paramétereit megjegyzi a rendszer, így ha később visszatérünk az oldalra, megismételhetjük a kutatást. Ezenkívül azt is beállíthatjuk, hogy az ideért figyelje a miniket érdeklő hirdetéseket, és elektronikus levélben értesítsen az új munkaaajánlatokról.

Isouhnt – a fájlkereső

A BitTorrent fájlcsere rendszer fénykorát éli. A nagy méretű állományok gyors internetes terjesztésére kitalált módszerrel fájlok millióit érhetjük el és tölthetjük le nagy sebességgel. A <http://isouhnt.com> címen található oldal nem tárol fájlakat, csak segít megtalálni azokat a trackerek neve-

zett szervereket, ahonnan azután valamilyen bitorrent programmal le tudjuk tölteni a keresett állományokat. Az Isouhnt segítségével jelenleg csaknem kétszáz torrent oldal 250 ezer torrentje között kereshetünk. Az így elérhető 4 millió fájl teljes mérete eléri a 150 terabájt.

A kereséshez megadhatjuk a fájl nevét vagy annak egy részletét és a kiterjesztést, amely segít leszűkíteni a találati listát, ha

például csak video-, hang- vagy ISO állományokra vagyunk kíváncsiak.

Az oldal bitorrenttel foglalkozó fórumot és chat szatornákat is üzemeltet, és külön listából érhetjük el a legfrissebb torrenteket és az új tracker oldalakat.

FoodieView – 400 ezer recept

Ha már meguntuk, hogy pár naponként ugyanazok az ételeket készítjük és fogyasszuk, a www.foodieview.com oldalon biztosan találunk új ötleteket. A 400 000 recept között több szempont szerint és könnyen kereshetünk. A hagyományos, egy kifejezésre történő keresés mellett böngészhetünk az ételkategóriák között is. Kiválaszthatjuk, hogy mik legyenek a fő összetevők, vagy milyen alkalomra készítjük a fogásokat, illetve milyen földrészt, ország ízeit szeretnénk megismerni. Külön gyűjteményben találjuk a nemzetközileg is híres séfek receptjeit és a speciális ünnepekre készíthető ételkölteményeket.

Az ingyenes regisztráció után egy úgynevezett receptes dobozunk is lesz, amelybe

The screenshot shows the Leite's Culinary website. The main heading is 'LEITE'S CULINARIA cookbook recipe'. Below it, there's a navigation bar with 'home | recipes | writings | e-mail | search | food history | newsletter | testers | press | shop | resources'. The featured recipe is 'Sirloin of New Season's Lamb with Lentils' by Gordon Ramsay, from 'A Chef for All Seasons' (Ten Speed Press, 2000). It serves 4 as a main dish. The image shows a large piece of lamb with vegetables. The text describes it as a good homey dish similar to many served up and down France. Below the image, there's a 'convert' button and a list of ingredients: LAMB (4 thick lamb sirloin steaks or chops, about 7 ounces each), olive oil, fresh thyme, 1 sprig, 3/4 cup lentils (lentilles de Puy), 1 medium carrot, 1 small head oysteriaic.

The screenshot shows the Ditto search engine interface. The main heading is 'Ditto see the web'. Below it, there's a navigation bar with 'Images', 'Web', 'Shopping', 'News', 'Weather', and 'Partners'. A search bar is present with a search button. Below the search bar, there's a 'Popular Searches' section with four categories: 'American Idol', 'March Madness', 'Spring Break', and 'St. Patrick's Day', each with a representative image.

A Ditto képekre szakosodott kereső

A változatos étkezés biztosítéka a hatalmas receptekeső

The screenshot shows the Ditto search engine results for the query 'computer panorama'. The results are displayed in a grid format with images and titles: 'Invoice 42 KB', 'Source 18 KB', 'Source 17 KB', and 'COMPUTER'.

Csak dicsérhetjük a Dittót, hiszen a találati listája első helyén szerepel a Computer Panorámája

personal TV channels blinkx.com update

Enter a query here to search over 1,000,000 hours of TV and Video

Current Headlines

- Bush concerned with Ports Fallout
- UN Security Council members discuss Iran
- Mars orbiter reaches Red Planet
- John Profumo dies age 91
- Man arrested after four die in house fire
- US pulls out of Baghdad's Abu Ghraib jail
- Casini spots water peyers on Saturn Moon

Popular Videos

- Daily Show: Philip Seymour Hoffman
- Joyeux Noel Clip "Next Spring"
- Michelle Ultra: Tough Football

A száz videóból álló kezdőoldal csak a jéghegy csúcsa

Top 40 | Top News | Top Posts | Word Bursts | News Bursts | Top Wishlist | Top Weblogs | Blogstats

DAYPOP Search News & Weblogs

Top News Stories updated 2006-03-12 00:45:01

Dubai Firm to Sell U.S. Port Operations
A United Arab Emirates-based maritime company at the center of a furious controversy over part security bowed to pressure from Congress yesterday and announced that it will sell off its U.S. operations to an American owner.

Top 10 Searches

- brother toner
- affordable web hosting
- hosting
- college stils
- parenting
- second
- road
- forum
- add your link
- add link

Living Will Forms
State Specific Living Will Forms. Free Previews.

Webloggers who read the Daypop Top News Stories

idővel ezelőtt került fel az internetre az oldal. Az ingyenes regisztráció után kérhetünk úgynevezett *News Alertet*, amely megjegyzi, hogy mit kerestünk, és elektronikus levélben értesítést küld, ha a keresésnek megfelelő új oldalakra bukkan a rendszer.

Daypop – régi hírek

Az internet egyik legnagyobb vonzereje, hogy rajta megtalálható hírek, információk minden más forrásnál frissebbek. A kérdés csak az, hogyan lehet megtalálni a legújabb tudósításokat, beszámolókat. A hírek, RSS feedek, blogok közötti keresésben segít a www.daypop.com oldal. 59 000 hírportál, RSS feed és weblog között kereshetünk vele, hogy a hálózatra kerülés pillanatában érteüljünk a világrengető eseményekről. Egy

DAYPOP ARCHIVE

Top 40 | Top News | Top Posts | Word Bursts | News Bursts | Top Wishlist | Top Weblogs | Blogstats

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

This is the Top 40 page as it appeared on Dec. 31, 2002 at 18:00 PST

Időutazás az elmúlt évek hírei között

város vagy személy nevének beírásával megkapjuk a rá vonatkozó hírek rövid kivonatát és az eredeti oldalra mutató hivatkozást. A listát rendezhetjük idő szerint vagy az alapján, mennyire fontos a hír. Külön gyűjteményt találunk azokról a kifejezésekről, amelyek a leg többször fordulnak elő a hírportálok és blogokban.

A Daypop oldalon időutazást is tehetünk: megnézhetjük, mik voltak a legfontosabb hírek néhány évvel ezelőtt. 2002-ig visszame-nőleg kiválthatunk egy évet, hónapot, napot és azon belül egy órát.

Blinkx – videógyűjtemény

A hírek, hangok, képek után keressünk videókat! A www.blinkx.tv oldallal nem a legújabb mozifilmek kalózmásolatait találhatjuk meg, hanem a hírportálokra, blogokra, podcastekre felkerült hosszabb-rövidebb dokumentumfilmeket, híradórészleteket. Ezekből több mint 1 millió órányi található a Blinkx adatbázisában. A nyitóoldalon rendkívül látványos: 10x10 mozgóképből áll, amelyek a legfrissebb videókat mutatják. Ha az eget valamelyik kép fölé visszük, az nagyobb lesz, és a hangját is hallhatjuk. Kattintással ki is választhatunk egy filmet, hogy eljussunk arra az oldalra, amely az eredeti mozgóképet tartalmazza. A keresésen kívül itt is rendelkezésre állnak speciális válogatások, mint például a politikai, gazdasági hírekhez tartozó filmrészletek vagy a keresések alapján legnépszerűbb videók.

Gyarmati László

Egy helyről érthetjük el a világ internetes hírforrásait

egy kattintással beledobhatjuk azokat az ételleírásokat, amelyek megtszenek.

Az oldalhoz egy blog is tartozik, ahol érdekes, a főzessel kapcsolatos történeteket, ötleteket olvashatunk a világ minden tájáról.

Ditto – képvadászat

A szöveges információk mellett nagyon sokszor keressünk képeket is az interneten. Az általános keresőrendszerrel nehéz megtalálni a kulcsszavaknak megfelelő fotót, ezért érdemes kipróbálni a speciális képkeresőket is. A <http://ditto.com> címen elérhető rendszer komoly vetélytársa a Google Images-nek. Index adatbázisában 500 millió kép található, így a találati listák is meglehetősen terjedelmesek. A találatoknál láthatjuk a kép kicsinyített változatát, a méretét és a hivatkozást, ahol az eredeti fotó található. Ez utóbbi azért fontos, mert ebből következtethetünk a kép felbontására. Sajnos azt nem lehet beállítani a keresőben, hogy mekkora

méretű képet keressünk. Egy példa házunk tájáról a rendszer használhatóságára: ha a Computer Panorámra keressünk, első találatként megkapjuk a magazin legutóbbi számának a címlapját.

Healthline – orvosi kisokos

Aki az interneten található orvosi, egészségügyi adatok között akar keresgélni, kezdje a nyomatást a www.healthline.com címen. A kereséseket kezdhethetjük a hagyományos módon, kulcsszavak megadásával, de válogathatunk az oldalon található tematikus gyűjtemények, csatornák között is. Külön kereshetünk a legfrissebb hírekben előforduló információk között is. Az új hírek megjelenése a főoldalon is, így azonnal láthatjuk, milyen egészséggel kapcsolatos új oldalak jelentek meg a hálózaton.

Egy-egy keresés eredménye tartalmazza a találatok rövid leírását, az eredeti cikk internetcímét, és azt is láthatjuk, mennyi

A fényképek „egyoldalúan” mutatják a rajtjuk szereplő személyeket, tárgyakat. Az egyoldalúságot úgy tudjuk megszüntetni, ha körbejárva több felvételt készítünk. Egy online szolgáltatás segítségével ezekből a képekből olyan mozgóképet készíthetünk, amellyel körbeforgathatjuk a kép tárgyát, és amelyet akár weboldalunkba is beszerkeszthetünk.

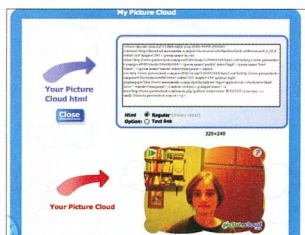
A mozgókép mindig több információt tartalmaz, mint az állókép, hiszen az adott témát több szemszögből is be tudja mutatni. Egy weboldalon azonban nehézkes videófájlok elhelyezni, ráadásul ezek letöltése, majd lejátszása is körülményes. A PictureCloud oldal azonban az egyszerű fényképeket is életre tudja kelteni, meg tudja forgatni, körbe tudja járni. Mindehhez csak egy ingyenes regisztrációra és egy digitális fényképezőgépre van szükség.

Nézzünk körbe!

A PictureCloud rendszerrel készített körképek mindenekelőtt több felvételt van

Nincs sok különbség az elkészült kép ingyenes és fizetés változata között

A program által generált HTML kódot kell beilleszteni a weboldalunkba

PictureCloud

Járjuk körbe a

Egy szobrot ugyanúgy körbejárhatunk, mintha ott lennénk a múzeumban

szükségünk az adott tárgyról, személyről, annak minden oldaláról. Ahhoz, hogy a mozgókép akadozásmentesen forogjon, sok felvételt kell készítenünk. A képek száma természetesen attól függ, hogy mekkora a felvételek szereplő tárgya. Egy kézbe fogható eszközzel elég 10–20 felvételt készíteni, egy személyről 20–25-öt, egy épületről pedig akár 30–36 képet.

Általános szabály, hogy miközben körbejárjuk a felvétel tárgyát, az elkészített képek oldalai átfedjék egymást. Ez ahhoz kell, hogy a rendszer pontosan tudja illeszteni az egyes képkockákat. Az első és utolsó látó-

Egy Java alkalmazás rendkívül egyszerűen teszi a képek feltöltését

A PictureCloud szerverén egy évig tárolhatjuk a képeket

Járunk vagy forgassunk?

A körképek elkészítéséhez két módszert alkalmazhatunk. Az egyiknél a mozdulatlan tárgyat járjuk körbe, miközben kattintgatunk. Ilyenkor arra kell figyelni, hogy azonos magasságból, lehetőleg egyforma megvilágítási körülmények között készüljön a képsorozat. A második megoldást a kisebb tárgyak esetén alkalmazhatjuk. Ekkor asztalra vagy földre helyezük a tárgyat, a fényképezőgépet pedig állványon rögzítjük. Ezután aprókat fordítunk a tárgyon, és közben mindig készítünk egy felvételt. A végéremény úgy fest majd, mint egy bábfilm.

szövegnek nem kell megegyeznie, mert a dupla ké mozgás közben úgy viselkedik, mintha akadozna a lejátszás.

Felhők között

Már a PictureCloud neve is mutatja, hogy a felhők nagy szerepet játszanak ebben a rendszerben. Az elkészült mozgóképeket egy-egy rajzolt felhőben helyezkednek el, de a képek feltöltése is úgy történik, hogy bedobáljuk azokat egy felhőbe. Egy Java alkalmazás megjeleníti egy felhőt a böngésző ablakában, és ebbe kell az egérrel belehúzni, beledobni a számítógépünk valamelyik mappájában található képek ikonjait. Ezt

dolgot

Ideális felbontás

A PictureCloud által készített mozgóképek egy viszonylag kisméretű ablakban jelennek meg, ezért az eredeti felvételeket sem érdemes nagy felbontásban elkészíteni. A legjobb, ha 640×480 képpontos felbontást választunk. Ugyanis az ennél nagyobb méretű képeket a rendszer le fogja kicsinyíteni, így hiába áldozunk sok időt az esetleg több megabájtos képek feltöltésére.

Szükség van egy kis átfedésre a képek között

nunk, hogy újonnan készült felhőnket csak mi tudjuk megnézni, vagy bekerülhet a nagy „felhőrendszerbe”, ahol mindenki láthatja.

Az elkészült mű a PictureCloud szerverre kerül, és ott egy évig őrzik. A megjelenő HTML kódreszletet kell beszerkeszteni a sa-

ját weboldalba, hogy ott jelenjen meg a körkép. Ha olyan oldalon szeretnénk megmutatni a felhőnket, amelynek a forráskódjához nem tudunk hozzáférni, használhatjuk a forgóképre mutató egyszerű URL hivatkozást is.

A pár perc alatt elkészült körkép segítségével látványosan és sokoldalúan mutathatunk be az interneten különböző képeket.

Mindez teljesen ingyenes, aki azonban többre vágyik, az néhány dollárért megszabadulhat az elkészült képen található PictureCloud logótól, használhatjuk nagyobb felbontású felvételeket, és le is töltheti az elkészült animációt.

Aki üzleti célokra szeretné használni ezt a körbeforgatást, csekély egyszeri vagy havi díjért különböző fizetős szolgáltatásokat is választhat. Ilyen lehet például egy webáruházban a termékek három dimenziós bemutatása. Ilyenkor a PictureCloud logót mindenképpen lecserélhetjük sajátunkra, és HTML kód másolására sincs szükség, mert saját szervertünkön tárolhatjuk a forgóképeket.

Arra is van lehetőség, hogy az oldalunkra látogatók regisztráció nélkül tudjanak létrehozni felhőket, körképeket. Ezzel a szolgáltatással bizonyára sok látogatót csalogathatunk magunkhoz.

követően a feltöltés automatikusan elindul, és rövid időn belül láthatjuk az elkészült mozgóképet.

Felhőjárás

Ha tetszik az elkészült animáció, nincs más hátra, mint megadni néhány adatot. Egyfelől el kell neveznünk a létrejött felhőképet, és meg kell állítani, milyen sebességgel forogjon a kép. Alapértelmezésben 360 fokban, folyamatosan fordul a felvétel, de választhatjuk a *Pain* módot is, amikor jobbra-balra forog a kép.

Amikor mindent beállítottunk és jóváhagytuk, már csak azt kell meghatározni-

Home **Tour** **New Cloud** **Examples** **Help** **Business** **Contact**

REPLAY www.picturecloud.com Drag-n-drop Upload

QUICK TOUR OR GET STARTED

Examples of free picture clouds:

- Real estate
- Auction
- Automotive
- Anything!

Most Recent PictureClouds:

What's a picture cloud? Picture clouds bring photos to life by showing items on the web from a new perspective. With a little creativity, you can now show items online just like you see them in person. Whether it is a house for sale, or a fun 360 of yourself, picture clouds are easy to create and easy to post. No software to download, no special camera needed, and no sign-up is required, and best of all - picture clouds are free.

Picture clouds can...

- Show around items up to 360°
- Make it consumer buying decisions
- Be created in under 5 minutes
- Be placed in your web pages, auctions, blogs, personal, email, and more...

free

- 1 Take your pictures.** Shoot around any item with any camera.
- 2 Upload.** Upload to the web in 30 seconds.
- 3 Save or Download.** Save to your free account.
- 4 Copy & Paste HTML.** Place picture clouds anywhere on the web

A felhők sok szerepet kapnak a körképek elkészítése során

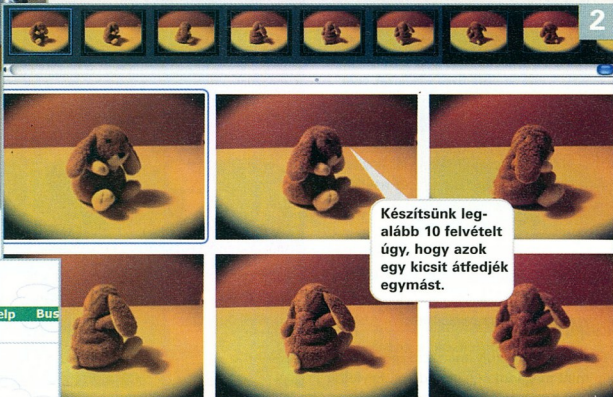
Gyarmati László

Körképészítés lépésről lépésre

1

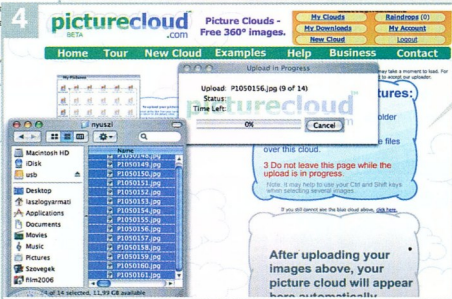
Kellemes szórakozást és látványos eredményt kínál a *PictureCloud* szolgáltatás. Raadásul mindezt ingyen. Érdemes tehát kipróbálni, hiszen garantáltan nagy sikert érünk el majd vele ismerőseinknek és weboldalunk látogatóinak körében. Bemutatónkbán egy kis tárgyat forgatunk meg, de a kezdő lépéstől eltérően hasonló műveleteket kell elvégezni, ha egy személyt, egy szobrot vagy egy épületet fényképezünk körbe.

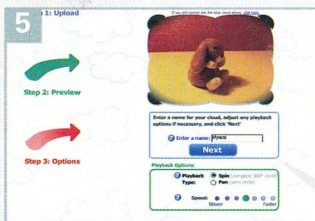
2

Regisztráljuk magunkat a PictureCloud oldalán, és választjuk a New Cloud lehetőséget.

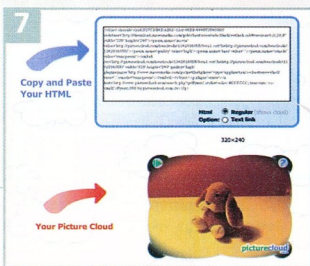
Húzzuk át az egérrel a kiválasztott képeket a weboldalon megjelenő felhőbe.

Elkészült felhőkhöz később is hozzáférhetünk, de akár törölhetjük is azokat.

Adjuk nevet az új körképnek, és állítsuk be a forgás sebességét és a mozgás módját.

A megjelenő HTML-kódot másoljuk ki, majd illesztjük be saját weboldalunkba.

Ha nem szeretnénk, hogy mindenki láthassa a felhőnket, jelöljük meg a Private hozzáférést.

Digitális fotósuli 1.

Hogyan válasszunk gépet?

A számítástechnika világában az egyik legdivatosabb fogalom a digitális fényképezés. Egyre-másra jelennek meg az újabbnál újabb gépek és technológiák, zavarba ejtően széles választékot kínálva a fotózással kapcsolódók számára. Most induló sorozatunk a gépvásárlástól kezdve a fotózási alapismeretekeken át a látványos digitális trükkök készítéséig vezet végig olvasóinkat.

nál nagyobb felbontású. A mai CCD-érzékelők általában több millió pixelből állnak, ezért az egyszerűség kedvéért a gyártók megapixelben adják meg ezeket a paramétereket.

Nézzük csak, mire elég a megapixel. A számítástechnikában leggyakrabban használt képernyőfelbontás 1024×768 képpont, a televízióknál pedig 720×576 képpont; ha tehát csak ezeken az eszközökön akarjuk megnézni a fotóinkat, akkor elegendő az 1-

2 megapixeles felbontás. Nyomatgatásnál ez a felbontás egy 10×15 cm méretű fotóminőségű kép előállítására elegendő.

Nem is olyan rég még ez az érték volt az általános, de ma már a piacon található digitális fényképezőgépek többségének a felbontása a három megapixel környékén mozog, amelyből akár jó minőségű A4-es kép is nyomtatható. Ha kiváló minőségű, fotóalbumba való képet szeretnénk előhívni, esetleg A4-es mérethez nagyítani, akkor nem

Ma már számos gyártó kínál digitális fényképezőgépeket. Ezek közül egyesek már bizonyítottak a hagyományos fényképezőgépek piacán, de sok trónkövetelő is felbukkan. Az árak nagyon széles skálán mozognak, a néhány tízezer forinttól a néhány millióig. Természetesen mindenkinek saját magának kell kiválasztania az elképzeléséhez és a pénztárcájához legjobban illő készüléket, előtte azonban célszerű megismerkednie néhány alapvető technikai paraméterrel.

Képfelbontás – a megapixelok bűvöletében

A digitális fényképezőgépek lelke a CCD (Charge Coupled Device) érzékelő, amely a fény hatására állítja elő a megfelelő digitális jeleket. A CCD-érzékelő milliányi fényérzékeny elemből, vagyis pixelből áll, amelyek jelei együttesen alkotják a digitális képet, és meghatározzák annak minőségét. Természetesen minél több képpontból áll össze a képünk, annál jobb minőségű lesz, vagyis an-

Tükörreflexes gépek – az igényes amatőrök számára

Ezek a modellek robusztusabb felépítéssel tűnnek fel, amely hosszabb élettartamot is garantál

A kompakt digitális gépek esetében sokszor érezhetjük, hogy a gép bizony sokkal lassabb, mint az előtünk zajló események. Mire észre állt az automatika, már rég lemaradtunk az eseményről. Ez főként gyengébb megvilágításban vagy nagy zoom alkalmazása során

érezhető. Erre a problémára kiváló megoldást jelent egy tükörreflexes digitális gép, amelynek a zárssebessége már megfelelő lehet ilyen gyorsaság elérésére. Természetesen ilyen vágyainknak is csak a pénztárcánk szab határt, hiszen az alapszintű modelleket ma már 200 000 forint környékén meg tudjuk vásárolni.

A tükörreflexes gépek további előnye a cserélhető objektív, amely speciális helyzetekben szinte az egyetlen jó megoldást nyújthatja. Aki korábban digitális gépet használt, annak szembetűnő lesz az élességállítási gyorsasága.

Azok számára ajánljuk, akik már a kompakt digitális gépek használata után új lehetőségeket keresnek fotózási hobbijuk kiélésére, s tudatában vannak a robusztusabb gépméretnek és a magasabb árkategóriának. Kezdők számára nem ajánljuk.

A digitális tükörreflexes gépekről az újság 52. oldalán olvashat bővebben.

Kompakt gépek – családi felhasználóknak

Ez a kategória képviseli a legolcsóbb gépeket a piacon. Jellemzően családi eseményekre, kirándulásokra ajánlhatók, fő erényük pedig az egyszerű kezelhetőség. Ezeket a készülékekkel szemben a legnagyobbak az elvárások, hiszen ugyanúgy kell működniük egy kazánkovács kezében, mint egy háziasszony vagy akár a nagyi kezében.

A legtöbb modell az automatikus beállítási módokon kívül nem nagyon tartalmaz más

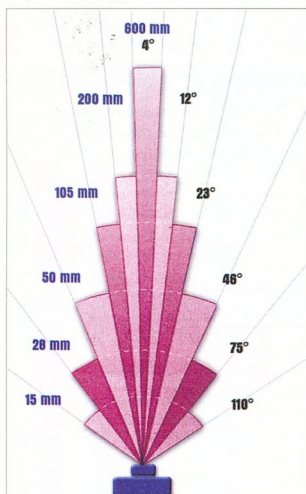
A kompakt gépekben is a legerjedtebb kártyatípus a SecureDigital (SD)

beállítási lehetőségeket, bár a gyártók előszeretettel ruházzák fel őket különféle extrákkal, hogy megkülönböztessék a modelljüket a hasonló árkategóriájú versenytársaktól. A legtöbb modell különböző előre beállított mintákat kínál, ilyen például az éjszakai, a portré és a tájkép mód is. A kompakt gépek igényesebb és egyben drágább változatainál számos manuális beállítás is elérhető.

érdemes négy megapixelnél kisebb felbontású gépet vásárolnunk.

Ilyenkor gondoljunk arra is, amikor csak egy-egy képrészletet szeretnénk majd nyomtatni. Ez esetben jól jöhet, ha nagyobb felbontással készült az eredeti képnk, mert a képkivágás kisebb mérete is elegendő lesz

A hosszú gyújtótávolságú objektíveknel jól látható a látószög jelentős csökkenése

egy elfogadható képmínőséghez. A ma piacra kerülő gépek átlagos felbontása 3 és 6 megapixel között mozog, de természetesen kaphatók már 8 megapixeles modellek is. A közeljövő fejlesztései során az otthoni és a fél-professionális igények nagy valószínűséggel meg fognak állni ennél a felbontásnál, és a további minőségjavításra tevődik át a hangsúly.

A zoom és a fényerő

A nagyítás vagy más néven zoom a digitális fényképezőgépek következő fontos funkciója, amelynek segítségével közelebb hozhatjuk a távolban látott dolgokat. A készülékeken feltüntetett zoomérték általában az optika nagyítására utal, de találkozhatunk olyan készülékekkel is, amelyen a digitális zoom értékét hangsúlyozzák.

Digitális fényképezőgép vásárlása előtt célszerű megismerni e kétféle nagyítás közötti különbséget. Minden digitális fényképe-

zőgép optikai zoomja a beépített CCD-érzékelő felületéhez igazodik, és meghatározza a készülék valós felbontását. Egyes marketingfogásként azonban már régóta alkalmazták a digitális zoom fogalmát, amellyel az előbb említett valós felbontás lehet „megnövelni”.

A gyakorlatban a digitális zoom azt jelenti, hogy a CCD-érzékelő felületének csak egy részét használják fel a kép létrehozására. A kisebb érzékelő felület azonos gyújtótávolság mellett kisebb részt mutat a témából, viszont képi hatása megfelel egy nagyoptikai objektív hatásának. Természetesen az ily módon megnövelt nagyítás ára a kisebb felbontás.

A gyakorlatban nem sok értelme van a digitális zoomnak, hiszen ugyanazt a hatást bármelyik képfeldolgozó programmal elérhetjük, esetleg még jobb minőségben is. Ezért nevezzük bátran a digitális zoomot a digitális gépek egyik ötletes játéknak.

Az optikai zoom tipikus értéke háromszoros, de találhatunk ennél nagyobb értékűt is.

A gépeken egyszerűen csak 3×, 6×, 10× jelölésekkel találkozhatunk.

A hagyományos fényképezőgépek analógjáról egy háromszoros zoom általában a 35–105 mm-es zoomoptikának felel meg.

A digitális fényképezőgépekben alkalmazott zoomobjektívek egyik jellemző adata a gyújtótávolság, amelyet általában milliméterben adnak meg. Ez a számpráda jele az objektív átfogását, vagyis a minimális és a maximális gyújtótávolság értékét.

Ezt az adatot a legtöbb digitális fényképezőgépen az objektív oldalán találjuk meg, és valahogy így néz ki: 7–21 mm vagy 5,8–20,7 mm. Természetesen más hasonló kombinációk is lehetségesek. Ezek a számok jelölik a fényképezőgép zoomtartományát. A 7–21 mm-es lencsékét 3× zoomnak nevezzük, vagyis megszorozzuk a 7-et 3-mal. A fix fókusztávolságú, vagyis zoom nélküli modelleken csak egy szám szerepel, például a 7 mm.

Bizonyára feltűnt az olvasóknak is, hogy az analóg és a digitális fényképezésnél hasz-

Multifunkciós Otthoni Fotóstúdió

Canon
Fotópapír

PIXMA
Multifunkciós készülék

Otthoni
Fotóstúdió

www.canon.hu/pixma

you can
Canon

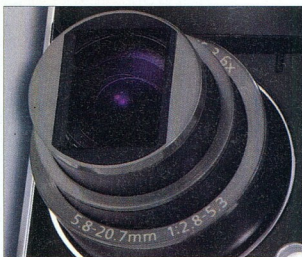

Ultrapompakt gépek – James Bondok és trendkövetők számára

Ezek azok a gépek, amelyek bármikor gyorsan előrándíthatók, gyorsan elrejtethetők, és nem utolsósorban trendi külsővel rendelkeznek. A kompakt gépektől alapvetően a

nál zoomérték tartománya eltér egymástól. Az analóg 35–105 milliméter körülbelül a 7–21 milliméternek feleltetjük meg. Az analóg fototechnikában normál gyújtótávolságként 50 milliméterrel találkozhatunk, amely a digitális gépeknél az érzékelő chipék fizikai mérete miatt körülbelül 10–14 milliméternek felel meg, az egyes gyártók különböző méretű érzékelőinek a függvényében. Ezért ha a pontos átváltást akarjuk kiszámítani, el kell osztanunk az analóg filmméter 43,3 milliméterét saját digitális gépünk érzékelőjének átmérőjével (ez az érték benne szokott

még kisebb méretükben térnek el, de tulajdonságaik többé-kevésbé megegyeznek. Elsősorban azoknak ajánljuk, akik nem igazán akarnak fotózni, de elengedhetetlenek tartják egy-egy pillanat megörökítését, viszont a mobiltelefonjuk által készített képek minősége nem elegendi ki őket.

Az objektíven található számpárból láthatjuk a valós zoomtartományt. Itt ez az érték 20,7:5,8 = 3,56

az egyre növekvő átfogással jelentkező kisebb és változó fényerőt. Ez olyankor jelenthet problémát, ha kevés a fény, vagy gyorsan mozgó témát kell rövid megvilágítási idővel fényképeznünk.

A digitális gépek másik fontos jellemzője a fényerő, amely az objektív legnagyobb rekesznyílását jelzi, s megmutatja nekünk, hogy adott megvilágításnál mennyi fény juthat a CCD-érzékelőre. Az objektívnek mindig fel van tüntetve a legnagyobb rekesznyílás értéke, a minimális és a maximális gyújtótávolság-értékekhez illesztve.

lenni a digitális gép kézikönyvében, de átlagosan 10–12 mm körül). Az így kapott szám átlagosan egy 4–5-szörös szorzót jelent, amely a fenti számpár eltérését adja. Ezen eltérések miatt mindenki számára jobban összehasonlítható adatot jelentenek az analóg technikára átszámolt értékek.

Rövidebb gyújtótávolság mellett egy adott helyről a téma nagyobb részletet lehet lefotózni. Az analóg technikában általában az 50 milliméter alatti gyújtótávolságot nagylátószögű tartományának nevezzük. A gyújtótávolság növelésével pedig eljutunk a teleobjektív tartományba (100-200-300), ahol egyre csökken a látószögünk értéke, viszont az adott téma részlete egyre nagyobb lesz.

Itt kell megemlítenünk a zoom-objektívek egyik problematikáját,

Stabilizált ultrazoomos gépek

Ezt a kategóriát az ultrazoomos gépeknél jelentkező bemozdulás elkerülésére fejlesztették ki. Paramétereik alapján véve változatlanok, kiegészítésül egy giroszkopos rendszert is tartalmaznak a gép bemozdulását csökkentendő. Természetesen az ilyen digitális gépekért felárat kell fizetni.

Ilyen gépekkel gyenge fénynél is tudunk pl. távoli épületrészleteket fotózni

Ez a számsor valahogy így néz ki az objektívén: 1:2.4-4.0. Vagyis nagylátószög esetén a maximális rekesznyílás 2,4, míg a zoombeállításnál 4,0. A nagylátószögű beállítás több fényt enged át, ezért kis fényerőnél előnyös. A kisebb, zoomos rekesznyílás kevesebb fényt ereszt át, így használata kevés fénynél nem ajánlott. Általánosságban célszerű olyan digitális fényképezőgépet választani, amelynek minél nagyobb fényerejű objektíve van, vagyis e számértékei minél kisebbek. Természetesen a kisebb szármértékeket azonnal észre vesszük a gépek emelkedő árában.

Képfarmatukok és tárolásuk

A digitális fényképezőgépek általában JPEG formátumban tárolják a képeket. A JPEG formátum egy tömörítéses eljárásra épül, amely mindenképpen valamilyen szintű információvesztéssel jár. A tömörítés foka általában három lépcsőben állítható, és hatékonyságát a kép tartalma is befolyásolja. A nagyobb felbontású gépek már támogatják a veszteségmentesen tárolható formátumokat (TIFF, RAW), viszont jelentős memóriatároló kapacitásokat igényelnek.

Az új modellekben szinte kivétel nélkül helyet kapott a hang- és mozgókép-rögzítési funkció is, amelynek segítségével AVI, Motion JPEG, vagy MPEG1 formátumban menthetünk el rövid mozgásokat.

A digitális fényképezőgépek általában memóriakártyákban tárolják az elkészült felvételeinket, amelyek jelenlegi mérete 16 Mb-át és 4 Gb-át között mozog. Sajnos a gyártók nem tudtak megegyezni egy egységes szabványban, ezért számos különböző formátum létezik a piacon (SecureDigital, CompactFlash, MemoryStick, xD, SmartMedia).

A statisztikák szerint a legnépszerűbb kártyaformátum ma a SecureDigital (SD), amely már árban és elterjedtségében is megelőzte a korábban egyeduralomkodó CompactFlash kártyát. A MemoryStick kártyákat a Sony, míg az xD kártyákat a Fuji és az Olympus digitális gépei támogatják. A két legolcsóbb kártyaformátum a SecureDigital és a CompactFlash, míg a legdrágább az xD.

Itt kell megemlítenünk a digitális fényképezőgépekhez kifejlesztett IBM microdrive-ot is, amely mini merevlemezként több gigabájt adat tárolását oldja meg. Egyetlen problémája a mozgó alkatrészek meghibásodásának a lehetősége.

Használati funkciók

A digitális fényképezőgépek kezeléséhez ma már nincs szükség komoly technikai tudásra, hiszen az elektronika automatikusan

beállítja a megfelelő rekesznyílást és megvilágítási időt az optimális expozícióhoz. A legegyszerűbb modelleknél csak az automata, illetve az adott témára való beállításra van lehetőség. Ilyenkor a gép automatikusan állítja a tájképfotózáshoz a legnagyobb mélységélességet, a sportfotózáshoz a nagy zársebességet, a portréfotózáshoz pedig a közepes rekesznyílást. Természetesen akiknek kedve van egyéni paramétereket beállítani, annak a félprofesszionális gépek közül kell választania, ahol az időautomata és rekeszautomata beállítások mellett teljes manuális is beállítható minden érték.

A digitális fényképezőgépek kellemes funkciója a panorámakép-készítés. Eddig ha panorámaképeket akartunk készíteni, akkor valamilyen képfeldolgozó program segítségével illesztettük össze a képeket, nem kevés munkával. Ma ezt a legtöbb digitális fényképezőgép magától is tudja, s egyedül is képes egymáshoz fűzni az elkészített felvételeket.

A digitális fényképezőgépek leggyakrabban már TFT aktív mátrixos LCD kijelzővel működik, amely a videokamerához hasonlóan keresőként is funkcionál. Ez leggyakrabban a gép hátsó oldalán fixen beépítve jelenik meg, s az elkészült képek visszanevezésére és a gép paramétereinek beállítására is alkalmas. Egyes modelleken kihajtható és forgatható LCD panel található, amely sokszor megkönnyítheti a felvételek elkészítését. A digitális gépek nagy részén még megtalálható a hagyományos kompakt gépeknél ismert átnézeti kereső is, amely a fényképezőgép felső részén található kis lencséből álló optikai rendszer, s belenézve nagyjából azt látjuk, ami a képre fog kerülni. Ezek az átnézeti keresők gyakran dioptriaállítással is rendelkeznek, azonban a gyártók egyre jobban elhanyagolják, s egyes típusokról pedig teljesen száműzik.

Végül, de nem utolsósorban meg kell említenünk, hogy a digitális fényképezőgép vásárlásánál nem elhanyagolható szempont az ergonómia sem. Mindig próbáljuk kézbe venni a kiszemelt készüléket, hiszen könnyen előfordulhat, hogy egy látványos reklámfotó megcsalja érdekeinket a méretek és a súlyt illetően. Ilyenkor könnyen kellemtelenné válhat az első találkozás a hön áhított készülékkel, s elhomályosíthatja a legcsodálatosabb technikai paramétereket is.

A gyártók a számos funkciógomb elhelyezése, valamint a minél kisebb méret elérése érdekében a legfontosabb exponáló és zoom gombokat sokszor olyan pozícióba tervezik, hogy az ujjak számára szinte elérhetetlenek. Néhány készüléknél a gyártók nem számol-

Ultrazoomos gépek – sasszemeknek és paparazzóknak

A legtöbb 10x optikai zoomos digitális gép már 100 ezer forint alatti áron elérhető. Közös jellemzőjük a viszonylag nagy méretű optika

tak a férfi kezek nagyobb méretével, s szinte csak a gyerekek és női felhasználók örülhetnek az „optimális” kialakításnak.

A készülék súlya is lényeges kérdés lehet. Egy nehezebb készüléket sokkal könnyebb megtartani a kézben, hiszen egy laikus felhasználónak fel sem tűnik, hogy miért készít sokkal több bemozdult képet vadonatúj, pilékonnyú gépével.

Néhány szó a jótállásról és a magyar nyelvű leírásról

Digitális fényképezőgép vásárlásakor érdemes tájékozódni a forgalmazó által nyújtott jótállási feltételekről is, mert ezek eléggé eltérőek lehetnek. A gyártók magyarországi képviselői általában 1 éves jótállást vállalnak a készülékeikre, és ezt a hivatalos szakszervizben tudjuk érvényesíteni. Egyes gyártók már 2 év teljes körű jótállást is kínálnak. (A jótállásokról már olvashattak korábban a CP 2005/12. számában.)

A hivatalos forrásból származó fényképezőgépekhez általában magyar nyelvű leírás tartozik. Számos forgalmazó van, amely az Unióból behozott termékeket értékesít, esetleg kedvezőbb áron, de magyar nyelvű le-

írás nélkül. A használati útmutatót utólag elég nehéz külön beszerezni, illetve költséges is.

Ma az egyik legdivatosabb kategória, amely azok számára jelent alternatívát, akiknek nem elegendő a normál 3x zoom, hanem ennél jóval többre vágyunk. Az ultrazoomos gépek minimálisan 7x zoommal készülnek, s a nagy átfogású optika miatt már nagyobb méretet és súlyt képviselnek a kompakt gépekhez képest. Legtöbbjüknél az automatikus beállítások mellett számos manuális beállítás is elérhető, ilyen például az érzékenység, a rekeszérték, a zárító és a féhéregyensúly is. Ezeknek a gépeknek a problémája a zoomtartomány végén jelentkező kisebb fényerő, valamint a bemozdulás veszélye, bár mindezt kárpótol minket a hatalmas zoomérték.

Digitális gép vásárlásokor felmerülő plusz költségek

A digitális gép megvásárlásokor célszerű áttekintünk a géphez adott tartozékokat, amelyek a legtöbb esetben egy eléggé kis méretű memóriakártyára, egy általában kis kapacitású akkumulátorra, a hozzá tartozó töltőre, egy számítógéphez való csatlakozókábelre, install

lemezre és villszírja szorítóknak.

Ilyenkor célszerű beszerezünk nagyobb méretű memóriakártyákat (javasolt legalább egy 256 vagy 512 Mbitos kártya beszerzése), esetleg tartalék akkumulátort, mert nagyon bosszantó tud lenni, amikor épp a legjobb pillanatban telik be a memóriakártyánk, vagy merül le az akkumulátorunk.

Fontos még a megfelelő fotós tok vagy táskák beszerzése is, mert a digitális gép érzékeny szerkezet, amelynek megóvása jelentősen meghosszabbíthatja a készülék élettartamát. Nem feltétlenül szükséges, de a képeink kényelmesebb és gyorsabb áttöltéséhez érdemes USB 2-es kártyaolvasót vagy notebook esetén PCMCIA adaptert is beszerezni.

Szincsák L.

A vezeték nélküli internet nagyon klassz dolog, ám ha óvatlanok vagyunk, „kalózkodó” csapolhatják meg a drága sávszélességünket.

Cikkünkben ennek megakadályozására adunk hasznos tippeket, hogy olvasóink biztonságban legyenek.

Wardrivernek nevezik azokat az illetőket, akik kocsijukkal fel-alá fúrikának a városban, miközben WiFi kártyával felszerelt notebookjukkal csatlakozásra alkalmas hálózatot keresnek. A védelten hálózat akár a miénk is lehet, amelyre bejelentkezve ők ugyanúgy interneteznek, mint mi. A sávszélességet ellopni nem szép dolog, pláne ha éppen letöltünk, vagy ha a forgalom után fizetünk a szolgáltatónak.

A legtöbb wardriver csupán az ingyenes internet-hozzáférést keresi, és nem akar ártani. Vannak viszont hackerek, akik így teremtik meg anonimitásukat. Innen már csak egy lépés a szándékos károkozás, amelynek a tettese vagy ismeretlen, vagy pedig mi leszünk.

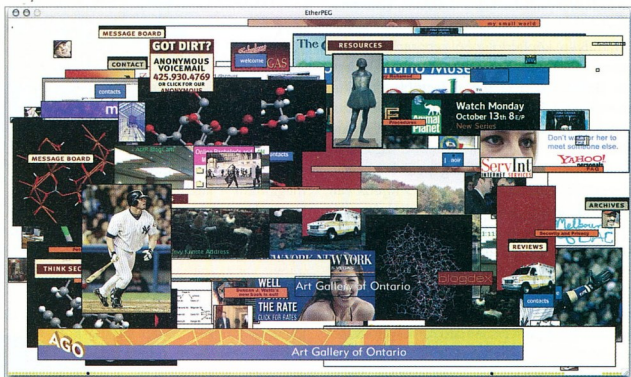
A támadás nemcsak az internet egy másik számítógépére irányulhat (a mi internetkapcsolatunkon keresztül), hanem akár a mi routerünk vagy számítógépünk ellen is. Sőt, ha két otthoni számítógépünk közötti megosztásokat hozunk létre az adatcserehez, erre is be lehet jelentkezni, a gépekről pedig adatokat lehet letölteni. A hálózatra bejelentkezve adminisztrátor jogokkal rendelkező felhasználót hozhatunk létre a windowsos számítógépeken. Miközben böngészünk a neten, csevegünk a barátaink-

A WLAN hálózatok lehallgatásához egy notebook, WLAN kártya nagyobb antennával, és GPS kell – no meg egy-két jó szoftver

9 tipp a biztonságos WiFi-hez

Sávszélességtolvajok

Az egyszerűbb programok az éterből az általunk böngészett oldalak képeit könnyedén le tudják szedni

kal, egyes programok lelopják a hálózaton keresztül továbbított képeket, webcímeket, szövegeket.

1. Friss szoftver, nagyobb biztonság

Először is gondoskodjunk a Windows rendszer folyamatos frissítéséről, a biztonsági rések befoltozásáról. Ehhez Windows XP SP2 operációs rendszere van szükségünk, amelynek biztonsági központjából kezeljük a frissítéseket. Korlátlan internetkapcsolat esetén az automatikus, időzaksosnál a kézi frissítést is választhatjuk. Ez utóbbit lehetőleg hetente futtassuk le!

Telepítsünk vírusirtót és tűzfalat, a legjobb megoldást azonban a komplett internetbiztonsági csomagok kínálják, amelyek nagyobb biztonságot nyújtanak PC-nk számára. Ezek adatbázisait szintén naponta kell frissítenünk, mert a védelem csak így lehet teljes.

A tűzfal úgy állítsuk be, hogy a kimenő és a bejövő kapcsolatoknál egyaránt elő-

gorjon a figyelmeztető ablak, mert így egyfelől „lebuktathatjuk” a befelé igyekvő kémprogramokat, másfelől felszámolhatjuk a rendszer sérülékenységeit. A helyi hálózatunkon megosztott könyvtárakhoz feltétlenül rendeljünk jelszót is, amelyet otthoni második gépünk meg tud jelezni, ám amelyet a behatoló csak nehezen kaparinthat meg.

Ahhoz, hogy operációs rendszerünk tökéletes állapotban legyen, alkalmanként futtassuk le egy-két kémprogramirtót is, mert ezek kiszűrik a gépünkre – esetleg akaratlannal – telepített programokat.

A célunk a saját gépünk, valamint az internetkapcsolatunk és a WLAN hálózatunk elzárása az illetéktelenek elől. Tökéletes megoldás ugyan nincs, de nagyon biztonságos igen, amelynek feltérése sok időt emészt föl, így az átlagos wardriver inkább egy nyílt hálózat keresésével tölti majd az idejét, mintsem hogy a miénkel próbálkozzon.

Vezeték nélküli routerünket a következő lépéseken keresztül konfigurálhatjuk.

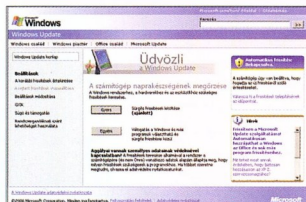
2. Cseréljük a jelszavunkat

Változtassuk meg a router bejelentkező jelszavát (*Admin* vagy *Administration Password*), ne hagyjuk meg az eredetit. Sokan meghagyják az *Admin*, *Password* vagy *Root* jelszavakat, de még az *smcadmin* is jól ismert. Előfordulhat, hogy a szomszéd (cég) átállítja routerünk jelszavát, így nem lesz többé hozzáférésünk. Ha „jók” a beállítások, a turpisság csak hosszú idő után derül ki.

3. Adminisztrációs kiskapuk bezárása

Sok router alapból engedélyezi a *Admin* menü alatti *Remote Management* funkciót, amelyet arról ismerhetünk fel, hogy ott szerepel mellette a biztonságos 8080-as HTTPS port. Tudni kell, hogy a távoli adminisztrációt használva is betörhetnek a routerünkre, így ezt kapcsoljuk ki. Ha már van internetkapcsolatunk, és az jól működik, miért kellene azt átállítani? A különleges eseteket leszámítva erre nincs szükségünk, tiltsuk tehát le (*Disable*).

Hasonló célokat szolgál a *Telnet* funkció is, ha van ilyen, rögvét tiltsuk le!

Reméljük, mindenki használja a Microsoft Windows frissítési lehetőségét!

4. Idegenek kiszűrése

Szűrjük ki a jogosulatlan gépeket úgy, hogy csak a mi gépeinknek engedjük a hálózathoz való csatlakozást. Ezt a *MAC Address Filtering* vagy *MAC Filter* alatti menüben tehetjük meg. Állítsuk be az *Allow* vagy *Permit* szűrést, és írjuk be gépeink címeit. Nem mindegyik router támogatja az aktuálisan csatlakozott PC-k címeinek automatikus beírását, ezért ezeket a címeket nekünk kell kiderítenünk. A *Vezérlőpult/Hálózati kapcsolatok/Helyi kapcsolat* állapotának ablakából válasszuk a *Támogatás* fül alatti *Részletek*

gombot. Ebben az ablakban találjuk a *Fizikai címet*, amely hatszor két 0-F értéket tartalmaz. A számpárokat kettősponttal vagy kötőjellel elválasztva kell beírunk a router sorába. A vezetékes és vezeték nélküli hálózatok általában két külön csoportban szerepelnek, nekünk igazából a WLAN rész a fontos. Ez a védelem szintén nehezítés: az elszánt hacker ugyanis könnyedén kiszimatolja a vezeték nélküli gép MAC címét, így azt fel tudja használni a csatlakozáshoz.

Hasonló a helyzet az IP cím alapján való szűréssel is (IP filter), a hacker ezt is könnyedén átéli. Az otthoni gépek általában fix IP

A router felhasználói nevét és jelszavát mindenképpen változtassuk meg!

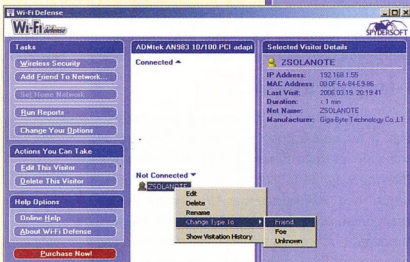
Keresse az újságárusoknál!

Szoftver a biztonságért

A dedikált WLAN hálózatot figyelő programok között az egyik „legkisebb” a *Trend Micro PC-Cillin Internet Security*-ba épített *WiFi Detection* modul, amely legkevesebb öt percnként megnézi a helyi hálózaton lévő gépeket. Ez a modul bizonyos esetekben figyelmeztet az idegenre, és még is tilthatja annak csatlakozását, de csupán a gépünkhoz, és nem a hálózatunkhoz.

Ennél jobb megoldást kínálna nem túl ismert *OTO Software* két terméke, a *WiFi Defense*, és a valamivel fejlettebb *Highwall Personal*. A célnak mind a kettő tökéletesen megfelel: már a *WiFi Defense* is képes arra, hogy egy perces időközönként ellenőrizze a hálózatra lépett gépeket, illetve az általa támogatott WLAN routerre csatlakozókat.

A WiFi Defense és a Highwall Personal sok népszerű router jogszolgáltatás kezelési tudás beállításaink alapján

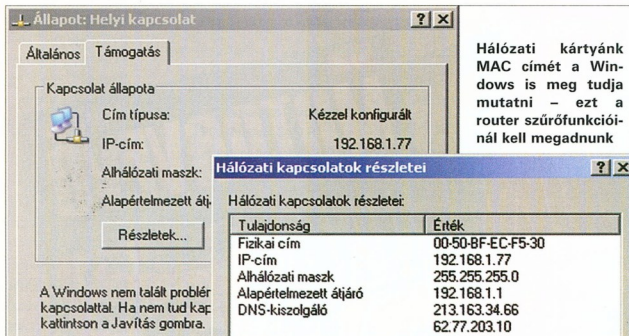

A WiFi Defense percnként ellenőrzi hálózatunkat, és ha új felhasználót talál, kérésünkre megengedi, vagy tiltja az internet használatát

A támogatott készülékek között a *D-Link*, a *Linksys*, és a *Netgear* termékei vannak túlsúlyban, de a *Buffalo*, az *SMC* és a *US Robotics* egy-két modellje is megtalálható közöttük. A program a felhasználói név és jelszó ismeretében

automatikusan konfigurálja a routereket, és automatikusan kizárja az általunk megjelölt felhasználókat.

A program tökéletesen működik, de a *Highwall Personal* még ennél is többet tud azáltal, hogy WLAN kártyával felszerelt notebookok számára készült. Ha a notebookot vezetékkel kapcsoljuk a munkahelyünk hálózatára, akkor a program automatikusan letiltja a WLAN kártyát – hogy a belső hálózatról még csak véletlenül se szivároogjon ki bizalmas információ.

címet használnak, tehát nem csak az IP szűrés érdemes bekapcsolni (WLAN hálózatra fix címmel is csatlakozhatunk), de a gépeknek automatikusan címet adó *DHCP* szervert is kikapcsolhatjuk. Ezzel együtt érdemes a helyi hálózatnak és a routernek is más címet adni a szokványos, ezért könnyen kitalálható 192.168.1.1 vagy 192.168.0.1 helyett: az utolsó két számot szabadon változtathatjuk, egészen 192.168.254.254-ig.

5. Hozzáférés szűrése

A hozzáférés szűrése nem nyújt védelmet a saját gépeinkre való betörés ellen, de az internethez való hozzáférést meg tudja akadályozni. Mivel a szűrés itt is MAC vagy IP

Hálózati kártyánk MAC címét a Windows mutatni – ezt a router szűrőfunkciónál kell megadnunk

cím alapján működik, a védelem hatékonysága az előző ponthoz hasonló. A beállításokat az *Access Restrictions* alatt találjuk, ahol a PC-k csatlakozásának az idejét adhatjuk meg. Ha tudjuk, hogy tipikusan délután 5 és este 10 között internetezünk, és például keddenként soha nem használjuk a világhálót, akkor ezt is beállíthatjuk.

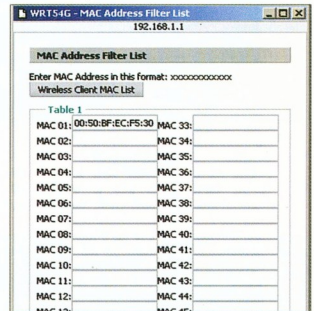
6. Nehezsítsük meg a szomszéd dolgát

A vezeték nélküli hálózat jelzésére szolgáló *SSID* a legtöbb helyen „default”, vagy könnyen kitalálható (pl. *Linksys*). Írjuk át ezt egy egyedi jelszóra vagy akár mondatra is, 32 karakterig. A Windows-gépek, ha már egyszer

találkoztak egy WLAN hálózattal, megjegyzik annak *SSID*-jét. Ha később egy másikhoz csatlakoznak, amelynek azonos a neve, a router beengedi őket. Ezzel a minimálisan felkészült behatólót nem, de például a szomszédunkat könnyen kitilthatjuk, ha e mellé kikapcsoljuk az *SSID Broadcast* funkciót: a router nem kürtöli világgá hálózatunk nevét.

7. Kódolt rádióhullámok

A WLAN legkritikusabb pontja a biztonságossága. Ha a *Wireless Security* menü *Security Mode*-jának beállítása *Disable* vagy *Open*, akkor nem vagyunk biztonságosak. Ha a beállítás *WEP (Wired Equivalent*

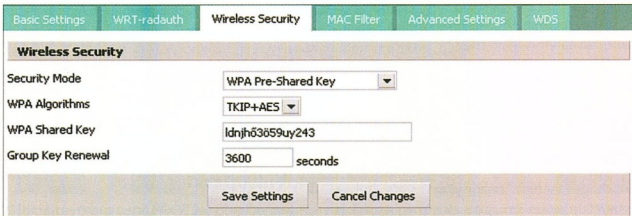
Az egyszerű nyilvántartásban külön kezelhetjük a LAN és WLAN kliensek címét

A WiFi hálózatunk SSID-je is legyen egyedi, az SSID Broadcastot pedig kapcsoljuk ki!

(Privacy), akkor egy kicsivel nagyobb biztonságban vagyunk, amely nem tökéletes. A régebbi készülékek 40/64 bites titkosító kulcsot használtak, ma már többnyire 128 és 256 bites kulcsot.

A rádió titkosítási során az adatokat ezekkel a kulcsokkal kódolják. Minél nagyobb a kulcs mérete, annál nehezebb, azaz annál több időt vesz igénybe a kód feltörése. A WEP-nek van azonban egy súlyos hibája mellett, hogy visszafeljelethető a forgalmazott adatokból: beállítás után nem változik. Mivel a visszafeljesítés esélye az elfogott adatok mennyiségével arányosan nő, csak alkalmanként használt kapcsolatban állja meg a helyét.

Egy kicsit lassú, de biztonságos hálózatot hozhatunk létre a WPA TKIP, illetve AES kódolásával, és egy hosszú jelszóval

A WEP kulcsokból négyet definiálhatunk, így adott időközönként egy kattintással megváltoztathatjuk az éppen használatosot. Hogy ne kelljen pontosan négyezer 26 vagy 52 karakternyi kódot kitalálnunk, a menükben egy *Passphrase* mező is szerepel, amelyből generálhatjuk a négy kulcsot. Így elég egyetlen mondatot megjegyeznünk.

Ennél jobb védelmet ad a *WPA (WiFi Protected Access)*, amely bizonyos időközönként automatikusan cseréli a kulcsát, megnehezítve annak feltörését: a hacker programja sem tudja, hogy melyik csomagot melyik kulccsal kódolták. Használata hasonló a WEP-éhez, de egyetlen kulcsot két-féle kódolással tud használni. Ha a *TKIP (Temporal Key Integrity Protocol)* és az *AES (Advanced Encryption System)* mellett más kódolás (pl. *3DES*) is szerepel, akkor azt használjuk, de készülünk fel arra, hogy a hálózat sebessége erőteljesen visszaesik. A kódolások jelenleg csak akkor törhetőek fel,

ha a *WPA Shared Key* melletti mezőbe nyolc-tíz karakternél rövidebb jelszót írunk. A hálózat sebessége ugyan vissza fog esni, de ekkor már nem törhetnek be hozzánk. Nagyon fontos, hogy az adatainkat ettől függetlenül még le tudják hallgani, és a későbbiekben egy erős számítógéppel fel tudják törni. A módszer tehát lopás ellen nem véd, de kiválól a visszatartó ereje.

8. Hardveres védelem

Ma már sajnos nem ér semmit a *Wireless Network Mode - Mixed/B only/G only* beállítása, csak akkor, ha különleges technológiára épülő routert használunk. Így az azonos típusú router és WLAN kártya alkalmanként tökéletes védelmet nyújthat. A 125 megabites *US Robotics* eszközök például teljes sebességgel üzemelve nem engedik be a hálózatba a 108 megabiteseket. Ha a menüben beállítjuk a *125 Only* opciót, hálózatunkhoz csak *US Robotics* készülékkel lehet csatlakozni. Mivel ritkábban használt készülékről van szó, védelemnek nem is rossz. Ha routerünk és kliens-

kártyánk egyaránt támogatja a *Turbo/Afterburner/Short Preamble/ Speedbooster* – a sebességet speciális módon növelő – módot, azt mindenképpen kapcsoljuk be, ez is szűkíti a belépni tudók körét.

9. Adóteljesítmény-csökkentés

A sűrűn beépített helyeken (például panelházakban) csökkentenünk kell az adóteljesítményt. Meg kell találni azt a pontot, ahol még megszakadás nélkül működik a hálózatunk, mert ekkor a környező lakásokban még kisebb a térerő – és persze csatlakozni is nehezebb, ha gyenge a felszerelés. Megnyugtatósként meg kell jegyezni, hogy jó eszűvel még akár egy kilométerrel is lehallgatható a WiFi hálózat, de még a Bluetooth telefonok is. A WLAN-sugárzást világáreklordt Kaliforniában állították fel: különleges erősítővel és antennákkal valamivel több, mint száz kilométerre terjesztették ki a hatótávolságot.

Köhler Zsolt

Nincs semmi trükk

Mi egyszerűen ingyenához szállítjuk, amit rendelés!
www.edigital.hu

Nálunk ellenállhatatlan árak mellett is ingyenes a házhoz szállítás! Futárunk pedig nem fut el rögtön: nyugodtan meggyőződhetsz arról, hogy épségben érkezett meg, amit rendelél!

2 év **Garancia**

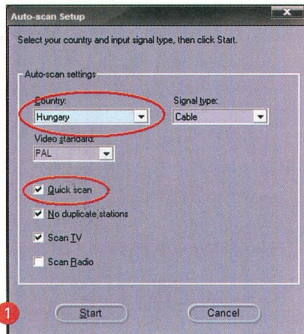
0 Forint **HITEL** indulással

Információs telefon: 452 0090
www.edigital.hu

A tv-tunerek telepítése és használata nem valami bonyolult feladat, de azért mindig akadhatnak olyan helyzetek, amelyekre nem tudunk előre felkészülni. Írásunkban a tíz leghasznosabb tudnivalót gyűjtöttük össze, amelyek át tanulmányozása után remélhetőleg senkit sem ér majd váratlan meglepetés.

1. Szerelés

A belső tunerek beszereléskor ma már elvileg nem kell arra figyelni, hogy melyik PCI foglalatot választjuk, a régebbi alaplapoknál (amelyek az APIC IRQ kezelést még nem támogatják) azonban előfordulhat, hogy a kártya nem működik megfelelően, ha közvetlenül a videovezérlő alatti slotba kerül. Ha bármilyen problémát észlelnénk, érdemes először megpróbálni áttenni a kártyát egy másik PCI foglalatba.

Ha nincs meg minden csatorna, használjunk alaposabb keresést, esetleg váltsuk át az országjelölést Németországra

2. Csatornakeresés

Különösen akkor, ha normál szobaantennát vagy olyan kábeltelevízió-szolgáltatást használunk, amely még nem csillagpontos technológiával továbbítja az adatokat, előfordulhat, hogy a tunerhez adott szoftverben Magyarországot kiválasztva az automatikus kereséssel nem találjuk meg valamennyi csatornát. Ilyenkor megpróbálhatjuk kiválasztani Magyarországot helyett Németországot, és újra lefuttatni a keresést, illetve ha van ilyen opció, kérjünk alaposabb (de lassabb) vizsgálatot. (1. kép)

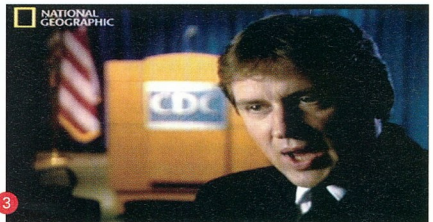
Tippek-trükkök tv-tunerekhez

Mozizzunk PC-vel!

Ha egyik módszer sem vezet eredményre, megpróbálhatjuk még manuálisan beállítani a hiányzó adókat, ám ehhez szükségünk lesz a pontos frekvenciaadatokra is. A csatornák pontos helyét szerencsés esetben megtaláljuk a szolgáltatók honlapján (például a www.t-kabel.hu vagy a www.upc.hu weblapon), de telefonon is megtekinthetjük.

3. Az MPEG-2 előnyei

A mai tv-kártyákkal immár MPEG-2 formátumú felvételt is készíthetünk. A DVD lemezeknél is alkalmazott tömörítés kiváló képminősége mellett viszonylag kevés helyet igényel a merevlemezen, ám még ennél is fontosabb, hogy mivel sem a betömörítéshez, sem a kitömörítéshez nincs szükség túlságosan nagy processzorkapacitásra, egy mai PC egyszerre akár mindkét műveletet is képes valós időben elvégezni. Ezáltal kihasználhatjuk a *Time-Shift* funkciót is, azaz végre átugorhatjuk a kereskedelmi tévék filmeket megszakító, bosszantóan hosszú reklámblokkjait. Indítsuk el a felvételt a *Time-Shift* engedélyezve akkor, amikor a film elkezdődik, de még ne kezdjük el nézni. Vár-

A gyári szoftvereket nem készítették fel a 16:10 arányú kijelzőkhöz: teljes képernyős módban így torzul a kép

junk nagyjából fél órát (ez kb. három reklámblokk időtartamának felel meg) a film elindításával, aztán ha egy reklámblokkhoz érkezünk, egyszerűen ugorjuk át.

4. VideoDesktop

A független gyártók tv-kártya programjai több olyan lehetőséget is kínálnak, amelyeket nem érhetünk el a gyári alkalmazásokkal. A plusz funkciók közül az egyik leglátványosabb (és leghasznosabb is) az *InterVideo WinDVR* 3-ban található meg: a *VideoDesktop* funkció aktiválásával a tévé képet a háttérben, tapátéként futtathatjuk. (2. kép)

5. 16:9-es képarányú kijelzővel

A tv-kártyák szoftverei 16:9-es képarányú módban is képesek működni, ám e támogatás alapvetően az ilyesfajta képarányú műsorok vételi lehetőségére utal, nem pedig arra, hogy a normál adásokat szélesvásznú megjelenítőn is nézhetjük. Tapasztalataink alapján a Wide-os TFT monitorok tulajdonosai minden tunerral bajban lesznek: teljes képernyős nézetben ugyanis a képet valamennyi gyári szoftver kinyújtja, azaz eltorzítja. Megoldás persze erre is van, de meg kell hagyni, így egy ki-

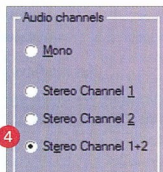

A VideoDesktop szolgáltatás olykor igen hasznos

csit kényelmesebb lesz a tévészés. (3. kép)

Arról van ugyanis szó, hogy a felvételhez és a tévészéshez két külön programot kell használnunk. Előbbihez továbbra is a gyári szoftvert ajánljuk, az utóbbihoz viszont a DScaler vagy az erre épülő *Kastor! TV-t*. Mindkettő ingyenes. A DScaler és a K! TV teljes képernyős üzemmódban a képernyő jobb és bal szélén fekete csíkok hagyva „vetíti” ki a normál 4:3 arányú adásokat, de emellett a kép alsó és felső részleteinek elhagyásával szélesvásznú, teljes képernyős, torzításmentes képet is nézhetünk.

A DScaler és a K! TV közül az utóbbit ajánljuk, mert bár kevesebb funkciót tartalmaz, használatánál nem igényel különösebb számítástechnikai ismereteket.

Audio módok a Pinnacle PCTV menüjében

nem érhető el, a teletext pedig egyszerre csak egy csatorna műsorát mutatja, más megoldást kell keresnünk. (5. kép) A legnépszerűbb hazai portál a www.port.hu/tv címen érhető el, és 102 csatorna részletes tartalmát kínálja egy helyen. Bár a PORT.hu segítségével egyszerre csak 15 csatorna műsorát tekinthetjük meg, a tapasztalatok szerint ez elegendő. Főleg ha figyelembe vesszük, hogy a megjelenítendő csatornákat és azok sorrendjét is teljesen egyénileg választhatjuk ki. A szolgáltatással emellett színdíjakokat is rendelhetünk a különféle műfajokhoz (dokumentumfilmhez, akciófilmhez stb.). Azhoz, hogy a PORT.hu-t személyre szabhas-

hető el, és 102 csatorna részletes tartalmát kínálja egy helyen. Bár a PORT.hu segítségével egyszerre csak 15 csatorna műsorát tekinthetjük meg, a tapasztalatok szerint ez elegendő. Főleg ha figyelembe vesszük, hogy a megjelenítendő csatornákat és azok sorrendjét is teljesen egyénileg választhatjuk ki. A szolgáltatással emellett színdíjakokat is rendelhetünk a különféle műfajokhoz (dokumentumfilmhez, akciófilmhez stb.). Azhoz, hogy a PORT.hu-t személyre szabhas-

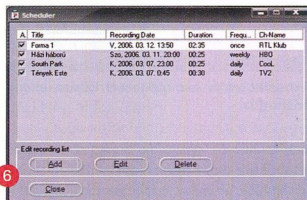
Online tévéműsor: a PORT.hu oldalon nem kevesebb, mint 102 csatorna tartalmát láthatjuk

6. Duál hangzás

Kevesen tudják, hogy a tv-tunerek háromféle audio módban képesek működni: a mono és a sztereó mellett duál üzemmódban is. Ez voltaképpen azt jelenti, hogy a sztereó jelfolyamánál kiválasztható, hogy csak a bal, csak a jobb, vagy pedig mindkét oldal hallható legyen-e. Ennek a gyakorlati haszna egyértelmű: a műsorszórók a filmekhez eredeti és szinkronhangot is párosíthatnak, hogy aztán a felhasználó otthon választhassa ki, hogy éppen melyik hangvárára kíváncsi. A megoldás hátránya az, hogy ilyenkor mindkét audiosáv egyáltalán, azaz mono lesz. A Budapesten fogható Hallmark adása például több helyen kényelvű. Hogy lakóhelyünkön pontosan mely adók foghatók ily módon, arról érdeklődjünk a kábelszolgáltatóknál. (4. kép)

7. Tévéműsor – online

Ha már a számítógépen nézzük a tévét, akkor előbb vagy utóbb a tévésműsort is digitális formátumban fogjuk igényelni. Lévény pedig az EPG hazánkban (egyelőre) még

Az időzítőkkel nemcsak egyszerű, hanem napi és heti programokat is beállíthatunk

suk, webböngészőnkben engedélyeznünk kell a sütik használatát!

8. Időzítők

Tv-kártyát ma már csak úgy lehet eladni, ha felvételi időzítő is jár hozzá. Az időzítő legtöbbször egy apró, rezidens, azaz folyamatosan futó program. A programokkal alkalmi, napi, heti vagy akár havi rendszerességgel vehetünk fel műsorokat, azaz PC-nket teljes értékű felvevőként használhatjuk. (6. kép)

Az időzítő használatától ugyanakkor sokan ódzkodnak, mert nem szeretnek a gépet hosszú időre (mondjuk a nyaralás teljes időtartamára) bekapcsolva hagyni.

Erre két megoldás is kínálkozik: egyfelől a legújabb alaplapok BIOS-ai képesek minden nap adott időben bekapcsolni a gépet, másfelől az ACPI révén a *Suspend* (készletléti) állapotba küldött gépet a Windows is újra tudja „élesíteni”. A kikapcsolásról gondoskodhat maga a felvevő program, a feladatütemező vagy bármilyen más célalkalmazás is.

9. Több tuner egy gépben

Ha a számítógépes tévénézésre úgy váltunk át, hogy egyáltalán a VHS magnót is szeretnénk kiváltani, vetjük figyelembe, hogy egyetlen tuner egyszerre csak egy adást tud egykezelni. Azaz, ha azt szeretnénk, hogy miközben az egyik csatorna adását nézzük, egy másik adó műsorát felvehesük, mindjárt két ilyen eszköze is szükségünk lesz. Ha betartunk néhány egyszerű szabályt, akkor a két tuner jól megfér majd egymás mellett.

Hogy a hardverek biztosan ne akadjanak össze, soha ne válasszunk két egyforma típust, sőt ha lehet, egy gyártó termékei közül se építsünk be kettőt ugyanabba a PC-be. Mivel a gyártók szinte kivétel nélkül ugyanazt a programot mellékelik valamennyi termékükhöz, és mert az ilyen program nem futtathatók egyenlő többször (azaz két *PowerCinema* például nem futatható egymás mellett), nem jutnánk semmivel se előbbre. A biztonság kedvéért még akkor is ellenőrizzük, hogy milyen tévénezőkép kapunk az egyes termékekhez, ha nem azonos gyártótól származnak.

Megoldást jelenthet egyébként az is, ha az egyik tunert független gyártó programjával használjuk, ám ez legtöbbször plusz kiadási jár.

10. Overlay

A modern tv-kártyák overlay üzemmódban működnek, azaz a szoftver a megjelenítendő adatokat közvetlenül a videokártya memóriájába továbbítja. Ennek a megoldásnak a legnagyobb előnye az, hogy a processzorral sokkal kevesebb feladattal járul. Előfordulhat azonban, hogy egy-egy programot úgy készítenek el, hogy csak akkor működik helyesen – azaz csak akkor mutatja a tévé képét –, ha az overlay rendelkezésre áll. Ha a mi programunk is ilyen, akkor figyeljünk arra, hogy a tévé elindításakor ne fussjon se a Windows Media Player, se a DVD-lejátszó vagy bármilyen más médialejátszó alkalmazás.

Higgyed Gábor

Brosúrák Worddel

Tökéletes formák

Ha szeretnénk egy brosúrát összeállítani például bűvárkodásra szakosodott sportegyesületünk számára, nincs szükségünk különleges programra. A Word és néhány jó ötlet segítségével könnyedén megszerkeszthetjük az említett reklámfüzetet vagy hírlevelet.

Ha sportegyesületünk szeretné kicsit reklámozni magát, hogy ezzel több tagot szerezzен, vagy pedig egy jubileum küszöbén állunk, reklámbrosúrára van szükségünk. Sokunk számára túlságosan sokba kerülne egy profi felkérni erre. Ha a brosúra előállítás költségeit szeretnénk a minimálisra leszorítani, hívjuk segítségül a Wordot.

A lap címe éppoly könnyen megszerkeszthető, mint az egyesület történetének a szövege vagy az egyesület életéből származó anekdoták. A legfontosabb azonban a tartalom. És nekünk is pontosan erre a feladatra kell koncentrálnunk: először is gyűjtésünk össze minél több anyagot – szövegeket és képeket – az egyesületről, majd jól fontoljuk meg, hogy mi és miként jelenjen meg a brosúrában.

Hogy miképp jön létre egy profi elrendezés, arról olvashatnak az alábbiakban. A reklámfüzetet a Word 2003-mal hoztuk létre. Természetesen erre a célra a régebbi verziókban is használhatjuk, ügyelve arra, hogy ezekben néhány parancs másképpen nézhet ki.

Az oldal beállítás

Egy brosúra többnyire több oldalból áll, és A5-ös vagy még annál is kisebb formátumban nyomtatjuk ki, majd végezetül összeűzzük. Az oldalfelosztásban különbözik egymástól a jobb és a bal oldal, mivel szélesebb belső margót kell beállítani. Ez azonban könnyelmesen elvégezhető a Wordben.

Indítsuk el a Wordot, majd válasszuk a *Fájl* menüpont alatt található *Oldalbeállítás*-t. Aktiváljuk a *Margók* fület, majd állítsuk be itt a következő értékeket.

Válasszuk ki először az *Oldalak* terület

Bűvársport Magazin

Budapest, 2006. március

Egy rendkívüli sport barátokra talál

Méret: 20x30 cm, nyel: magyar, a Képzőművészeti Akadémia kiadása. A magazin címlapján a bűvársport szerepel. A magazin címlapján a bűvársport szerepel. A magazin címlapján a bűvársport szerepel.

A bűvársport nem csak az évszázadok óta létező, hanem ma is nagyon népszerű. A bűvársport nem csak az évszázadok óta létező, hanem ma is nagyon népszerű.

A bűvársport nem csak az évszázadok óta létező, hanem ma is nagyon népszerű. A bűvársport nem csak az évszázadok óta létező, hanem ma is nagyon népszerű.

A bűvársport nem csak az évszázadok óta létező, hanem ma is nagyon népszerű. A bűvársport nem csak az évszázadok óta létező, hanem ma is nagyon népszerű.

A beállításokat az előnézeti képen ellenőrizhetjük

alatt található *Több oldal* bejegyzés melletti listából a *2 oldal laponként* beállítást.

Állítsuk be most a *Margók* terület alatt a szélességeket. A felső és az alsó oldalszélesség legyen egyaránt *3 cm* méretű. A *Belső* mező értéke legyen *1,5 cm*, a *Külső* mező pedig *2 cm*. A *Kötésbeni* területen állítsuk be az *1 cm-es* értéket.

Ellenőrizzük, hogy beállításaink miként hatnak az előnézeti képen. Továbbá arról is bizonyosodjunk meg, hogy a *Minta* terület *Hatékör* kiválasztólistájában az *Az aktuális ponttól* beállítás legyen aktívvala. (1. kép)

Vátsunk át a *Papírméret* fülre, és a *Papírméret* terület alatt állítsuk be az *A5* méretet.

Az *Elrendezés* fül alatt határozzuk meg, hogy miként jelenjen meg az *Élőfej* és az *Élőláb* az első oldalon. Aktiváljuk az *Élőfej*

és *Élőláb* terület alatt található *Páros* és *páratlan eltérő*, valamint az *Első oldal eltérő* ellenőrzőmezőt. Ezen kívül adjuk meg az *Élőfej* és az *Élőláb* távolságát a lap szélétől. Ez az érték legyen *1 cm*. Beállításainkat erősítsük meg az *OK* gombra kattintva.

Élőfej és élőláb

Mivel az újságokhoz hasonlóan a brosúra mindegyik oldalán szeretnénk látni, hogy miről is szól a szóban forgó oldal, a prospektus élőfejet és élőlábát is kap. Ezek a fejezetek címei mellett az oldalak számát is tartalmazhatják.

Az *Élőfej* és az *Élőláb* beszúrásához válasszuk a *Nézet* menüben az *Élőfej* és *Élőláb* pontot. Erre kattintva a Word átvált az úgynevezett *Nyomatási elrendezés* nézetre. A brosúra szövegét halványabban látjuk, amíg az *Élőfej* és *Élőláb* funkció aktívvala van. Emellett egy új eszköztárat is megjelenik. Ezen az eszköztáron keresztül határozhatjuk meg az *Élőfej* és az *Élőláb* tartalmát és helyzetét.

Az *Élőfejet* és az *Élőlábát* szaggatott vonal keretezi be, a kurzor pedig a kereten belül található. Ha saját szövegeket szeretnénk megadni az *Élőfejben* vagy az *Élőlábban*, például az adott fejezet számára, egyszerűen csak kezdjük beírni a kívánt szöveget a kurzor pozíciójában. (2. kép)

Az *Élőlábban* sürjük be az oldalszámokat, majd válasszuk az *Élőfej* és *Élőláb* eszköztárból található *Váltás az Élőfej* és az *Élőláb* között beállítást.

Az oldalszám beszúrásához kattintsunk egyszerűen az *Élőfej* és *Élőláb* eszköztárból található *Oldalszám beszúrása* ikonra.

Az így beszúrt oldalszám alapbeállítás

szert *Courier* betűtípusban jelenik meg. Amennyiben ezt módosítani szeretnénk, jelöljük ki az oldalszámot, majd módosítsuk a betűtípust és a betűméretet a megszokott módon. Az oldalszám helyzetét is tetszés szerint módosíthatjuk. Ha azt szeretnénk, hogy az oldalszám a terület közepén helyezkedjen el, kattintsunk a *Formázás* eszköztárbán a *Középre záras* ikonra.

A broszúra szövegének beírásához vagy kattintsunk duplán a dokumentumra, vagy válasszuk ki az *Élőfej és élőláb* eszköztárbán a *Bezáras* pontot.

Az *Élőfej* és *élőláb* szerkesztését külön eszköztár segíti

A rajzeszközök segítségével hozhatunk létre szövegdobozt

A cím szerkesztése

Ha befejeztük az anyaggyűjtést és a broszúra külsejének átgondolását, hozzunk létre számára egy címlapot. Itt különböző szövegdobozokkal dolgozunk. Ezek azzal az előnyvel járnak, hogy az oldal bármelyik tetszőleges területén elhelyezhetők.

Illesszünk be egy szövegkeretet. Ehhez első lépésként meg kell jelenítenünk a *Rajzolás* eszköztár *Szövegdoboz* ikonját. Kattintsunk a *Nézet/Eszköztárak/Rajzolás* pontra.

A szövegdoboz megjelenítéséhez válasszuk ki a *Rajzolás* eszköztár *Szövegdoboz* ikonját. A nyomva tartott egérgomb segítségével húzzunk egy szövegdobozt a munkalapra. Attól függően, hogy mekkora szöveget tartalmaz majd, a fogópontok segítségével állítsuk a szövegdobozt a megfelelő méretre. (3. kép)

A szövegdoboz formázása párbeszédablakban különféle vonalvastagságokat és -típusokat adhatunk meg

Azon a helyen, ahol a kurzor áll, írjuk be a szöveget, vagyis a broszúra címét. A címszöveg esetében válasszuk ki a megfelelő betűtípust és betűméretet, például a *Comic Sans* betűtípust, 26 pontos méretben. Amennyiben a címsor keretet szeretnénk ellátni, hogy az kiemelkedjen a további szövegből, kattintsunk duplán a szövegdoboz keretére.

A *Szövegdoboz formázása* párbeszédablakban válasszuk a *Színek, vonalak* fület. Ebben a fülben a *Vonal* terület alatt állíthatjuk be a keretvonal *Színét*, *Stílusát*, valamint *Vastagságát*.

A címsor alatt egy további szövegdobozt hozhatunk létre, amelyben például a megjelenés dátumát és például a broszúra árát jeleníthetjük meg. (4. kép)

Hasábok létrehozása

Brosúránkat úgy dobhatjuk fel optikailag, ha másképpen alakítjuk a különböző oldalakat. Így dolgozhatunk például kéthasábos oldalakkal. Ezeket egyhasábos oldalakkal változathatjuk a broszúrában. A *Formátum* menüpont *Hasábok* pontja alatt kényelmesen beállítható a két, vagy akár annál is több hasábos megjelenítés. Gondot okozhat azonban, hogy ez a parancs minden esetben a teljes oldalra vonatkozik. Bár a különböző cikkeket elkülöníthetjük egymástól, ez elég nehézkesen oldható meg.

Ha több különböző hosszúságú szöveget szeretnénk megjeleníteni a broszúránknak, akkor ne használjuk a *Word* hasábos elrendezését. Ehelyett dolgozzunk inkább szövegdobozokkal. A hosszabb, több oldalon keresztül futó szövegek esetében ezeket egymáshoz csatolhatjuk.

Ha egyforma méretű szövegdobozokkal akarunk dolgozni, először is hozzunk létre egy meghatározott méretű szövegdobozt, majd készítsünk róla másolatot. A *Rajzolás* eszköztárbán kattintsunk a *Szövegdoboz* ikonra, majd az oldal bal részén helyezük el a szövegdobozt. Duplán a szövegdoboz szélére kattintva nyissuk meg a *Szövegdoboz formázása* párbeszédablakot. A *Méret* fülön található *Szélesség* pontban adjuk meg a 4,5 cm értéket.

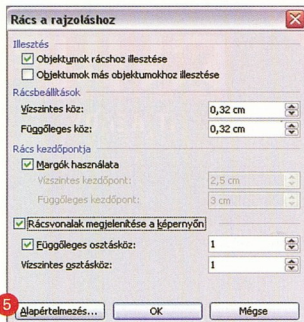
Váltsunk át a *Színek, vonalak* fülre, majd

Borland

Delphi 2006
Az új Borland Developer Studio

30 napos teljes verzió!

5 A rácsvonalak megjelenítik a szövegdobozok elhelyezését

vállasszuk a *Vonal* terület alatt található *Szín* beállításnál a *Nincs vonal* bejegyzést.

Jelöljük meg ki a szövegdobozt annak keretére kattintva, majd nyomjuk meg a **Ctrl + D** billentyűkombinációt. Megjelenik egy következő szövegdoboz, amely kissé eltolva az előző felett helyezkedik el. Kattintsunk erre a szövegdobozra, majd húzzuk az egér segítségével közvetlenül az első mellé.

Amennyiben nem dolgoztunk elég pontosan, segítséget nyújthat az *Igazítás* vagy *elosztás* parancs. Ezt a parancsot a *Rajzolás* eszköztár *Rajz* elnevezésű beállítása alatt érhetjük el. Ehhez jelöljük ki az első szövegdobozt, nyomjuk meg a *Shift* billentyűt, és jelöljük ki a többi szövegdobozt. Válasszuk a *Rajz* menüpont alatt található *Igazítás* vagy *elosztás* pontot, majd kattintsunk a most megjelenő almenü *Vízszintes elosztás* pontjára. (5. kép)

Tipp: A szövegdobozok pontos elhelyezésénél segítségünkre van az úgynevezett rács-háló megjelenítése. Ehhez kattintsunk a *Rajzolás* eszköztár *Rajz* menüpontja alatt található *Rács* bejegyzésre. Válasszuk a *Rácsvonalak megjelenítése a képernyőn* bejegyzést.

Hasábok formázása és csatolása

Attól függően, hogy milyen hosszúak a szövegeink, vagy a hasábok magasságát kell testre szabni, vagy több hasábot kell egymáshoz csatolni. Végeztül szúrjunk be egy vonalat, hogy a hasábokat optikailag elválasszuk egymástól.

Amennyiben például a nagyobb területű vezércikk mellett még egy szöveghasábot szeretnénk megjeleníteni a kommentárok, valamint egy további a rövid jelentések számára, húzzuk a szövegdobozt ennek megfelelően nagyobb méretűre. Ehhez helyezzük az egér mutatóját a kijelölt

szövegdobozkeret középső fogópontjára. Amikor a kurzor felveszi egy duplanyíl formáját, húzzuk a keretet a nyomva tartott egérgombbal a kívánt irányba. Miközben a szövegdoboz keretét nagyítjuk, egy szaggatott vonalat láthatunk, amely a méretet jelzi.

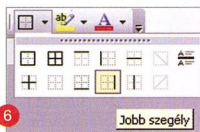
Hogy a különböző cikkeket és hasábokat optikailag elválasszuk egymástól, szúrjunk be egy függőleges elválasztóvonalat.

Ehhez kattintsunk a megfelelő szövegdobozba, majd a *Formázás* eszköztárban válasszuk ki a *Külső szegély* eszközt, majd ez alatt a *Jobb szegélyt*. (6. kép)

Ha a hosszabb szövegek több hasábot is elfoglalnak, csatolunk kell egymáshoz a szövegdobozokat. Először is jelenítsük meg a *Szövegdoboz* eszköztárat. Kattintsunk tehát a *Nézet* menüpont *Eszköztárak* bejegyzésére, majd itt aktiváljuk a *Szövegdoboz* eszköztárat.

Jelöljük ki azt a szövegdobozt, amelyet csatolni szeretnénk egy másikhoz, majd válasszuk ki a *Szövegdoboz* eszköztárban található *Szövegdoboz-csatolás* ikont, amelyet egy lánc jelöl. (7. kép)

Ezt követően kattintsunk a kurzorral, amelyet most egy kanna ábrázol, abba a szövegdobozba, amelyhez csatolni szeretnénk az első.

6 A szövegdobozokat a megfelelő eszközzel egymáshoz csatolhatjuk

Tipp: ha a szövegnél több keskeny hasábból áll, blokként kell megformáznunk: mindkét oldalon sorkizártnak kell lennie. Hogy ne legyenek túl nagy lyukak a szövegben, aktiváljuk az elválasztást a szövegben. Ehhez válasszuk az *Eszközök* menüpont alatt található *Nyelv/Elválasztás* pontot.

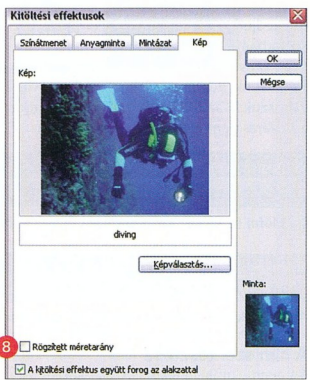
Képek beillesztése

Amennyiben a szövegrészek mellett optikai elemeket is szeretnénk megjeleníteni, például képeket és grafikákat szeretnénk beilleszteni a brosúrába, az rögtön sokkal izgalmasabbnak hat.

A brosúra képeihez használjunk egységes keretet. Ehhez válasszuk ki például egy téglatapot. Kattintsunk a *Rajzolás* eszköztár

Alakzatok pontja alatt található *Egyszerű alakzatok* bejegyzésre, és itt válasszuk ki a számunkra legmegfelelőbb alakzatot.

A jobb egérgombra kattintva aktiváljuk a *felugró* menüt, és itt válasszuk az *Alakzat formázása* beállítást.

8 Válasszunk egy megfelelő képet a brosúránk számára

A most megjelenő párbeszédablakban kattintsunk a *Színek, vonalak* fül alatt található legördülő menüben válasszuk ki a *Kitöltési effektusok* bejegyzést.

Az azonos nevű párbeszédablakban válasszuk át a *Kép* fület, és itt kattintsunk a *Képválasztás* gombra. A következő párbeszédablakban válasszuk ki a megfelelő mappából a megfelelő képet. (8. kép)

Kattintsunk az *OK* gombra, ezzel visszatérünk az *Alakzat formázása* párbeszédablakhoz.

Az így létrehozott maszk az előbeállítás szerint keretvonalat kap. Ennek szerkesztéséhez válasszuk ki az *Alakzatok formázása* párbeszédablak *Vonal* területe alatt található *Szín* mezőben a megfelelő színt.

Ezt követően a *Vastagság* beállítás mellett adjuk meg az *I* értéket.

Kattintsunk az *OK* gombra, hogy a képet beillesztük az alakzatba, és hogy hozzáadjuk a keretet.

Hogy a keret a következő kép esetében is ugyanazt a méretet és ugyanazt a keretvonalat kapja, duplássuk meg a beszúrt képet tartalmazó keretet a **Ctrl + D** parancssal. Helyezzük a második keretet az első mellé, majd illesszük be a következő képet a keretbe. Ezt ismét a keret kitöltési effektusain keresztül végeztük el.

Adatok tömörítése az XP-ben

Spóroljunk a merevlemezzel!

Akinek kis kapacitású a merevlemeze, a Windows XP operációs rendszerben több módot is találhat a fájlok tömörítésére. A fájlok, mappák vagy akár a teljes meghajtó tömörítése után a fájlokat ugyanúgy kezelhetjük, illetve felügyelhetjük, mintha nem lennének tömörítve.

Helytakarékoság = tömörítés

A fájlok tömörítésekor az a cél, hogy úgy csökkentjük azok méretét, hogy a bennük található információ ne vesszen el. Sok fájl már eleve tömörített, mint például a legtöbb kép-, illetve hangfájl.

Az adatfájlok esetében más a helyzet. Ilyenek például az interneten keresztül küldünk fájlokat, már csak az ehhez szükséges időt tekintve is célszerű tömörített formában küldeni őket. Mivel egész mappákat is tömöríthetünk, egyszerűbbé válik az információk küldés: a címetz egy olyan mappát kap, amely az összes kívánt fájl egyszerre tartalmazza.

Az XP-ben kétféleképpen tömöríthetjük a fájlokat, mappákat vagy meghajtókat: vagy a fájlrendszer segítségével, vagy a fájlrendszer segítségével, egy különleges ZIP programmal.

Windows a kulisszák mögött

A fájlrendszer segítségével a tömörített fájlok transzparensen használhatók, ezeket tehát nem kell kicsomagolni.

Ugyanez a helyzet, ha a fájl valamelyik program használja. A Word például meg tudja nyitni az ily módon tömörített fájlokat, majd el is tudja menteni a szerkesztést követően. A fájl továbbra is tömörített formában marad, egyúttal a változtatásokat is tartalmazza.

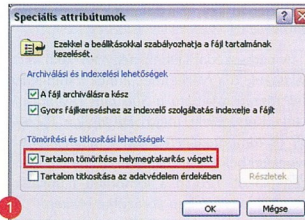
Hogy a művelet transzparens legyen, a Windows a kulisszák mögött dolgozik: egyfelől gondoskodik a fájlok tömörítéséről a merevlemez számára, másfelől kicsomagolja őket a felhasználói programok számára.

A transzparens tömörítés műveletét csak abban az esetben alkalmazhatjuk, ha merevlemezünk NTFS fájlrendszerben van formázva. Ilyenkor a transzparens tömörítés három formában áll rendelkezésünkre: egyedülálló fájl, egész mappát vagy akár egész merevlemez is tömöríthetünk.

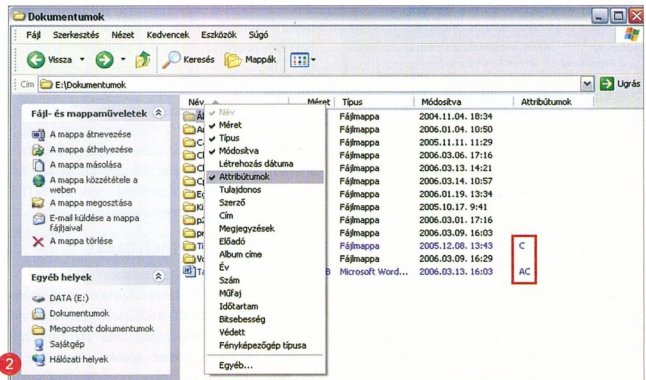
Fájlsugorítás

Az egyedülálló fájl tömörítéséhez kattintsunk a jobb egérgombbal az *Intézőben* a kívánt fájlra, majd válasszuk a felbukkanó menüben a *Tulajdonságok* pontot. Ezután megjelenik a fájl tulajdonságablaka. Az ablakban három fül található, de nekünk csak az *Általános* fülre lesz szükségünk. Ennek a fülnek az alsó részén találjuk a *Speciális* gombot. A gombra kattintva különböző speciális beállításokat eszközölhetünk a szóban forgó fájlra. A párbeszédablak alsó részén a tömörítés és a titkosítás beállításait találjuk.

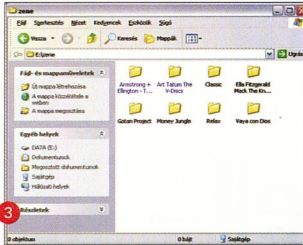
Aktíváljuk a *Tartalom tömörítése helymegtakarítás végett* beállítását, majd zárjuk be a párbeszédablakot az *OK* gombra kattintva. Így újra az első párbeszédablakhoz jutunk vissza, amelyet szintén az *OK* gombra kat-

1 A tömörítésről a fájlok tulajdonságablakában rendelkezhetünk

Kapcsoljuk be az attribútumok megjelenítését az Intézőben

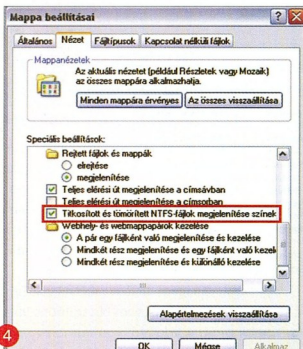
A tömörített mappák kék színnel kiemelve jelennek meg az Intézőben

tinta zárhatunk be. (1. kép) A fájl most tömörítve van, viszont nem látszik rajta, mert a mérete az Intézőben a régi maradt. Ennek az az oka, hogy a Windows Intéző is csak egy program, és a fájl tömörítése számára is transzparens. Azonban mégis kaphatunk egy optikai visszajelzést a fájl tömörítési állapotáról, hiszen a fájlrendszer tudja, hogy az adott fájl tömörítve van-e vagy sem.

„C” mint Compressed

A visszajelzésnek két fajtája létezik, és egy-szerre is használhatjuk mindkettőt. Egyfelől a Windows Intéző részletes mappanézetében a fájlok attribútumait is megjeleníthetjük. A tömörített fájl (és mappák) itt „tömörített” attribútummal jelennek meg.

Az attribútumok megjelenítéséhez először is állítsuk át az Intéző mappanézetét a Részletek beállításra. Ezután kattintsunk a jobb egérgombbal az oszlopnezetek (Név, Méret, Típus stb.) egyikére. Az ezután felbukkanó listán válasszuk ki az **Attribútumokat**. A menü újból bezáródik, és az Intéző máris megjeleníti a fájlok attribútumait egy

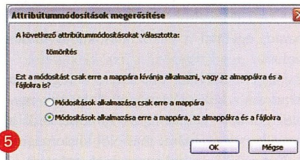

A tömörített állományok eszentül kék színnel kiemelve jelennek meg

külön oszlopban. A tömörített fájl mellett a „C” megjelölés (Compressed) áll. Ha a fájl nincs tömörítve, hiányzik a „C” megjelölés az attribútumok oszlopából. (2. kép)

Az optikai visszajelzés másik módja lényegesen egyszerűbben alkalmazható. Itt a fájl egy másik színben jelenik meg az Intézőben. A nem tömörített fájl és mappák neve tehát továbbra is a megszokott fekete színben, a tömörítettek azonban egy másik (például kék) színben jelennek meg. (3. kép)

Amennyiben a megjelenítésnek ezt a módját választjuk, meg kell változtatnunk a mappa beállításait. Az ehhez szükséges párbeszédablakot úgy hívhatjuk elő, ha az Intéző **Eszközök** menüpontja alatt a **Mappa beállításai** pontra kattintunk.

A mappa és a benne található fájlok tömörítéséhez ki kell választanunk a helyes beállítást

A párbeszédablakban négy fül található. Válasszuk ki a **Nézet** fület. Ennek a fülnek az alsó részén található a **Speciális beállítások** listája. Keressük ki, majd aktiváljuk a **Tíkosított és tömörített NTFS-fájlok megjelenítése színnel** beállítást, majd zárjuk be a párbeszédablakot. Ezután a tömörített fájlakat a program más színben ábrázolja. (4. kép)

Ha egy tömörített NTFS fájlt ugyanennek a merevlemeznek egy másik részére másoljuk vagy helyezzük át, az (új) fájl megtartja a tömörítést. Ha azonban az adott fájl egy olyan merevlemezre másoljuk, amely nem NTFS fájlrendszerű, a fájl elveszti a tömörített állapotát, és a másik merevlemez tömörítetlen állapotban jelenik meg.

A mappák tömörítése egy kissé bonyolultabb, mint a fájlké. Ennek az az oka, hogy a mappák úgy is tömöríthetők, hogy a tartalmukat nem tömörítjük. Hogy ennek mi értelme van, azt valószínűleg csak az NTFS fejlesztői tudnák megmondani.

Másolás vagy áthelyezés?

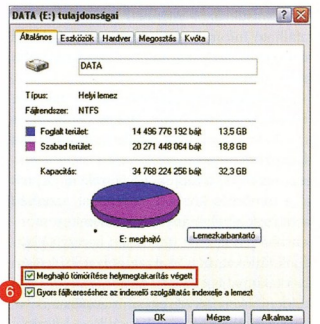
Ha aktiváltuk a mappatömörítést, a Windows egy újabb párbeszédablakot nyit meg, és ebben két beállítás közül választhatunk: a **Módosítások alkalmazása csak erre a mappára** és a **Módosítások alkalmazása erre a mappára, az almappákra és a fájlokra** pontok közül. A tömörítés folyamata ezek után

ugyanúgy zajlik, mint egy fájl esetében. A tömörített mappák vizuális megjelenítésének a lehetőségei nem térnek el a fájloktól. Esetünkben válasszuk a második beállítást. Így a mappát és az összes benne található fájlt is tömörítjük. (5. kép)

Tömörített mappák mostantól használatától függetlenül mindig másként viselkedik. Ha például egy másik mappából áthelyezzünk egy tömörített fájlt a tömörített mappába, megtartja a tömörített állapotát. Ugyanígy, ha nem tömörített fájlt helyezünk át egy tömörített mappába, az ott sem lesz tömörített, a tömörített mappákban egy nem tömörített fájl jelenik meg.

Más a helyzet, ha a fájl nem áthelyezzük, hanem **átmásoljuk** a tömörített mappába. Ebben az esetben a fájl mindig tömörített állapotba kerül, függetlenül attól, hogy előtte tömörített volt-e vagy sem. Mésoláskor tehát érdekes módon mindig ment spórolhatunk meg – eltekintve attól a helymennységtől, amit a mappás által elvesztünk.

Ha a tömörített fájlt egy NTFS nélküli meghajtóra másoljuk vagy helyezzük át, a mappa és minden benne található fájl is kicsomagolt állapotba kerül. Ha ezt a mappát átmásoljuk egy másik, már tömörített mappába, akkor az összes fájl – azok is, amelyek eredetileg nem voltak tömörítve – tömörítetté válnak.

Az XP-vel teljes meghajtókat is tömöríthetünk

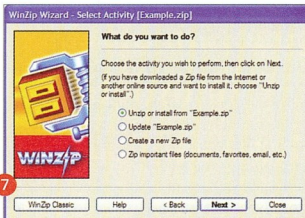
Csak remélhetjük, hogy az NTFS programok a tömörítési folyamatot úgy módosítják majd a Windows következő változatában, hogy a tömörített fájlak nem válnak áttekinthetatlenné. Egyelőre azonban meg kell elégednünk a jelen állapottal. Ez azt jelenti, hogy megéri néha-néha ellenőrizni, hogy a fájlak, amelyeket tömörítettnek hiszünk, valóban tömörítettek-e: a megjelenítés eltérő színe nyújt erről felvilágosítást.

Meghajtók tömörítése: mindent egyszerűre

Egész meghajtókat még egyszerűbben tömöríthetünk: ilyenkor a merevlemezben található minden adat tömörített állapotba kerül. Vigyázat: néhány Windows rendszerfájl nem tömöríthető.

A meghajtó tömörítéséhez kattintsunk az *Intézőben* a jobb egérgombbal a meghajtó ikonjára, majd válasszuk a *Tulajdonságok* menüpontot. Ezek után megjelenik a meghajtó tulajdonságait tartalmazó párbeszédablak. Ebben a párbeszédablakban több fül is található. Nekünk azonban csak az elsőre, az *Általános* fülre van szükségünk.

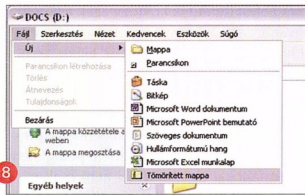
Aktiváljuk az ezen a fülön található *Meghajtó tömörítése helymegtakarítás végett* beállítását. Ha ezek után az *Alkalmaz* vagy az *OK* gombra kattintunk, egy párbeszédablak jelenik meg, amelyet a mappák tömörítésekor már megismerhettünk: a Windows tudni szeretné, hogy az összes almappát és fájl-tömörítse-e. (6. kép)

A WinZip minden idők legnépszerűbb tömörítőprogramja

A kérdésre válaszol erősítsük meg újból, hogy a teljes meghajtó tömöríteni szeretnénk. Amennyiben az almappák tömörítésére vonatkozó beállítást nem aktiváljuk, a Windows csak azok a fájlokat tömöríti, amelyek a kiválasztott meghajtó gyökerénél tartózkodnak, ennek azonban nincs sok értelme.

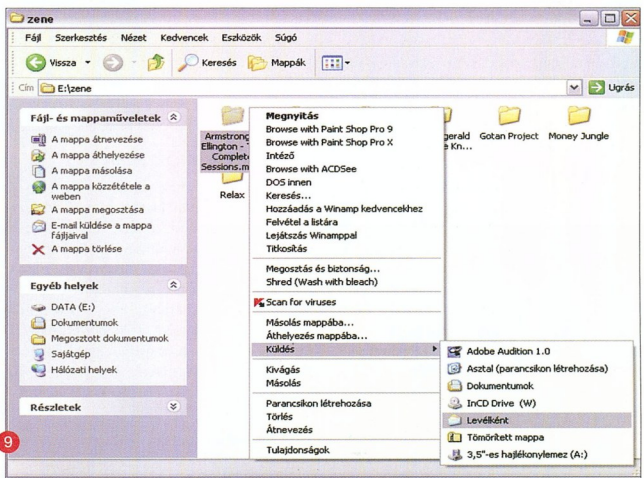
A tömörített mappák kissé furcsa viselkedéstől eltekintve a fájlrendszeren keresztül végzett tömörítéses, helyet takarít meg, és nem zavar a mindennapi munkában. Van azonban egy hátránya is: ha egy NTFS alatt tömörített fájl az interneten keresztül, diszken vagy CD-n helyezünk át egy másik helyre, előtte ki kell csomagolnunk. Ez azt jelenti, hogy több helyre lesz szükségünk a diszken, illetve nagyobb adatmennyiséget kell az interneten keresztül elküldelnünk, mint egyébként. A Windows XP erre a problémára is megoldást nyújt, mégpedig a *Tömörített mappák* formájában.

Tömörített mappát az Intézőben hozzátunk létre

ZIP-eljünk!

Már az MS-DOS idejében rendkívül elterjedt program volt a *pkzip*, amellyel a parancssorból tömöríthetünk, illetve menthetünk el .ZIP kiterjesztéssel a fájlokat, könyvtárakat. Ezeket a ZIP fájlokat szükség esetén a *pkunzip* parancssal lehetett újra kicsomagolni. A Windows alatt azután a *WinZip* program terjedt el gyorsan, amely kezelni tudta a *pkzip* fájlformátumot, és egyszerűen kezelhető Windows felületet kínált (7. kép). A Windows XP

A tömörített mappát e-mail mellékletként is továbbíthatjuk

Tömörített mappái nem mások, mint ZIP archívumok, amelyek a *pkunzip*, illetve a *WinZip* segítségével is kicsomagolhatók.

Az NTFS rendszeren alapuló tömörítéstől eltérően a ZIP-pel végzett adatszolgáltatás nem transzparens. Ez azt jelenti, hogy a ZIP programmal tömörített fájl általában először ki kell csomagolnunk, mielőtt használni tudjuk. Különösen akkor, ha a tömörített fájl egy program.

Tömörített mappa létrehozása

A tömörített mappa a különböző médiákon keresztül átküldve is megtartja a tömörített formátumát. Tömörített mappát körülbelül úgy hozhatunk létre, mint új mappát. Nyissuk meg az *Intézőben* azt a mappát, amelyben új Tömörített mappát akarunk létrehozni. Most kattintsunk a *Fájl* menüpontra, majd mutassunk az egérről az *Új* alpontra. Megnyílik egy újabb menü, ebben válasszuk a *Tömörített mappa* pontot. Az XP létrehoz egy új fájlt ZIP kiterjesztéssel, amely természetesen még üres. Adjunk valamilyen nevet a fájlnak, megtartva a ZIP kiterjesztést.

A parancs nem véletlenül hasonlít az új mappa létrehozásához, hiszen a tömörített mappa a legtöbb esetben a rendes mappákhoz hasonlóan viselkedik. Így a tömörített mappát az *Intéző* a rendes mappákhoz hasonlóan jeleníti meg, azzal a különbséggel, hogy az ikonján egy cippzár szimbólum látható. Ha duplán rákattintunk egy tömörített mappára, az *Intéző* megnyitja, és megjeleni-

ti a tartalmát, ugyanúgy, mint bármely más mappáét. (8. kép)

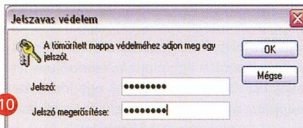
Ha a tömörített mappa olyan fájl tartalmaz, amely közvetlenül olvasható, mint például a TXT vagy a DOC fájl, dupla kattintással is megnyithatjuk és megnézhetjük. A tömörített mappa ebben az esetben is ugyanúgy viselkedik, mint egy normál mappa. A fájl azonban nem változatható meg, illetve a változás nem menthető el a tömörített mappa eredeti

fájljában. Ha megváltoztattunk valamit, a megváltoztatott fájl másol kell elmentenünk. Onnan azután a megváltoztatott fájl új-ra bemásolhatjuk a tömörített mappába.

Tömörített mappák küldése e-mailben

A tömörített mappák egy az egyben elküldhetők e-mailben. A küldemény csatolt dokumentumként érkezik a címzethez, és egyetlenegy fájlból áll, vagyis az összes fájl tartalmazó tömörített mappából. (9. kép)

Ha a címzett is Windows XP-t használ, akkor egyszerűen megnyithatja a fájlt. Ha nem XP van a számítógépen, az archívum megnyitásához és a tartalom megtekintéséhez szüksége lesz egy segédprogramra, például a *WinZip*-re.

A ZIP-mappát jelszóval is védhetjük

A tömörített mappáknak van még egy fontos funkciójuk: jelszóval is védhetjük őket. Ha egy jelszóval védett archívumban találhatók a fájlra kattintunk, a Windows XP-ben felbukkan egy párbeszédablak és a jelszót kéri. Aki nem ismeri a jelszót, nem jut tovább ennél az ablaknál.

Tartsuk észben a jelszavakat!

A jelszó beírásához először is kattintsunk kétszer a tömörített mappára, hogy ennek a tartalma megjelenjen egy Intéző ablakban. Ennek az Intéző ablaknak a fájlmenüje most egy új bejegyzést tartalmaz. A bejegyzés neve: *Jelszó hozzáadása*. Ezzel a paranccsal bővíthetjük ki az archívumot jelszavak védelemmel. A parancsot kiválasztva megjelenik egy Windows párbeszédablak, amelyben megadhatjuk a kívánt jelszót. Vigyázat! A Windows nem tudja az elfelejtett jelszót rekonstruálni. (10. kép)

Amint megadtunk egy jelszót, az archívumban található fájlok már csak ennek megadásával érhetőek el. Az Intéző kijelzi, hogy létezik-e jelszó.

Itt egy kis kuszaságra bukkanhatunk. Bár úgy néz ki, hogy a jelszó az egész archívumra érvényes, mégsem ez a helyzet. Ehelyett a jelszó csak azokat a fájlokat érinti, amelyek a jelszómegadás időpontjában már az archívumban voltak. Amennyiben ezek után további fájlokat másolunk át az archívumba – például a Drag&Drop módszerrel

–, és abból indulunk ki, hogy ezek a fájlok is ugyanazzal a jelszóval védettek, mint az archívumban található többi fájl, akkor nagyot fogunk csalódni.

Részleges védelem

Ehelyett olyan archívummal rendelkezünk, amely részben védett, részben pedig nem védett fájlokat tartalmaz. És nem csak ez a probléma: ha az archívumban található védett fájl ugyanennek a fájlunk egy újabb változatára cseréljük, az új verziót már nem védi a jelszó.

És ez még mindig nem minden: ha ezek után újra mepróbálnánk az archívumot a *Jelszó...* paranccsal védeni, a Windows közli velünk, hogy a fájl már rendelkezik jelszóval. Egy fájl hozzáadása után tehát az archívum nem védhető ismét teljes mértékben.

Ehelyett a már létező jelszót – amely legálább egy fájl, méghozzá az újat biztosan nem védi – ki kell törölnünk az archívumból. Ezt szintén a *Fájl* menüen keresztül intézhetjük el, a *Jelszó törlése* paranccsal. Miután eltávolítottuk a semmit sem érő jelszót, megadhatunk egy újat. Csak ezután védetnek ismét a fájlok.

Az említett gyenge pontoktól eltekintve a tömörített mappák nagyon praktikusak, és a legtöbb esetben nincs többé szükség a *WinZip*-re, illetve hasonló programokra.

A tömörítés alapszabályai

A fájlok tömörítésekor az a lényeg, hogy a fájl a művelet után kisebb méretű legyen, mint azelőtt, méghozzá úgy, hogy eközben ne vesszenek el az információk. A tömörítésre különböző eljárásokat alkalmazhatunk. A zenefájlok esetében a tömörítéskor arra ügyelnek a programok, hogy elűntessék azokat a hangadatokat a zenéből, amelyek különben nem vagy nagyon rosszul hangoznának. Ezáltal kisebbé válik a zenefájl, anélkül, hogy az akusztikai hiány feltűnő lenne.

A convert parancs

Más fájlrendszerek NTFS-re konvertálásához használjuk a parancssor *convert* parancsát. A parancs a következőképpen hívható elő: `convert x: /fs:ntfs /v`. Az *x* helyett annak a meghajtónak a betűjelét kell megadni, amelyet konvertálni szeretnénk. Bonyos esetekben egy meghajto nem konvertálható azonnal. Például az aktív Windows-verzió meghajtója. Ilyenkor a Windows jelentést küld, és felajánlja, hogy a konvertálást a következő rendszerindítás után végezzük el. Ha elfogadjuk ezt a javaslatot, és újból indítjuk a gépünket, a konvertálás a gép újraindításakor automatikusan elindul.

NTFS és biztonság

Az NTFS fájlrendszer előnye a biztonsági beállítások egész sora. Ezek segítségével állíthatók be a hozzáférési jogok a fájlok szintjén. Így például egy fájl védhető úgy, hogy egy bizonyos felhasználó az összes joggal rendelkezik, egy másik felhasználó a fájlt csak elolvashatja és megváltoztathatja, de nem törölheti, egy harmadik pedig csak elolvashatja a fájlt. Egy negyedik felhasználó a fájlt még csak meg sem nyithatja.

Sok számítógépes rendszerben más fájlrendszerek is előfordulhatnak (például a *FAT32*). Ilyen esetekben a merevlemezre található fájlrendszer adatvesztés nélkül NTFS fájlrendszerre konvertálható. Ezek után azonban nem lehet újra visszakonvertálni. Ez azt jelenti, hogy az NTFS konvertálást csak abban az esetben végezzük el, ha nincs szükségünk más fájlrendszerre. Ezt akkor tegyük, ha a merevlemez a Windows XP mellett egy másik operációs rendszert is futtatni szeretnénk – például egy másik Windows verziót.

Dokumentumok tömörítése

A számítógépes adatok, mint például a dokumentumok esetében, nem lehet csak úgy valamit eltüntetni, hogy lekcisinyítsük a dokumentumot. Az eltüntetett adatok elveszének, és többé nem lehetne őket visszaállítani. Ilyen célokra olyan eljárást kell alkalmaznunk, amely adatvesztés nélkül dolgozik. A következőkben egy leegyszerűsített példát mutatunk be.

Szövegből számok

Tegyük fel, hogy olyan szöveg van előttünk, amelyet tömöríteni kell – például akár épp enzt a szöveget. Ebben a szövegben bizonyos betűkombinációk gyakrabban fordulnak elő, mint mások. Állítsunk össze egy betűkombinációs táblázatot, és adjunk minden egyes kombinációnak egy számot. Ha ezt a leggyakoribb kombinációk esetében tesszük, egy betűkből és számkombinációkból álló elegegy helyettesíthetjük az eredeti szöveget.

Mivel a számok csak egy jelből állnak, és ezzel kevesebb helyet igényelnek, mint az eredeti betűkombinációk, a példánkban szereplő szöveget ezzel a módszerrel máris sikerrel tömörítettük. A dokumentum kicsomagolásához azt tudnunk, hogy a számok mely betűkombinációt helyettesítik – az eredeti szöveget így könnyűszerrel visszaállíthatjuk.

CD-/DVD-gyártás

Rendeljen tőlünk!

CD- és DVD-mellékletek, promóciós CD-k és DVD-k gyártása nagy mennyiségben, rövid határidővel.

Spóroljon pénzt,
időt, energiát!

-
- kiváló minőség
  - kedvező ár
  - rugalmas ügyfélkezelés
  - 15 év nemzetközi tapasztalat
  - évi 125 millió CD-/DVD-gyártására alkalmas kapacitás

Információs vonal: (06 30) 251-0432

E-mail: dvdcd@vogelburda.hu

 A VOGELBURDA
COMMUNICATIONS az **optimal** magyarországi viszontértékesítője,

a **CHIP**, a **CP Computer PANDRAMA** és a **PC GURU** magazinok CD-/DVD-mellékleteinek gyártója.

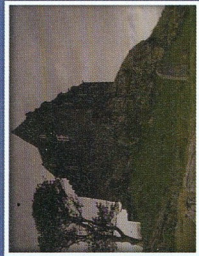

Szellemkastélyok Skóciában

Discovery Channel

Mit gondolt On a lemeszélőfelelő
jelenségek? Skóciában a lakosság
félre hisz a szellemekben, és minden
hetedik ott lakó azt állítja látott már
kísérletet.

A film titokzatos ósi kastélyokba visz
el bennünket, ahol megelővődnek a
leghatározottabb szellemórié-
tek. Szemlő szembe kerülünk a
mai tudomány számára magyará-
zhatatlan, rejtélyes eseményekkel.
Ha azt hiszi, a kísérletek csak a kép-
zelet szüleményei, akkor bizonyára
On is szeretné megülni a filmben,
benutaltat paranormális jelenségek
titkait...

2006/04

DISCOVERY CHANNEL Szellemkastélyok Skóciában

A DVD-mellékleten:

- **Sztori 3DPLUS 3**
(TELJES VERZIÓ)

- **Magia Music Manager**
(TELJES VERZIÓ)

- **Registry Mechanic 5**
(TELJES VERZIÓ)

- **MalwarePilot**
(TELJES VERZIÓ)

- **Astango WinOptimizer**
Platinum Suite 2
(TELJES VERZIÓ)

- **Astango Photo**
Illuminator 2
(TELJES VERZIÓ)

- **Process 2 RUN**
(TELJES VERZIÓ)

Az újság tartalmazza:

- **Miként csökkentheti minimálisra telefonszámláját**
- **Digitális fotósuli 1.**
- **Válasszuk fényképezőgépet**
- **Mozi a PC-n – TV-tuner praktikák**

Tájékoztató interaktív multimédia magazin

- Tervezi vadnyak Magyarországon
- Galantről-Écsapaki borvidék
- Tegyék megyszállóján asztalról
- A nagydíj vár
- A sörök ívé

Computer
PAUKUSA
Országon a számítástechnika magazin

IMPRESSZUM

Computer Panorámá

XVII. évfolyam 4. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária
 Főszerkesztő-helyettes: Fülöp Norbert
 Felelős szerkesztő: Bányai Ferenc
 Főmunkatárs: Gyarmati László
 Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
 Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt
 Olvasószerkesztő: Kudella Magdolna
 Szerkesztők: Higyed Gábor, Rosta Gábor
 CD-/DVD-tartalom: Nákovics László
 Címlap és grafika: Szincsik László

CP Online felelős szerkesztő: Kazári Csaba (Henryke)
 E-mail címeink: keresztnévelsobetujvezetoknev@vogelburda.hu

■ **Szerkesztőség:** 1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.
 Telefon: 888-3411, fax: 888-3499
 E-mail: cp@vogelburda.hu; internet: www.computerpanorama.hu

■ **Kiadó:** Vogel Burda Communication&Kft.

■ **Felelős kiadó:** Carsten Gerlach ügyvezető igazgató
 1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1. Telefon: 888-3470

■ **Kereskedelmi igazgató:** Mosolygó Kitti, telefon: 888-3407
 E-mail: kmosolygo@vogelburda.hu

■ **Terjesztés:** ☎ 1426 Budapest, Pf. 339
 Telefon: 888-3421, 888-3422, fax: 888-3499
 www.itmediabolt.hu E-mail: terjesztas@vogelburda.hu

■ **Ügyfélszolgálat és bolt:** ITmédia BOLT
 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 60.
hétfő-péntek: 8-20 óráig, szombat: 10-16 óráig

Előfizetés DVD-melléklettel

Eves	13 920 Ft	Felévés	7470 Ft
------	-----------	---------	---------

Terjeszti: a Lapker Rt., az alternatív terjesztők és a Kiadó
 Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága
 1088 Budapest, Orczy tér 1.

HIRDETÉS FELVÉTEL

hirdetési igazgató:

Tasnádi Rózsa rtsnadi@vogelburda.hu Tel: 888-3443,
 tel/fax: 888-3495

médiareferens:

Bálint Sámuel sbalint@vogelburda.hu Tel: 888-3451
 Harsányi Erika eharsanyi@vogelburda.hu Tel: 888-3452
 Kuba Iona ikuba@vogelburda.hu Tel: 888-3428
 Németh Krisztina knemeth@vogelburda.hu Tel: 888-3468
 Rátóti Sarolta sratoti@vogelburda.hu Tel: 888-3453
 Szendrey Szilvia szendrey@vogelburda.hu Tel: 888-3455
 Tóth Zsuzsanna zstoth@vogelburda.hu Tel: 888-3469

online-referens:

Páti Attila apai@vogelburda.hu Tel: 888-3491

■ **Előfizetés:** az ügyfélszolgálatnál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailen: hirlapeloizfizes@posta.hu; faxon: 303-3440
 További információk: 06-80-444-444

MATESZ print-audit
 Kiadóink pályázati és Matesz Minőségért

A Computer Panorámát a Magyar
 Terjesztés-Ellenőrző Szövetség
 (MATESZ) auditálja

■ A Computer Panorámát készítette:

Nyomatás: Révai Nyomda Kft.
 1037 Budapest, Kunigunda útja 68.
 Felelős vezető: Lázár László ügyvezető ig.

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Másolásuk bármilyen formájában (fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerekben való tárolás stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet. A Mozaik rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akciókon, játékokon résztvevők által megadott adatok nyilvántartásunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadónk akcióira, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetéseket a lehető legnagyobb alapaossággal gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

A CP Online ajánlja

Várjuk kérdéseit, tapasztalatait!

Májusi címlapsztorinkban kényes témát érintünk majd, ugyanis annak próbálunk utána járni, hogy az illegális szoftverhasználat elkenni harcba nekünk, felhasználóknak milyen jogaink és kötelességeink vannak. A dolog meg lehetőségen kényes, hiszen az illegális szoftverek használatát és terjesztését a törvény bünteti, és a rendőrség, illetve a szoftverfogalmazók legnagyobb érdekvédelmi szervezete, a *BSA – Business Software Alliance* – mind keményebben lép fel ez ellen. Ennek során persze mind többet hallhatunk razzziákról, házkutatásokról, és mind többször kerülnek a célszerkezbe magánszemélyek.

A cp.hu-n várjuk a témával kapcsolatos kérdéseiket, amelyekre címlapsztorinkban, a magazin hasábjain igyekszünk majd válaszolni. Megírhatják nekünk véleményüket, esetleges tapasztalataikat is, így Önök is részt vehetnek összeállításunk elkészítésében.

Olvasói rovat – avagy Zsola válaszol

A **cp.hu** weboldal egyik legnépszerűbb szolgáltatása az Olvasói rovat, ahol hardver- és szoftverguru tesztlaborvezetőnk, Köhler Zsolt orvosolja olvasóink ügyes-bajos problémáit. Ha Önnek gondja van a gépével, és nincs, aki segítsen, akkor forduljon hozzá.

Computer Panorámá – az újság

Oldalunkon leírhatják véleményüket és javaslatokat a Computer Panorámá magazin kapcsolatban, így segítségünkre lehetnek abban, hogy a lehető legjobb újságot készítsük el Önöknek.

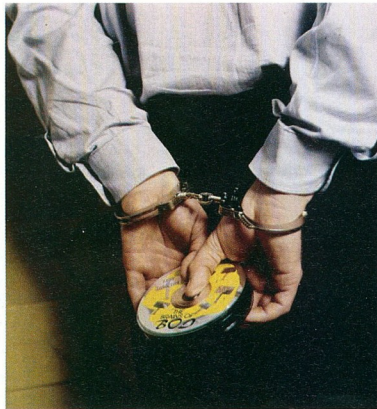

CP Klub – együtt a szerkesztőkkel

Tegy fel személyesen is kérdéseit a CP szerkesztőink minden hónapban a CP Klub rendezvényein! Találkozzon a címlapsztori íróival, mondja el véleményét az újságról, ismerkedjen meg a többi CP olvasóval – kötetlen kevesek között. Jelentkezés: www.cp.hu/klub.

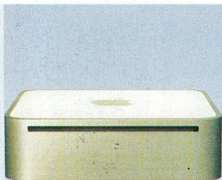
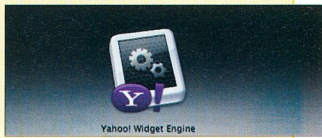
CÍMLAPSZTORI Másolásvédelem

Fordult már meg a környezetében másolt zenei CD, esetleg nem biztos benne, hogy a számítógépen futó programok mindegyike teljesen jogtiszt? A hivatalos statisztikák szerint egyik sem ritka Magyarországon, pedig ma már a törvény komolyan bünteti a szerzői jogok megsértőit. A hatóságok és a cégek mind keményebben lépnek fel a törvénsértőkkel szemben, így nem ritka, hogy magánszemélyekhez csönget be a rendőrség. Szakemberektől megtudtuk, hogy ilyenkor mire számíthatunk, milyen jogaink és kötelességeink vannak, mit kell betartanunk ahhoz, hogy egy vizsgálatnál ne kerüljünk kiszolgáltatott helyzetbe.

Szoftver SZERKENTYŰK A WINDOWS XP-N

Ha Windows XP-felhasználóként néha irigykedve figyeljük az OS X Dashboardját, vagy nem győzünk várni a Microsoft Vista Sidebarjára, most itt a lehetőség, hogy Windowsunkat kiegészítsük e remek kis „szerkentyűkkel”. Sőt, immár az OS X felületét (árnyék az ablakok alatt, plasztikus gombok, Dock stb.) is szinte teljesen átültehetjük az XP-re, és még csak plasztikai sebész sem kell hozzá. Mi minden szükséges eszközt elérhetővé teszünk mellékletünkön, és persze megmutatjuk az átváltozáshoz vezető utat is.

Hardver MAC MINI CORE DUO

Az iMac és a MacBook Pro után az Apple bejelentette a Mac Mini inteles változatát is. Az elsősorban PC-ről Macintoshra áttérőknek szánt, kicsi és elegáns számítógépet vesszük górcső alá következő számunkban, sőt megismertetjük önöket az Apple otthoni felhasználókat célzó iLife szoftvercsomagjával is, melynek segítségével könnyedén rendszerezhetjük képeinket, készíthetünk látványos családi videókat, saját DVD-t vagy éppen zenét komponálhatunk kedvünkre. És persze azt is megnézzük, ehhez valóban elegendő-e a Mac Mini ereje.

Toptéma ÚJRATÖLTÖTT PATRONOK – VALÓBAN MEGÉRI?

Cikkünkben bemutatjuk, hogy milyen előnyökkel és hátrányokkal jár az, ha tintasugaras nyomtatóinkban újratöltött patronokat használunk. Megkérdezzük, mi a véleménye erről az eredeti és az újratöltött patronok forgalmazói-nak?

Toptéma GPS ÉS NAVIGÁCIÓ

A GPS-es helymeghatározás mapság nem luxus! A sokat utazók számára rendkívül hasznos elektronikus navigátorok már autórádiókban, PDA-kban és akár zsebben is elférő, kifejezetten helymeghatározásra készült masinánon is elérhetőek. Cikkünkben bemutatjuk a főbb megoldásokat, valamint összehasonlítjuk a hazai térképeket, így ha olvasóink GPS-vásárláson törik a fejüket, akkor itt sok hasznos információhoz juthatnak.

Hardver HANGKÁRTYAVÁSÁRLÁS – ÖNÁLLÓ VAGY INTEGRÁLT

Ma már mindegyik alaplapon találunk beépített hangkártyát, rádásul ezek akár 7.1-es hang-rendszert is képesek kezelni. Cikkünkben olvassóink megtudhatják, hogy mikor elegendőek ezek, illetve mikor érdemesebb inkább márkás hangkártyára költenünk

Az aktualitásból eredő változtatás jogát szerkesztőségünk fenntartja.

my400V. Az ultra vékony mobil.

Kamera 14mm vékony Video

 SAGEM | Simply smart®

PUBLICIS CONSILI

www.sagem.com/mobiles *Egyszerűen eszes
A készülék a Vodafone üzleteiben kapható.

MSI
www.msi.com.tw

MSI MEGA Book L720

- Intel® Celeron® M
- Microsoft® Windows® XP Home
- 80GB/DVD-Dual/512MB DDR egy szabad DIMM foglalat
- 17" TFT WXGA
- Beépített modem és LAN
- 6 cellás akkumulátor
- MSI táska és egér
- 3.2 kg

Az MSI 17" MEGA Book sorozat egyéb modelljei hamarosan kaphatók:

- MSI MEGA Book L710 – AMD Sempron/1.8GHz, DVD Dual, 80GB, 512MB, WLAN+BT, Fényes (glare) felületű kijelző
- MSI MEGA Book L715 – AMD Turion64/1.6GHz, DVD Dual, 80GB, 512MB, WLAN+BT, Fényes (glare) felületű kijelző
- MSI MEGA Book L725 – Intel Pentium M/1.5GHz, DVD Dual, 80GB, 1024MB, WLAN+BT, Fényes (glare) felületű kijelző

Exicom rendszerház Kft.
Szeged
62/541-651
www.exicom.hu

Vision Computers Kft.
Budapest
1/399 0340
www.visioncomputer.hu

3 Mérnök Terminál Kft.
Nyíregyháza
42/440 048
www.3mernok.hu

Compactive Számítástechnika Kft.
Nyíregyháza
42/440 048
www.3mernok.hu

Web áruház
www.gepbolt.hu

Web áruház
www.notebook.hu